

รูปแบบการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัย
ที่มีประสิทธิผล ในจังหวัดนนทบุรี

AN ADMINISTRATIVE MODEL FOR AN EFFECTIVE
EARLY CHILDHOOD PRIVATE SCHOOL
IN NONTHABURI PROVINCE

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปรัชญาดุษฎีบัณฑิตสาขาวิชาบริหารการศึกษา
วิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการ
มหาวิทยาลัยศรีปทุม
ปีการศึกษา 2554
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศรีปทุม

**AN ADMINISTRATIVE MODEL FOR THE EFFECTIVE
EARLY CHILDHOOD PRIVATE SCHOOL
IN NONTHABURI PROVINCE**

RAYKA SRIVICHAI

มหาวิทยาลัยศรีปทุม
SRIPATUM UNIVERSITY

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE
REQUIREMENTS FOR THE DEGREE OF DOCTOR OF PHILOSOPHY
PROGRAM IN EDUCATIONAL ADMINISTRATION
GRADUATE COLLEGE OF MANAGEMENT
SRIPATUM UNIVERSITY
ACADEMIC YEAR 2011
COPYRIGHT OF SRIPATUM UNIVERSITY**

ชื่อหัวข้อวิทยานิพนธ์

รูปแบบการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัย
ที่มีประสิทธิผล ในจังหวัดนนทบุรี

AN ADMINISTRATIVE MODEL FOR AN
EFFECTIVE EARLY CHILDHOOD PRIVATE
SCHOOL IN NONTHABURI PROVINCE

นักศึกษา

นางเรขา ศรีวิชัย รหัสประจำตัว 50560100

หลักสูตร

ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา

คณะ

วิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการ

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์ ดร.รุจิร ภู่อิสสระ

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

ดร. อมร ดุจสุวรรณ

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

อมรรณ โทษณา

ประธานกรรมการ

(ดร.วารภรณ์ โทษณา)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รุจิร ภู่อิสสระ)

อมร ดุจสุวรรณ

กรรมการ

(ดร.อมร ดุจสุวรรณ)

มหาวิทยาลัยศรีปทุม
SRIPATUM UNIVERSITY

(รองศาสตราจารย์พันตำรวจโท ดร.ศิริพงษ์ เศษภาชน)

วิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการ มหาวิทยาลัยศรีปทุม อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา

คณบดีวิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการ

วิภา ภู่อิสสระ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิชุด ภู่อิสสระ)

วันที่ 01 มิ.ย. 2555 เดือน พ.ศ.

วิทยานิพนธ์เรื่อง	รูปแบบการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มี ประสิทธิผล ในจังหวัดนนทบุรี
คำสำคัญ	การบริหารงานสถานศึกษา/ สถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัย
นักศึกษา	นาง เรขา ศรีวิชัย
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร.รุจิร ภู่อสาระ
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	ดร.อมร อุดสุวรรณ
หลักสูตร	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา
คณะ	วิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการมหาวิทยาลัยศรีปทุม
ปีการศึกษา	2554

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานของสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผล ในจังหวัดนนทบุรีและเพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารงานของสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผล ในจังหวัดนนทบุรี รูปแบบการวิจัยเป็นแบบผสมระหว่างข้อมูลเชิงปริมาณและข้อมูลเชิงคุณภาพ (Mixed Method) มีขั้นตอนการดำเนินการ 4 ขั้นตอน ประกอบด้วย การศึกษาข้อมูลการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผล การยกร่างรูปแบบการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผล การตรวจสอบรูปแบบการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผล และการประเมินรูปแบบการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผลกลุ่มตัวอย่างคือ ผู้บริหารสถานศึกษาคู บุคลากรทางการศึกษา และ ผู้ปกครองนักเรียน จากสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผล จำนวน 3 แห่ง ที่เลือกมาแบบเจาะจง โดยใช้เกณฑ์ สถานศึกษาที่มีผลการประเมินคุณภาพสถานศึกษาจากการประเมินของสำนักงานรับรองและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ .) รอบสอง ในระดับดีมาก ปีการศึกษา 2553 เป็นสถานศึกษาขอดนิยมนักเรียนมาสมัครเรียนล่วงหน้า ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่ตรวจสอบร่างรูปแบบการบริหารของสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผลคือ กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ ที่เลือกมาแบบเจาะจง จำนวน 10 คน เป็นผู้บริหารจากสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แบบสัมภาษณ์ แบบสอบถาม แบบตรวจสอบร่างรูปแบบสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัย และแบบประเมินรูปแบบการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผล การเก็บรวบรวมข้อมูลดำเนินการในช่วงปีการศึกษา 2554

ผลการศึกษารูปได้ดังนี้

1.รูปแบบการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผล ประกอบด้วย ปัจจัยนำเข้าที่มีองค์ประกอบย่อย คือ สภาพแวดล้อมของสถานศึกษา การตอบสนองความต้องการของชุมชนและแหล่งเรียนรู้ในชุมชน นโยบายของรัฐบาล นโยบายของคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้เรียน ผู้บริหารและครู จรรยาบรรณวิชาชีพ ของ ครู จรรยาบรรณวิชาชีพ ของผู้บริหาร และงบประมาณ สำหรับปัจจัยด้านกระบวนการนั้น ประกอบด้วย การบริหารจัดการหลักสูตร การเรียนการสอน และการวัดและประเมินผลด้านผลผลิต คือ ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน และความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียน

2.จากการประเมินรูปแบบการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผล ในจังหวัดนนทบุรี พบว่า รูปแบบนี้มีประโยชน์ มีความสอดคล้องและความเป็นไปได้ ส่วนความเหมาะสม จำเป็นต้องพัฒนาจากขนาดของสถานศึกษา รวมทั้งสถานศึกษาจะต้องแสดงความเป็นเอกลักษณ์และอัตลักษณ์ในการบริหารจัดการให้ชัดเจนด้วย

มหาวิทยาลัยศรีปทุม
SRIPATUM UNIVERSITY

THESIS TITLE	AN ADMINISTRATIVE MODEL FOR AN EFFECTIVE EARLY CHILDHOOD PRIVATE SCHOOLS IN NONTHABURI PROVINCE
KEYWORD	AN ADMINISTRATIVE MODE /PRIVATE SCHOOLS EARLY CHILDHOOD
STUDENT	MRS. RAYKA SRIVICHAI
ADVISOR	ASSOCIATE PROFESSOR DR. RUJI PUSARA
CO-ADVISOR	DR. AMORN THUNGSUWAN
LEVEL OF STUDY	DOCTOR OF PHILOSOPHY PROGRAM IN EDUCATIONAL ADMINISTRATION
FACULTY	GRADUATE COLLEGE OF MANAGEMENT SRIPATUM UNIVERSITY
ACADEMIC YEAR	2011

ABSTRACT
มหาวิทยาลัยศรีปทุม
SRIPATUM UNIVERSITY

The objectives of this research were to study and develop an effective administrative model for early childhood private schools in Nonthaburi Province. A mixed methods research was used by interviewing , questionnaire , focus group and connoisseurship. Interviewer comprise administrators and questionnaire for teacher / staff and parents in 3 early childhood private schools at Nonthaburi Province , focus group by educational experts and connoisseurship by administrators , teachers and school boarders as purposive samples. The 4 steps were as follow : collecting data by interviewing administrators and questionnaire for teachers / staff and parent , to draft the model by using system theory and qualitative assurance as a framework , to examine the model by focus group from educational experts , and to evaluate the model by connoisseurship comprise from administrators ,teachers and school boarders.

The results of the study were as follows :

1. The effective administrative model comprised . three main components, were input, process and output. The input elements consisted of school environment , the response of

community needs and learning sources , government policy , school board policy , students , administrators / teachers professional etiquette of teachers , professional etiquette of administrators and budgeting. The process elements consisted of curriculum management , learning, teaching, measurement and evaluation. The output elements consisted of students achievement , and parents satisfaction.

2. About model evaluation found that the model was useful , concordance , and feasible , however for using this model the user ought to aware of school size and school identity.

มหาวิทยาลัยศรีปทุม
SRIPATUM UNIVERSITY

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความกรุณาอย่างสูงยิ่งจาก ร องศาสตราจารย์ ดร.รุจิรี ภู่อาระ ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดร.อมร ดุจสุวรรณ กรรมการที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์รวมทั้ง ดร.วราภรณ์ ไทยมา ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และ รองศาสตราจารย์ พ.ต.ท.ดร.ศิริพงษ์ เสภาเกษน กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้ความช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ และ ตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้ง และ ขอขอบพระคุณด้วยความ เคารพยิ่งไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ที่ได้กรุณาตรวจสอบความตรง เจริญเนื้อหา และ ให้ข้อเสนอแนะในการจัดทำเครื่องมือการวิจัย ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิในการ สนทนากลุ่ม เพื่อพิจารณาองค์ประกอบของรูปแบบเพื่อกำหนดเป็นกรอบแนวคิด และ องค์ประกอบในการพัฒนารูปแบบ ขอขอบพระคุณผู้บริหารโรงเรียน และ ครูผู้สอน ของโรงเรียนที่ ผู้วิจัยทดลองใช้เครื่องมือวิจัย และ โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทุกโรงเรียน ที่ได้กรุณาให้ความ ร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม และ ให้ความคิดเห็นต่าง ๆ ทำให้ได้ข้อมูลอันเป็นประโยชน์ต่อ การร่างรูปแบบ ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิที่ร่วมสนทนากลุ่มเพื่อปรับปรุง (ร่าง) รูปแบบการ บริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิภาพ จังหวัดนนทบุรีขอขอบพระคุณ ผู้บริหาร ครู บุคลากร และ ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนทั้ง 3 แห่ง ที่สละเวลาให้ความร่วมมือ ในการ สัมภาษณ์เชิงลึก ตอบแบบสอบถาม และ เก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม พร้อมให้ข้อคิดเห็นแนะนำ ด้านการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนอย่างดียิ่ง

ขอขอบพระคุณ ร องศาสตราจารย์ อำนวย ทองโปรง ที่ให้ความช่วยเหลือ แนะนำ ข้อคิดเห็น และ สนับสนุนตลอดเวลาการศึกษาวิจัย

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัย ขอขอบคุณผู้อยู่เบื้องหลังความสำเร็จ ได้แก่ ครอบครัวที่ให้การ สนับสนุน และ ให้กำลังใจ อย่างดีมาตลอดเวลาในการศึกษา

คุณค่าและคุณประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชา พระคุณบิดามารดา ที่ได้ให้กำเนิดและเลี้ยงดู รวมทั้งครู อาจารย์ที่มีส่วนวางรากฐานการศึกษาให้ ผู้วิจัย

เรขา ศรีวิชัย

มิถุนายน

2554

สารบัญ

บทคัดย่อภาษาไทย	I
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	III
กิตติกรรมประกาศ	V
สารบัญ	VI
สารบัญตาราง	VIII
สารบัญภาพ	XII
บทที่ หน้า	
1 บทนำ	1
ความเป็นมา และ ความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา	4
กรอบแนวความคิดในการวิจัย	4
คำถามในการวิจัย.....	6
ขอบเขตของการวิจัย	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	8
นิยามศัพท์	8
2 แนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
3 ระเบียบวิธีดำเนินการวิจัย	87
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	89
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	91

สารบัญ (ต่อ)

บทที่ หน้า

การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือการวิจัย.....	94
ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	97
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลวิจัย.....	100
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	101
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และ ข้อเสนอแนะ.....	165
สรุปผลการวิจัย.....	165
อภิปรายผล	171
ข้อเสนอแนะ.....	197
บรรณานุกรม.....	199
ภาคผนวก	
ประวัติผู้วิจัย	

มหาวิทยาลัยศรีปทุม
SRIPATUM UNIVERSITY

สารบัญตาราง

ตารางที่ หน้า

3.1	ขั้นตอนการวิจัย	87
3.2	จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม	89
3.3	กลุ่มตัวอย่างที่ให้ข้อมูลจากการสนทนากลุ่ม (Focus Groups)	90
3.4	กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ประเมินความเหมาะสมของรูปแบบ.....	90
3.5	ประเด็นการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้บริหารสถานศึกษา.....	91
3.6	จำนวนข้อคำถามในแบบสอบถาม	92
3.7	จำนวนข้อคำถามในแบบบันทึกการสนทนากลุ่มและแบบบันทึกการสัมภาษณ์ อ้างอิงผู้เชี่ยวชาญ.....	93
3.8	จำนวนข้อคำถามในแบบประเมินร่างรูปแบบและแบบประเมินรูปแบบ ...	94
4.1	ค่าสถิติพื้นฐานของความคิดเห็นของครู / บุคลากรทางการศึกษา และ ผู้ปกครองนักเรียนเกี่ยวกับการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัย ที่มีประสิทธิผลด้านปัจจัยนำเข้า(สภาพแวดล้อมของสถานศึกษา).....	115
4.2	ค่าสถิติพื้นฐานของความคิดเห็นของครู / บุคลากรทางการศึกษา และ ผู้ปกครองนักเรียนเกี่ยวกับการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัย ที่มีประสิทธิผล ด้านปัจจัยนำเข้า (ความต้องการของชุมชนและแหล่งเรียนรู้ในชุมชน)	1
		17

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่ หน้า

- 4.3 ค่าสถิติพื้นฐานของความคิดเห็นของครู / บุคลากรทางการศึกษาและ
ผู้ปกครองนักเรียนเกี่ยวกับการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัย
ที่มีประสิทธิผล ด้านปัจจัยนำเข้า(นโยบายของรัฐบาล) 119
- 4.4 ค่าสถิติพื้นฐานของความคิดเห็นของครู / บุคลากรทางการศึกษา และ
ผู้ปกครองนักเรียนเกี่ยวกับการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัย
ที่มีประสิทธิผล ด้านปัจจัยนำเข้า (นโยบายของคณะกรรมการสถานศึกษา) ... 121
- 4.5 ค่าสถิติพื้นฐานของความคิดเห็นของครู / บุคลากรทางการศึกษา และ
ผู้ปกครองนักเรียนเกี่ยวกับการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัย
ที่มีประสิทธิผล ด้านปัจจัยนำเข้า (ผู้เรียน)..... 122
- 4.6 ค่าสถิติพื้นฐานของความคิดเห็นของครู และ บุคลากรทางการศึกษา และ
ผู้ปกครองนักเรียนเกี่ยวกับการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัย
ที่มีประสิทธิผล ด้านปัจจัยนำเข้า (ผู้บริหารและครู)..... 124
- 4.7 ค่าสถิติพื้นฐานของความคิดเห็นของครู / บุคลากรทางการศึกษา และ
ผู้ปกครองนักเรียนเกี่ยวกับการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัย
ที่มีประสิทธิผล ด้านปัจจัยนำเข้า (จรรยาบรรณวิชาชีพครู) 1 26
- 4.8 ค่าสถิติพื้นฐานของความคิดเห็นของครู / บุคลากรทางการศึกษา และ
ผู้ปกครองนักเรียนเกี่ยวกับการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัย
ที่มีประสิทธิผล ด้านปัจจัยนำเข้า (จรรยาบรรณวิชาชีพผู้บริหาร) 1 28

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่ หน้า

- 4.9 ค่าสถิติพื้นฐานของความคิดเห็นของครู และ บุคลากรทางการศึกษา และ
ผู้ปกครองนักเรียนเกี่ยวกับการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัย
ที่มีประสิทธิผล ด้านปัจจัยนำเข้า (งบประมาณ) 130
- 4.10 ค่าสถิติพื้นฐานของความคิดเห็นของครู และ บุคลากรทางการศึกษา และ
ผู้ปกครองนักเรียนเกี่ยวกับการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัย
ที่มีประสิทธิผล ด้านกระบวนการแปลงสภาพ
(การบริหารจัดการหลักสูตร)..... 132
- 4.11 ค่าสถิติพื้นฐานของความคิดเห็นของครู / บุคลากรทางการศึกษา และ
ผู้ปกครองนักเรียนเกี่ยวกับการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัย
ที่มีประสิทธิผล ด้านกระบวนการแปลงสภาพ (การเรียนการสอน) 134
- 4.12 ค่าสถิติพื้นฐานของความคิดเห็นของครู / บุคลากรทางการศึกษา และ
ผู้ปกครองนักเรียนเกี่ยวกับการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัย
ที่มีประสิทธิผล ด้านกระบวนการแปลงสภาพ
(การวัดและประเมินผลการเรียนการสอน)..... 1 37
- 4.13 ค่าสถิติพื้นฐานของความคิดเห็นของครู / บุคลากรทางการศึกษา และ
ผู้ปกครองนักเรียนเกี่ยวกับการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัย
ที่มีประสิทธิผล ด้านผลผลิต (ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน)..... 138

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่ หน้า

- 4.14 ค่าสถิติพื้นฐานของความคิดเห็นของครู / บุคลากรทางการศึกษา และ
ผู้ปกครองนักเรียนเกี่ยวกับการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัย
ที่มีประสิทธิผล ด้านผลผลิต (ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียน) 140
- 4.15 ค่าสถิติพื้นฐานของความคิดเห็นของครู และ บุคลากรทางการศึกษา และ
ผู้ปกครองนักเรียนเกี่ยวกับการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัย
ที่มีประสิทธิผลในจังหวัดนนทบุรี ในภาพรวม และ รายด้าน 142
- 4.16 ผลการเปรียบเทียบสาระสำคัญของกรอบแนวคิดตามทฤษฎี ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ
ครู บุคลากรทางการศึกษา และ ผู้ปกครองนักเรียน และผลการสังเคราะห์ข้อมูล
ในการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผล
ด้านปัจจัยนำเข้า (Inputs)..... 144
- 4.17 ผลการเปรียบเทียบสาระสำคัญของกรอบแนวคิดตามทฤษฎี ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ
ครู บุคลากรทางการศึกษา และ ผู้ปกครองนักเรียน และผลการสังเคราะห์ข้อมูล
ในการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผล
ด้านกระบวนการแปลงสภาพ (Transformation Process)..... 153
- 4.18 ผลการเปรียบเทียบสาระสำคัญของกรอบแนวคิดทฤษฎี ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ
ครู / บุคลากรทางการศึกษา และ ผู้ปกครองนักเรียน และผลการสังเคราะห์ข้อมูล
ในการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัย ด้านผลผลิต (Outputs)... 1

สารบัญภาพ

ภาพที่ หน้า

1	รูปแบบการบริหารสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มี ประสิทธิผลในจังหวัดนนทบุรี	5
2.1	องค์ประกอบและ วัฏจักรของระบบ	24
2.2	องค์กรในฐานระบบ	27
2.3	รูปแบบระบบสังคมของสถานศึกษา (Social System Model for schools)	29
2.4	รูปแบบสถานศึกษาเชิงระบบ	34
2.5	แสดงประสิทธิภาพและประสิทธิผลขององค์กร	35
2.6	แสดงเกณฑ์การประเมินความมีประสิทธิภาพของโรงเรียนในเชิงระบบ ตามที่เสนอของ Hoy และ Miskel	44
2.7	แผนภูมิแสดงโครงสร้างการบริหารงานและประสานงานของสถานศึกษา ปฐมวัยขนาดเล็ก	56
2.8	แผนภูมิโครงสร้างการบริหารงานและประสานงานของสถานศึกษา ปฐมวัยขนาดกลาง	57
2.9	แผนภูมิโครงสร้างการบริหารงานและประสานงานของสถานศึกษา ปฐมวัยขนาดใหญ่	58
4.1	ขั้นตอนการวิจัย	87
4.2	รายละเอียดขอบเขตประเด็นรูปแบบการบริหารงานสถานศึกษาเอกชน ระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผล.....	1 60

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่ หน้า

4.3 รูปแบบการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผล... 161

5.1 รายละเอียดขอบเขตประเด็นรูปแบบการบริหารงานสถานศึกษาเอกชน
ระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผล..... 169

5.2 รูปแบบการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผล... 170

มหาวิทยาลัยศรีปทุม
SRIPATUM UNIVERSITY

สารบัญภาพ

ภาพที่ หน้า

1	รูปแบบการบริหารสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มี ประสิทธิผลในจังหวัดนนทบุรี	5
2.1	องค์ประกอบและ วัฏจักรของระบบ	24
2.2	องค์กรในฐานระบบ	27
2.3	รูปแบบระบบสังคมของสถานศึกษา (Social System Model for schools)	29
2.4	รูปแบบสถานศึกษาเชิงระบบ	34
2.5	แสดงประสิทธิภาพและประสิทธิผลขององค์กร	35
2.6	แสดงเกณฑ์การประเมินความมีประสิทธิภาพของโรงเรียนในเชิงระบบ ตามที่เสนอของ Hoy และ Miskel	44
2.7	แผนภูมิแสดงโครงสร้างการบริหารงานและประสานงานของสถานศึกษา ปฐมวัยขนาดเล็ก	56
2.8	แผนภูมิโครงสร้างการบริหารงานและประสานงานของสถานศึกษา ปฐมวัยขนาดกลาง	57
2.9	แผนภูมิโครงสร้างการบริหารงานและประสานงานของสถานศึกษา ปฐมวัยขนาดใหญ่	58
4.1	ขั้นตอนการวิจัย	87
4.2	รายละเอียดขอบเขตประเด็นรูปแบบการบริหารงานสถานศึกษาเอกชน ระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผล.....	1 60

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่ หน้า

4.3 รูปแบบการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผล... 161

5.1 รายละเอียดขอบเขตประเด็นรูปแบบการบริหารงานสถานศึกษาเอกชน
ระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผล..... 169

5.2 รูปแบบการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผล... 170

มหาวิทยาลัยศรีปทุม
SRIPATUM UNIVERSITY

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในวิถีชีวิตดั้งเดิมของคนไทย เด็กปฐมวัยส่วนใหญ่จะได้รับการดูแลจากพ่อแม่ และ เครือญาติที่รวมอยู่ในครอบครัวใหญ่ เด็กจึงได้รับการดูแลทั้งทางร่างกายและจิตใจ มาตั้งแต่ยังเล็ก จนกระทั่งเจริญวัยให้มีพัฒนาการที่ดีและมีวิถีปฏิบัติที่ทำให้เด็กได้ซึมซับมาเป็นวิถีของตน โดยธรรมชาติซึ่งวิถีแห่งการเกื้อกูล หนุนเอื้อ ถ้อยทีถ้อยอาศัย และความมีน้ำใจไมตรี ผ่านกระบวนการใช้ชีวิตในแต่ละวัน รวมถึงวิธีการอบรมบ่มสอนที่ให้ผู้ถึงทักษะการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมที่องกาม อันถือเป็นวัฒนธรรมดำรงชีวิตของคนไทยในวิถีแห่งคุณธรรม จริยธรรม โดยแท้จริง

ปัจจุบันครอบครัวไทยทั้งในเมืองและชนบทเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตไปจากเดิมส่งผลให้บทบาทของสถาบันครอบครัวด้านการดูแลเด็กในครอบครัว ลดความสำคัญลงด้วยเพราะสมาชิกของครอบครัวต่างทุ่มเทร่างกายและเวลาไปกับการทำงานนอกบ้าน จนกระทั่งไม่มีเวลาในการดูแลครอบครัวและลูกน้อยจึงนำไปฝากไว้กับสถานดูแลเด็กเล็ก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และสถานศึกษา เอกชนระดับปฐมวัย ดังนั้นสถานศึกษาดังกล่าวจึงมีบทบาทสำคัญยิ่งต่อการดำรงสถานภาพการ “บ่มเพาะ” ดูแลเด็กปฐมวัยในทุกด้านแทนครอบครัว

ดังนั้น การศึกษาปฐมวัย จึงเป็นการปูพื้นฐานการศึกษาและส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาแก่เด็กเล็ก (อมรชัย ต้นติเมธ, 2547, หน้า 25) นักจิตวิทยาและนักการศึกษาทั่วโลกต่างให้ความสำคัญ และให้ความสนใจด้านการพัฒนาเด็กปฐมวัย (แรกเกิด - 6 ปี) ด้วยความเชื่อว่ากระบวนการเรียนรู้ในช่วงปฐมวัยมีผลกระทบในระยะยาวต่อคุณภาพชีวิตของคน เพราะเป็นช่วงที่ระบบประสาทและสมองกำลังสร้างโครงสร้างที่มีการเจริญเติบโตในอัตราสูงสุดถึง ร้อยละ 80 ของวัยผู้ใหญ่ ดังนั้น สิ่งแวดล้อมรอบตัวเด็ก การดูแลอบรมเพื่อปลูกฝังสร้างเสริมพัฒนาการจึงเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง เพราะเป็นพื้นฐานที่สำคัญต่อการบ่มเพาะบุคลิกภาพ อุปนิสัย และการเจริญเติบโตของสมองที่จะส่งผลสติปัญญาและความสามารถของเด็กอย่างถาวร (กระทรวงศึกษาธิการ, 2549, หน้า 1)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545 มาตรา 17 ได้กำหนดให้มีการศึกษาภาคบังคับจำนวน 9 ปี โดยให้เด็กซึ่งมีอายุย่างเข้าปีที่ 7 ได้เข้าเรียน

ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจนอายุย่างเข้าปีที่ 16 หรือเข้าเรียนชั้น ป. 1 ถึง ม. 3 และมาตรา 18 ได้กำหนดให้มีการจัดการศึกษาปฐมวัยและการศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานศึกษาปฐมวัยและการศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานศึกษาแยกได้ดังนี้ (1) สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ได้แก่ ศูนย์เด็กเล็ก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนเกณฑ์ของสถาบันศาสนา ศูนย์บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มของเด็กพิการ และเด็กซึ่งมีความต้องการพิเศษหรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยที่เรียกชื่ออย่างอื่น (2) โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนของรัฐ โรงเรียนเอกชนและโรงเรียนที่สังกัดสถาบันพุทธศาสนาหรือศาสนาอื่น และ (3) ศูนย์การเรียน ได้แก่ สถานที่เรียนที่เป็นหน่วยงานการจัดการศึกษานอกโรงเรียน บุคคล ครอบครัว ชุมชนองค์กร ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ โรงพยาบาล สถาบันทางการแพทย์ สถานสงเคราะห์และสถาบันสังคมอื่นเป็นผู้จัด (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, ม.ป.ป., หน้า 11-12) สถานศึกษาเอกชนจึงเป็นสถานศึกษาที่สามารถจัดการศึกษาในระบบปฐมวัยได้และสถานศึกษาเอกชนมีฐานะเป็นนิติบุคคล มีคณะกรรมการบริหารประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้รับใบอนุญาต ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนครู ผู้แทนศิษย์เก่า และผู้ทรงคุณวุฒิ ตามมาตรา 44 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และมาตรา 45 ได้กำหนดให้สถานศึกษาเอกชนจัดการศึกษาได้ทุกระดับและทุกประเภทการศึกษาตามที่กฎหมายกำหนด โดยรัฐต้องกำหนดนโยบายและมาตรการที่ชัดเจนเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของเอกชนในด้านการศึกษา การกำหนดนโยบายและแผนการจัดการศึกษาของรัฐของเขตพื้นที่หรือขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รับฟังความคิดเห็นของเอกชน และประชาชนประกอบการพัฒนาด้วย มาตรา 46 กำหนดให้รัฐต้องให้การสนับสนุนด้านเงินอุดหนุน การลดหย่อนหรือการยกเว้นภาษีและสิทธิประโยชน์อื่นที่เป็นประโยชน์ในทางการศึกษาแก่สถานศึกษาเอกชนตามความเหมาะสม รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนด้านวิชาการให้สถานศึกษาเอกชนมีมาตรฐานและสามารถพึ่งตนเองได้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ , ม.ป.ป., หน้า 26-28) และนโยบายของรัฐบาลปัจจุบัน (นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรี) ได้กำหนดนโยบายเรียนฟรี 15 ปี โดยมีการสนับสนุนค่าใช้จ่ายให้แก่สถานศึกษาและนักเรียนทุกคน ได้รับเงินช่วยเหลือรายปีเป็นค่าอุปกรณ์การเรียน ค่าหนังสือเรียน ค่าเครื่องแบบนักเรียนและค่ากิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตั้งแต่ชั้นอนุบาลจนถึงมัธยมศึกษาตอนปลาย (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2552, หน้า 1) จากนโยบายของรัฐบาลจึงทำให้หน่วยงานองค์กรต่าง ๆ จัดการศึกษาในระดับปฐมวัยมากขึ้น และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับโอนการศึกษาปฐมวัยมาจาก กรมการพัฒนาชุมชน 7,521 แห่ง กรมการศาสนา 4,159 แห่ง สปช. 2,651 แห่ง เทศบาลและองค์กรบริหารส่วนตำบล (อบต.) จัดตั้งเอง 1,631 แห่ง (ข้อมูล ณ มกราคม 2549 กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น) (กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข, 2550, หน้า2-3) การขยายโรงเรียนของรัฐและ

องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ในเขตแต่ละพื้นที่เปิดการศึกษาระดับปฐมวัยมากขึ้นจะเห็นได้ว่า ภาพสะท้อนจาก สำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน(สพฐ.) ว่าปัจจุบันขาดครูจำนวน 66,094 อัตรา โดย แบ่งออกเป็นครูปฐมวัย จำนวน 3,588 อัตรา และนอกนั้นเป็นครูในสาขาอื่น ๆ (เดลินิวส์ออนไลน์ , 2554) จึงทำให้เกิดปัญหาการขาดแคลนครูปฐมวัย และการที่รัฐออกค่าใช้จ่ายให้แก่ผู้เรียนระดับ ปฐมวัยทำให้ผู้เรียนระดับปฐมวัยของสถานศึกษาเอกชนลดลงและจากการประเมินคุณภาพภายนอก รอบสองของสถานศึกษาที่จัดการศึกษาปฐมวัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษา เอกชน (สช.) พบว่าได้รับการรับรองมาตรฐานคุณภาพจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมิน คุณภาพการศึกษา (สมศ.) จำนวน 2,240 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 88.05 และไม่ได้รับการรับรองจำนวน 304 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 11.95 จากจำนวนทั้งหมด 2,544 แห่ง (สำนักรับรองมาตรฐานและประเมิน คุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน), 2553, หน้า 13)

จากปัญหาดังกล่าว ทำให้สถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยต้องพิจารณาหาแนวทางทำให้ สถานศึกษามีประสิทธิผลมากขึ้น เพื่อให้สามารถแข่งขันกับสถานศึกษาประเภทอื่นได้ วิธีหนึ่งที่จะ ทำให้สถานศึกษามีประสิทธิผลได้คือ การศึกษารูปแบบการบริหารสถานศึกษาเอกชนระดับ ปฐมวัยที่มีประสิทธิผลโดยใช้ทฤษฎีระบบ (System Theory) มาเป็นกรอบแนวคิดในการพัฒนาการ บริหารสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัย ซึ่งน่าจะเป็นแนวทางในการพัฒนาสถานศึกษาที่มี ประสิทธิภาพได้ทฤษฎีระบบตามแนวคิดของฮอยและมิสเกล (Hoy & Miskel, 2008, p. 24) กล่าวว่า สถานศึกษาเป็นระบบสังคมที่เป็นองค์การในระบบที่เป็นทางการ (Formal Organization) อัน ประกอบด้วย ปัจจัยนำเข้า (Inputs) ได้แก่ ทรัพยากรการบริหาร คือ นโยบายสภาพแวดล้อมของ สถานศึกษา (นโยบายการศึกษาของรัฐ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ แผนการศึกษาแห่งชาติ ความต้องการของชุมชน ท้องถิ่น) บุคลากร เทคโนโลยีนวัตกรรมต่าง ๆ รวมถึง พันธกิจของ สถานศึกษา กระบวนการแปลงสภาพ (Transformation Process) ได้แก่ กระบวนการจัดการเรียนการ สอนกิจกรรมส่งเสริมงานการเรียนการสอน กระบวนการวัดและประเมินผล ผลผลิต (Outputs) ได้แก่ ความสำเร็จของผู้เรียนในระดับต่าง ๆ ตามเกณฑ์หรือมาตรฐานที่กำหนดไว้ ความพึงพอใจ ในทางปฏิบัติของครูและบุคลากร และคุณภาพโดยรวมของสถานศึกษา และสิ่งแวดล้อม (Environment) ได้แก่ ทุกสิ่งทุกอย่างภายนอกสถานศึกษา ที่มีผลกระทบต่อปฏิบัติการกิจของ สถานศึกษา รวมถึงข้อมูลป้อนกลับ (Feedback) ที่ชี้ให้เห็นถึงความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ของการดำเนินงานของสถานศึกษาว่าบรรลุเป้าหมายมากน้อยเพียงใดมีอุปสรรคข้อบกพร่อง อะไรบ้างจากที่กล่าวมาแล้วจะเห็นได้ว่าสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยซึ่งแตกต่างกันในด้านขนาด ของสถานศึกษา ด้านวัตถุประสงค์การดำเนินงาน และระบบโครงสร้างของสถานศึกษา

รวมทั้งการบริหารจัดการด้านคุณภาพของการศึกษา สถานศึกษาหลายแห่งได้รับรางวัลพระราชทานจากการประเมินของกระทรวงศึกษาธิการ บางแห่งผู้ปกครองไปสมัครเรียนให้บุตรหลานไว้ล่วงหน้า สถานศึกษาหลายแห่ง ได้รับการประเมินดีเยี่ยมทุกมาตรฐานจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพภายนอกระดับการศึกษา (องค์การมหาชน) สถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีคุณลักษณะดังกล่าวแม้จะมีกระบวนการบริหารจัดการที่มีคุณภาพ และเป็นสถานศึกษาที่มีประสิทธิผล แต่ก็ยังไม่มีหลักฐานหรือข้อมูลที่แสดงให้เห็นว่าสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลเหล่านี้ประสบความสำเร็จได้โดยใช้ทฤษฎีทางการบริหารใด ผู้วิจัยมีความเห็นว่าทฤษฎีระบบ (System Theory) น่าจะเป็นทฤษฎีทางการบริหารหนึ่งที่ทำให้สถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลจึงสนใจที่จะใช้ทฤษฎีระบบ (System Theory) มาศึกษากับรูปแบบการบริหารสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผลหากผลการวิจัยยืนยันว่าทฤษฎีระบบสามารถทำให้สถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยมีคุณภาพและเกิดประสิทธิผลก็จะนำรูปแบบทฤษฎีระบบมาเป็นแนวทางในการบริหารสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานของสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผลในจังหวัดนนทบุรี
2. เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารงานของสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผลในจังหวัดนนทบุรี

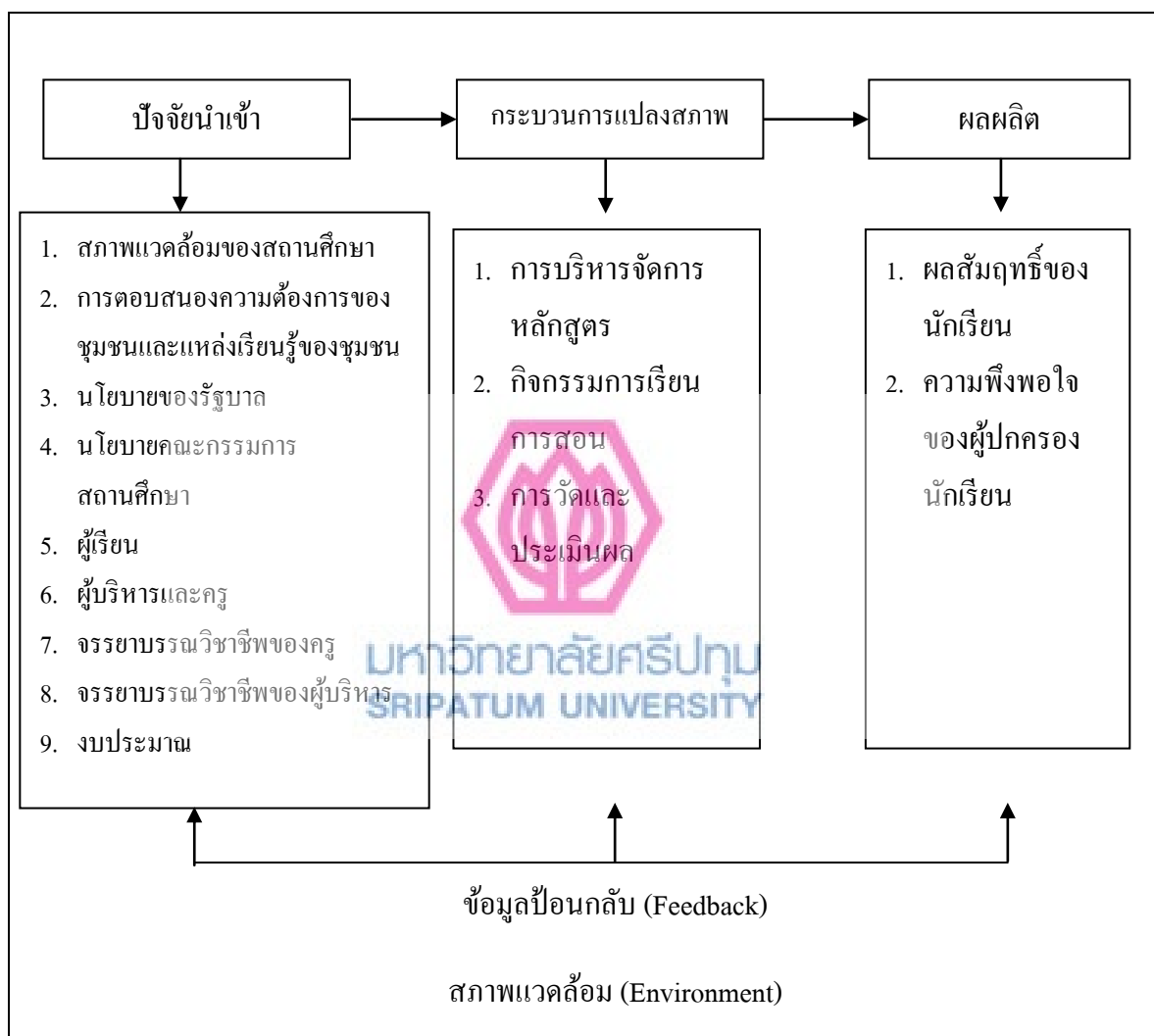
ความสำคัญของการวิจัย

1. ได้รูปแบบการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผล
2. สามารถนำผลการวิจัยมาใช้ในการพัฒนา / ปรับปรุงดำเนินงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัย

กรอบแนวความคิดในการวิจัย

การศึกษาวิจัย เรื่องรูปแบบการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยใช้แนวคิดเกี่ยวกับระบบเปิด (Open System) มาเป็นกรอบแนวความคิดในการวิจัย เนื่องจากแนวคิดระบบเปิดเป็นแนวคิดที่อยู่บนพื้นฐานของการพึ่งพาระหว่างองค์กรกับสภาพแวดล้อมโดยที่องค์กรจะไม่แยก

ตนเองออกจากสภาพแวดล้อม ซึ่งได้แก่ปัจจัยนำเข้าสู่กระบวนการแปลงสภาพเพื่อให้ได้รับผลผลิต ตามที่ต้องการตามแนวคิดของฮอยและมิสเกิล (Hoy & Miskel, 2008, p. 292) กำหนดให้มี องค์ประกอบที่สำคัญของระบบ คือ ปัจจัยป้อน (Inputs) กระบวนการแปลงสภาพ (Transformation process) และผลผลิต (Outputs) ดังแสดงในภาพที่ 1.1

ภาพที่ 1.1 รูปแบบการบริหารสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผลในจังหวัดนนทบุรี (ปรับปรุงจาก Hoy & Miskel, 2008, p. 292).

จากภาพที่ 1.1 แสดงว่า การบริหารสถานศึกษาเชิงระบบมีองค์ประกอบ ได้แก่ ปัจจัยป้อน (Inputs) กระบวนการแปลงสภาพ (Transformation process) และผลผลิต (Outputs) ข้อมูลป้อนกลับ (Feedback) และสภาพแวดล้อม (Environment)

1. ปัจจัยป้อน (Inputs) ได้แก่

กรอบของสภาพแวดล้อม (Environment constraints) ได้แก่ สภาพแวดล้อมของสถานศึกษา มีสังคมบรรยากาศ สิ่งแวดล้อมเอื้ออำนวยต่อการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพมีปัจจัยหลักแห่งความสำเร็จ 9 ปัจจัย คือ สภาพแวดล้อมของสถานศึกษา การตอบสนองความต้องการของชุมชน และ แหล่งเรียนรู้ของชุมชน นโยบายของรัฐบาล นโยบายของคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้เรียน ผู้บริหาร และครู จรรยาบรรณวิชาชีพของครู จรรยาบรรณวิชาชีพของผู้บริหาร และ งบประมาณ

2. กระบวนการแปลงสภาพ (Transformation process) ได้แก่

กระบวนการแปลงสภาพของระบบสังคมในสถานศึกษาได้แก่กระบวนการในการดำเนินการการเรียนการสอน ที่มีปัจจัยหลักความสำเร็จ 3 ปัจจัยได้แก่ การบริหารจัดการหลักสูตร การเรียนการสอน การวัด และ ประเมินผล

3. ผลผลิต (Outputs) ได้แก่

ประสิทธิผลของสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยในจังหวัดนนทบุรีที่มีปัจจัยหลักแห่งความสำเร็จ 2 ปัจจัยคือ ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียน

4. สภาพแวดล้อม (Environment) ได้แก่

ทุกสิ่งทุกอย่างภายนอกองค์กรที่เป็นระบบสังคมเปิด ซึ่งสิ่งแวดล้อมอาจมีผลกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจของสถานศึกษาได้หรืออาจเอื้ออำนวยด้านทรัพยากร ค่านิยม เทคโนโลยีตามความต้องการของสถานศึกษา สิ่งแวดล้อม อาจจะเป็นด้านกฎหมาย เศรษฐกิจ การเมือง สังคม เพราะฉะนั้นสิ่งแวดล้อมจึงเป็นได้ทั้งข้อจำกัด (Constraints) และ โอกาส (Opportunity) ต่อการดำเนินงานของสถานศึกษาได้

5. ข้อมูลป้อนกลับ (Feed back) ได้แก่

ผลกระทบที่ได้จากการบริหารสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยในจังหวัดนนทบุรีทั้งด้านปัจจัยนำเข้ากระบวนการแปลงสภาพ และ ผลผลิต

คำถามในการวิจัย

1. สภาพการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผลจังหวัดนนทบุรี มีสภาพเป็นอย่างไร
2. รูปแบบการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผลจังหวัดนนทบุรี มีลักษณะเป็นอย่างไร

ขอบเขตของการวิจัย

ด้านเนื้อหา ผู้วิจัย นำแนวคิดของทฤษฎีระบบของ Hoy & Miskel (2008, p. 292) มาปรับปรุงเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยเรื่องรูปแบบการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัย ที่มีประสิทธิผลในจังหวัดนนทบุรี ซึ่งประกอบด้วย

1. ปัจจัยนำเข้า (Inputs) ได้แก่
 - 1.1 สภาพแวดล้อมของสถานศึกษา
 - 1.2 การสนองตอบความต้องการ และ แหล่งเรียนรู้ของชุมชน
 - 1.3 นโยบายของรัฐบาล
 - 1.4 นโยบายของคณะกรรมการสถานศึกษา
 - 1.5 ผู้เรียน
 - 1.6 ผู้บริหาร และครู
 - 1.7 จรรยาบรรณวิชาชีพของครู
 - 1.8 จรรยาบรรณวิชาชีพของผู้บริหาร
 - 1.9 งบประมาณ
2. กระบวนการแปลงสภาพ (Transformation process) ได้แก่
 - 2.1 การบริหารจัดการหลักสูตร
 - 2.2 กิจกรรมการเรียนการสอน
 - 2.3 การวัด และ ประเมินผล
3. ผลผลิต (Outputs) ได้แก่
 - 3.1 ผลสัมฤทธิ์ ของนักเรียน
 - 3.2 ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียน

ด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร คือ ผู้บริหาร ครู บุคลากร และผู้ปกครองในสถานศึกษาปฐมวัยเอกชนในจังหวัดนนทบุรี จำนวน 3 แห่ง
2. กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหาร ครู บุคลากร และผู้ปกครองในสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยในจังหวัดนนทบุรี ที่สุ่มแบบเจาะจงตามเกณฑ์ที่กำหนดจำนวน 3 แห่ง ซึ่งเกณฑ์ดังกล่าว ได้แก่ สถานศึกษาที่ได้รับการประเมินดีมากทุกมาตรฐานจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา องค์การมหาชน (สมศ.) สถานศึกษาขอดนิยมนิยมที่ผู้ปกครองได้จองเรียนไว้ล่วงหน้าและสถานศึกษาที่ได้รับรางวัลพระราชทานจากการประเมินของกระทรวงศึกษาธิการ

นอกจากนี้ยังรวมถึง ผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบรูปแบบและผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนในการ ยืนยันรูปแบบ

3. ระยะเวลาในการศึกษาวิจัย เริ่มต้นปีการศึกษา 2554

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้รูปแบบการบริหารงานของสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิภาพอย่างเป็นระบบแล้วสามารถนำไปพัฒนาสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยให้มีประสิทธิภาพได้
2. สถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยอื่น ๆ สามารถนำรูปแบบไปพัฒนาการบริหารจัดการ และไปประยุกต์ใช้ได้

นิยามศัพท์เฉพาะ

รูปแบบ (Model) หมายถึง องค์ประกอบแผนภูมิ โครงสร้าง ลำดับขั้นตอน การบริหาร สถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิภาพ ในที่นี้หมายถึง รูปแบบการบริหารงานสถานศึกษา เอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิภาพจังหวัดนนทบุรีที่ใช้ทฤษฎีระบบ อันประกอบด้วย ปัจจัยป้อน กระบวนการแปลงสภาพ ผลผลิต และสภาพแวดล้อม

ปัจจัยป้อน (Input) หมายถึงทรัพยากรที่ใช้ในการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับ ปฐมวัยที่มีประสิทธิภาพ ได้แก่ สภาพแวดล้อมของสถานศึกษา การตอบสนองความต้องการของ ชุมชน และ แหล่งเรียนรู้ของชุมชน นโยบายของรัฐบาล นโยบายของคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้เรียน ผู้บริหาร และครู จรรยาบรรณวิชาชีพของครู จรรยาบรรณวิชาชีพของผู้บริหาร และ งบประมาณ

กระบวนการแปลงสภาพ (Transformation process) หมายถึง ขั้นตอนและวิธีการแปลง สภาพระบบสังคมมาใช้ในสถานศึกษาได้แก่ การบริหารจัดการหลักสูตร การเรียนการสอน การ วัดผลและประเมินผล

ผลผลิต (Outputs) หมายถึง ผลจากการนำปัจจัยนำเข้าเข้าสู่กระบวนการแปลงสภาพจนได้ สิ่งของหรือบริการที่มีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด ในที่นี้หมายถึง ผลผลิตของสถานศึกษา เอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิภาพจังหวัดนนทบุรี ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน และความพึง พอใจของผู้ปกครองนักเรียน

ประสิทธิผล (Effectiveness) หมายถึง การบริหารจัดการที่องค์การหรือหน่วยงานดำเนิน ไปจนบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ ในที่นี้หมายถึง ประสิทธิภาพของสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัย

จังหวัดนนทบุรี อันได้แก่ สถานศึกษาเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ มีความพร้อมในด้านทรัพยากรทุกด้าน สามารถจัดการศึกษาได้อย่างดีทั้งด้านการบริหาร และ การจัดการเรียนรู้ ผู้เรียนมีมาตรฐานตามที่กำหนด ได้รับการพัฒนาครบถ้วนทุกด้าน จัดการศึกษาได้สนองและสอดคล้องความต้องการของชุมชน

สถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัย หมายถึง สถานศึกษาหรือโรงเรียนที่เปิดการสอนตั้งแต่ระดับชั้น อนุบาล 1 - อนุบาล 3 ซึ่งมีเอกชนเป็นผู้ประกอบการ ในที่นี้หมายถึง สถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผล

มหาวิทยาลัยศรีปทุม
SRIPATUM UNIVERSITY

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษารูปแบบการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี ข้อมูลที่เกี่ยวข้องจากเอกสารตำรา และ งานวิจัยต่าง ๆ เพื่อนำไปสู่การกำหนดกรอบแนวคิด ในการวิจัยโดยเรียงเรียงนำเสนอ ดังนี้

ตอนที่ 1 แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบ

- 1.1 ความหมายของรูปแบบ
- 1.2 องค์ประกอบของรูปแบบ
- 1.3 การสร้างรูปแบบ
- 1.4 การพัฒนารูปแบบ
- 1.5 คุณลักษณะของรูปแบบที่ดี
- 1.6 การตรวจสอบรูปแบบ

ตอนที่ 2 แนวคิดเกี่ยวกับทฤษฎีระบบ

- 2.1 ทฤษฎีระบบ (System Theory)
 - 2.1.1 ความหมายของระบบ
 - 2.1.2 ประเภทของระบบ
 - 2.1.3 วิธีระบบ หรือ วิธีระบบ (System Approach)
 - 2.1.4 องค์ประกอบของระบบ
 - 2.1.5 การวิเคราะห์ระบบ
 - 2.1.6 การจัดระบบ

2.2 แนวคิด และ ทฤษฎีระบบ

- 2.2.1 แนวคิด และ ทฤษฎีระบบโรงเรียนในฐานะระบบสังคม ของ Hoy & Miskel
- 2.2.2 แนวคิด และ ทฤษฎีการบริหารโรงเรียนเชิงระบบของ Lunenburg & Ornstein

ตอนที่ 3 แนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิผล

- 3.1 ความหมายของประสิทธิผล
- 3.2 ประสิทธิภาพองค์การ
- 3.3 เกณฑ์ที่ใช้วัดประสิทธิผลองค์การ
- 3.4 ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน
- 3.5 การประเมินประสิทธิผลของโรงเรียน

3.6 วิธีการประเมินประสิทธิผลของโรงเรียน

3.7 ประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียน

ตอนที่ 4 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาปฐมวัย

4.1 แนวคิด และ หลักการการจัดการศึกษาปฐมวัย

4.2 ความหมาย และ ความสำคัญของการศึกษาปฐมวัย

4.3 ขอบข่ายของการจัดการศึกษาปฐมวัย

4.4 การบริหารสถานศึกษาปฐมวัย

4.5 นโยบายของรัฐเกี่ยวกับการศึกษาปฐมวัย

ตอนที่ 5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

5.1 งานวิจัยในประเทศ

5.2 งานวิจัยต่างประเทศ

ตอนที่ 1 แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบ

1.1 ความหมายของรูปแบบ

“รูปแบบ” หรือ “โมเดล” (Model) เป็นคำที่สื่อความหมายได้หลายอย่าง โดยทั่วไปแล้ว รูปแบบจะหมายถึง สิ่งของ หรือ วิธีการดำเนินงาน ที่ประกอบด้วยองค์ประกอบต่าง ๆ ที่เป็นต้นแบบของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือ กระบวนการทำงานอย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น รูปแบบจำลองของสิ่งก่อสร้าง รูปแบบในการบริหารองค์การ รูปแบบในการพัฒนาองค์การ เป็นต้น ทั้งนี้ นักบริหารให้ความหมายของรูปแบบไว้หลายลักษณะ ดังนี้

ทิสนา เขมมณี (สุภัทร พันธุ์พัฒนกุล, 2554, หน้า 18) ให้ความหมายของรูปแบบในลักษณะของการเรียนการสอน โดยกล่าวว่า รูปแบบ หมายถึง สภาพลักษณะของการเรียนการสอนที่ครอบคลุมองค์ประกอบสำคัญ ซึ่งได้รับการจัดไว้อย่างเป็นระเบียบ ตามหลักปรัชญา ทฤษฎี หลักการ แนวคิด หรือ ความเชื่อต่าง ๆ ประกอบด้วย กระบวนการ หรือ ขั้นตอนสำคัญในการเรียนการสอนรวมทั้งวิธีสอน และ เทคนิคการสอนต่าง ๆ ที่สามารถช่วยให้สภาพการเรียนการสอนนั้นเป็นไปตามทฤษฎี หลักการ หรือ แนวคิดที่ยึดถือ ซึ่งได้รับการพิสูจน์ ทดสอบ หรือ ยอมรับว่ามีประสิทธิภาพ สามารถใช้เป็นแบบแผนในการเรียนการสอนให้บรรลุ วัตถุประสงค์ เฉพาะของรูปแบบนั้น ๆ ดังนั้น รูปแบบจำเป็นต้องมีองค์ประกอบสำคัญ 4 ประการ ได้แก่ ปรัชญา ทฤษฎี หลักการ แนวคิด หรือ ความเชื่อที่เป็นพื้นฐาน หรือ เป็นหลักของรูปแบบการสอนนั้น ๆ มีการบรรยาย และ อธิบายสภาพ หรือ ลักษณะของการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับหลักการที่ยึดถือ มีการจัดระบบ คือ มีการจัดองค์ประกอบ และ ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบของระบบให้

สามารถนำผู้เรียนไปสู่เป้าหมายของระบบ หรือ กระบวนการนั้น ๆ และ มีการอธิบาย หรือ ให้ข้อมูลเกี่ยวกับวิธีสอน และ เทคนิคการสอนต่าง ๆ อันจะช่วยให้กระบวนการเรียนการสอนนั้น ๆ เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในขณะที่ รุ่งนภา จิตรโรจนรักษ์ (2548, หน้า 14) ได้กล่าวว่า รูปแบบจะมีความหมายอยู่ในหลายลักษณะดังนี้ (1) รูปแบบที่เหมือนจริง แต่มีขนาดเล็กลง หรือ ย่อส่วนเพื่อนำไปใช้เป็นแบบอย่างในการดำเนินการต่อไป (2) สิ่งที่แสดงโครงสร้างของความสัมพันธ์ระหว่างชุดของปัจจัย หรือ องค์ประกอบที่สำคัญ ในเชิงเหตุผลเพื่อช่วยให้เข้าใจข้อเท็จจริง หรือ ปรากฏการณ์ใดปรากฏการณ์หนึ่ง โดยการมีลักษณะเชิงกายภาพ หรือ เชิงคุณลักษณะก็ได้ (3) แบบอย่าง หรือ แนวทางในการกระทำ หรือ ดำเนินการใด ๆ โดยแสดง หรือ อธิบายให้เห็นถึงโครงสร้างทางความคิด หรือ ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบที่สำคัญ และ (4) สิ่งที่พัฒนาขึ้น เพื่ออธิบายคุณลักษณะที่สำคัญของปรากฏการณ์ที่จะทำให้ง่ายต่อการทำความเข้าใจในรายละเอียด และ องค์ประกอบของรูปแบบที่เหมาะสมไม่ได้มีการกำหนดไว้ตายตัว แต่ขึ้นกับลักษณะของปรากฏการณ์ และ วัตถุประสงค์ของผู้สร้าง หรือ พัฒนารูปแบบ ดังนั้น รูปแบบ อาจเป็นแบบง่าย หรือ ซับซ้อนก็ได้ ซึ่งสอดคล้องกับ ศักดา สถาพรวงษา (2549, หน้า 14) ที่กล่าวว่า รูปแบบ หมายถึง สิ่งที่แสดง โครงสร้างความสัมพันธ์เชิงเหตุผลของปัจจัย หรือ ตัวแปรต่าง ๆ หรือ องค์ประกอบที่สำคัญของสิ่งที่มีมา เพื่อช่วยให้เข้าใจข้อเท็จจริง หรือ ปรากฏการณ์ในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยอาจแสดงออกมาในรูปของแผนภาพทางความคิด หรือ ด้วยภาษา หรือ สัญลักษณ์ นอกจากนี้มีนักวิชาการบางกลุ่ม ใช้คำว่า “รูปแบบจำลอง” โดยให้ความหมายว่าเป็นรูปแบบการปฏิบัติงานซึ่งเป็นเครื่องมือสำคัญในการคาดคะเนสิ่งที่ยังไม่เกิดขึ้น โดยเป็นแบบแผนที่จำลองเหตุการณ์ในเชิงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ ซึ่งตัวแปรแต่ละตัวจะบอกถึงองค์ประกอบเชิงหน้าที่ของความสัมพันธ์ตัวแปรต่าง ๆ เข้าไว้ด้วยกัน โดยเน้นการพรรณนาถึงความจริงอย่างใดอย่างหนึ่งด้วยเจตนาที่เข้าใจง่าย โดยพรรณนาให้อยู่ในรูปของแผนภูมิแบบจำลองใด ๆ ก็ตามย่อมต้องการที่จะแสดงให้เห็นถึงส่วนประกอบที่สำคัญ ๆ ของโครงสร้าง หรือ กระบวนการอย่างใดอย่างหนึ่ง รวมทั้งความสัมพันธ์ระหว่างส่วนประกอบเหล่านั้น (Mcquail&Windahl สุภัทร พันธุ์พัฒนกุล, 2554, หน้า 18) นอกจากนี้ Keeves (1997, pp. 386-389) ได้ให้ความหมายในทำนองเดียวกันว่า รูปแบบ หมายถึง โครงสร้าง หรือ แบบจำลองที่มนุษย์ได้สร้างขึ้นเพื่อแสดงความสัมพันธ์ ระหว่างหลักการพื้นฐาน หรือ แนวคิดในการศึกษา รูปย่อของปรากฏการณ์ ซึ่งแสดงข้อความจำนวน หรือ ภาพ ทำให้เกิดความเข้าใจในปรากฏการณ์นั้น ๆ นอกจากนี้ ยังเป็นการตรวจสอบแนวคิดใช้อธิบายวิธีการอย่างเป็นลำดับขั้นตอน และ แสดงความสัมพันธ์ของลำดับขั้นตอนขององค์ประกอบต่าง ๆ ของรูปแบบนั้น ๆ อย่างเป็นระบบ และ Willer(1986, p. 15) ให้ความหมายรูปแบบว่า เป็นการสร้างความคิดรวบยอด

ของปรากฏการณ์ด้วยวิธีการของเหตุผลที่มีจุดมุ่งหมาย เพื่อให้เกิดความชัดเจนในนิยาม ความสัมพันธ์ และ ข้อเสนอของรูปแบบนั้น ๆ

โดยสรุปแล้วรูปแบบ หมายถึง การจำลองภาพองค์ประกอบที่สำคัญของ ปรากฏการณ์ หรือ ลักษณะของสิ่งของ โดยประกอบด้วย กระบวนการ หรือ ขั้นตอนสำคัญที่มีความสัมพันธ์กันในเชิงทฤษฎีหลักการแนวคิด หรือ ความเชื่อต่าง ๆ ของปรากฏการณ์นั้น ๆ ซึ่งได้รับการพิสูจน์ทดสอบ หรือ ยอมรับว่า สามารถใช้เป็นแบบแผนในการดำเนินงานให้บรรลุ วัตถุประสงค์ ของรูปแบบนั้น ๆ

1.2 องค์ประกอบของรูปแบบ

นักวิชาการหลายคน ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของรูปแบบ ไว้ดังนี้

Brown & Moberg (ศักดา สถาพรวนา, 2549, หน้า 16) ได้สังเคราะห์ องค์ประกอบ ของรูปแบบจำลอง พบว่า รูปแบบจำลอง ประกอบด้วย (1) สภาพแวดล้อม (Environment) (2) เทคโนโลยี (Technology) (3) โครงสร้าง (Structure) (4) กระบวนการจัดการ (Management Process) และ (5) การตัดสินใจสั่งการ (Decision-Making)

Keeves (1997, pp. 386-387) กล่าวถึง องค์ประกอบของรูปแบบ สรุปได้ว่า ประกอบด้วย ส่วนต่าง ๆ ดังนี้ (1) ส่วนนำ ได้แก่ สภาพแวดล้อม หลักการแนวคิด วัตถุประสงค์ ผลลัพธ์ ตลอดจนการรวบรวมปัญหา ซึ่งเป็นส่วนที่สำคัญในการพัฒนาเป็นอันดับแรก นำไปสู่การทำนาย (Prediction) และการทดสอบ (2) การจัดวาง โครงสร้าง ต้องมีความสัมพันธ์เชิงเหตุผล (Causal Relationship) ซึ่งสามารถใช้อธิบายปรากฏการณ์นั้น ๆ ได้ (3) การนำไปทดลองเพื่อเปรียบเทียบผลการนำไปใช้ทำให้มีการปรับปรุงคุณภาพในการปฏิบัติงานซึ่งมี 2 ลักษณะ คือ การทดลองย้อนหลัง โดยใช้ข้อมูลย้อนกลับ และ การทดลองใช้ในปัจจุบัน (4) มีเงื่อนไข คือ มองเห็นภาพแห่งความสำเร็จและ Bush (อ้างถึงใน มีศิลป์ ชินภักดี, 2554, หน้า 23) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบ ของรูปแบบที่ใช้เป็นเกณฑ์ในการพัฒนารูปแบบขององค์การทางการศึกษา 4 ประการ คือ เป้าหมาย โครงสร้างองค์การสภาพแวดล้อม และ ภาวะผู้นำ ขณะที่ Gluck (2004, p.152) ได้กล่าวว่า องค์ประกอบของรูปแบบ มี 2 ส่วน คือ (1) สถาบัน (Institution) ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของระบบสังคม ที่มีการกำหนดแนวปฏิบัติหน่วยย่อยของสถาบันแบ่งออกเป็น บทบาท (Role) และ ความคาดหวัง (Expectation) บทบาทจะเกี่ยวพันกับบุคลิกภาพของบุคคล เป็นการกล่าวถึงลักษณะของตำแหน่งหน้าที่ และ สถานะภายใต้สถาบัน และเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมของผู้สวมบทบาท ส่วนความคาดหวังเป็นเรื่องของเกณฑ์มาตรฐานทางสังคม หรือ สถาบันที่มุ่งหวังจะได้รับจากผู้สวมบทบาท บทบาทที่สมบูรณ์ควรกำหนดความสัมพันธ์กับบทบาทอื่น ๆ ในสถาบัน แนวคิดนี้ทำให้การกำหนด งานในแต่ละหน้าที่เป็นไปตามลำดับขั้น ทำให้การดำเนินงานของสถาบันบรรลุวัตถุประสงค์

ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (2) บุคคล (Individual) เป็นรูปแบบของระบบสังคม ที่มีองค์ประกอบย่อยที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินงานขององค์การ คือ บุคลิกภาพ (Personality) และ ความต้องการส่วนบุคคล (Need Disposition) บุคลิกภาพ มีความสำคัญต่อการวางตัวของผู้สวมบทบาท และ ความคาดหวังในการทำงานของสถาบัน

สรุปได้ว่า องค์ประกอบของรูปแบบ หรือ ปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้น ไม่มีข้อกำหนดตายตัว แต่จะเริ่มจากการศึกษาทฤษฎี แนวคิด สภาพแวดล้อม ผลลัพธ์ที่จะสร้างรูปแบบให้ถูกต้องชัดเจนก่อน แล้วนำรูปแบบที่สร้าง หรือ พัฒนาขึ้น ไปตรวจสอบคุณภาพตามหลักวิชาว่าสามารถนำเอารูปแบบไปใช้ตรงตามวัตถุประสงค์ หรือ ไม่ องค์ประกอบของรูปแบบ ควรประกอบด้วย องค์ประกอบที่สำคัญ ๆ แต่ละสังคม ซึ่งมีความสัมพันธ์กัน และ ส่งผล หรือ มีอิทธิพลต่อกัน ซึ่งจะช่วยอธิบาย หรือ แสดงให้เห็นถึงโครงสร้าง หรือ กระบวนการทำงานของสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่สามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ตามวัตถุประสงค์เฉพาะของแต่ละรูปแบบ

1.3 การสร้างรูปแบบ

กระบวนการสร้างรูปแบบ มีผู้ให้แนวคิดไว้ ดังนี้

Brown & Moberg (สุภัททิ์ พันธุ์พัฒนกุล, 2554, หน้า 19) ได้สังเคราะห์รูปแบบมาจากแนวคิดเชิงระบบ กับ หลักการบริหารตามสถานการณ์ ประกอบด้วยสภาพแวดล้อมเทคโนโลยี โครงสร้างกระบวนการจัดการ และการตัดสินใจสั่งการ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Keeves (1997, p. 407) ที่กล่าวว่า การสร้างรูปแบบจะต้องประกอบด้วยลักษณะที่สำคัญได้ดังนี้ (1) การศึกษาองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ การศึกษาสภาพข้อมูลพื้นฐาน การระบุปัญหาความต้องการ และความจำเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อกำหนดหลักการองค์ประกอบ และ การศึกษาสภาพปัจจุบัน และ ปัญหา (2) การสร้างแบบร่าง หรือ รูปแบบเบื้องต้น หรือ การนำเสนอทางเลือก (3) การตรวจสอบ หรือ การประเมินผล ได้แก่ การหาความเหมาะสม ความเป็นไปได้ จากผู้ทรงคุณวุฒิ การประเมินประสิทธิภาพ และ ประสิทธิภาพ และ การทดลองใช้ และ (4) การปรับปรุง และ การพัฒนา และ นำเสนอรูปแบบที่สมบูรณ์ และ เป็นไปในทำนองเดียวกันกับ Lewin (1988, pp. 359-364) ที่เสนอว่า การสร้างรูปแบบ จะต้องแยกเป็น 4 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 อธิบายความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ ที่เป็นที่มาของรูปแบบ อันประกอบด้วย เป้าหมายของรูปแบบ ทฤษฎี และ สมมุติฐานที่รองรับรูปแบบ และ มโนทัศน์สำคัญที่เป็นพื้นฐานของรูปแบบ ส่วนที่ 2 ลักษณะรูปแบบเป็นการอธิบายรูปแบบ ซึ่งนำเสนอเป็นประเด็น ๆ ไป และ เน้นการปฏิบัติได้ มี 4 ประเด็น คือ ขั้นตอนของรูปแบบ รูปแบบการปฏิสัมพันธ์ หลักการแสดงการให้ระบบ หรือ ตอบสนองของแต่ละตัวแปร และ สิ่งสนับสนุน ซึ่งเป็นการบอกถึงเงื่อนไข หรือ สิ่งจำเป็นต่อการใช้รูปแบบนั้น ๆ ให้บังเกิดผล ส่วนที่ 3 การนำรูปแบบไปใช้เป็นการแนะนำให้ข้อสังเกต ในการนำรูปแบบนั้น ไปใช้ ส่วนที่ 4 ผลที่จะเกิด

ขึ้นกับผู้เรียนรู้ทั้งทางตรง และ ทางอ้อม และ นพวรรณ เชาวน์ดำรงสกุล (2546, หน้า 83) ได้สรุปขั้นตอนในการสร้างรูปแบบจากนักวิชาการต่างประเทศหลาย ๆ คน ว่าขั้นตอนประกอบด้วย มโนทัศน์เชิงทฤษฎี (Concept) ข้อกระทงของเนื้อหาสาระ (Item) การวัด (Measurement) ตัวแปร (Variables) และ ความสัมพันธ์ของตัวแปรข้อเสนอ (Propositions) ของความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร และ รูปแบบที่สมบูรณ์ (Model)

สรุปได้ว่า การสร้างรูปแบบ (Model) ไม่มีข้อกำหนดตายตัวว่าควรทำอะไร แต่โดยทั่วไปจะต้องเริ่มต้นจากการหาองค์ความรู้ (Intensive Knowledge) ที่เกี่ยวกับรูปแบบที่ต้องการสร้าง ต่อจากนั้นจะต้องค้นหาสมมติฐาน และ หลักการของรูปแบบที่จะสร้าง และ ดำเนินการสร้างรูปแบบตามหลักการ และ สมมติฐาน และ นำรูปแบบที่สร้างนั้นไปตรวจสอบคุณภาพ ก่อนที่จะนำเสนอเป็นรูปแบบที่สมบูรณ์

1.4 การพัฒนารูปแบบ

การพัฒนารูปแบบ มีความหมายได้หลายที่ที่นักวิชาการทั้งในประเทศ และ ต่างประเทศ ให้ความหมายของการพัฒนารูปแบบว่า เป็นไปได้ทั้งด้านการสร้างรูปแบบใหม่ และ การเสริมสร้าง หรือ ต่อเติมรูปแบบเดิมที่มีอยู่แล้วให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น รูปแบบที่ได้รับการพัฒนาจะมีอยู่ในลักษณะ ดังนี้ (1) รูปแบบการพัฒนาที่เป็นแบบจำลอง (Model) หมายถึง องค์ประกอบที่ทั้งปวงมีความสัมพันธ์กัน เพื่อนำไปสู่เป้าหมายขององค์กร ประกอบด้วย เป้าหมาย วัตถุประสงค์ จุดมุ่งหมาย กิจกรรมการดำเนินการ ความสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อม ทั้งภายใน และ ภายนอก และ ยุทธวิธีของแต่ละองค์ประกอบ (2) รูปแบบการพัฒนาที่เป็นระบบ หมายถึง โครงการกิจกรรม หรือ การดำเนินการ เกี่ยวกับการปรับปรุง เพิ่มพูนความรู้ ทักษะ ทักษะ และ ความสามารถ ประกอบด้วย ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อระบบปัจจัยนำเข้า ระบบย่อย หรือ กระบวนการผลิต และ ข้อมูลป้อนกลับ (3) รูปแบบการพัฒนา โดยกำหนดเป็น โปรแกรมการพัฒนา หมายถึง แผนงานที่ต้องการพัฒนา ซึ่งประกอบด้วย ความสำคัญ แนวคิด และ หลักการ วัตถุประสงค์ แนวทางในการพัฒนา และ กลไกในการดำเนินการ และ (4) รูปแบบการพัฒนาที่สังเคราะห์ ให้เป็นแผนภูมิเป็นการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของการวิจัยกับการพัฒนา และ มีแนวคิดที่สอดคล้องกับการพัฒนารูปแบบ (วิภาดา ศรีจอมขวัญ, 2554, หน้า 32-33)

Willer (1986, p. 83) กล่าวถึง การพัฒนารูปแบบ ว่ามีขั้นตอนที่แตกต่างกันไป แต่โดยทั่วไปอาจแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ พรรณรูปแบบ และ การสรรหาความเที่ยงตรงส่วนรายละเอียด ในแต่ละขั้นตอนขึ้นอยู่กับลักษณะ และ กรอบแนวคิด ซึ่งเป็นพื้นฐาน ในการพัฒนารูปแบบนั้น ๆ สอดคล้องกับ Williams & Jeannine (สุภัทท พันธุ์พัฒนกุล, 2554, หน้า 21) ที่สรุปสาระสำคัญของการพัฒนารูปแบบ ว่ารูปแบบควรมีทฤษฎีรองรับ เช่น ทฤษฎีด้านจิตวิทยา

การเรียนรู้ เป็นต้น เมื่อพัฒนารูปแบบแล้ว ก่อนนำไปใช้อย่างแพร่หลาย ต้องมีการวิจัย เพื่อทดสอบ ทฤษฎี และ ตรวจสอบคุณภาพ ในเชิงการใช้ในสภาพการณ์จริง และ นำข้อค้นพบ มาปรับปรุง แก้ไข อย่างสม่ำเสมอ

โดยสรุปแล้ว การพัฒนารูปแบบ หมายถึง กระบวนการดำเนินงาน ของรูปแบบ ใน สี่อสังคณัต์ต่าง ๆ ในการถ่ายทอดความรู้ ให้แก่บุคคล ตามลักษณะ หรือ ปรัชญาการณั์เฉพาะ ซึ่ง อาจแสดงออกในรูปแบบจำลอง (Model) รูปแบบเชิงระบบ รูปแบบซึ่งความคิด เพื่อการถ่ายทอด แนวความคิด หรือ จินตภาพ การพัฒนารูปแบบ อาจเป็นทั้ง การสร้างรูปแบบใหม่ ๆ ของลักษณะ ของสิ่งต่าง ๆ หรือ ปรัชญาการณั์ต่าง ๆ และ การเสริมสร้างรูปแบบเดิมที่มีอยู่แล้วให้มีประสิทธิภาพ มากขึ้น บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ อย่างทันเวลา และ ใช้ประโยชน์ได้อย่างเต็มสมรรถนะ ในการ พัฒนารูปแบบ ควรมีทฤษฎีรองรับ ละ มีการวิจัย เพื่อทดสอบรูปแบบก่อนที่จะทำรูปแบบไปใช้ ตามจุดมุ่งหมายของการพัฒนารูปแบบนั้น ๆ

1.5 คุณลักษณะของรูปแบบที่ดี

รูปแบบที่ดี จะทำให้ผู้ที่สนใจศึกษา ในเรื่องที่ศึกษา ได้มีความเข้าใจเป็นเบื้องต้น ก่อนที่จะศึกษา ในแนวคิดต่อไป ดังนั้น การสร้างรูปแบบที่ดี ควรมีลักษณะ ดังนี้ นักวิชาการหลายคน ได้นำเสนอ ดังนี้

Keeves (1988 ,p.560) ได้กล่าวถึง ลักษณะที่สำคัญ 4 ประการ ได้แก่

- (1) แบบจำลอง ควรประกอบด้วย ความสัมพันธ์อย่างมีโครงสร้างของตัวแปรมากกว่าความสัมพันธ์ เชิงเส้นตรง อย่างไรก็ตามความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงก็มีประโยชน์ ในช่วงต้นของการพัฒนา แบบจำลอง
- (2) แบบจำลอง ควรใช้เป็นแนวทาง ในการพยากรณ์ผลที่จะเกิดขึ้นจากการใช้สามารถ ตรวจสอบได้ โดยการสังเกต และ หาข้อมูลสนับสนุนด้วยข้อมูลเชิงประจักษ์ได้
- (3) แบบจำลอง จะต้องระบุ หรือ ชี้ให้เห็นถึงกลไกเชิงเหตุผลของเรื่องที่จะศึกษา นอกจากแบบจำลองจะเป็น เครื่องมือในการพยากรณ์แล้วยังใช้เป็นเครื่องมือในการอธิบายปรากฏการณ์ได้ด้วย และ
- (4) แบบจำลองควรเป็นเครื่องมือในการสร้างความคิดรวบยอด (Concept) ใหม่ และ การสร้าง ความสัมพันธ์หาตัวแปรใหม่ ซึ่งจะเป็นการเพิ่มองค์ความรู้ (Body of Knowledge) ในเรื่องที่กำลัง ศึกษา ในขณะที่ พูลสุข หิงคานนท์ (2540, หน้า 53) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะที่ดีของรูปแบบว่า

- (1) แบบจำลอง ควรประกอบด้วย ความสัมพันธ์ของตัวแปรเชิงโครงสร้าง
- (2) แบบจำลอง ควรมี ลักษณะที่สามารถใช้เป็นแนวทางในการทำนายผล และ สามารถตรวจสอบได้ด้วยข้อมูล
- เชิงประจักษ์
- (3) แบบจำลองควรอธิบายโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงเหตุผล ของ
- เรื่องที่จะศึกษาได้อย่างชัดเจน
- (4) แบบจำลอง ควรนำไปสู่การสร้างแนวคิดใหม่ หรือ

ความสัมพันธ์ใหม่ของเรื่องที่จะศึกษาได้ และ (5) แบบจำลอง ในเรื่องใด จะมีความสอดคล้อง กับ ทฤษฎีในเรื่องนั้น ๆ

สรุปได้ว่า ไม่มีรูปแบบใดที่เป็นคุณลักษณะของรูปแบบที่ดีที่สุด ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสิ่งที่ ต้องการศึกษาว่ามีความเหมาะสม และ มีความสัมพันธ์กัน มากน้อยเพียงใด อย่างไรก็ตาม คุณลักษณะรูปแบบที่ดี ต้องมีทฤษฎีที่เกี่ยวข้องมารับรอง และ สามารถทำนาย และ อธิบาย ปรากฏการณ์หรือ ความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้น ในเชิงเหตุผลได้ มีการต่อยอดความรู้ อันจะเป็นการสร้าง องค์ความรู้ใหม่ มีความชัดเจน ตรวจสอบได้ และ มีกระบวนการในการสร้าง หรือ พัฒนารูปแบบ ได้อย่างไม่มีสิ้นสุด

1.6 การตรวจสอบรูปแบบ

การตรวจสอบรูปแบบ มีนักวิชาการได้ศึกษา ค้นคว้า และ นำเสนอไว้ ดังนี้

Keeves (1992, pp.379-380) ได้กล่าวถึง การตรวจสอบรูปแบบ หรือ การทดสอบ รูปแบบที่สังเคราะห์ได้นั้นมีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมความเป็นไปได้ ของรูปแบบ ในการปฏิบัติจริง หรือ ข้อมูลเชิงประจักษ์ การตรวจสอบ มีหลายวิธี เช่น วิธีตรวจสอบเชิงปริมาณ เชิงคุณลักษณะ ผลของการตรวจสอบนำไปสู่การปฏิเสธ หรือ ยอมรับรูปแบบรวมไปถึงการนำไปสู่ การสร้างรูปแบบใหม่ หรือ การปรับปรุง หรือ การพัฒนารูปแบบเดิม และ สร้างเป็นทฤษฎีใหม่ ต่อไป ในขณะที่ Eigner (นพวรรณ เชาว์ดำรงสกุล, 2540, หน้า 87) ได้เสนอแนวคิดของการทดสอบ หรือ ประเมินรูปแบบ โดยใช้ผู้ทรงคุณวุฒิ (The Connoisseurship Model) ไว้ดังนี้ (1) การประเมิน โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จะเน้นการวิเคราะห์ วิจัยอย่างลึกซึ้ง เฉพาะในประเด็นที่จะนำมาพิจารณา ซึ่งไม่ จำเป็นต้องเกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์ หรือ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเสมอไป แต่อาจจะ ผสมผสานปัจจัยในการพัฒนาต่าง ๆ เข้าด้วยกัน ตามวิจรรย์ของผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อให้ได้ข้อสรุป เกี่ยวกับคุณภาพ ประสิทธิภาพ หรือ ความเหมาะสมของสิ่งที่ทำการประเมิน (2) เป็นรูปแบบการ ประเมินที่เป็นความเฉพาะทาง (Specialization) ในเรื่องที่จะประเมินโดยพัฒนามาจากรูปแบบการ วิจัยงานศิลปะ (Art criticism) มีความละเอียดอ่อนลึกซึ้ง และ ต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญระดับสูงมา เป็นผู้วินิจฉัย เนื่องจากเป็นการวัดคุณค่าที่ไม่อาจประเมินด้วยเครื่องวัดใด ๆ ต้องใช้ความรู้ ความสามารถผู้ประเมินอย่างแท้จริง แนวคิดนี้ได้นำมาประยุกต์ใช้ในทางการศึกษาระดับสูงมากขึ้น (3) เป็นรูปแบบที่ใช้ตัวบุคคล คือ ผู้ทรงคุณวุฒิเป็นเครื่องมือในการประเมิน โดยให้ความเชื่อถือ ว่า ผู้ทรงคุณวุฒิ นั้น เที่ยงธรรม และ มีคุณพินิจที่ดี ทั้งนี้มาตรฐาน และ เกณฑ์การพัฒนาต่าง ๆ นั้น เกิดขึ้นจากประสบการณ์ และ ความชำนาญของผู้ทรงคุณวุฒิ นั้นเอง และ (4) เป็นรูปแบบที่ยอมให้มีการ ทำงานของผู้ทรงคุณวุฒิ ตามอัธยาศัย และ ความถนัดของแต่ละคน นับตั้งแต่การกำหนดประเด็น สำคัญที่พัฒนา การบ่งชี้ข้อมูล ตลอดจนวิธีการนำเสนอ นอกจากนี้ อุทุมพร จามรมาน

(วิภาดา ศรีจอมขวัญ, 2554, หน้า 23) ยังได้กล่าวถึงการตรวจสอบรูปแบบจากหลักฐานเชิงปริมาณ ซึ่งใช้เทคนิคทางสถิติ สามารถตรวจสอบได้ 2 ลักษณะ คือ (1) การตรวจสอบตามมากน้อย ของความสัมพันธ์ความเกี่ยวข้อง เหตุผลระหว่างตัวแปร และ (2) การประมาณ ค่าพารามิเตอร์ของความสัมพันธ์ดังกล่าว ซึ่งการประมาณครั้งนี้ สามารถประมาณ ข้ามกาลเวลา กลุ่ม ตัวอย่าง หรือ สถานที่ได้

สรุปได้ว่า การตรวจสอบรูปแบบ มีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบ หรือ ทดสอบ รูปแบบ ถึงความเหมาะสมความเป็นไปได้ของรูปแบบในการปฏิบัติจริง หรือ ข้อมูลเชิงประจักษ์ ซึ่งมีหลายวิธี ผลของการตรวจสอบรูปแบบ จะนำไปสู่การปฏิเสธ หรือ ยอมรับรูปแบบ อันจะส่งผลถึงการปรับปรุงสร้าง หรือ พัฒนารูปแบบใหม่ต่อไป

ในการวิจัยครั้งนี้ รูปแบบ หมายถึง องค์ประกอบต่าง ๆ ซึ่งมีความสัมพันธ์กันที่ แสดงให้เห็นถึงหลักการ และ วิธีการดำเนินงาน องค์ประกอบของรูปแบบ ประกอบด้วย 3 ส่วน คือ ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และ ผลผลิต การสร้างรูปแบบ ประกอบด้วย (1) การศึกษาองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้อง (2) การกำหนดองค์ประกอบของรูปแบบ (3) การยกร่างรูปแบบ (4) การประเมินรูปแบบ และ (5) การปรับปรุง และ นำเสนอรูปแบบ

ตอนที่ 2 แนวคิดเกี่ยวกับทฤษฎีระบบ

2.1 ทฤษฎีระบบ (

มหาวิทยาลัยศรีปทุม
SRIPATUM UNIVERSITY

System Theory)

การนำเอาทฤษฎีระบบเข้ามาใช้ในการบริหารงานด้วยเหตุผลที่ว่า ในปัจจุบัน องค์การมีการขยายตัวอย่างรวดเร็ว และ มีความสลับซับซ้อนมากขึ้น จึงยากที่จะมีการพิจารณาถึง พฤติกรรมขององค์การให้ครอบคลุม ได้หมดทุกแง่ทุกมุม ทำให้นักวิชาการบริหารทฤษฎีองค์การ สมัยใหม่ หันมาศึกษาเรื่องพฤติกรรมองค์การ โดยมีความเห็นว่าองค์การเป็นระบบย่อยของระบบ สังคม ซึ่งเป็นระบบใหญ่จึงต้องมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมอยู่ตลอดเวลา (จันทรานี สงวนนาม, 2545, หน้า 83) ทฤษฎีระบบเกิดขึ้นในปี ค.ศ. 1920 เริ่มแพร่หลายตั้งแต่ปี ค.ศ. 1940 ทฤษฎีนี้มี ความสำคัญทางสังคมศาสตร์ โดยเฉพาะสาขาการศึกษา (สุภัทร พันธุ์พัฒนกุล, 2554, หน้า 26) เพราะ แนวคิดของทฤษฎีระบบ คือ ทุกอย่างมีความสัมพันธ์กัน หรือ ส่วนย่อยสัมพันธ์ส่วนใหญ่ ได้แก่ (1) พื้นฐานของระบบมีความซับซ้อนไม่คงที่ การศึกษาจึงต้องพิจารณาความสัมพันธ์ของ ปัจจัยทั้งหมด ว่ามีความสัมพันธ์กัน หรือ ไม่ การวิเคราะห์ลักษณะความสัมพันธ์ และ เปรียบเทียบ ความแตกต่างระหว่างปัจจัย (2) การตั้งคำถาม และ วิธีคิดจะไม่เป็นเส้นตรงเสมอไป การพิจารณา สิ่งเดียวกัน อาจมีหลายมุมมอง (3) ต้องใช้เกณฑ์ในการเปรียบเทียบปัจจัยต่าง ๆ และ (4)

การวิเคราะห์ปัจจัยต้องวิเคราะห์จากบริบทของสิ่งที่ศึกษา (ทองใบ สุดชาติอ้างถึงในสุภัทรพันธพัฒน์กุล, 2554, หน้า 26)

Katz & Kahn (as cited in Miner, 2002, p. 401) กล่าวว่า สิ่งทั้งหลายบนโลกนี้มีความสัมพันธ์กัน และ มีการเปลี่ยนแปลง อันเกิดคุณค่าอย่างสร้างสรรค์ และ ได้รับการยอมรับในฐานะที่มีความสำคัญต่อการเปลี่ยนแปลง ซึ่งพื้นฐานระบบสำหรับสิ่งมีชีวิตที่สำคัญ คือ การไม่หยุดนิ่ง แม้เงื่อนไขของสภาพแวดล้อมภายนอกที่ แต่ระบบภายใน ก็ยังคงมีปฏิกิริยาที่ส่งผลสัมพันธ์กัน

สรุปว่า ทฤษฎีระบบ เป็นทฤษฎีที่มีขอบเขตครอบคลุม พฤติกรรมทุกส่วนขององค์การ สามารถอธิบายพฤติกรรมองค์การได้ทุกระดับ ตั้งแต่ระดับองค์กร ระดับกลุ่ม และ ระดับบุคคล ซึ่งจะมีประโยชน์อย่างมากต่อการบริหารจัดการ

2.1.1 ความหมายของระบบ

มีนักวิชาการได้ให้คำนิยามไว้อย่างหลากหลายดังนี้

ชาญชัย อาจินสมาจาร (2541, หน้า 66) ได้ให้ความหมายของระบบไว้ใน 2 ลักษณะ คือ ความหมายที่เป็นนามธรรม และ รูปธรรม ความหมายที่เป็นนามธรรม หมายถึง วิธีการ (Method) การปฏิบัติงานที่มีรูปแบบ และ ขั้นตอนที่ไม่ตายตัวอาจผันแปรตามสภาพแวดล้อม และ ปัจจัยที่กำหนด ส่วนความหมายที่เป็นรูปธรรม หมายถึง สรรพสิ่ง (Entity) ที่ประกอบด้วยส่วนต่างๆ ที่มีความสัมพันธ์ และ พึ่งพาอาศัยกัน โดยมีส่วนหนึ่งเป็นศูนย์กลางของระบบ ขณะที่ รุ่งแก้วแดง และ ชัยณรงค์ สุวรรณสาร (2551, หน้า 176) ได้ระบุว่า ระบบ คือ องค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ร่วมกันดำเนินการตามบทบาทความรับผิดชอบ เพื่อการบรรลุผลตามวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่ง การเปลี่ยนแปลงในองค์ประกอบใดองค์ประกอบหนึ่ง ส่งผลกระทบต่อองค์ประกอบอื่นทั้งระบบได้ สอดคล้องกับ จันทราณี สงวนนาม (25 51, หน้า 85) ที่สรุปว่า ระบบเป็นกลุ่มขององค์ประกอบต่างๆ ที่มีความสัมพันธ์ระหว่างกัน และ มีความเกี่ยวข้องกัน ในลักษณะที่ทำให้เกิดความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน เพื่อกระทำการตามให้ได้ผลสำเร็จตามความต้องการขององค์การ ส่วน ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ (2538, หน้า 345) กล่าวว่าระบบมีหลายความหมาย ดังนี้ (1) ส่วนประกอบอิสระประกอบรวมกันขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่ง (2) ส่วนต่างๆ จำนวนหนึ่งซึ่งสัมพันธ์และขึ้นอยู่กับกันเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันเพื่อกระทำการบางสิ่งบางอย่างให้สำเร็จผลตามที่ต้องการ และ (3) กลุ่มของส่วนต่างๆ ที่มีคุณภาพสัมพันธ์เกิดเป็นส่วนรวมเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การ ปัจจุบันคำว่า “ระบบ” เป็นคำกล่าวที่ใช้กันแพร่หลายโดยทั่วไป เวลาที่กล่าวถึงระบบจะต้องคำนึงถึงคำ 3 คำ คือ (1) การคิดอย่างมีระบบ (System Thinking) หมายถึงการคิดอย่างมีเหตุผล โดยคิดอย่างรอบคอบถึงผลได้ผลเสียที่จะเกิดขึ้นทั้งในภาพรวมและทุก ๆ ส่วนของ

องค์ประกอบย่อยของระบบว่ามีส่วนสัมพันธ์กันและสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม (2) วิธีการปฏิบัติงาน
 อย่างเป็นระบบ (System Approach) หมายถึงวิธีการปฏิบัติงานที่เป็นระบบโดยมีการนำเอาปัจจัยที่
 จำเป็นต่อการบริหารมาใช้ในการปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดผลลัพธ์ตรงตามเป้าหมายที่กำหนดทั้งปัจจัย
 กระบวนการทำงานและผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจะมีส่วนสัมพันธ์กันและเป็นผลซึ่งกันและกัน และ

(3) ทฤษฎีระบบ (System Theory) เป็นทฤษฎีที่ระบบว่าองค์การประกอบด้วยส่วนประกอบที่เป็น
 อิสระและเป็นวิธีการบริหารงานที่จะเพิ่มความเข้าใจ รู้จุดเด่นจุดด้อยในองค์การเพื่อการพัฒนาและ
 แก้ปัญหาได้มากยิ่งขึ้น (จันทราณี สงวนนาม, 2545, หน้า 85)

สรุปได้ว่า ระบบหมายถึงองค์ประกอบของสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่มีความสัมพันธ์กันและ
 ขึ้นอยู่ต่อกันเพื่อรวมกันขึ้นในการดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนด
 ไว้ตามพันธกิจของแต่ละองค์การ

2.1.2 ประเภทของระบบ

ในการจำแนกประเภทของระบบโดยทั่วไปจะจำแนกออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่
 ระบบปิดและระบบเปิดในองค์การที่เป็นระบบปิด (Closed System) จะเป็นองค์การที่ไม่เกี่ยวข้องกับ
 และไม่ได้รับผลกระทบจากสิ่งแวดล้อมเป็นระบบที่มีความสมบูรณ์ภายในตัว ไม่ผูกพันกับระบบอื่น
 ใดในองค์การที่เป็นระบบเปิด (Open System) จะได้รับอิทธิพลจากสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วยการ
 พึ่งพาอาศัยระหว่างกันหาส่วนต่างๆในสังคม เป็นระบบที่ต้องอาศัยการติดต่อสัมพันธ์กับบุคคล
 องค์การหรือหน่วยงานอื่น ๆ รวมทั้งสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปก็มีผลหรือมีอิทธิพลต่อการ
 ปฏิบัติการขององค์การฉะนั้นจึงเห็นได้ว่าระบบเปิด (Open System) จะเป็นหลักการและแนวคิดของ
 ทฤษฎีระบบที่จะเกิดประโยชน์ต่อการบริหารจัดการองค์การที่มีประสิทธิภาพในยุคของการบริหาร
 จัดการสมัยใหม่ ซึ่งหลักการและแนวคิดของทฤษฎีระบบ สรุปได้ดังนี้ (1) ทฤษฎีระบบมีความเชื่อ
 ว่า ระบบจะต้องเป็นระบบเปิด (Open System) กล่าวคือ ต้องมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม โดยได้รับ
 อิทธิพลหรือได้รับผลกระทบจากสภาพแวดล้อม (2) มีรูปแบบของการจัดลำดับ (The Hierarchical
 Model) ในจัดการของระบบใหญ่และระบบย่อยที่สัมพันธ์กัน (3) มีรูปแบบของปัจจัยเข้าและ
 ผลผลิต (Input Output Model) แสดงให้เห็นถึงผลของการปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมโดยเริ่มต้นจาก
 ปัจจัยกระบวนการและผลผลิตตามลำดับเป็นองค์ประกอบของระบบ (4) แต่ละองค์ประกอบของแต่ละ
 ระบบต้องมีส่วนสัมพันธ์กัน (The Entities Model) ถ้าองค์ประกอบของระบบตัวใดตัวหนึ่ง
 เปลี่ยนไปจึงจะมีผลกระทบต่อการปรับเปลี่ยนขององค์ประกอบตัวอื่นด้วย (5) เชื้อในหลักการของ
 ความมีเหตุผลของสิ่งต่างๆ (Cause and Effect) ซึ่งเป็นหลักการทางวิทยาศาสตร์ ที่สามารถ
 พิสูจน์ได้ (6) ทฤษฎีระบบจะมองทุกอย่างในภาพรวมของทุกองค์ประกอบมากกว่าที่จะมองเพียง
 บางส่วนใดส่วนหนึ่งของระบบ (7) ทฤษฎีระบบคำนึงถึงผลการปฏิบัติที่เป็น “Output” หรือ

“Product” มากกว่า “Process” ซึ่งผลสุดท้ายของงานที่ได้รับจะมีหลายสิ่งคือผลกระทบ (Outcome or Impact) ที่เกิดขึ้นตามมาภายหลัง และ (8) ทฤษฎีระบบจะมีกระบวนการในการปรับเปลี่ยนและป้อนข้อมูลย้อนกลับเพื่อบอกให้รู้ว่าระบบมีการเบี่ยงเบนอย่างไรควรแก้ไขที่องค์ประกอบใดของระบบ ซึ่งก็คือ การวิเคราะห์ระบบ (System Analysis) นั่นเอง (จันทรานี สงวนนาม, 2545, หน้า 85-86)

2.1.3 วิธีระบบหรือวิถีระบบ (System Approach)

เป็นกระบวนการที่ทำให้บรรลุผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อผลลัพธ์ที่กำหนดซึ่งอยู่บนพื้นฐานหลักการความต้องการ เป็นรูปแบบหนึ่งของการแก้ปัญหาเชิงตรรกวิทยา เช่นเดียวกับวิธีการทางวิทยาศาสตร์ ที่มีการกำหนดปัญหา สมมุติฐานการวิเคราะห์ข้อมูล การดำเนินการทดลอง แล้วนำไปสู่การสรุปผลที่เหมาะสมเพื่อการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น ถ้าผลสรุปหรือผลลัพธ์ที่ได้มาเป็นสิ่งที่คาดว่าจะได้ผลดีก็จะถูกนำมาทดลองใช้แต่ไฉนยังไม่สามารถแก้ปัญหาได้ก็จะต้องมีการทดลองใหม่จนกว่าจะได้ผลลัพธ์ที่ถูกต้อง (สุภัทร พันธุ์พัฒนกุล, 2554, หน้า 27-28) ซึ่ง สุพัตรา สุภาพ (2550, หน้า 87) ได้นำเสนอว่า การบริหารเชิงระบบควรนำไปประยุกต์ใช้กับกระบวนการบริหาร โดยเน้นการตามวิธีการเชิงระบบ ดังนี้ (1) ค้นหาสาเหตุของความจำเป็น (2) ตรวจสอบคุณสมบัติของความจำเป็น (3) ตั้งมาตรการในการดำเนินการ (4) วางแผนให้สอดคล้องกับโครงการ (5) ตรวจสอบความสำเร็จตามขั้นตอนนั้น (6) หาวิธีแก้ไขปัญหาคำแนะนำ (7) ใช้วิธีการแก้ปัญหาที่มีประสิทธิภาพสูงสุด (8) อบรมบุคลากรต่าง ๆ และ (9) สร้างมาตรฐานการวัดผล และ อุทัย บุญประเสริฐ (2552, หน้า 14-15) ได้กล่าวถึงวิธีการหรือเทคนิคเชิงระบบว่าเป็นการทำงานจากสภาพที่เป็นอยู่ ไปสู่สภาพที่ต้องการของงานนั้นทั้งระบบ โดยมีขั้นตอนที่สำคัญได้แก่ (1) กำหนดปัญหาที่ต้องแก้ไขและความต้องการในการพัฒนาของระบบให้ชัดเจน (2) กำหนดวัตถุประสงค์ย่อยที่สัมพันธ์กับปัญหาและความต้องการในการพัฒนาที่สัมพันธ์กับวัตถุประสงค์รวมของระบบใหญ่เพื่อสร้างกรอบหรือขอบเขตในการทำงาน (3) ศึกษาสิ่งแวดล้อมหรือข้อจำกัดในการทำงานของระบบและทรัพยากรที่หามาได้ (4) สร้างทางเลือกในการแก้ไขปัญหาหรือวิธีการในการพัฒนา (5) ตัดสินใจเลือกทางที่เหมาะสมด้วยวิธีการที่มีเหตุผลเป็นระบบเป็นไปตามกฎเกณฑ์ที่เหมาะสมคำนึงถึงความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ (6) ทดลองปฏิบัติทางเลือกที่ได้ตัดสินใจเลือกไว้ (7) ประเมินผลการปฏิบัติหรือผลการทดลอง (8) เก็บรวบรวมข้อมูลป้อนกลับอย่างเป็นระบบเพื่อปรับปรุงระบบนั้นให้เหมาะสมยิ่งขึ้น และ (9) ดำเนินการเป็นส่วนหนึ่งของระบบปกติหรือจัดเป็นแผนงานประจำขององค์การ

สรุปได้ว่า วิธีระบบหรือวิถีระบบ เป็นการปฏิบัติงานตามทฤษฎีระบบที่มีขั้นตอนตั้งแต่ระบุปัญหาที่ต้องการแก้ไขหรือต้องการพัฒนา ระบุแนวทางหรือทางเลือกเพื่อแก้ปัญหา

เลือกแนวทางแก้ไขหรือพัฒนา ปฏิบัติตามแนวทางที่เลือกไว้ประเมินความสำเร็จของการปฏิบัติตาม
ทางเลือกและนำไปปรับปรุง

2.1.4 องค์ประกอบของระบบ

ตามความหมายของระบบ จะเห็นว่า ทุกระบบต้องมีองค์ประกอบหรือสิ่งต่าง ๆ ที่
ดำเนินงานอย่างสัมพันธ์กันอย่างเป็นกระบวนการเพื่อให้ได้ผลลัพธ์ตามวัตถุประสงค์ที่องค์การได้
ตั้งไว้ ดังนั้นภายในระบบจะต้องมีองค์ประกอบ ดังนี้

ปัจจัยนำเข้า (Input) หมายถึง ปัจจัยต่าง ๆ หรือทรัพยากร ซึ่งเป็นองค์ประกอบแรก
ที่จะนำไปสู่การดำเนินงานของระบบและรวมไปถึงสภาพแวดล้อมต่าง ๆ อันเป็นที่ต้องการของ
ระบบนั้นด้วย ในระบบการศึกษาปัจจัยนำเข้า ได้แก่ นักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา อาคาร
สถานที่ วัสดุอุปกรณ์ และอื่น ๆ เป็นต้น

กระบวนการ (Process) เป็นองค์ประกอบที่สอดคล้องของระบบ หมายถึง การ
แปรเปลี่ยนสภาพนำเข้าหรือทรัพยากรให้เป็นผลผลิต กระบวนการจะเกิดขึ้นในลักษณะใดขึ้นอยู่กับ
ประเภทของระบบ กระบวนการของระบบการศึกษา ได้แก่ วิธีการบริหารจัดการ วิธีการสอนต่าง ๆ
การจัดทำกิจกรรม การวัดและประเมินผล เป็นต้น

ผลผลิต (Output) หรือ ผลผลิต (Product) เป็นองค์ประกอบสุดท้ายของระบบ
หมายถึง สิ่งที่ต้องการให้เกิดขึ้นตามวัตถุประสงค์ของระบบ หรือความสำเร็จต่าง ๆ ที่มี
ประสิทธิภาพและประสิทธิผล ผลผลิตของระบบการศึกษา ได้แก่ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
ในระดับต่าง ๆ หรือนักเรียนที่มีความรู้ความสามารถที่ดำรงชีพอยู่ได้ในอนาคตตามควรแก่อัตภาพ
 เป็นต้น

ทั้ง 3 องค์ประกอบนี้ มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันจะขาดสิ่งหนึ่งสิ่งใดไม่ได้
นอกจากนั้น 3 องค์ประกอบนี้ยังมีความสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อม (Environment) ที่จะส่งผล
กระทบต่อการดำเนินงานขององค์การ และสิ่งที่จะช่วยให้องค์การสามารถตรวจสอบกิจกรรมของ
องค์การว่าบรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่ มีส่วนใดที่ต้องปรับปรุงแก้ไข จะต้องอาศัยข้อมูลป้อนกลับ
(Feedback) เพื่อช่วยให้องค์การปรับปรุง ปัจจัยนำเข้า (Input) กระบวนการ (Process) เพื่อให้ได้
ผลผลิต ผลลัพธ์ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

นอกจากนี้ โกวัทน์ เทศบุตร (2545, หน้า 4) ได้แบ่งองค์ประกอบของระบบ
ออกเป็น 3 ส่วน เช่น ระบบโรงเรียนประกอบด้วย (1) สัญลักษณ์ (Symbols) ได้แก่ สื่อภาษาคำสั่ง
(2) วัตถุ (Objects) ได้แก่ โต๊ะ เก้าอี้ สิ่งปลูกสร้างต่าง ๆ และ (3) บุคลากร (Subjects) ได้แก่ ครู
อาจารย์ นักเรียน ผู้ปกครอง เป็นต้น โดยองค์ประกอบแต่ละส่วนเชื่อมโยงสัมพันธ์กัน คือ ปัจจัย

ป้อน (Input) กระบวนการ (Process) และผลผลิต (Output) ขณะที่ จันทรานี สงวนนาม (2545, หน้า 86-87) ได้กำหนดองค์ประกอบของระบบทางการบริหารประกอบด้วยส่วนประกอบที่สำคัญ ดังนี้

1. ปัจจัยนำเข้า (Input) หมายถึง ทรัพยากรการบริหารทุก ๆ ด้าน ได้แก่ บุคลากร (Man) งบประมาณ (Money) วัสดุอุปกรณ์ (Materials) การบริหารจัดการ (Management) และแรงจูงใจ (Motivations) ที่เป็นส่วนเริ่มต้น และเป็นตัวสำคัญในการปฏิบัติงานขององค์กร

2. กระบวนการ (Process) คือ การนำเอาปัจจัยทางการบริหารทุกประเภทมาใช้ในการดำเนินงานร่วมกันอย่างเป็นระบบ เนื่องจากในกระบวนการจะมีระบบย่อย ๆ รวมกันอยู่หลายระบบ ครบวงจร ตั้งแต่การบริหารจัดการ การนิเทศ การวัดผลและประเมินผล การติดตามตรวจสอบ เพื่อให้ปัจจัยทั้งหลายเข้าสู่กระบวนการทุกกระบวนการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. ผลลัพธ์ (Product or Output) เป็นผลที่เกิดจากกระบวนการของการนำเอาปัจจัยมาปฏิบัติ เพื่อให้เกิดประสิทธิผลตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

4. ผลกระทบ (Outcome or Impact) เป็นผลที่เกิดขึ้นหลังจากผลลัพธ์ที่ได้ซึ่งอาจจะเป็นสิ่งที่ดีหรือไม่เคยคาดคิดมาก่อน

อรนุช มหัทธียนนท์ (2545, หน้า 47-49) ได้ให้ความเห็นว่า องค์ประกอบของระบบ ได้แก่

1. สิ่งเข้า หรือการนำเข้า (Input) เกี่ยวข้องกับการรับ และผสมองค์ประกอบเบื้องต้นที่ผ่านเข้าสู่ระบบ เพื่อผ่านกระบวนการ ตัวอย่างเช่น วัตถุดิบ พลังงาน ข้อมูล แรงงานซึ่งจะต้องได้รับการจัดการ เพื่อที่จะผ่านเข้าสู่กระบวนการที่จัดเตรียมไว้

2. กระบวนการ (Process) เกี่ยวข้องกับกระบวนการในการเปลี่ยนแปลง ซึ่งจะทำการเปลี่ยนสิ่งเข้าให้เป็นสิ่งออก ตัวอย่างเช่น กระบวนการผลิต กระบวนการหายใจของมนุษย์หรือกระบวนการคำนวณทางคณิตศาสตร์

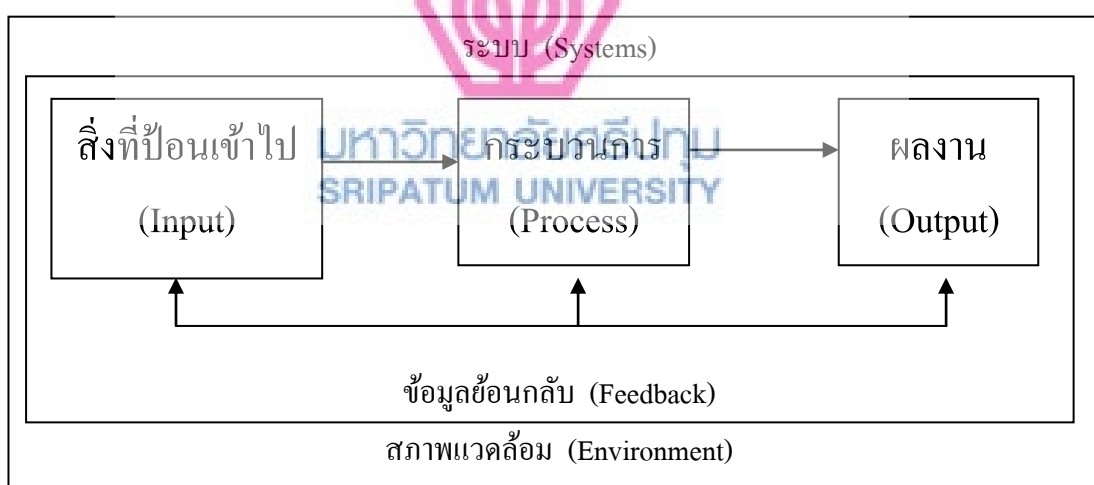
3. สิ่งออก หรือการนำออก (Output) เกี่ยวข้องกับการเคลื่อนย้ายองค์ประกอบที่เกิดจากกระบวนการในการเปลี่ยนไปสู่จุดหมายปลายทาง เช่น สินค้าสำเร็จรูป การบริการหรือสารสนเทศ เพื่อการจัดการสิ่งออกมาสู่สิ่งแวดล้อม อาจมีทั้งสิ่งออกที่เป็นผลิตภัณฑ์ (Product) เป็นสินค้าหรือการบริการ (Service) ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อสิ่งแวดล้อม

4. ผลย้อนกลับ (Feedback) ได้แก่ ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะของระบบเช่น ข้อมูลที่เกี่ยวกับสมรรถนะในการขาย เป็นผลย้อนกลับไปสู่ผู้จัดการฝ่ายขาย

5. การควบคุม (Control) เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบและประเมินผลย้อนกลับเพื่อดูว่าระบบดำเนินงานไปในทิศทางที่จะบรรลุเป้าหมายที่วางไว้หรือไม่ จากนั้นหน้าที่ควบคุมจะทำการปรับเปลี่ยนสิ่งเข้าหรือกระบวนการเท่าที่จำเป็นเพื่อให้แน่ใจว่า ระบบผลิตสิ่งออกที่ถูกต้อง

ผลย้อนกลับมักจะรวมเป็นส่วนหนึ่งของแนวคิดของหน้าที่ควบคุม เพราะผลย้อนกลับจะเป็นส่วนหนึ่งที่เป็นในการปฏิบัติการ ผลย้อนกลับที่เกิดขึ้นแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท คือ ผลย้อนกลับเชิงบวก (Positive Feedback) หมายถึง ผลย้อนกลับที่เป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้กับผลย้อนกลับเชิงลบ (Negative Feedback) หมายถึง ผลย้อนกลับแสดงให้เห็นว่าสิ่งที่เบี่ยงเบนออกไปจากเป้าหมายของระบบที่วางไว้ ซึ่งในสภาพความเป็นจริง สมรรถนะ ของระบบโดยส่วนใหญ่จะมีแนวโน้มที่เบี่ยงเบน หรือลดลงตลอดเวลา

ประชุม รอดประเสริฐ (2541, หน้า 66) กล่าวว่า ระบบใดระบบหนึ่งจะประกอบด้วยองค์ประกอบ หรือส่วนสำคัญ 3 ส่วน คือ สิ่งที่ป้อนเข้าไป หรือข้อมูลนำเข้า (Input) กระบวนการ (Process) และผลงาน (Output) หรือผลผลิต (Product) ซึ่งทั้ง 3 องค์ประกอบนี้จะมีความสัมพันธ์ต่อกันและกัน และทำงานร่วมกันเป็นวัฏจักร เมื่อส่วนใดส่วนหนึ่งมีปัญหา หรือไม่ทำงานส่วนอื่นก็จะหยุดชะงักไปด้วย นอกจากนี้ ระบบยังมีความสัมพันธ์ต่อสภาพแวดล้อม (Environment) อย่างไรก็ดีที่อาจกล่าวได้ว่า ระบบจะได้รับการป้อนข้อมูลนำเข้า จากสิ่งแวดล้อมและระบบจะสร้างหรือผลิตผลงานให้กับสิ่งแวดล้อมเช่นเดียวกัน ดังภาพที่ 2.1

ภาพที่ 2.1 องค์ประกอบและวัฏจักรของระบบ

ที่มา: ประชุม รอดประเสริฐ. (2541). หน้า 66.

สิ่งป้อนเข้า (Input) หมายถึง ปัจจัยต่าง ๆ และเป็นองค์ประกอบแรกที่จะนำไปสู่การดำเนินงานของระบบ โดยรวมไปถึงสภาพแวดล้อมต่าง ๆ อันเป็นที่ตั้งของระบบนั้นด้วย

กระบวนการ (Process) เป็นองค์ประกอบที่สองของระบบ ซึ่งหมายถึง วิธีการต่างๆ ที่จะนำผลงาน หรือผลผลิตของระบบ

ผลิตผล (Product) หรือผลงาน (Output) ซึ่งเป็นองค์ประกอบสุดท้ายของระบบโดยหมายถึง ความสำเร็จในลักษณะต่าง ๆ ที่มีประสิทธิภาพ หรือประสิทธิผลโดยสิ่งที่ป้อนเข้าไป กระบวนการ และผลผลิต หรือผลงาน จะอยู่ภายใต้สภาพแวดล้อม หรือสิ่งแวดล้อมเดียวกัน หรือกล่าวโดยสรุปได้ว่า ทั้ง 3 องค์ประกอบต่างก็มีปฏิสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมเดียวกันจึงจะสามารถดำเนินงานได้ และดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สรุปแล้วองค์ประกอบของระบบ หรือส่วนสำคัญของระบบมี 3 ส่วนหลัก คือ สิ่งที่ป้อนเข้าไป หรือข้อมูลนำเข้า (Input) กระบวนการ (Process) และผลงาน (Output) หรือผลิตผล (Product) ซึ่งจะต้องมีส่วนสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ทำงานร่วมกันได้ จึงจะสามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.1.5 การวิเคราะห์ระบบ (System Analysis)

การวิเคราะห์ระบบ เป็นวิธีตรวจสอบระบบเพื่อปรับปรุงแก้ไขระบบนั้น การตรวจสอบนั้นจะแยกแยะปัญหาขององค์ประกอบย่อยออกมาให้ได้เพื่อหาวิธีการแก้ไข ขั้นตอนการวิเคราะห์ระบบ สรุปได้ ดังนี้ (ฉลองชัย สุรวัดนบูรณ อ่างถึงใน สุภัทร พันธุ์พัฒนกุล, 2554, หน้า 29-30)

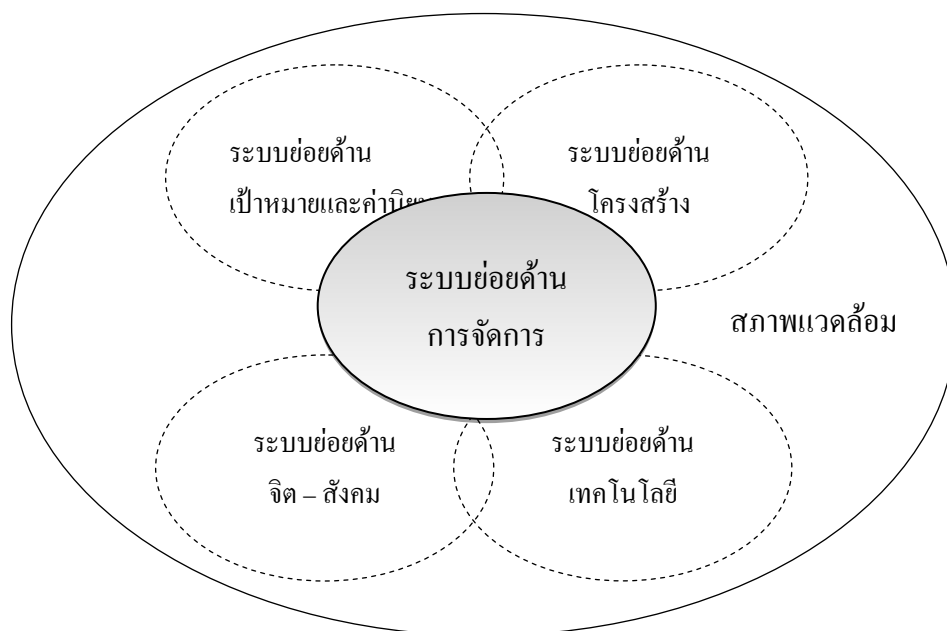
1. ปัญหา (Identify Problem) รวบรวมสิ่งที่เป็นปัญหา
 2. จุดมุ่งหมาย (Objective) กำหนดวัตถุประสงค์เพื่อแก้ปัญหา
 3. ศึกษาข้อจำกัดต่าง ๆ (Constraints) พิจารณาขอบเขตเพื่อการศึกษาข้อจำกัดระบบหน้าที่ของส่วนต่าง ๆ ในระบบ
 4. ทางเลือก (Alternative) ค้นหาและเลือกวิธีการต่าง ๆ ในการแก้ปัญหา
 5. การพิจารณาทางเลือกที่เหมาะสม (Selection) หนทางแก้ปัญหาที่สามารถแก้ปัญหาได้จริง
 6. การทดลองปฏิบัติ (Implementation) ทดลองปฏิบัติกลุ่มย่อย
 7. การประเมินผล (Evaluation) ประเมินหาจุดดี จุดด้อย
 8. การปรับปรุงแก้ไข (Modification) ปรับปรุงส่วนที่บกพร่อง นำส่วนดีไปปฏิบัติต่อไป
- กฤษมันต์ วัฒนาณรงค์ (2549, หน้า 34) กล่าวว่า ในการทำงานอย่างเป็นระบบ จำเป็นต้องมีวิธีการ โดยเริ่มจากการวิเคราะห์ (Analysis) จากนั้นเป็นขั้นตอนของการออกแบบ (Design) วิธีการที่นำไปสู่ความต้องการต่อมาเป็นขั้นตอนการจัดการ (Management) และขั้นตอนสุดท้าย คือ การประเมินผล (Evaluation) การดำเนินการอย่างไรก็ตามในส่วนต่าง ๆ ของการศึกษาระบบ (System Approach) สามารถใช้เทคนิควิธีการดำเนินการอื่น ๆ เข้ามาช่วยให้เกิดผลสำเร็จได้เช่น PERT (The Program Evaluation and Review Technique) และ CPM (Critical Path Method)

2.1.6 การจัดระบบ

ระบบ คือ ส่วนรวมทั้งหมดอันประกอบด้วยส่วนย่อยหรือสิ่งต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์กัน อาจเกิดขึ้นโดยธรรมชาติ เช่น ระบบของร่างกายมนุษย์ที่ระบบต่าง ๆ จะทำงานอย่างมีปฏิสัมพันธ์กันทำให้ร่างกายสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ หรือส่วนต่าง ๆ หรือมนุษย์ได้ออกแบบและสร้างขึ้นอย่างมีระเบียบ มีปฏิสัมพันธ์กันเพื่อนำมาดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ องค์ประกอบของระบบจะต้องมีปัจจัยต่าง ๆ ที่เป็นข้อมูลหรือทรัพยากรต่าง ๆ ที่เรียกว่า “ตัวป้อน” เพื่อนำไปดำเนินงาน อย่างมีระเบียบขั้นตอน เรียกว่า “กระบวนการ” เพื่อให้ได้ “ผลลัพธ์” ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ในตัวของระบบจะมีทั้ง ระบบใหญ่และระบบย่อย ซึ่งจะต้องมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงซึ่งกันและกัน ไม่ทางตรงก็ทางอ้อม ดังนั้นในเรื่องของระบบจะต้องดำเนินการให้มีทั้งระบบใหญ่ ซึ่งครอบคลุมระบบย่อยที่มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันสามารถนำไปใช้ตามแนวคิดของ Kast&Rosenzweig (1985, p. 112) ที่ว่า การจัดระบบจะเป็นไปในเชิงบูรณาการซึ่งมีลักษณะเป็นองค์กรในระบบเปิด ระบบย่อยที่ปฏิสัมพันธ์กันอย่างต่อเนื่องระหว่างระบบ และระหว่างระบบกับสภาพแวดล้อมซึ่งองค์ประกอบนี้ จะประกอบด้วย 6 ส่วน คือ

สภาพแวดล้อม ซึ่งแบ่งเป็นสภาพแวดล้อมโดยทั่วไประดับสังคมและสภาพแวดล้อมระดับภารกิจสภาพแวดล้อมทั้งสองมีผลกระทบต่อระบบภายในองค์กรทั้งด้านการรับรู้และกระบวนการบริหาร

1. ระบบย่อยด้านเป้าหมายและค่านิยม โดยเป้าหมายขององค์กรสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้ มีการวิเคราะห์เป้าหมายเพื่อแปลงไปสู่การปฏิบัติ
2. ระบบย่อยด้าน โครงสร้าง ซึ่งเป็นรูปแบบหรือแบบแผนที่สร้างขึ้นเพื่อแสดงความสัมพันธ์ของส่วนต่าง ๆ ในองค์กร ก่อให้เกิดความชัดเจนในการปฏิบัติงานในองค์กร ไปสู่เป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
3. ระบบย่อยด้านเทคโนโลยี หมายถึง เทคโนโลยีที่นำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดสัมฤทธิ์ผลตามวัตถุประสงค์ขององค์กร เทคโนโลยีจะมีลักษณะที่เป็นรูปธรรมและเป็นนามธรรม เช่น ความรู้กระบวนการแก้ปัญหาเพื่อให้ได้มาซึ่งผลผลิต
4. ระบบย่อยจิตและสังคม ประกอบด้วย ทรัพยากรมนุษย์ เจตคติ การรับรู้ แรงจูงใจ ภาวะผู้นำ การสื่อสาร ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล เป็นต้น
5. ระบบย่อยด้านการจัดการ เป็นระบบแกนที่เชื่อมโยงระบบย่อยเข้าไว้ด้วยกัน ได้แก่ แนวทาง เทคนิค หรือวิธีการ ที่ผู้บริหารใช้ในการปฏิบัติการกิจให้ประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมาย ดังนั้น องค์กรในฐานะระบบตามแนวคิดของ Kast&Rosenzweigแสดงตามภาพที่ 2.2 ดังนี้

ภาพที่ 2.2 องค์กรในฐานระบบ

ที่มา: Kast, Fremont E. & Rosenzweig, Jame E. (1985). Organization and Management a System Approach (p. 114.). Washington Graduate School of Business Administration University of Washington.

สรุปได้ว่า การจัดการระบบ คือ การรวบรวมองค์ประกอบต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์และเชื่อมโยงซึ่งกันและกันมาร่วมกันเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของแต่ละระบบเพื่อให้การดำเนินงานขององค์กรนั้น ๆ บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยทั่วไประบบการปฏิบัติงานขององค์กรจะประกอบด้วยส่วนสำคัญ 3 ส่วน คือ ปัจจัยป้อน (Input) กระบวนการ (Process) และผลผลิต (Output) โดยแต่ละส่วนจะต้องมีความสัมพันธ์และเชื่อมโยงซึ่งกันและกัน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กรที่กำหนดได้

2.2 แนวคิดและทฤษฎีระบบสถานศึกษา

2.2.1 แนวคิดและทฤษฎีระบบสถานศึกษาในฐานระบบสังคมของ Hoy & Miskel

Hoy & Miskel (2008, pp. 292-293) ได้กล่าวถึงแนวคิดและทฤษฎีระบบสถานศึกษาในฐานระบบสังคมว่า สถานศึกษาเป็นองค์กรที่เป็นทางการ (Formal Organization) มีองค์ประกอบย่อยที่สำคัญที่มีความสัมพันธ์กันและส่งผลกระทบต่อซึ่งกันและกัน ดังนี้

1. โครงสร้าง (Structure) อย่างเป็นทางการในลักษณะขององค์กรแบบราชการที่แสดงให้เห็นถึงหน่วยงานย่อยภารกิจที่กำหนดขึ้นเพื่อดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร

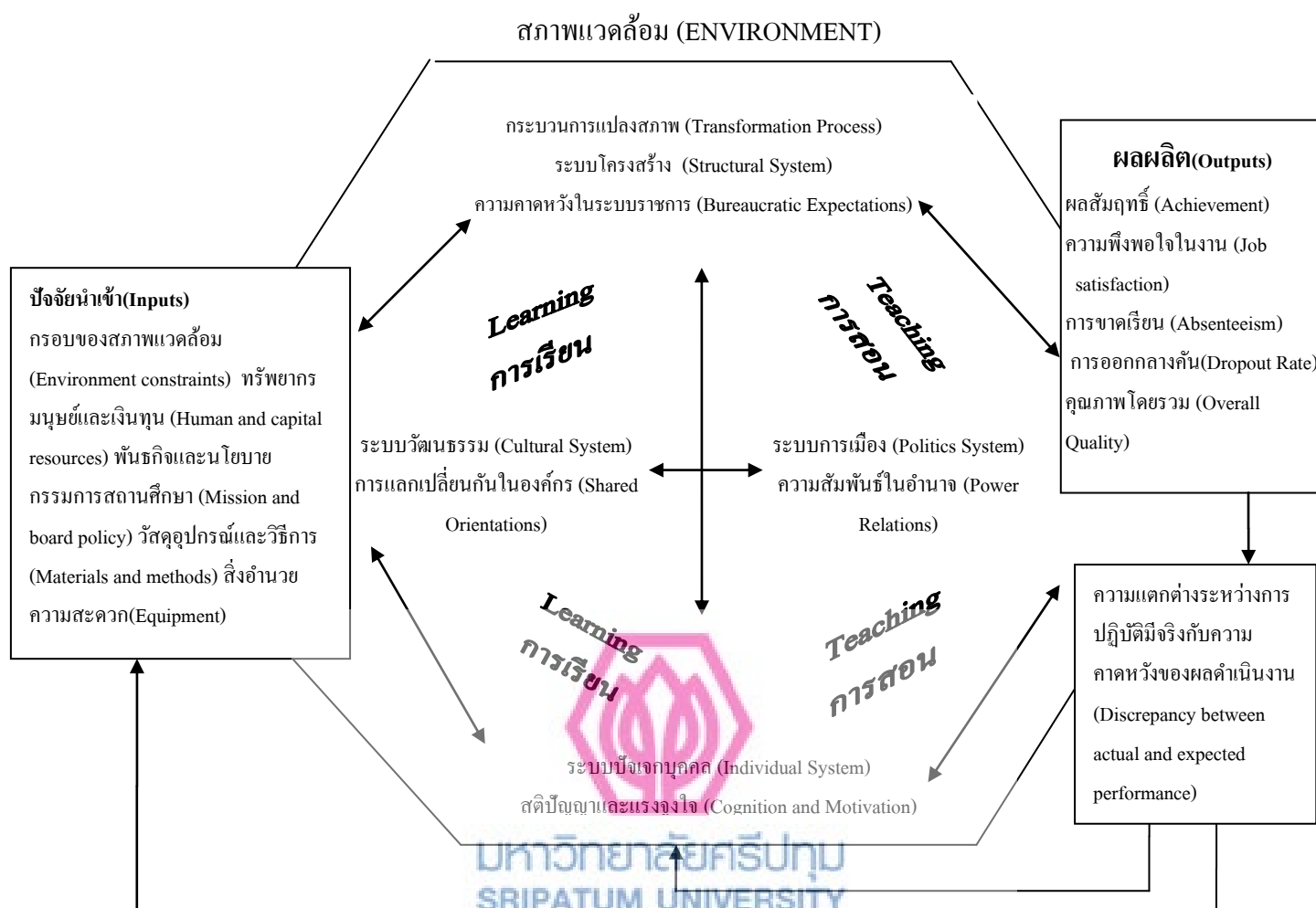
2. บุคคล (Individual) ซึ่งเน้นศึกษาในประเด็นที่เกี่ยวกับความต้องการ เป้าหมาย ความเชื่อ การรับรู้ ความเข้าใจในบทบาทของงานที่รับผิดชอบของบุคคล โดยที่ศักยภาพของบุคคลจะส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายขององค์กร
3. วัฒนธรรม (Culture) คือลักษณะหรือรูปแบบธรรมเนียมปฏิบัติของการมีส่วนร่วมในการทำงานของบุคลากรในองค์กรอันจะส่งผลให้องค์กรมีเอกลักษณ์เป็นของตนเอง
4. การเมือง (Politics) เป็นระบบของความสัมพันธ์ของอำนาจที่ไม่เป็นทางการ ซึ่งเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นเพื่อต้านทานระบบการควบคุมอื่น ๆ

นอกจากความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่าง ๆ เหล่านี้ยังมีสิ่งที่เป็นเงื่อนไขหรือแรงผลักดันจากเทคโนโลยีหลัก (Technological Core) และสภาพแวดล้อม (Environment) ขององค์กร ซึ่งองค์กรจะต้องดำเนินการแก้ปัญหาต่าง ๆ เพื่อการปรับตัวให้บรรลุเป้าหมายการบูรณาการองค์ประกอบต่าง ๆ และดำรงศักยภาพที่มีอยู่เพื่อการอยู่รอดและการเจริญก้าวหน้าขององค์กร

Hoy & Miskel (2008, p. 292) นำเสนอรูปแบบระบบสังคมของสถานศึกษา ไว้ว่า สถานศึกษาเป็นระบบสังคมที่มีองค์ประกอบต่าง ๆ ดังนี้

1. ปัจจัยนำเข้า (Inputs) ประกอบด้วย กรอบของสภาพแวดล้อม (Environmental Constrains) ทรัพยากรมนุษย์และเงินทุน (Human and Capital resources) พันธกิจและนโยบายของกรรมการสถานศึกษา (Mission and Board Policy) วัสดุอุปกรณ์และวิธีการ (Materials and Methods) และสิ่งอำนวยความสะดวก (Equipment)
2. กระบวนการแปลงสภาพ (Transformation Process) ประกอบด้วย ระบบโครงสร้าง (Structure System) ระบบการเมือง (Political System) ระบบวัฒนธรรม (Cultural System) และระบบปัจเจกบุคคล (Individual System)
3. ผลผลิต (Outputs) ประกอบด้วย ผลสัมฤทธิ์ (Achievement) ความพึงพอใจในงาน (Job satisfaction) การขาดเรียน (Absenteeism) การออกกลางคัน (Dropout Rate) และคุณภาพโดยรวม (Overall Quality)

รูปแบบระบบสังคมของสถานศึกษาของ Hoy & Miskel (2008, p. 292) แสดงรายละเอียดดังภาพที่ 2.3

ภาพที่ 2.3 รูปแบบระบบสังคมของสถานศึกษา (Social System Model for schools)

ที่มา: Hoy, W. K, & Miskel, C. G. (2008). Educational Administration: Theory, Research, and Practice (6th ed., p. 292) New York: McGraw-Hill.

จากภาพที่ 2.3 อธิบายโดยสรุปได้ดังนี้

1. ปัจจัยนำเข้า (Inputs) ของระบบสังคมของสถานศึกษา ได้แก่ ทรัพยากรการบริหารที่นำไปดำเนินการกิจกรรมตามภารกิจของสถานศึกษาเพื่อให้บรรลุเป้าหมายทรัพยากรหรือปัจจัยนำเข้านี้ ได้แก่

1.1 กรอบของสภาพแวดล้อม (Environment Constraints) ซึ่งมีอิทธิพลต่อการบริหารจัดการในสถานศึกษาได้แก่ สภาพแวดล้อมภายนอกมีสังคมบรรยากาศเอื้ออำนวยต่อการจัดการศึกษา คือที่ตั้งเหมาะสมชุมชนร่วมมือ แหล่งการเรียนรู้ในชุมชนหลากหลาย และความต้องการทางการศึกษาของชุมชน

1.2 ทรัพยากรมนุษย์และเงินทุน (Human and capital resources) ทรัพยากรหรือปัจจัยเหล่านี้แบ่งได้เป็น

1.2.1 ทรัพยากรมนุษย์ ได้แก่ ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษามืออาชีพที่มีจำนวนเพียงพอ มีความรู้ ความสามารถตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพ ประพฤติปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพ ได้รับการพัฒนาตรงตามความต้องการ สอดคล้องกับภาระหน้าที่ความรับผิดชอบที่มีขวัญกำลังใจในการประกอบวิชาชีพ

1.2.2 การลงทุน ได้แก่ การจัดหางบประมาณและการบริหารงบประมาณตามมาตรฐานการจัดการทางการเงิน เพื่อให้ได้มาซึ่งที่ดิน อาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวก รวมทั้งการลงทุนเพื่อการพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษา

1.3 พันธกิจและนโยบายกรรมการสถานศึกษา (Mission and board policy) พันธกิจเป็นขอบข่ายงานของสถานศึกษา จะต้องดำเนินการตามภาระหน้าที่ และตามนโยบายของคณะกรรมการสถานศึกษาซึ่งสอดคล้องกับ นโยบายการศึกษาของรัฐบาล แผนการศึกษาแห่งชาติ และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ

1.4 วัสดุอุปกรณ์และวิธีการ (Materials and methods) ทรัพยากรเหล่านี้แบ่งได้เป็น

1.4.1 วัสดุอุปกรณ์ ได้แก่ สื่อ อุปกรณ์ เทคโนโลยี นวัตกรรมต่าง ๆ เพื่อการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา ซึ่งต้องมีความเหมาะสมทันสมัยและเพียงพอ

1.4.2 วิธีการ ได้แก่ เทคนิควิธีที่นำมาใช้ในการบริหารจัดการและการจัดการเรียนการสอน เช่น เทคนิควิธีในการบริหารองค์การ การบริหารหลักสูตรและการจัดแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย

1.5 สิ่งอำนวยความสะดวก (Equipment) ทรัพยากรหรือปัจจัยเหล่านี้มีลักษณะทางกายภาพที่จะสนับสนุน ส่งเสริมให้การบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ให้บรรลุ วัตถุประสงค์ ได้แก่ พื้นที่สถานศึกษา โครงสร้างพื้นฐาน อาคารเรียน อาคารประกอบ ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ห้องบริการ บริเวณจัดกิจกรรมและการพักผ่อน

2. กระบวนการแปลงสภาพ (Transformation Process) กระบวนการแปลงสภาพของระบบสังคมในสถานศึกษาได้แก่กระบวนการในการจัดการการเรียนการสอน

การจัดกิจกรรมทางการเรียนการสอน กิจกรรมที่ส่งเสริมงานการเรียนการสอน กระบวนการวัดและประเมินผล โดยจะต้องดำเนินการภายใต้ระบบดังต่อไปนี้

2.1 ระบบโครงสร้าง (Structural System) ระบบโครงสร้างในสถานศึกษา คือ ความคาดหวังในระบบราชการ (Bureaucratic Expectations) เป็นความต้องการที่ต้องการให้มีโครงสร้างที่เป็นทางการ ซึ่งบทบาทที่เป็นทางการจะต้องสอดคล้องกับตำแหน่ง (Position) และหน้าที่ในองค์การ

ในสถานศึกษาดำเนินการ ผู้อำนวยการ ครู นักเรียน ต่างก็เป็นความคาดหวังของสังคมหรือความคาดหวังของระบบราชการที่จะต้องมีบทบาท เพื่อการปฏิบัติหน้าที่ที่รับผิดชอบ มีขั้นตอนการบังคับบัญชา มีกฎเกณฑ์และระเบียบปฏิบัติ บุคลากรมีความเชี่ยวชาญเฉพาะทางสิ่งเหล่านี้เป็นโครงสร้างในสถานศึกษาเพื่อสะดวกในการปฏิบัติพฤติกรรมของบุคคลในสถานศึกษาจึงขึ้นอยู่กับระบบโครงสร้างของสถานศึกษา

2.2 ระบบบุคลากร (Individual System) ระบบบุคลากรในสถานศึกษาเป็นระบบที่นอกเหนือจากระบบโครงสร้าง แม้ว่าระบบโครงสร้างจะกำหนดกิจกรรมหน้าที่และความมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมไว้อย่างแน่ชัด ตำแหน่งต่าง ๆ ของบุคลากรในองค์กรที่ถูกกำหนดไว้ให้ปฏิบัติตามกฎระเบียบ หน้าที่ซึ่งต้องอาศัยความเป็นลักษณะเฉพาะของบุคลากรด้วย (Individual Different) เพราะฉะนั้น ในระบบบุคลากร (Individual System) จึงมีการพิจารณาคำนิ่งถึง สติปัญญา และแรงจูงใจ (Cognitive and motivation) ของบุคลากรด้วย เพื่อเป็นปัจจัยในการปฏิบัติงานของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมาย

2.3 ระบบวัฒนธรรม (Cultural System) เมื่อได้มีการคำนึงถึงระบบโครงสร้างและระบบบุคลากร เพื่อให้มีความสัมพันธ์กันในองค์กรแต่ละองค์กรก็จะมีวัฒนธรรมที่แตกต่างกันไป และเพื่อให้ความสัมพันธ์ของสมาชิกหรือกลุ่มปฏิบัติงานองค์กรจึงควรให้บุคลากรได้มีการแลกเปลี่ยนค่านิยม (Shared Values) ความคิด (Thinking) ความเชื่อ (Beliefs) ซึ่งกันและกันซึ่งการกระทำในสิ่งเหล่านี้ถือได้ว่าเป็นการแลกเปลี่ยนกันในองค์กร (Shared Oriented)

2.4 ระบบการเมือง (Politics System) โครงสร้างทางสังคมของสถานศึกษาที่เป็นทางการ (Structural System) เป็นการกำหนดหน้าที่ บทบาท ภารกิจของบุคลากรในสถานศึกษาและระบบของบุคลากร (Individual System) เป็นการเปิดโอกาสให้บุคคลแต่ละคนได้แสดงออกถึงสติปัญญาที่สนะ แรงจูงใจในการปฏิบัติตามความคาดหวังขององค์กรและสนองตอบความต้องการของตัวเอง ระบบวัฒนธรรม (Cultural System) เป็นการหล่อหลอมวิถีชีวิตในการทำงานความคิด ความเชื่อของบุคลากรไว้ด้วยกัน ในตัวโครงสร้างของระบบสังคมในสถานศึกษาจะต้องก่อให้เกิดอำนาจที่เป็นทางการ (Formal Authority) แต่ระบบวัฒนธรรมจะช่วยให้เกิดอำนาจที่ไม่เป็นทางการ (Informal Authority) ในองค์กรหรือสถานศึกษา ดังนั้น ในระบบการเมือง (Politics System) จึงต้องมีความสัมพันธ์กันระหว่างอำนาจทั้งสองดังกล่าว จึงเกิดสิ่งที่เรียกว่า ความสัมพันธ์ในอำนาจ (Power Relations)

2.5 การเรียนการสอน (Learning and Teaching) สถานศึกษาจะมีกระบวนการหลักซึ่งเป็นวิธีการที่สำคัญ (Technical Core) คือ การเรียนการสอนซึ่งเป็นกระบวนการเรียนรู้ ที่จะต้องนำทฤษฎีหลักการเกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้ ที่เกิดจากพฤติกรรม สติปัญญามาสร้างองค์ความรู้ การ

จัดกระบวนการเรียนการสอน จะต้องมียุทธศาสตร์ประกอบคือ การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การจัดบรรยากาศการเรียนรู้ ที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน การบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานและเน้นการมีส่วนร่วม การประกันคุณภาพการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ

3. ผลผลิต (Outputs) ผลผลิตของระบบสังคมในสถานศึกษาเรียกว่า เป็นความสำเร็จด้านวิชาการ (Academic achievement) ได้แก่

3.1 ผลสัมฤทธิ์ (Achievement) ของนักเรียนคือ ความสำเร็จทางวิชาการของนักเรียนในระดับต่าง ๆ ตามเกณฑ์หรือมาตรฐานที่กำหนดไว้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีพัฒนาการครบทุกด้านเต็มตามศักยภาพ

3.2 ความพึงพอใจในงาน (Job satisfaction) หมายถึง ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของผู้ที่อยู่ในสถานศึกษา

3.3 การขาดเรียน (Absenteeism) ของนักเรียน หากอยู่ในลักษณะที่ขาดเรียนน้อยที่สุดก็ถือว่าเป็นผลผลิตที่ดีมีคุณภาพ

3.4 การออกกลางคัน (Dropout Rate) ของนักเรียน ถ้ามีการอัตราการออกกลางคั นน้อยที่สุดในช่วงแต่ละปีการศึกษาก็ถือว่า เป็นผลผลิตที่ดีเช่นกัน

3.5 คุณภาพโดยรวม (Overall Quality) คือการที่สถานศึกษามีคุณภาพอยู่ในระดับดี มากตามมาตรฐานหรือเหนือกว่ามาตรฐานของการศึกษาแต่ละระดับ

4. สภาพแวดล้อม (Environment) หมายถึง ทุกสิ่งทุกอย่างภายนอกองค์กร เป็นระบบสังคมเปิด มีผลกระทบต่อการปฏิบัติภารกิจของสถานศึกษาหรือเอื้ออำนวยด้านทรัพยากร ค่านิยม เทคโนโลยี ตามความต้องการของสถานศึกษา ปัจจัยด้านต่าง ๆ ของสภาพแวดล้อมจะมีอิทธิพลต่อระบบโครงสร้างของสถานศึกษาและการปฏิบัติงานของบุคลากร อาจจะเป็นด้านกฎหมาย เศรษฐกิจ การเมือง สังคม สภาพแวดล้อมที่ใกล้ชิดและมีผล โดยตรงคือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับสถานศึกษา (Stakeholders) ได้แก่ ผู้ปกครอง ชุมชน องค์กร และสถาบันต่าง ๆ กล่าวได้ว่าสภาพแวดล้อมเป็นได้ ทั้งข้อจำกัด (Constraints) และ โอกาส (Opportunity) ที่มีต่อการบริหารงานของสถานศึกษา

5. ความแตกต่างระหว่างการปฏิบัติจริงและความคาดหวังผลการดำเนินงาน (Discrepancy Between Actual and Expected Performance) หมายถึง การบ่งชี้ให้เห็นถึงผลงานที่สถานศึกษาปฏิบัติจริง เปรียบเทียบกับความคาดหวังในเป้าหมายขององค์กร หรือความคาดหวังของสังคมว่ามีผลต่างกันหรือไม่เป็นการแสดงให้เห็นถึงประสิทธิภาพและประสิทธิผล การดำเนินงานของสถานศึกษาว่าบรรลุเป้าหมายมากน้อยเพียงใด

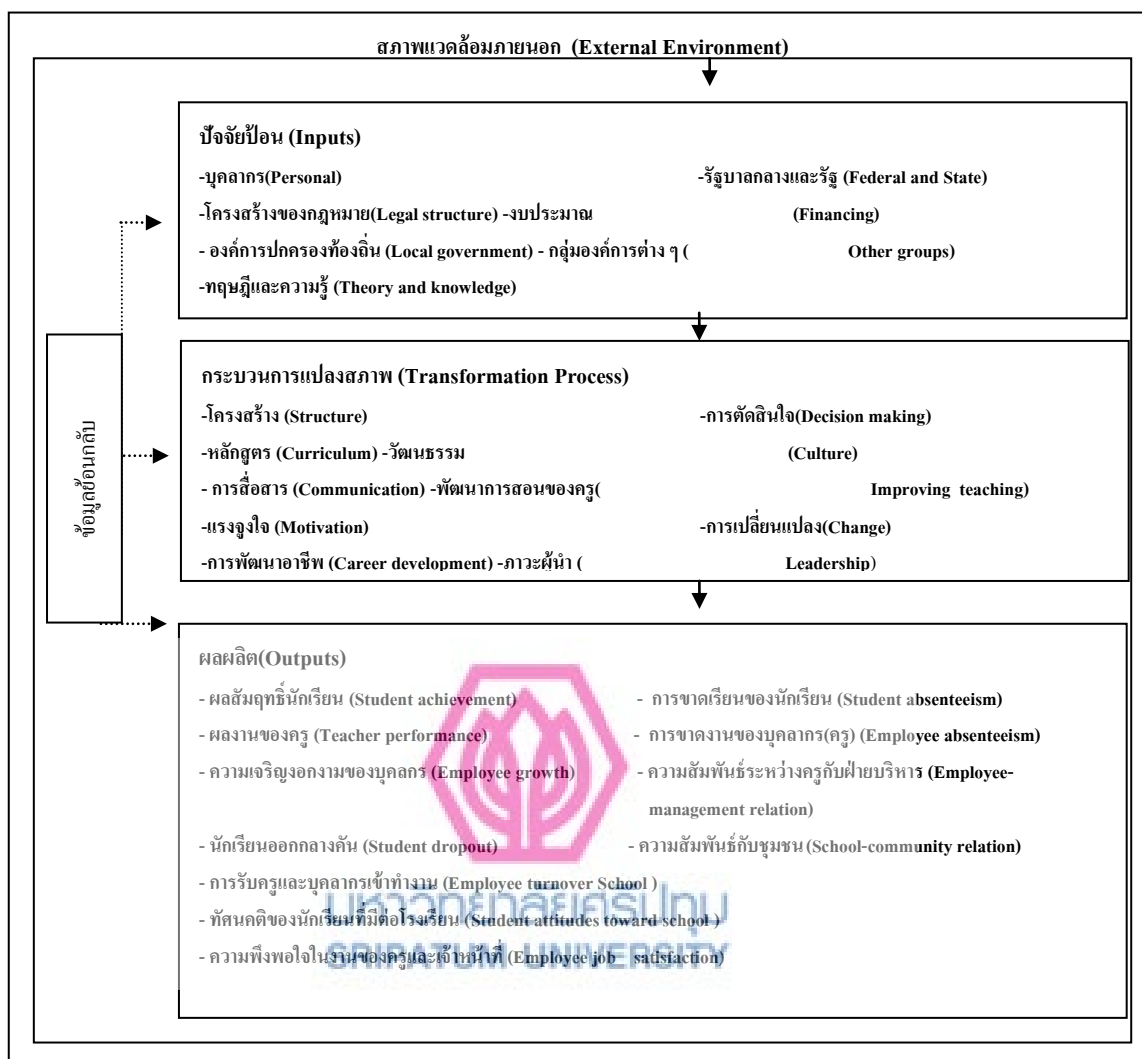
2.2.2 แนวคิดและทฤษฎีการบริหารสถานศึกษาเชิงระบบของ Lunenburg and Ornstein

Lunenburg & Ornstein (2004, p. 66) ได้เสนอรูปแบบการบริหารสถานศึกษาเชิงระบบ (A system View of School Administration) ไว้ว่า การวิเคราะห์การดำเนินงานขององค์กรทางการศึกษาและบทบาทของผู้บริหารการศึกษา โดยใช้กรอบแนวคิดระบบเปิด (Open-System Framework) มีมิติการดำเนินงานของสถานศึกษา แบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ ปัจจัยนำเข้า (Inputs) กระบวนการแปลงสภาพ (Transformation Process) และผลผลิต (Outputs) กรอบแนวคิดดังกล่าวนี้ ทำให้การวิเคราะห์การดำเนินงานและปัญหาของสถานศึกษา ดำเนินไปด้วยความรวดเร็วและถูกต้อง และยังชี้ทางให้ผู้บริหารในการริเริ่ม เปลี่ยนแปลงให้เกิดขึ้นในระบบอีกด้วย

รูปแบบสถานศึกษาเชิงระบบของ Lunenburg & Ornstein (2004, p. 38) แสดงถึงรายละเอียดดังภาพที่ 2.4

มหาวิทยาลัยศรีปทุม
SRIPATUM UNIVERSITY

ภาพที่ 2.4 รูปแบบสถานศึกษาเชิงระบบ

ที่มา: Lunenburg, Fred & Ornstein, Allan C. (2004). Educational Administration : Concept and Practice (2nd ed., p. 38). New York: Wadsworth Publishing Company.

จากภาพที่ 2.4 สรุปได้ดังนี้

1. ปัจจัยป้อน (Inputs) ได้แก่ บุคลากร นโยบายรัฐบาลและท้องถิ่น โครงสร้างของกฎหมาย องค์การปกครองท้องถิ่น งบประมาณ ทฤษฎีและความรู้ และกลุ่มองค์กรต่าง ๆ

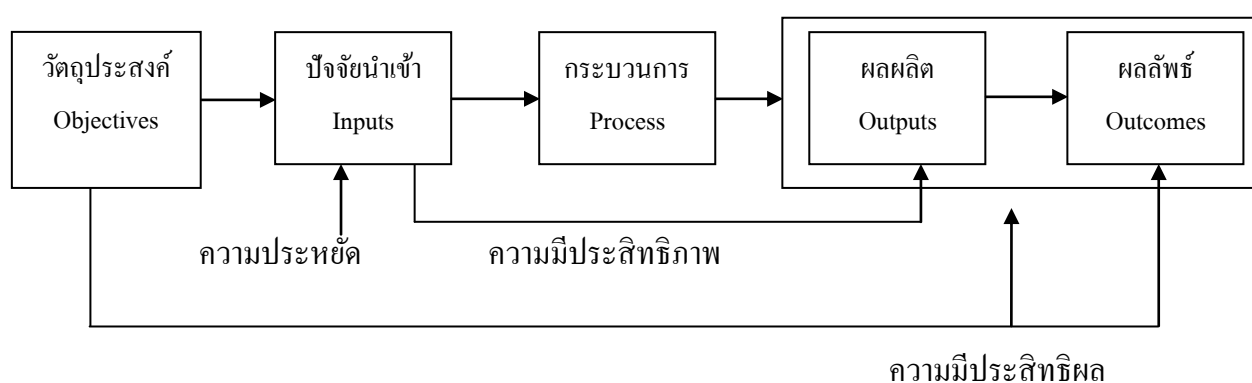
2. กระบวนการแปลงสภาพ (Transformation Process) ได้แก่ โครงสร้าง วัฒนธรรม แรงจูงใจ ภาวะผู้นำ การตัดสินใจ การสื่อสาร การเปลี่ยนแปลง หลักสูตร พัฒนาการสอนของครู และการพัฒนาอาชีพ

3. ผลผลิต (Outputs) ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ที่นักเรียน ผลงานของครู ความเจริญงอกงามของ บุคลากร นักเรียนลาออกกลางคัน การรับครูและบุคลากรเข้าทำงาน การขาดเรียนของนักเรียน การ ขาดงานของบุคลากร (ครู) ความสัมพันธ์กับครู ความสัมพันธ์กับชุมชน ทักษะคตินักเรียนที่มีต่อ โรงเรียน ความพึงพอใจในงานของครูและเจ้าหน้าที่

จากภาพยังแสดงให้เห็นว่า ระบบทั้ง ปัจจัยป้อน (Inputs) กระบวนการแปลงสภาพ (Transformation Process) และผลผลิต (Outputs) จะมีผลย้อนกลับ (Feedback) เพื่อปรับปรุงตั้งแต่ ปัจจัยป้อน (Inputs) กระบวนการแปลงสภาพ (Transformation Process) และผลผลิต (Outputs)

ตอนที่ 3 แนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิผล (Effectiveness)

ในการบริหารจัดการองค์การหรือหน่วยงานจะมีคำสำคัญ อยู่ 2 คำ คือ ประสิทธิภาพ (Efficiency) และประสิทธิผล (Effectiveness) ที่ต้องนำมาคำนึง ประสิทธิภาพ หมายถึง การทำงาน อย่างถูกวิธี เป็นการเปรียบเทียบระหว่างปัจจัยนำเข้า (Inputs) กับผลผลิต (Outputs) หากสามารถ ทำงานได้ผลผลิตมากในขณะที่ใช้ปัจจัยนำเข้าน้อยกว่าหรือเท่ากันก็หมายความว่าการทำงานนั้นมี ประสิทธิภาพหรือกรณีที่หน่วยงานหรือบุคคลปฏิบัติงานในลักษณะเดียวกันแก่อีกฝ่ายหนึ่ง ใช้ปัจจัย นำเข้าหรือทรัพยากรน้อยกว่าถือได้ว่าทำงานมีประสิทธิภาพมากกว่าอีกฝ่ายหนึ่ง ส่วนคำว่า ประสิทธิผลนั้น เป็นการเปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานที่คิดความสำเร็จตามวัตถุประสงค์หรือ เป้าหมายที่กำหนดไว้ดังภาพที่ 2.5

ภาพที่ 2.5 แสดงประสิทธิภาพและประสิทธิผลขององค์การ

ที่มา: ปรับปรุงจาก วีระยุทธ ชาตะกาญจน์. (2552). เทคนิคการบริหารสำหรับนักบริหารการศึกษา มืออาชีพ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

จึงสรุปว่า เครื่องมือหรือตัวบ่งชี้ที่ใช้ในการตัดสินใจว่าการบริหารของหน่วยงานหรือองค์การจะสามารถดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ก็คือ ประสิทธิภาพ นั่นเอง

3.1 ความหมายของประสิทธิภาพ

คำว่า ประสิทธิภาพ (Effectiveness) มีผู้ให้ความหมายไว้อย่างหลากหลาย แต่มีลักษณะคล้ายคลึงกันในเรื่องที่เป็นการบริหารจัดการที่ใช้ความสามารถในการดำเนินการให้เกิดผลสำเร็จตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

รุ่ง แก้วแดง และชัยณรงค์ สุวรรณสาร (2536, หน้า 107) อธิบายถึงความหมายของประสิทธิภาพว่า เป็นตัวการที่เป็นเครื่องตัดสินใจขั้นสุดท้ายของการบริหารงานว่าประสบผลสำเร็จเพียงใด ประสิทธิภาพมีความสัมพันธ์กับผลงานที่องค์การพึงประสงค์หมายถึงผลสำเร็จของการปฏิบัติที่บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ขององค์การ

วิทยา ด้านธำรงกุล (อ้างถึงใน ภารดี อนันต์นารี, 2551, หน้า 203) ได้ให้ความหมายว่าประสิทธิภาพหมายถึงความสามารถในการเลือกเป้าหมายที่เหมาะสมและบรรลุเป้าหมายนั้น ๆ ประสิทธิภาพจึงวัดกันที่ว่าองค์การสามารถสนองผู้บริโภคนักเรียนหรือบริการที่เป็นที่ต้องการหรือไม่และสามารถบรรลุในสิ่งที่พยายามจะทำมากน้อยเพียงใด

วิโรจน์ สารรัตนะ (2544, หน้า 21) ได้กล่าวว่า ความมีประสิทธิภาพ จะเป็นคำที่ใช้กรอบแนวคิดถึงทิศทางของการพัฒนาที่ต้องถูกทิศทาง (Do the right things) อันเป็นบทบาทหน้าที่ที่สำคัญของผู้บริหาร เพราะหากสิ่งทีผู้บริหารกำหนดจะกระทำนั้นมีความไม่ถูกต้องเสียตั้งแต่แรกแล้วก็จะก่อให้เกิดผลเสียหายตามมาอีกมากมาย

Hoy & Miskel (อ้างถึงใน ภารดี อนันต์นารี, 2551, หน้า 204) กล่าวว่า ประสิทธิภาพขององค์การ หมายถึง การที่ผู้บริหารสามารถใช้ภาวะผู้นำ เป็นศูนย์กลางในการจัดการศึกษาทำให้ครูและนักเรียนเกิดความพึงพอใจเป็นผลทำให้การดำเนินงานของโรงเรียนมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

ดังนั้น ความหมายของประสิทธิภาพ สามารถพัฒนาได้ 2 ระดับ ดังนี้

1. ประสิทธิภาพและระดับบุคคล คือ ลักษณะของบุคคลที่มีความสามารถในการปฏิบัติงานใด ๆ แล้วประสบผลสำเร็จทำให้เกิดผลตรงและครบถ้วนตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ผลที่เกิดขึ้นมีลักษณะคุณภาพ เช่น ความถูกต้อง ความมีคุณค่า ความเหมาะสมดังกับความหวังและความต้องการของหมู่คณะ
2. ประสิทธิภาพระดับองค์การคือเน้นผลงานขององค์การประกอบด้วยตัวบ่งชี้ ดังนี้ การผลิต (Production) การผลิตผลผลิตทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพตรงถึงความต้องการขององค์การ ประสิทธิภาพ (Efficiency) อัตราส่วนระหว่างปัจจัยทรัพยากร (Inputs) ที่ใช้กับผลผลิต (Outputs) มี

ความเหมาะสมในลักษณะที่ใช้ทรัพยากรได้คุ้มค่าความพึงพอใจ (Satisfaction) ผลดำเนินงานขององค์กรที่สำเร็จสอดคล้องกับความต้องการและความคาดหวังของสมาชิกในองค์การ การปรับเปลี่ยน (Adaptiveness) องค์กรที่กลไกที่สามารถปรับเปลี่ยนการดำเนินงานได้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปทั้งภายในและภายนอกองค์การและการพัฒนา (Development) องค์กรสามารถเพิ่มพูนศักยภาพ (Potential) และวิสัยสมารถ (Capacity) ขององค์กรให้เจริญก้าวหน้าตามการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม (สุภัทร พันธุ์พัฒนกุล, 2554, หน้า 109) สรุป ประสิทธิภาพ หมายถึง การดำเนินกิจกรรมในองค์การที่สามารถสร้างผลงานได้ สอดคล้องกับเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ล่วงหน้าทั้งส่วนของผลผลิตและผลลัพธ์ องค์กรพึงประสงค์

3.2 ประสิทธิภาพขององค์กร

ประสิทธิผลขององค์กร (Organization Effectiveness) มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการบริหารจัดการในองค์การที่เป็นเครื่องมือหรือตัวบ่งชี้ในการตัดสินใจขั้นสุดท้ายว่าการบริหารจัดการในองค์การจะประสบความสำเร็จหรือไม่ ส่วนใหญ่แล้วความสำเร็จของงานในองค์การเป็นการทำงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ เป้าหมายขององค์กร (Goods Attainment) และคุณภาพชีวิตในการทำงานของบุคลากร (Quality of Work Life) ซึ่งมีผู้ให้ความหมายของประสิทธิผลขององค์กรไว้ดังนี้ Zamuto (อ้างถึงใน ภารดี อนันต์นาวิ, 2551, หน้า 204) ได้ให้ความหมายตามทฤษฎี องค์กรที่เกี่ยวกับประสิทธิผลขององค์กรมี 3 ลักษณะ ดังนี้

1. ความหมายที่ใช้ในแนวทางเป้าหมาย (Goal-based Approach) เป็นการพัฒนาดำเนินงานบรรลุเป้าหมายหรือไม่
2. ความหมายที่ใช้ในแนวทางระบบ (System-based Approach) เป็นการพัฒนาดำเนินการนำทรัพยากรมาใช้ให้เกิดประโยชน์ แก่องค์กรและบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ขององค์กร
3. ความหมายที่ใช้ในแนวทางกลุ่มผู้ที่เกี่ยวข้อง (Constituencies Approach) เป็นการพัฒนาดำเนินการสามารถในการตอบสนองความพึงพอใจของกลุ่มที่เกี่ยวข้องได้

Kreitner (อ้างถึงใน วิโรจน์ สารรัตนะ, 2554, หน้า 18) ได้จำแนกทัศนะเกี่ยวกับความมีประสิทธิภาพ (Effectiveness) ออกเป็น 3 ทัศนะ คือ (1) ทัศนะดั้งเดิมเห็นว่าความมีประสิทธิภาพ หมายถึง การดำเนินงานที่บรรลุเป้าหมายขององค์กรที่กำหนดไว้ (Goal Attainment Model) (2) ทัศนะเชิงทรัพยากรและระบบ (System-Resource Model) เห็นว่าความมีประสิทธิภาพ หมายถึง ความสามารถขององค์กรที่จะจัดหาทรัพยากรที่มีคุณค่าและขาดแคลนมาใช้ในระบบ องค์กรได้ และ (3) ทัศนะที่คำนึงถึงความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียขององค์กร (Satisfaction of Stakeholders Model)

ในขณะที่ ชงชัย สันติวงษ์ (2543, หน้า 9 -10) กล่าวว่า ผู้บริหารต่างมุ่งสร้างผลสำเร็จ ในการจัดการ ให้เกิดขึ้น 2 ทาง คือ ประสิทธิภาพ และ ประสิทธิผล ที่เป็นเครื่องมือ ใช้วัดผลสำเร็จของกิจการ คำว่า ประสิทธิภาพ คือ การสามารถสร้างผลงานที่มีคุณค่าสูงกว่าทรัพยากรที่ใช้ไป พุดง่าย ๆ คือ การวัดอัตราส่วนของรายได้ต่อรายจ่ายนั่นเอง แต่คำว่า ประสิทธิผล เป็นเพียงการวัดว่ากิจกรรมสามารถทำได้สำเร็จผลตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ หรือเปล่า แต่จะ ไม่มีการสนใจคิดเปรียบเทียบกับทรัพยากรที่ได้ใช้ไปว่า ได้ใช้ไปมากน้อยเพียงใดซึ่ง ดิน ปรัชญาพฤทธิ (2553, หน้า 116-117) ได้กล่าวถึงประสิทธิภาพ และ ประสิทธิผล ไว้ในทฤษฎีองค์การคลาสสิกของ โฟเอล กูคิก และ มูนเนย์ ว่า ความสำเร็จของงานขึ้นอยู่กับ การปฏิบัติงานของฝ่ายจัดการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดการองค์การ ของฝ่ายจัดการ โดยอาศัย POSDCoRB นั้นคือ การมุ่งเน้นประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ประหยัด และ ความซื่อสัตย์สุจริต สอดคล้องกับ Etzioni (อ้างถึงใน ภารดี อนันต์นารี, 2551, หน้า 206) ที่ได้ให้ความหมายของประสิทธิผลว่า การบรรลุเป้าหมาย และ ประสิทธิภาพมีความหมายในลักษณะของเศรษฐศาสตร์ คือ ทรัพยากรต่าง ๆ ที่ใช้ในการผลิตต่อผลผลิตหนึ่งหน่วย อันเป็นแนวทาง การให้ความหมาย ของคำทั้งสองคำในเวลาต่อมา ประสิทธิผลหมายถึงระดับที่ต้องการให้บรรลุผลตามเป้าหมายขององค์การ (Goals) ส่วนประสิทธิภาพหมายถึงลักษณะของเศรษฐศาสตร์ในการดำเนินการขององค์การให้บรรลุเป้าหมาย เป้าหมายบางอย่างใช้เป็นอัตราส่วนของปัจจัยการผลิต (Inputs) กับการผลิต (Outputs) เป็นการพิจารณาถึงวิธีการที่องค์การบรรลุเป้าหมายโดยใช้ปัจจัยการผลิตอย่างประหยัด เพื่อให้ได้ผลผลิตที่ต้องการโดยถือว่าองค์การต้องบรรลุวัตถุประสงค์ หรือเป้าหมาย ภายใน เงื่อนไขที่ทรัพยากรมีจำกัด จึงกล่าวได้ว่าประสิทธิภาพ เป็นมาตรฐานของประสิทธิผลของหน่วยงาน กล่าวคือ องค์การต้องบรรลุเป้าหมาย โดยใช้ทรัพยากร ให้เกิดประโยชน์สูงสุด องค์การต้องบรรลุทั้งประสิทธิผล และ ประสิทธิภาพ อันเป็นที่พึงปรารถนาของทุกองค์การ

ดังนั้น จึงกล่าวโดยสรุปว่า ประสิทธิผลขององค์การ คือ ความสำเร็จของการปฏิบัติงานที่บรรลุเป้าหมาย หรือ วัตถุประสงค์ขององค์การนั่นเอง การที่มีประสิทธิผลขององค์การนั้นจะต้องมีตัวบ่งชี้ ที่บอกได้ว่า องค์การใด มีประสิทธิผล หรือ องค์การใด ไม่มีประสิทธิผล หรือ ในอีกมุมมองหนึ่ง คือ การพิจารณาว่าองค์การหนึ่งมีประสิทธิผลมากกว่าอีกองค์การหนึ่งมากน้อยเพียงใด เกณฑ์การวัดประสิทธิผลขององค์การ จึงมีบทบาทสำคัญ เกี่ยวกับเรื่องของประสิทธิผลขององค์การ

3.3 ตัวเกณฑ์ที่ใช้วัดประสิทธิผลองค์การ

มีนักวิชาการ หลายคน ได้ให้เกณฑ์ที่ใช้วัดประสิทธิผลองค์การ ดังนี้

Gibson et al. (อ้างถึงใน ภารดี อนันต์นารี, 2551, หน้า 205) ได้อธิบายถึงเกณฑ์ของ ความมีประสิทธิผล ขององค์การว่า ประกอบด้วยตัวบ่งชี้ 5 ตัว คือ (1) การผลิต (Production)

(2) ประสิทธิภาพ (Efficiency) (3) ความพึงพอใจ (Satisfaction) (4) การปรับเปลี่ยน (Adaptiveness) และ (5) การพัฒนา (Development) ในขณะที่ Hoy & Miskel (อ้างถึงใน วิโรจน์ สารรัตน์, 2544, หน้า 19-20) ได้พัฒนาชุดของเกณฑ์การประเมิน เพื่อให้ง่ายต่อการประเมินถึงผลขององค์การ ขึ้นมาชุดหนึ่งโดยคำนึงถึงหลักการสำคัญ 3 ประการ คือ (1) หลักการเรื่องเวลา (Time) ซึ่งเห็นว่า ควรให้มีการประเมินผลขององค์การทั้งในระยะสั้น และ ระยะยาว (2) หลักการ เรื่องความเป็นพหุขององค์ประกอบในการประเมิน (Plural Constituencies) โดยในการประเมิน ความมีประสิทธิภาพนั้นให้ประเมินจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) ที่หลากหลาย (3) หลักการเรื่องความเป็นพหุของเกณฑ์ (Plural Criteria) โดยเกณฑ์ในการประเมินความมีประสิทธิภาพ ขององค์การนั้นต้องคำนึงถึงความเป็นระบบ (System) ขององค์การ

สำหรับ ภรณ์ มหามนต์ (2529, หน้า 186-187) ได้สรุปตัวเกณฑ์ที่ใช้ในการ วิเคราะห์ และ ประเมินประสิทธิภาพขององค์การมีอยู่ด้วยกันหลายตัวสามารถแจกแจงได้ 30 เกณฑ์ ดังนี้ ประสิทธิภาพรวม (Overall Effective) ผลผลิต (Productivity) ประสิทธิภาพ (Efficiency) กำไร (Profit) คุณภาพ (Quality) อุบัติเหตุ (Accidents) การเติบโต (Growth) การขาดงาน (Absenteeism) การลาออก (Turn Over) ความพอใจในงาน (Job Satisfaction) แรงจูงใจ (Motivation)ขวัญ และ กำลังใจ (Morale) การควบคุม (Control) ความขัดแย้ง และ ความสามัคคี (Conflict and Cohesion) ความคล่องตัว และ การปรับตัว (Flexibility and Adaptation) การวางแผน และ การกำหนดเป้าหมาย (Planning and Goal-Setting) ความเห็นที่สอดคล้องกันของสมาชิกที่มีต่อเป้าหมาย (Goal Consensus) การยอมรับในเป้าหมายขององค์การ (Internalized of Organizational Goals) การ เข้ากันได้ของบทบาทของสมาชิก และ บรรทัดฐาน หรือ ระเบียบกฎเกณฑ์ที่กลุ่มกำหนดไว้ (Role and Norm Congruence) ความสามารถทางมนุษยสัมพันธ์ของผู้บริหาร (Managerial Interpersonal Skills) ความสามารถในส่วนที่เกี่ยวกับงานองค์การ (Management Task Skills) การบริหารข้อมูล และ การติดต่อสื่อสาร (Information Management and Communication) ความพร้อมที่มีอยู่ (Readiness) ความสามารถทำประโยชน์จากสภาพแวดล้อม (Utilization of Environment) ทักษะ และ การสนับสนุนจากกลุ่มต่าง ๆ ภายนอก (Evaluation by External Entities) ความมั่นคง (Stability) คุณค่าของทรัพยากรบุคคล (Value of Human Resource) การมีส่วนร่วม และ ร่วมแรง ร่วมใจ (Participation and Shared Influence) ความตั้งใจ และ ทুমเท ด้านการอบรม และ พัฒนา บุคลากร (Training and Development Emphasis) และ การมุ่งความสำเร็จ (Achievement Emphasis)

สรุปได้ว่า ตัวเกณฑ์ที่ใช้วัดประสิทธิผลขององค์การ คือ มาตรฐานในการพิจารณาว่า องค์การ มีประสิทธิผลหรือไม่ โดยจะต้องอาศัยตัวบ่งชี้ หรือ ปัจจัยต่าง ๆ หรือ องค์ประกอบที่มี อิทธิพล มีผลกระทบต่อ ประสิทธิภาพขององค์การนั้น ๆ

3.4 ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิผลขององค์การ

ธงชัย สันติวงษ์ (อ้างถึงใน การดี อนันต์นาวิ, 2551, หน้า 206-208) ได้อ้างถึงกรอบแนวคิดของ Smith ที่เกี่ยวกับ ปัจจัย หรือ องค์ประกอบที่นำไปสู่ประสิทธิผล และ ประสิทธิภาพของ องค์การ ในการได้มาซึ่งผลผลิต ดังนี้

1. องค์ประกอบด้านปัจจัยนำเข้า คือ ปัจจัยมนุษย์ (Human) ได้แก่ กำลังคน ความสามารถ ความคาดหวัง ความต้องการ และ พลังงาน และ ปัจจัยนอกจากมนุษย์ (Nonhuman) ได้แก่ เงินทุน เครื่องมือ เครื่องจักร วัสดุ เทคนิควิธีการ และ ที่ดิน

2. องค์ประกอบด้านกระบวนการ คือ (1) การจัดองค์การ ได้แก่ การจัดโครงสร้าง การจัด ศึกษภาพการปรับเปลี่ยน การวิเคราะห์ การกำหนดวัตถุประสงค์ การกำหนดยุทธศาสตร์ และ การ กำหนดกลยุทธ์ (2) การจัดระบบการตัดสินใจ การใช้ระบบสารสนเทศ เพื่อการจัดการ และ การ จัดระบบสนับสนุน และ (3) การวางแผน และ ควบคุม ได้แก่ การวางแผนยุทธศาสตร์รูปแบบการ วางแผน และ วิธีการที่ใช้ การวางแผน โครงการ การวิเคราะห์ทุน และ กำไรเพิ่มประสิทธิผล

3. องค์ประกอบด้านผลผลิต ซึ่งหมายถึง (1) สินค้า และ บริการ (2) ความสามารถของ องค์การ (3) ระดับการเพิ่มผลผลิต (4) นวัตกรรม (5) การเติบโต และ พัฒนาการขององค์การ ได้แก่ การขยายอาคารสถานที่การขยายทุน การขยายบุคลากร การใช้เทคโนโลยี (6) ภาพลักษณ์ของ องค์การ (7) ความมุ่งมั่นขององค์การ (8) แรงจูงใจขององค์การ และ (9) ความพึงพอใจของ บุคลากร และ ลูกค้า ในขณะที่ Steers (2005, p. 8) ได้ระบุถึงปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิต่อประสิทธิผล องค์การ ซึ่งจำแนกออกได้เป็น 4 ลักษณะ คือ

1. ลักษณะขององค์การ (Organizational Characteristics) ซึ่งประกอบด้วย โครงสร้าง (Structure) และ เทคโนโลยี (Technology) โดยเฉพาะที่สำคัญ คือ โครงสร้าง อัน หมายถึง ความสัมพันธ์ของทรัพยากรมนุษย์ที่กำหนดในองค์การ ได้แก่ สายงานการบังคับบัญชา ตามบทบาท หน้าที่ รวมทั้งองค์ประกอบในด้านต่าง ๆ เช่น การกระจายอำนาจ (Decentralization) ความชำนาญ เฉพาะทาง (Specialization) ความเป็นทางการ (Formalization) ช่วยการบังคับบัญชา (Span of Control) ขนาดขององค์การ (Organization Size) และ ขนาดเทคโนโลยี จะประกอบด้วย การ ปฏิบัติการ (Operations) วัสดุอุปกรณ์ (Materials) และ ความรู้ (Knowledge)

2. ลักษณะของสภาพแวดล้อม (Environmental Characteristics) ซึ่งประกอบด้วย สภาพแวดล้อมภายนอก และ สภาพแวดล้อมภายในขององค์การ สภาพแวดล้อมภายนอกองค์การจะ มีความซับซ้อน และความไม่แน่นอนของสภาพการณ์ด้านสังคม เศรษฐกิจ และ การเมือง ครอบคลุม อยู่ ส่วนสภาพแวดล้อมภายในองค์การ จะประกอบไปด้วยการมุ่งสู่ความสำเร็จ การให้ความสนใจ

ต่อพนักงาน การให้รางวัลกับการลงโทษ ความมั่นคง และ ความเสื่อม การเปิดกว้างกับการปกปิด รวมถึงบรรยากาศ และ วัฒนธรรม ในองค์กร

3. ลักษณะของบุคคลในองค์กร (Employee Characteristics) จะประกอบด้วย ความผูกพันของบุคคลที่มีต่อองค์กร (Attachment) และ ผลการปฏิบัติงาน (Job Performance) ในเรื่องของความผูกพันของบุคลากรที่มีต่อองค์กร เป็นเรื่องของการดึงดูดใจคนใหม่ที่มาทำงาน การสามารถรักษาคณเดิมไว้ให้มีความผูกพันต่อองค์กรในส่วนของการทำงาน เป็นเรื่องของแรงจูงใจ เป้าหมาย ความต้องการ และ ความสามารถต่าง ๆ และ บทบาทที่ชัดเจนของผู้ปฏิบัติงานในองค์กรซึ่งขึ้นอยู่กับพฤติกรรมของบุคคลในองค์กร ในอันที่จะส่งผลกระทบต่อความสำเร็จ หรือ ความล้มเหลวขององค์กรผู้บริหารจะต้องมีความสามารถในการเลือกใช้รูปแบบ และ วิธีการที่เหมาะสมในการบริหารงานบุคคล หรือ ผลักดันให้เขาเหล่านั้น เป็นกำลังสำคัญในการสนับสนุนองค์กรมุ่งไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้

4. ลักษณะของนโยบายการบริหาร และการปฏิบัติ (Managerial Policies and Practices) ส่วนนี้จะประกอบด้วย การกำหนดเป้าหมายทางกลยุทธ์ การจัดหา และ ใช้ทรัพยากร การสร้างสภาพแวดล้อมสำหรับการปฏิบัติงาน ที่เชื่อต่อการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ กระบวนการติดต่อสื่อสาร ภาวะผู้นำ และ การตัดสินใจของผู้บริหาร ตลอดจนการปรับตัวขององค์กรที่ได้รับผลกระทบต่อความเปลี่ยนแปลง รวมทั้งนวัตกรรมขององค์กร

จากแนวคิดของนักวิชาการหลาย ๆ คน พอสรุปได้ว่า ประสิทธิภาพขององค์กรจะต้องประกอบไปด้วย องค์ประกอบของการจัดการเชิงระบบ (A System Approach) ซึ่งมีประกอบสำคัญได้แก่ ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และ ผลผลิต ในส่วนของปัจจัยนำเข้า มีทั้งปัจจัยมนุษย์ และ ปัจจัยที่มีมนุษย์ ในส่วนของกระบวนการจะเป็นไปในลักษณะของการปฏิบัติของมนุษย์กับทรัพยากร หรือ ปัจจัยต่าง ๆ จะเป็นไปในลักษณะ การร่วมมือ การเรียนรู้ การร่วมมือ การตัดสินใจแก้ปัญหา การยอมรับ ในกฎระเบียบข้อบังคับ ความรู้สึกในความเป็นเจ้าขององค์กร การสนับสนุนซึ่งกัน และ กัน ความผูกพันกับทุกคนในองค์กร ส่วนของผลผลิตจะเป็นไปในลักษณะของความสามารถขององค์กรที่สร้างสินค้า หรือ บริการได้อย่างถูกต้องตรงตามเป้าหมาย และ วัตถุประสงค์ที่องค์กรได้ตั้งไว้

3.5 วิธีการประเมินประสิทธิผลของโรงเรียน

ในการประเมินประสิทธิผลขององค์กร โดยทั่วไปนักวิชาการได้พยายามหาวิธีประเมินประสิทธิผลขององค์กรโดยแยกเป็นแนวทางใหญ่ 3 แนวทาง คือ

1. การประเมินประสิทธิผลองค์กรในแง่เป้าหมาย (Goal Model of Organization Effectiveness) เป็นการพิจารณาว่า องค์กรจะมีประสิทธิผล หรือ ไม่นั้น ขึ้นอยู่กับผลที่ได้รับว่า

บรรลุเป้าหมายขององค์กรหรือไม่ หรือ กล่าวได้ว่า ใช้เป้าหมายขององค์กรเป็นเกณฑ์แนวคิดนี้ ยังมีข้อบกพร่องหลายประการ เช่น ถ้าองค์กรมีหลายเป้าหมายก็จะทำให้จัดยาก ว่าเป้าหมายใด ได้รับความสำคัญมากกว่าเป้าหมายอื่นมากนักน้อยเพียงใด

2. การประเมินประสิทธิผลองค์กรในแง่ระบบทรัพยากร (The System Resource Model Of Organization Effectiveness) เป็นการประเมินโดยพิจารณาความสามารถขององค์กร ในการแสวงหาประโยชน์จากสภาพแวดล้อม เพื่อให้ได้มาซึ่งทรัพยากรที่ต้องการที่จะทำให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร แนวความคิดนี้ ประเมินประสิทธิผลองค์กร โดยเปรียบเทียบ ระหว่าง องค์กร ในรูปของการแข่งขันองค์กรใดได้รับทรัพยากรจากสภาพแวดล้อมมากกว่า องค์กรนั้นก็มึประสิทธิภาพมากกว่า

3. การประเมินประสิทธิผลโดยใช้หลายเกณฑ์ ซึ่งมีผู้ให้แนวคิดการประเมินผล ได้แก่

3.1 วิธีการวัดผลสำเร็จตามเป้าหมาย (The Goal Attainment Approach) มีหลักการว่า องค์กรทุกองค์กรมีจุดมุ่งหมาย ดังนั้น การวัดจุดมุ่งหมาย จึงเป็นแนวทางสำหรับการวัดประสิทธิผลมากที่สุด

3.2 วิธีการวัดประสิทธิผลเชิงระบบ วิธีนี้มีแนวคิดว่า องค์กรประกอบด้วยระบบย่อยต่าง ๆ การพิจารณาเชิงระบบที่สมบูรณ์ต้องพิจารณาถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

3.3 วิธีการบริหารประสิทธิผล โดยอาศัยกลยุทธ์ตามสภาพแวดล้อมเฉพาะส่วน (The Strategic Constituencies Approach) โดยองค์กรที่สามารถตอบสนองความต้องการของส่วนต่าง ๆ ที่อยู่ในสภาพแวดล้อม และสามารถอยู่รอดได้ โดยอาศัยการสนับสนุนจากส่วนต่าง ๆ เหล่านี้

3.4 วิธีการแข่งขันคุณค่า (The Competing Values Approach) เป็นการถือเอาคุณค่าความนิยมเป็นศูนย์กลางการประเมิน โดยมีข้อสมมุติฐานว่า คุณค่าที่ผู้ประเมินจะใช้วัดนั้นจะสอดคล้องกันไปในทางเดียวกันกับสิ่งที่ผู้ประเมินต้องการจะประเมินเสมอ สำหรับเกณฑ์การวัดประสิทธิผลขององค์กร มีดังนี้

1. เกณฑ์การวัดประสิทธิผลในระยะสั้น คือ ผลผลิต (Production) มุ่งวัดที่ผลผลิตเบื้องต้นขององค์กร ประสิทธิภาพ (Efficiency) วัดการใช้ทรัพยากรที่ขาดแคลนขององค์กร และ ความพึงพอใจ (Satisfaction)

2. เกณฑ์การวัดประสิทธิผลในระยะปานกลาง คือ การปรับตัว (Adaptiveness) จัดการตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลง ทั้งภายใน และ ภายนอกองค์กร การพัฒนา (Development) วัดพันธะผูกพันขององค์กรที่มีต่อการขยายสมรรถนะ และ ศักยภาพ สำหรับการเจริญเติบโต

3. เกณฑ์การวัดประสิทธิผลในระยะยาว คือ การอยู่รอด (Survival) จัดความสามารถในการอยู่รอด และการคงไว้ซึ่งวิธีการสร้างความสมดุลที่เหมาะสม (สุภัทร พันธุ์พัฒนกุล, 2554, หน้า 118-119)

Robbins (อ้างถึงใน ภารดี อนันต์นารี, 2551, หน้า 210-211) ได้สรุปแนวทางในการศึกษาประเมินประสิทธิผลองค์กรได้ 4 แนวทาง ดังนี้

1. แนวทางการบรรลุเป้าหมาย (The Goal-Attainment Approach) ซึ่งเป็นไปตามความหมายขององค์การที่ต้องการให้บรรลุเป้าหมายเฉพาะ (Specific Goals) เป็นการเน้นที่ผล (Ends) มากกว่าวิธีการ (Means) ฐานคติ (Assumption) ของแนวทางนี้ คือ (1) องค์กรต้องมีเป้าหมายแน่นอน (Ultimate Goals) (2) องค์กรต้องมีความชัดเจนเข้าใจตรงกัน (3) เป้าหมายต้องไม่มากเกินไป (4) เป็นเป้าหมายที่มีความเห็นสอดคล้องกัน และ (5) จัดความก้าวหน้าของเป้าหมายได้ เป้าหมายที่เป็นไปตามฐานคตินี้ ควรเป็นเป้าหมายเชิงปฏิบัติการ (Operative Goals) เป็นเป้าหมายเฉพาะ (Specific Goals) ขององค์การเพื่อให้เข้าใจตรงกัน และสามารถวัดได้

2. เป้าหมายเชิงระบบ (The System Approach) แนวทางเชิงระบบนี้ เป็นไปตามความหมายขององค์การที่ว่าองค์การเป็นระบบ (System) ต้องการปัจจัย (Inputs) มีกระบวนการเปลี่ยนแปลง (Process) และมีผลผลิต (Outputs) แนวทางเชิงระบบมุ่งเน้นความสามารถขององค์การในการจัดทรัพยากร การรักษาเสถียรภาพ และ ความสมดุลของระบบภายในองค์การ และ การมีปฏิสัมพันธ์อย่างประสพผลสำเร็จกับสภาพแวดล้อมภายนอกแนวทางเชิงระบบจึงเน้นที่วิธีการ (Means) มากกว่าที่ผล (Ends) ข้อดีของแนวทางระบบ คือ การทำให้ผู้บริหารตระหนักในความสำคัญของการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน ของระบบย่อยในองค์การ และ เหมาะสมกับองค์การที่มีเป้าหมายไม่ชัดเจนคลุมเครือไม่สามารถวัดได้ จึงต้องใช้เกณฑ์อื่น ๆ แทนการบรรลุเป้าหมาย

3. แนวทางเชิงกลยุทธ์ -กลุ่มที่เกี่ยวข้อง (The Strategic Constituencies Approach) แนวทางเชิงกลยุทธ์ -กลุ่มที่เกี่ยวข้อง เป็นการศึกษาระดับประสิทธิผลองค์กรแนวใหม่ ฐานคติ (Assumption) ของแนวทางนี้อยู่ที่การพิจารณาองค์การในฐานะที่เป็นระบบภายใต้สภาพแวดล้อม ซึ่งต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับความต้องการ ความพอใจของกลุ่มที่เกี่ยวข้องที่ให้การสนับสนุนองค์การให้อยู่รอด ความหมายของประสิทธิผล ตามแนวทางนี้ คือ ระดับความสามารถขององค์การในการตอบสนองความต้องการของกลุ่มที่เกี่ยวข้องในสภาพแวดล้อมขององค์การ จะมีความคล้ายคลึงกับแนวทางเชิงระบบที่ตระหนักถึงความสำคัญของการพึ่งพาอาศัยภายในระบบ แต่มีจุดเน้นต่างกัน โดยแนวทางเชิงกลยุทธ์ -กลุ่มที่เกี่ยวข้องจะพิจารณาสภาพแวดล้อมเฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับการอยู่รอดขององค์การ ผู้บริหารองค์การจะไม่ละเลยต่อกลุ่มที่มีอำนาจ มีอิทธิพลต่อการดำเนินงานขององค์การ

4. แนวทางการแข่งขัน -คุณค่า (The Competing Value Approach) แนวทางการแข่งขัน -คุณค่า เป็นกรอบแนวคิดเชิงบูรณาการในการศึกษาประสิทธิผลขององค์การฐานคติ (Assumption) ของแนวคิดนี้ คือ ประสิทธิภาพขององค์การจะมีความเป็นอัตนัย (Subjective) ขึ้นอยู่กับค่านิยม ความชอบ และความสนใจของผู้ประเมินจึงไม่มีเกณฑ์ที่ดีที่สุด การประเมินประสิทธิภาพขององค์การจะทำให้มีความเหมาะสมมากขึ้น โดยกำหนดองค์ประกอบทั่วไปของเกณฑ์ประสิทธิภาพขององค์การ และ ใช้ องค์ประกอบเหล่านี้เป็นพื้นฐานในการกำหนดคุณค่าที่แข่งขัน เพื่อที่จะกำหนดรูปแบบประสิทธิผลที่มีลักษณะได้ในแต่ละรูปแบบ

สำหรับวิธีการประเมินประสิทธิผลของโรงเรียน Hoy & Miskel (อ้างถึงใน วิโรจน์ สารวัตนะ, 2544, หน้า 2544) ได้พัฒนาชุดเกณฑ์การประเมินประสิทธิผล มีหลักการสำคัญ 3 ประการ คือ (1) หลักการเรื่องเวลา (Time) (2) หลักการเรื่องความเป็นพหุขององค์ประกอบในการประเมิน (Plural Constituencies) และ (3) หลักการเรื่องความเป็นพหุของเกณฑ์ (Plural Criteria) โดยเกณฑ์ในการประเมินความมีประสิทธิภาพขององค์การนั้นต้องคำนึงถึงความเป็นระบบ (System) ขององค์การ ดังนั้น การประเมิน จะต้องประเมินทั้งปัจจัยป้อนเข้า การบวนการ และ ปัจจัยป้อนออก ดังภาพที่ 2.6

ปัจจัยป้อนเข้า	กระบวนการ	ปัจจัยป้อนออก
เกณฑ์ความมีประสิทธิภาพ	เกณฑ์ความมีประสิทธิภาพ	เกณฑ์ความมีประสิทธิภาพ
ทรัพยากรการเงินสิ่งอำนวยความสะดวก ความพร้อมของนักเรียน ศักยภาพของครู ทรัพยากรเทคโนโลยี การสนับสนุน นโยบาย และมาตรฐาน	ความปรองดอง และ ทัศนคติ บรรยากาศองค์การระดับการจูงใจ การจัด โรงเรียน การจัดห้องเรียน คุณภาพหลักสูตร คุณภาพการสอน เวลาในการเรียนรู้ คุณภาพภาวะผู้นำ	ความสำเร็จของงาน การเรียนรู้ของนักเรียน ความพึงพอใจในงาน ระดับการขาดงาน อัตราการลาออก คุณภาพการปฏิบัติ

ภาพที่ 2.6 แสดงเกณฑ์การประเมินความมีประสิทธิภาพของโรงเรียนในเชิงระบบตามทัศนะของ

Hoy และ Miskel

ที่มา: วิโรจน์ สารวัตนะ. (2544). โรงเรียน องค์การแห่งการเรียนรู้ กรอบแนวคิดเชิงทฤษฎีทางการบริหารการศึกษา (หน้า 20). กรุงเทพฯ: หจก. ทิพย์วิสุทธิ.

นอกจากนี้ วิโรจน์ สารวัตนะ (2544, หน้า 25) ได้ศึกษางานของ Woods & Orlik ปี 1994 ที่กล่าวถึง ความมีประสิทธิภาพของโรงเรียนที่มีการเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลาเนื่องจากโรงเรียนเป็นสถาบันที่มีพลวัต ดังนั้นเกณฑ์การประเมินความมีประสิทธิภาพของโรงเรียน ในวันนี้ ถึงวันพรุ่งนี้อาจไม่เหมือนกัน อย่างไรก็ตาม มีคำถามที่สามารถนำไปใช้ประเมินความมีประสิทธิภาพ

ของโรงเรียนได้อย่างกว้าง ๆ ดังนี้ (1) โรงเรียนมีคุณภาพในทุก ๆ ด้าน หรือไม่ (2) โรงเรียนมีคุณภาพต่อนักเรียนทุกคน หรือทุกกลุ่ม หรือไม่ (3) โรงเรียนมีคุณภาพดีกว่าผู้อื่น หรือไม่ ในเรื่อง การเรียน การสอน และ (4) โรงเรียนได้มีการปรับปรุงความมีประสิทธิภาพ และ ความมีประสิทธิภาพของโรงเรียนกันอย่างไร จึงสอดคล้องกับ HMI (วิโรจน์ สารรัตนะ, 2544, หน้า 26-27) ที่ศึกษาแล้วพบว่า องค์ประกอบในการประเมินความมีประสิทธิภาพของโรงเรียน ดังนี้

1. ความมีภาวะผู้นำที่ดีทั้งผู้บริหาร และ คณะครู
2. โรงเรียนมีจุดหมายชัดเจน เชื่อมโยงถึงวัตถุประสงค์ ในชั้นเรียน การปฏิบัติ และการติดตามผล
3. เน้นมาตรฐานด้านวิชาการสูง
4. บรรยากาศห้องเรียนมีชีวิตชีวา แต่เป็นระเบียบเรียบร้อย
5. ครูมีความสัมพันธ์กับนักเรียนดี กระตุ้นการแสดงออกเข้าใจจุดมุ่งหมายของบทเรียน
6. มีการวางแผน และการนำหลักสูตรไปปฏิบัติโดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน
7. คำนึงถึงพัฒนาการของนักเรียนทั้งด้าน สังคม และ อารมณ์
8. มีคณะครูที่มีคุณภาพ มีประสิทธิภาพ และ ความชำนาญ
9. มีสิ่งอำนวยความสะดวกที่เหมาะสม
10. มีการบริหาร และ ใช้ทรัพยากรที่มีประสิทธิภาพ
11. มีความสัมพันธ์กับชุมชน ผู้ปกครอง และ ผู้นำ
12. มีศักยภาพในการบริหาร เพื่อการเปลี่ยนแปลงแก้ปัญหา และ พัฒนาอย่างเป็น นำหน้าใจเดียวกัน

สรุป กรอบแนวคิด เกี่ยวกับการประเมินประสิทธิภาพของโรงเรียน เป็นการเปลี่ยนกระบวนทัศน์ (Paradigm) ทางการบริหาร จากที่มุ่งการบรรลุเป้าหมาย (Goal Attainment) ซึ่งเป็นการบริหารที่มุ่งความมีประสิทธิภาพของผลผลิต (Outputs) เป็นหลัก เปลี่ยนมาเป็นการบริหารที่มุ่งความมีประสิทธิภาพทั้งระบบ (System) ซึ่งประกอบด้วยปัจจัยนำเข้า (Input) กระบวนการ (Process) และ ผลผลิต (Output) ที่เป็นไปตามกรอบทฤษฎีเชิงระบบ (System Approach)

3.6 ประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียน

เป็นที่ทราบกันดีว่า “ความมีประสิทธิภาพ” เป็นคำที่ให้กรอบแนวคิด ในเรื่องการบริหาร หรือ การพัฒนาที่ถูกต้อง ถูกทิศทาง (Do The Right Things) ซึ่งเป็นบทบาทหน้าที่ที่สำคัญของผู้บริหาร ดังนั้น ผู้บริหาร โรงเรียน หรือ สถานศึกษาจึงต้องให้ความสนใจกับประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียน ซึ่งมีนักวิชาการ ได้กล่าวถึงประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียน ไว้ดังนี้

Sergiovanni(1991, pp. 258-263) ได้สรุปลักษณะสถานศึกษาที่มีประสิทธิผล มีองค์ประกอบ ดังนี้ (1) เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง (2) มีแผนงานทางวิชาการที่ดี (3) จัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน (4) มีบรรยากาศโรงเรียนในทางบวก (5) ส่งเสริมความมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันแบบเป็นกลุ่ม (6) มีการพัฒนาบุคลากรอย่างกว้างขวาง (7) ใช้ภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วม (8) ส่งเสริมการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ และ (9) ผู้ปกครอง และชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม

Lunenburg &Ornstein (1996, p.348) ได้สรุปลักษณะการบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิผลว่ามีลักษณะ 7 ประการ ดังนี้

1. มีสภาพแวดล้อมที่เป็นระเบียบ และ ปลอดภัย (A Safety And Orderly Environment) ไม่เป็นปัญหา และ อุปสรรค สำหรับการเรียนการสอน

2. พันธกิจของโรงเรียนมีความชัดเจน (A Clean School Mission) บุคลากรมีส่วนร่วมในพันธะสัญญาของเป้าหมายการเรียนการสอน และสามารถตรวจสอบได้

3. มีภาวะผู้นำทางวิชาการ โดยผู้บริหารมีความเข้าใจ และ ประยุกต์ใช้งานวิชาการอย่างมีประสิทธิภาพ (Instructional Effective)

4. มีบรรยากาศความคาดหวังสูง (A Climate Of High Expectation) โดยครูอาจารย์สามารถแสดงออกถึงความรอบรู้ในทักษะเบื้องต้นให้นักเรียนเห็นได้

5. หุ้มเทเวลาให้กับการทำงาน (High Time on Task) เพื่อวางแผนพัฒนาการเรียนการสอน และ พัฒนาทักษะ

6. มีการตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ (Frequent Monitoring Of Student Program) เพื่อนำผลมาปรับปรุง

7. มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผู้ปกครอง (Positive Home School Relations) โดยมีผู้ปกครอง สนับสนุน พันธกิจของโรงเรียน และ ช่วยเหลือให้เกิดความสำเร็จ

Hoy &Miskel(2008, p. 373) ได้ศึกษางานวิจัยของ Mott ในปี 1972 กล่าวถึงประสิทธิผลของโรงเรียนว่าจะต้องประกอบด้วยความสามารถ 4 ประการ คือ ความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงความสามารถในการพัฒนาทัศนคติทางบวก ความสามารถในการปรับเปลี่ยน และ พัฒนาโรงเรียน ดังรายละเอียด ดังนี้

1. ความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ซึ่งหมายความถึงผลสำเร็จทั้งปริมาณ และ คุณภาพของนักเรียน ประสิทธิภาพของสถานศึกษาที่สร้างความเชื่อมั่นสูง พัฒนาได้จากตัวบ่งชี้ที่เป็นความนิยมจากชุมชน และ ผู้ปกครองนักเรียน เป็นสถานศึกษาที่มีความพร้อมในด้านปัจจัยต่าง ๆ ได้แก่ วัสดุ อุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวกเพียงพอ อาคารสถานที่ บรรยากาศ สิ่งแวดล้อมเหมาะสม ปัจจัยด้านการเงินคล่องตัว มีบุคลากร คือ ครูผู้สอน และ ผู้บริหาร

ที่ดีมีคุณภาพ รวมถึงการพัฒนาทัศนคติ แรงจูงใจ การส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียน รวมถึง การประพฤติงานอย่างเหมาะสม มีคุณภาพ จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงามโดยเฉพาะการวางแผน พัฒนาการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม ทันสมัย ทันต่อการเปลี่ยนแปลง และ ความเจริญของโลก

2. ความสามารถในการพัฒนานักเรียนมีทัศนคติทางบวก หมายถึง การพัฒนานักเรียนให้ มีความคิดเห็นท่าทีความรู้สึกร หรือ พฤติกรรมของผู้ได้รับการศึกษา ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีของ สังคม รู้จัก เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เอื้ออาทรต่อเพื่อนมนุษย์รู้จักพัฒนาตนเอง มองโลกในแง่ดี อยู่ร่วมกับ ผู้อื่นในสังคมได้อย่างเป็นสุข

3. ความสามารถในการปรับเปลี่ยน และ พัฒนาโรงเรียนผู้บริหารสถานศึกษา และ บุคลากรจะต้องมีความสามารถในการปรับตัว ได้อย่างเหมาะสม นโยบายต่าง ๆ ของสถานศึกษา ต้องสอดคล้อง และ ทันสมัยทันกับความเจริญก้าวหน้าการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมภายนอก ผู้บริหาร และ ครู ต้องเป็นนักพัฒนา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ให้เกิดสิ่งใหม่ ๆ อยู่เสมอ จัดการ เรียนการสอนให้นักเรียนมีความรู้ความสามารถในการปรับตัวอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข และ เหมาะสมตามอัตภาพ

4. ความสามารถในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียน การบริหารจัดการโรงเรียน หรือ ให้ เกิดผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ อาจจะต้องมีปัญหา หรือ อุปสรรค เนื่องจากพันธกิจของ โรงเรียนมีอยู่หลายด้าน ผู้บริหารจะต้องมีความรู้ความสามารถในการวิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหา หรือ ข้อขัดแย้งในแต่ละเรื่อง เพื่อนำมาตั้งเคราะห์หาทางเลือกในการแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นให้ เหมาะสม และ ติดตามประเมินผลกรแก้ปัญหา นั้น ๆ เพื่อการปรับปรุงให้โรงเรียนมีประสิทธิภาพใน การปฏิบัติงานในแต่ละฝ่ายให้เกิดความราบรื่นเรียบร้อย และ ความเจริญก้าวหน้าบรรลุเป้าหมาย ของโรงเรียน ซึ่งจะทำให้เกิดประสิทธิผลในโรงเรียนได้

อามร จันทวานิช และคณะ (2546, หน้า 20-23) ได้เสนอแนวคิดของโรงเรียนที่ สมบูรณ์แบบว่า ต้องประกอบด้วย (1) ผู้เรียนมีคุณภาพมาตรฐาน มีการพัฒนาทุกด้าน เป็นคนดี คน เก่ง มีความสุขเรียนต่อ และ ประกอบอาชีพได้ (2) โรงเรียนเป็นที่ชื่นชมของชุมชน (3) โรงเรียน เป็นแบบอย่าง และ ให้ความช่วยเหลือ แก่ชุมชน และ โรงเรียนอื่น (4) การจัดการกระบวนการเรียนรู้ เน้นผู้เรียนสำคัญที่สุด (5) การจัดบรรยากาศการเรียนรู้เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน (6) การบริหารจัดการที่ดีใช้โรงเรียนเป็นฐาน และ เน้นการมีส่วนร่วม (7) การประกันคุณภาพ การศึกษามีประสิทธิภาพ เป็นส่วนหนึ่งของระบบบริหาร โรงเรียน (8) มีครูผู้บริหาร และ บุคลากร ทางการศึกษา และ จำนวนเพียงพอ (9) ลักษณะทางกายภาพของโรงเรียนได้มาตรฐาน (10) หลักสูตรเหมาะสมกับผู้เรียน และ ท้องถิ่น (11) สื่ออุปกรณ์เทคโนโลยีทันสมัย (12) แหล่งเรียนรู้

ในโรงเรียนหลากหลาย (13) งบประมาณมุ่งเน้นผลงาน และ (14) สภาพแวดล้อมภายนอกของโรงเรียนที่มีสังคมบรรยากาศสิ่งแวดล้อมเอื้ออำนวยต่อการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ

สรุปได้ว่า ประสิทธิภาพของการบริหารโรงเรียนจะเป็นกรอบในการประเมินผลของผู้ประเมิน และเป็นกรอบการทำงานของผู้บริหาร โรงเรียน ที่จะทำให้เห็นจุดมุ่งหมายของโรงเรียน การกำหนดนโยบายการจัดลำดับความสำคัญของแผนงานที่ต้องปฏิบัติการจัดสรรทรัพยากร กระบวนการเรียนการสอน และการประเมินผลที่เหมาะสม ซึ่งจะเป็นเครื่องชี้แนะแนวทางการบริหารสถานศึกษาที่ต้องถูกทิศทาง หากได้มีการปฏิบัติให้เกิดผลที่เป็นจริงได้ในสถานศึกษา ย่อมจะส่งผลให้องค์กร และ บุคลากร ในองค์กร เป็นองค์กรทางการศึกษา ที่ส่งผลประโยชน์แก่ชุมชน สังคม และ ประเทศชาติ ต่อไป

ตอนที่ 4 แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาปฐมวัย

4.1 แนวคิดและหลักการจัดการศึกษาปฐมวัย

แนวคิดและหลักการจัดการศึกษาปฐมวัยประกอบด้วย 4 แนวคิด ดังนี้ (คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย, 2546, หน้า 3-4)

4.1.1 แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กพัฒนาการของมนุษย์เป็นการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในตัวมนุษย์เริ่มตั้งแต่ปฏิสนธิต่อเนื่องไปจนตลอดชีวิตซึ่งครอบคลุมการเปลี่ยนแปลงในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยที่พัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา จะมีความสัมพันธ์และพัฒนาอย่างต่อเนื่องเป็นลำดับขั้นตอนไปพร้อมทุกด้านตามวัยและวุฒิภาวะเมื่อกล่าวถึงพัฒนาการเด็กปฐมวัยจะบ่งบอกถึงการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในตัวเด็กอย่างต่อเนื่องในแต่ละวัยเริ่มตั้งแต่ปฏิสนธิจนถึงอายุต่ำกว่า 6 ปี พัฒนาการแต่ละด้านมีทฤษฎีเฉพาะอธิบายไว้และสามารถนำมาใช้ในการพัฒนาเด็ก อาทิทฤษฎีพัฒนาการด้านร่างกายที่อธิบายการเจริญเติบโตและพัฒนาของเด็กว่าลักษณะต่อเนื่องเป็นลำดับขั้นเด็กจะพัฒนาถึงขั้นใดจะต้องเกิดวุฒิภาวะของความสามารถขั้นนั้นก่อนหรือทฤษฎีพัฒนาการด้านสติปัญญาที่อธิบายว่าเด็กเกิดมาพร้อมความสามารถในการเรียนรู้ ซึ่งจะพัฒนาขึ้นตามอายุประสบการณ์ค่านิยมทางสังคมและสิ่งแวดล้อมหรือทฤษฎีพัฒนาการทางบุคลิกภาพ ที่อธิบายว่าเด็กจะพัฒนาได้ดีถ้าในแต่ละช่วงอายุเด็กได้รับการตอบสนองในสิ่งที่ตนพอใจได้รับความรักความอบอุ่นอย่างเพียงพอจากผู้ใกล้ชิดมีโอกาสช่วยตนเองทำกิจกรรมที่เหมาะสมกับวัยและมีอิสระที่จะเรียนรู้ในสิ่งที่ตนอยากรู้อบ ุตนเอง

ดังนั้น แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาการเด็กจึงเสมือนหนึ่งแนวทางให้พ่อแม่หรือผู้เลี้ยงดูเด็กได้เข้าใจธรรมชาติหรือความสามารถของเด็กสามารถอบรมเลี้ยงดูและ จัดประสบการณ์ที่เหมาะสมกับวัยและความแตกต่างของแต่ละบุคคลในอันที่จะส่งเสริมให้เด็กพัฒนาได้ตามศักยภาพ

จนบรรลุผลตามเป้าหมายที่ต้องการ ได้ชัดเจนขึ้น หลักการจัดการศึกษาจึงยึดแนวคิดในการให้ความสำคัญกับความสามารถตามวัยและความแตกต่างระหว่างบุคคลของเด็ก โดยยึดเด็กเป็นศูนย์กลางของการจัดการศึกษา (Child Center)

4.1.2 แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ การเรียนรู้ของมนุษย์มีผลสืบเนื่องมาจากประสบการณ์ต่าง ๆ ที่ได้รับในชีวิตประจำวัน การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเด็กขึ้นจากกระบวนการที่ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลและสิ่งแวดล้อมรอบตัว โดยผู้เรียนจะต้องเป็นผู้กระทำให้เกิดขึ้นด้วยตนเอง มีโอกาสคิดริเริ่มตามความต้องการและความสนใจของตนเองรวมทั้งอยู่ในบรรยากาศที่เป็นอิสระอบอุ่นปลอดภัย ดังนั้นการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้จึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยส่งเสริมโอกาสการเรียนรู้ของเด็กให้เป็นที่ไปตามศักยภาพที่มีอยู่นอกจากนี้ การเรียนรู้ยังเป็นพื้นฐานของพัฒนาการในระดับที่สูงขึ้น โดยที่คนเราเรียนรู้มาตั้งแต่เกิดตามธรรมชาติ ก่อนที่จะเข้ามาสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย การจัดทำหลักสูตรจึงยึดแนวคิดที่สนับสนุนให้เด็กเรียนรู้จากประสบการณ์จริงด้วยตัวเด็กเองในสภาพแวดล้อมที่เป็นอิสระเอื้อต่อการเรียนรู้ และมีการจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับระดับพัฒนาการของเด็กแต่ละคน

4.1.3 แนวคิดเกี่ยวกับการเล่นของเด็ก การเล่นถือเป็นกิจกรรมที่สำคัญในชีวิตของเด็กทุกคน เด็กจะรู้สึกมีความสุขสนุกสนานเพลิดเพลิน ได้สังเกตสำรวจสิ่งต่างๆ รอบตัว มีโอกาสทำการทดลอง สร้างสรรค์คิดแก้ปัญหา และค้นพบความเป็นจริงของโลกภายนอกด้วยตนเอง การเล่นจะมีอิทธิพลและมีผลต่อการเจริญเติบโต ช่วยพัฒนาร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ขณะเล่นเด็กมีโอกาสนำเสนอความคิดเห็นต่าง ๆ ของร่างกายได้ใช้ประสาทสัมผัส และการรับรู้ผ่อนคลายอารมณ์ ดึงเครียด แสดงออกถึงความเป็นตนเอง และเรียนรู้ความรู้สึกของผู้อื่น การเล่นจึงเป็นเสมือนสื่อกลางให้เด็กสร้างประสบการณ์เรียนรู้สิ่งแวดล้อมรอบตัว เรียนรู้ความเป็นอยู่ของผู้อื่น สร้างความสัมพันธ์อยู่ร่วมกับผู้อื่น และกับธรรมชาติรอบตัว ดังนั้นการจัดทำหลักสูตรจึงถือว่า “การเล่น” อย่างมีจุดมุ่งหมาย เพื่อการเรียนรู้เป็นหัวใจสำคัญของการจัดการประสบการณ์ให้กับเด็กอายุต่ำกว่า 3 ปี

4.1.4 แนวคิดเกี่ยวกับวัฒนธรรมและสังคมบริบททางสังคมและวัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่หรือแวดล้อมตัวเด็กทำให้เด็กแต่ละคนเติบโตขึ้นมา มีคุณลักษณะที่แตกต่างกันไป หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยฉบับนี้ถือว่า พ่อแม่หรือผู้เลี้ยงดูเด็กจำเป็นต้องเข้าใจและยอมรับว่า วัฒนธรรมและสังคมที่แวดล้อมตัวเด็กมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ การพัฒนาศักยภาพ และการพัฒนาการของเด็กแต่ละคน ผู้เลี้ยงดูเด็กจำเป็นต้องให้ความสำคัญและเรียนรู้วิธีการดำเนินชีวิตครอบครัว และชุมชนตามบริบททางสังคมและวัฒนธรรมของเด็กที่ตนรับผิดชอบ เพื่อช่วยให้เด็กได้รับการพัฒนาอย่างเหมาะสม เกิดการเรียนรู้ และมีความภูมิใจในสังคม-วัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่ และสามารถยอมรับผู้อื่นที่มาจากพื้นฐานเหมือนกันหรือแตกต่างจากตนได้อย่างราบรื่น มีความสุขจากแนวคิดและหลักการ

จัดการหลักสูตรปฐมวัยที่สำคัญเกี่ยวกับพัฒนาการของเด็กที่มีความสัมพันธ์และมีพัฒนาการอย่างต่อเนื่องกันทุกด้าน การเรียนรู้ที่ช่วยให้เด็กได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง จัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้แบบบูรณาการ โดยยึดถือว่าเรียนเป็นเล่น เน้นในการส่งเสริมพัฒนาการเป็นรายบุคคล เพื่อให้เด็กมีพัฒนาการทุกด้านทั้งด้านร่างกายจิตใจ อารมณ์ สังคมและสติปัญญา พร้อมกับพิจารณาคุณธรรมจริยธรรมนำความรู้ลงมือปฏิบัติจากประสบการณ์จริง

4.2 ความหมายและความสำคัญของการศึกษาระดับปฐมวัย

การจัดการศึกษาระดับปฐมวัยเป็นเรื่องที่นักการศึกษาและนักจิตวิทยาได้ให้ความสนใจและศึกษาค้นคว้ากันมาอย่างต่อเนื่องเป็นระยะเวลาอันยาวนานในปัจจุบันหน่วยงานองค์กรต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน ได้ให้ความสำคัญต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยและให้บริการแก่เด็กปฐมวัยมากขึ้นการจัดการศึกษาและการให้บริการต่าง ๆ แก่เด็กปฐมวัยมีวิวัฒนาการ มาตามลำดับตั้งแต่การจัดอย่างไม่มีการจัดระบบและพัฒนามาสู่การจัดการที่สอดคล้องกับหลักการและแนวคิดสากลที่เป็นอยู่ในปัจจุบันเพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกัน จึงขอกล่าวถึงประเด็นที่สำคัญ 2 ประการคือ

(1) ความหมายของการศึกษาระดับปฐมวัย และ (2) ความสำคัญของการศึกษาระดับปฐมวัย

4.2.1 ความหมายของการศึกษาระดับปฐมวัย

การศึกษาระดับปฐมวัยหมายถึงการจัดการศึกษาให้แก่เด็กปฐมวัยเพื่อส่งเสริมให้เด็กมีความพร้อมและพัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญามีบุคลิกภาพที่เหมาะสมตามวัย และพร้อมที่จะรับการศึกษาในระดับสูงต่อไป (สมร ทองดี และสุกัญญา กาญจนกิจ, 2548, หน้า 6) จากคำจำกัดความ สมร ทองดี และสุกัญญา กาญจนกิจ ยังเสนอประเด็นที่ควรทำความเข้าใจในรายละเอียดต่าง ๆ ดังนี้ นักจิตวิทยาพัฒนาการ ได้แบ่งช่วงชีวิตออกเป็นวัยต่าง ๆ การกำหนดช่วงอายุและเรียกชื่อวัยอาจจะแตกต่างกันไปบ้างแต่ในที่นี้จะกล่าวถึงการแบ่งวัยในช่วงระยะปฐมวัยซึ่งเป็นระยะแรกเกิดจนถึง 6 ปี อาจมีชื่อเรียกต่างกัน ดังนี้

อายุ 0-2 ปี เรียกว่า วัยทารก

อายุ 2-4 ปี เรียกว่า วัยเด็กเล็ก

อายุ 4-6 ปี เรียกว่า วัยอนุบาล

การจัดการศึกษาระดับปฐมวัยจึงเป็นการจัดการศึกษาให้แก่เด็กก่อนประถมศึกษา ดังนั้น นักการศึกษา บิดามารดา ผู้ปกครองและประชาชนทั่วไปจะเรียกการศึกษาระดับนี้หลายชื่อ เช่น การจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา การศึกษาระดับอนุบาล การศึกษาระดับชั้นเด็กเล็ก เป็นต้น

แนวคิดการจัดการปฐมวัยศึกษาได้เริ่มต้นมาตั้งแต่ปลายศตวรรษที่ 15 โดยเริ่มจากแนวคิดของ จอห์น อมอส โคมินิอุส (John Amos Comenius) ฌักกาซุส โซ (Jean Jacques Rousseau)

และโจฮานน์ ไฮน์ริช เปสตาลอซซี (Johann Heinrich Pestalozzi) จัดขึ้นเป็นแห่งแรกที่ประเทศเยอรมันนี โดย เฟรดริค วิลเฮม ฟร็อบเอล (Friedrich Wilhelm Froebel) ต่อมาได้แพร่หลายไปยังประเทศต่าง ๆ ในยุโรปและสหรัฐอเมริกาและหลังจากนั้นได้แพร่หลายไปทั่วโลกและได้พัฒนาเรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน

รูปแบบการจัดการปฐมวัยศึกษา การจัดการศึกษาระดับปฐมวัย โดยทั่วไปจัดเป็น 3 รูปแบบหลัก ได้แก่ (1) ศูนย์เด็กปฐมวัย หรือศูนย์เลี้ยงเด็ก (2) ชั้นเด็กเล็กและ (3) โรงเรียนอนุบาล การจัดการศึกษาทั้ง 3 รูปแบบดังกล่าวจะมีการกำหนดวัตถุประสงค์และอายุของเด็กไว้ชัดเจน และการให้บริการในศูนย์หรือโรงเรียนระดับปฐมวัยศึกษานี้ อาจจะแตกต่างกันไปตามปรัชญา แนวคิด หลักการ และวิธีการ ทั้งนี้ย่อมขึ้นอยู่กับปรัชญา นโยบาย หลักการและความต้องการของประชากรในท้องถิ่นหรือในประเทศนั้น ๆ แต่ถึงอย่างไรก็ตาม ไม่ว่าจะเป็นการจัดในรูปแบบใดต่างก็มีวัตถุประสงค์ที่สอดคล้องกัน คือ การให้บริการแก่เด็กปฐมวัยเพื่อเสริมสร้างให้เด็กปฐมวัยทุกคนได้รับการอบรมเลี้ยงดูที่เหมาะสมกับพัฒนาการตามวัย มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และเพื่อพัฒนาเป็นประชากรที่มีคุณภาพ

ส่วนการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของไทยได้ดำเนินการจัดในระบบโรงเรียนตั้งแต่ปีพุทธศักราช 2483 โดยเปิดโรงเรียนอนุบาลลืออุทิศขึ้นเป็นแห่งแรก ต่อมาในปี พ.ศ. 2485 ได้เปิดโรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา เป็นโรงเรียนอนุบาลในส่วนภูมิภาคเป็นแห่งแรก และรัฐมีนโยบายขยายโรงเรียนอนุบาลให้ทั่วทุกจังหวัด ในปี พ.ศ. 2511 รัฐได้เปิดโรงเรียนอนุบาลได้ครบทุกจังหวัด ขณะเดียวกันรัฐก็มีนโยบายสนับสนุนให้ท้องถิ่นและเอกชนจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยให้มากที่สุด โดยที่รัฐจะจัดเป็นตัวอย่างส่วนหนึ่ง และอีกส่วนหนึ่งเพื่อการค้นคว้าวิจัย ตามแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2520

4.2.2 ความสำคัญของการศึกษาระดับปฐมวัย นักการศึกษา นักจิตวิทยา รวมทั้งผู้ที่เกี่ยวข้องกับเด็กปฐมวัยได้ให้ความสนใจต่อการศึกษาปฐมวัยมากขึ้น โดยให้ความสำคัญ ดังนี้

4.2.2.1 ความสำคัญต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ นักจิตวิทยาและนักการศึกษาหลายคน มีความเห็นสอดคล้องกันว่าเด็กปฐมวัยเป็นวัยเริ่มต้นของชีวิตมนุษย์ และนับว่าเป็นช่วงวัยที่สำคัญที่สุดช่วงหนึ่ง เพราะเป็นช่วงวัยของการวางรากฐานและเตรียมตัวเพื่อชีวิต ทั้งยังเป็นช่วงระยะที่เกิดการเรียนรู้มากที่สุดในชีวิตด้วย ดังเช่นซิกมันด์ ฟร็อยด์ (Sigmund Freud) (อ้างถึงใน หลักการและแนวคิดทางการปฐมวัย, 2548, หน้า 11) อธิบายว่า วัยเริ่มต้นของชีวิตมนุษย์ คือ ระยะ 5 ขวบปีแรกประสบการณ์ต่าง ๆ ที่ได้รับในช่วงนี้จะมีอิทธิพลต่อชีวิตของบุคคลนั้นชั่วชีวิต อีริก อีริกสัน (Erik Erikson) (อ้างถึงใน หลักการและแนวคิดทางการปฐมวัย, 2548, หน้า 11) มีความเห็นสอดคล้องกับ ฟร็อยด์ เช่นกัน และอีริกสัน ชี้ให้เห็นว่าเด็กอายุระหว่าง 3-6 ขวบ จะเริ่มพัฒนา

ความสามารถพร้อม ๆ กับความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และต้องการเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ ดังนั้นถ้าเด็กในวัยนี้ได้รับการส่งเสริมอย่างถูกต้องเหมาะสมก็ย่อมจะส่งผลให้เด็กเติบโตเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าของสังคม ฮาริกเฮอร์สท์ (Harighurst,R. J.) (อ้างถึงในหลักการและแนวคิดทางการปฐมวัย, 2548, หน้า 11-12) กล่าวว่า บุคคลแต่ละวัยจะพัฒนาไปตามขั้นจากวัยเด็กถึงวัยชรา ซึ่งเรียกว่า งานตามขั้นพัฒนาการ (Developmental Tasks) ซึ่งหมายถึง งานที่บุคคลแต่ละวัยสามารถเรียนรู้ได้เป็นปกติธรรมดา เมื่อได้รับการส่งเสริมในสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสม และเขาได้ย้ำว่า ถ้าเด็กรู้จักปรับตัวและประสบความสำเร็จในงานพัฒนาการตั้งแต่ปฐมวัย เด็กก็จะมีสุขและนำไปสู่ความสำเร็จในงานพัฒนาการขั้นสูงในวัยต่อไปได้ และในทางตรงกันข้าม ถ้าเด็กประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ตั้งแต่ปฐมวัยเด็กก็ย่อมจะประสบปัญหาในการเรียนรู้ระยะต่อมาด้วย ดังนั้น ถ้าเด็กปฐมวัยได้รับการส่งเสริมและพัฒนาให้เหมาะสมกับขั้นพัฒนาการ ย่อมเป็นการส่งเสริมและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้เติบโตเป็นบุคคลที่มีคุณภาพของสังคมและประเทศชาติ

4.2.2.2 ความสำคัญต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ นักจิตวิทยาหลายคนมีความเห็นสอดคล้องกันว่าช่วงวิกฤตของชีวิตในระยะ 5 ปีแรก เป็นระยะสำคัญในการวางรากฐานบุคลิกภาพของมนุษย์ ดังนั้นการพัฒนาคุณภาพของประชากรจึงจำเป็นต้องเริ่มพัฒนาตั้งแต่ระยะปฐมวัยเพื่อให้เติบโตขึ้นเป็นคนที่มีความรู้ และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของสังคมและประเทศชาติ สำหรับสังคมไทย คณะกรรมการพัฒนาการศึกษาอบรมและเลี้ยงดูเด็กที่รัฐได้แต่งตั้งขึ้น (สมัยนายอานันท์ ปันยารชุน เป็นนายกรัฐมนตรี) ได้ระบุคุณลักษณะของเด็กไทยที่พึงประสงค์ไว้ ดังนี้ (หลักการและแนวคิดทางการปฐมวัย, 2548, หน้า 12)

- 1) มีสุขภาพที่สมบูรณ์ แข็งแรงทั้งทางร่างกายและจิตใจ
- 2) มีบุคลิกภาพดี มีความเชื่อมั่น กล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมกับวัฒนธรรมไทย มีอารมณ์ สดชื่นแจ่มใส
- 3) มีความรู้และทักษะในการดำเนินชีวิต มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีเจตคติที่ จะใฝ่เรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต
- 4) มีความยึดมั่นในคุณธรรมและจริยธรรม มีความซื่อสัตย์ สุจริต มีเหตุผลกล้าต่อสู้เพื่อความถูกต้อง มีความละเอียดต่อการทำชั่ว และมีน้ำใจเมตตากรุณาต่อกัน
- 5) มีสุนทรียภาพซาบซึ้งในความงามของมรดกและวัฒนธรรมของชาติ รวมทั้งรู้จักการรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- 6) รู้จักเคารพในสิทธิและหน้าที่ของตนเองและผู้อื่นมีความรับผิดชอบต่อการกระทำและหน้าที่การงาน มีวินัยในตนเอง เคารพและปฏิบัติตามกฎหมายและกฎระเบียบของสังคม มีความ ยึดมั่นในความรักชาติและจงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์ มีความเสียสละเพื่อประโยชน์ของสังคม

ส่วนรวมการพัฒนาคุณลักษณะดังกล่าว ควรได้รับการปลูกฝังตั้งแต่ยังเยาว์ และสถาบันทางสังคมทุกสถาบัน ควรต้องร่วมมือกันปลูกฝังและพัฒนาคุณลักษณะเหล่านี้แก่เด็กปฐมวัยเพื่อที่จะได้เติบโตเป็นกำลังสำคัญของสังคมและประเทศชาติ

4.2.2.3 ความสำคัญต่อกระบวนการจัดการศึกษา จีน พีอาเจต์ (Jean Piaget) ผู้สร้างทฤษฎีทางปัญญาที่แพร่หลายที่สุด กล่าวว่า เด็กในช่วงอายุ 2-6 ขวบ เป็นช่วงวัยที่เด็กเริ่มเรียนรู้ ภาษาพูด และสามารถเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ได้ดีขึ้น แต่ความสามารถในการเรียนรู้ยังอยู่ในลักษณะจำกัด ดังนั้นเด็กในวัยนี้ จึงจำเป็นต้องฝึกทักษะการใช้ประสาทสัมผัส ซึ่งการจัดสภาพแวดล้อมและประสบการณ์ที่เหมาะสมจะช่วยเสริมสร้างพัฒนาในด้านการคิดและพัฒนาการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาโครงสร้างทางสติปัญญาในขั้นต่อไปให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น การจัดการศึกษาในระดับปฐมวัยศึกษา แม้จะไม่ใช่การศึกษาภาคบังคับ แต่เป็นการจัดการศึกษาให้แก่เด็กในระยะแรกที่มุ่งเตรียมความพร้อมให้แก่เด็กเพื่อให้เด็กได้รับการพัฒนาทุกด้านอย่างครอบคลุม อันได้แก่ การส่งเสริมพัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์จิตใจ สังคมและสติปัญญา รวมทั้งพัฒนาคุณภาพและเสริมสร้างบุคลิกภาพที่เหมาะสม เพื่อเป็นพื้นฐานไปสู่การดำรงชีวิต ในสังคมอย่างมีความสุขและมีความพร้อมในการเรียนรู้ในขั้นต่อไปได้ตามศักยภาพแห่งตน

4.2.2.4 ความสำคัญต่อการวางรากฐานในการพัฒนาประเทศ การพัฒนาประเทศชาตินั้นต้องเริ่มต้นจากการพัฒนาประชากรให้มีคุณภาพ โดยให้เป็นทั้งคนเก่งและคนดีเป็นบุคคลที่มีทั้งสติปัญญา ความสามารถและมีคุณธรรมและจริยธรรมซึ่งคุณสมบัติต่าง ๆ เหล่านี้จะต้องได้รับการปลูกฝังอบรมสั่งสอนตั้งแต่เด็ก ทั้งต้องอาศัยความร่วมมือจากสถาบันทางสังคมทุกสถาบันร่วมมือกันพัฒนาเด็กตั้งแต่เยาว์วัย (สมร ทองดี และสุกัญญา กาญจนกิจ, 2548, หน้า 11-14)

4.3 ขอบข่ายของการจัดการปฐมวัยศึกษา

การจัดการปฐมวัยศึกษามีขอบข่ายการจัดการในประเด็นสำคัญดังต่อไปนี้ (สมร ทองดี และสุกัญญา กาญจนกิจ, 2548, หน้า 15-16)

1. จัดให้แก่เด็กปฐมวัยอย่างทั่วถึงและครอบคลุมเด็กปฐมวัยทุกกลุ่ม โดยเฉพาะผู้พิการทางร่างกายและทางสมอง ผู้อยู่ในชุมชนห่างไกล และชุมชนแออัด โดยการร่วมมือกันทั้งฝ่ายรัฐและเอกชน เพื่อให้บริการแก่เด็กปฐมวัยทุกคน

2. จัดให้สอดคล้องกับความต้องการพื้นฐานของเด็กปฐมวัย ซึ่งกล่าวโดยสรุปจากเกณฑ์ความต้องการที่สำคัญของเด็ก 7 ด้าน ดังนี้ (ทิตินา แคมมณี และคณะ, 2535, หน้า 99-100)

- 2.1 ความต้องการทางด้านโภชนาการและสุขภาพอนามัย ได้แก่ ความต้องการด้านอาหาร การติดตามเฝ้าระวังด้านการเจริญเติบโตและพัฒนาการ การได้รับภูมิคุ้มกันโรค การได้รับการรักษาพยาบาลการให้บริการดูแลเด็ก รวมทั้งที่อยู่อาศัยและสิ่งแวดล้อม

- 2.2 ความต้องการด้านความแข็งแรงของร่างกาย รวมทั้งการพักผ่อนและนันทนาการ
- 2.3 ความต้องการเกี่ยวกับพัฒนาด้านสติปัญญา จิตใจอารมณ์ สังคมให้สอดคล้องกับศักยภาพของเด็ก
- 2.4 ความต้องการด้านการศึกษา โดยเฉพาะการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อให้มีความรู้ ความคิด ความริเริ่มและสามารถสร้างแบบแผนชีวิตที่ดีงามได้
- 2.5 ความต้องการด้านวัฒนธรรม เพื่อสืบทอดวัฒนธรรมของชาติ รวมทั้งศีลธรรมและศาสนา
- 2.6 ความต้องการในการเตรียมเข้าสู่อาชีพ รวมทั้งบริการฝึกอบรมจากรัฐและผู้มีประสบการณ์
- 2.7 ความต้องการด้านสิทธิขั้นพื้นฐาน ในเรื่องการเมืองการปกครองและการตระหนักถึงหน้าที่ความรับผิดชอบตามกฎหมาย
3. จัดให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการปฐมวัยศึกษาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยนี้ แผนการศึกษาชาติได้ระบุไว้ว่า “การศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาเป็นการศึกษาที่มุ่งอบรมเลี้ยงเด็กก่อนการศึกษาภาคบังคับ เพื่อเตรียมเด็กให้มีความพร้อมทุกด้านดีพอที่จะเข้ารับการศึกษาคือ” ดังที่กำหนดไว้ในหลักสูตรอนุบาลศึกษา พ.ศ. 2522 ไว้ดังนี้
- 3.1 เพื่อส่งเสริมให้เด็กมีสุขนิสัยที่ดีเกี่ยวกับการกิน การออกกำลังกาย การพักผ่อนอย่างถูกต้อง ตลอดจนรู้จักระวังรักษาตัวให้พ้นจากโรคภัยและอุบัติเหตุ
- 3.2 เพื่อปลูกฝังให้เด็กมีลักษณะนิสัยที่ดีงานรู้จักควบคุมอารมณ์ของตน และรู้จักอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้
- 3.3 เพื่อส่งเสริมให้เด็กรู้จักสังเกต และมีไหวพริบ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สามารถแสดงออก ชื่นชมต่อความไพเราะและสิ่งสวยงามต่าง ๆ
- 3.4 เพื่อฝึกให้เด็กใช้ประสาทสัมผัสให้สัมพันธ์ได้อย่างเหมาะสมและเคลื่อนไหวร่างกายได้อย่างถูกต้อง
- 3.5 เพื่อให้รู้จักปฏิบัติกิจวัตรประจำวันด้วยตนเอง
4. จัดให้สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานของการจัดปฐมวัยศึกษาอันได้แก่ การจัดตามแนวการจัดประสบการณ์หรือหลักสูตรการจัดกิจกรรมและวิธีการสอน จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้องกับสภาพของท้องถิ่น รวมทั้งพัฒนาบุคลากร อาคารสถานที่ สื่อ เครื่องเล่น อุปกรณ์ รวมทั้งดำเนินการจัดและประเมินผลเด็กได้อย่างถูกต้องเหมาะสม
5. จัดโดยการประสานสัมพันธ์กับบุคลากรและสถาบันทางสังคมในชุมชน เนื่องจากเด็กปฐมวัยยังต้องได้รับการดูแลเอาใจใส่จากบิดา มารดา หรือผู้ปกครองอย่างใกล้ชิด

ดังนั้นการจัดการปฐมวัยศึกษาจึงต้องอาศัยความร่วมมือจากบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งก็คือ บิดา มารดา ผู้ปกครอง บุคลากรในชุมชน รวมทั้งประสานสัมพันธ์กับ สถาบันทางสังคมในชุมชน เพื่อร่วมมือกันจัดการปฐมวัยศึกษาให้มีประสิทธิภาพและบรรลุตาม จุดมุ่งหมายที่มุ่งเน้นให้เด็กได้พัฒนาความพร้อมทุกด้าน เพื่อเด็กจะได้เติบโตเป็นทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพ อันเป็นพลังสำคัญยิ่งในการพัฒนาประเทศชาติต่อไป

4.4 การบริหารสถานศึกษาระดับปฐมวัย

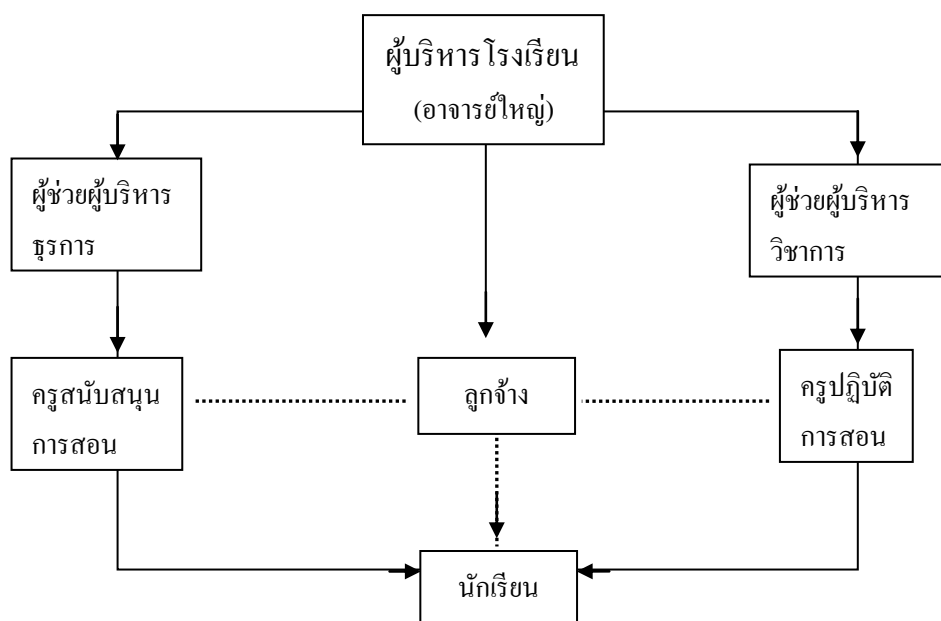
ในการบริหารสถานศึกษาระดับปฐมวัยนั้น สิ่งที่ผู้บริหารการศึกษาจะต้องทราบ คือ ลักษณะงานที่ผู้บริหารจะต้องรับผิดชอบ ในเรื่องนี้มีนักศึกษาและนักบริหารการศึกษาหลายคนได้ ให้ข้อคิดเห็นไว้ต่าง ๆ กัน ดังนี้

อมรชัย ตันติเมธ (2547, หน้า 51-61) ได้เสนอว่า สถานศึกษาปฐมวัย อาจจัดแบ่ง ตามโครงสร้างการบริหารงานแบ่งเป็นเป็น 3 ขนาด คือ โครงสร้างบริหารสถานศึกษาปฐมวัยขนาดเล็ก โครงสร้างบริหารสถานศึกษาปฐมวัยขนาดกลาง และ โครงสร้างบริหารสถานศึกษาปฐมวัยขนาดใหญ่

โครงสร้างบริหารสถานศึกษาปฐมวัยขนาดเล็ก

1. ผู้บริหารโรงเรียน (อาจารย์ใหญ่)
2. ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน 2 คน
 - 2.1 ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน ทำหน้าที่ด้านธุรการ 1 คน
 - 2.2 ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน ทำหน้าที่ทางด้านวิชาการ 1 คน
3. ครูปฏิบัติการสอน
4. ครูสนับสนุนการสอน
5. ลูกจ้าง (คนงาน แม่ครัว ภารโรง ครูพี่เลี้ยง ฯลฯ)
6. นักเรียน

การบริหารสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยขนาดเล็ก ดังแสดงในภาพที่ 2.7

ภาพที่ 2.7 แผนภูมิแสดงโครงสร้างการบริหารงานและประสานงานของสถานศึกษาปฐมวัยขนาดเล็ก
ที่มา: อมรชัย ตันติเมธ. 2547 : 51

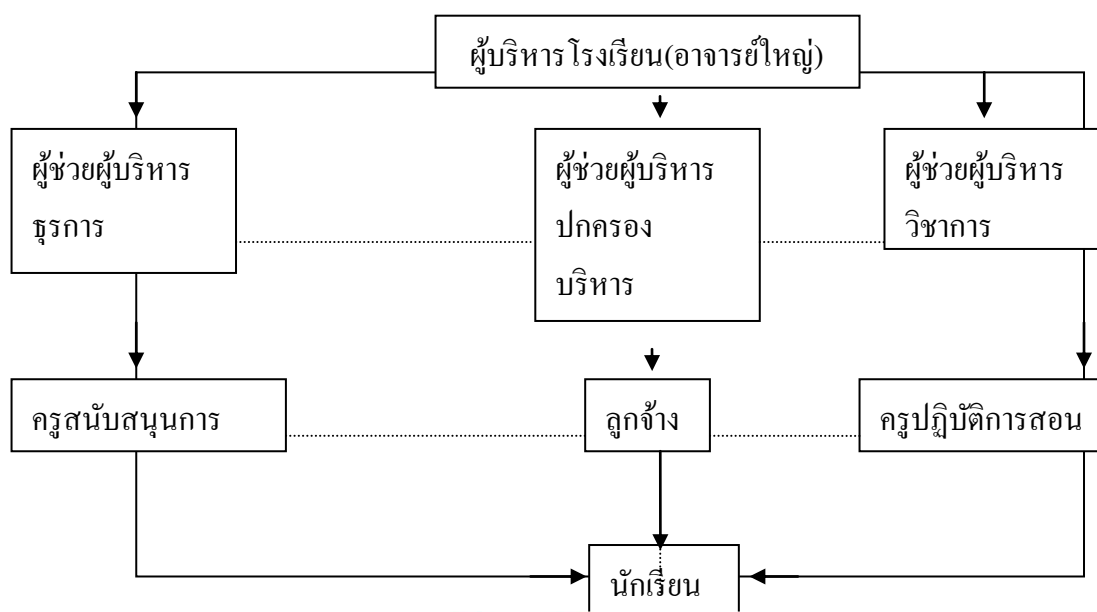
โครงสร้างบริหารสถานศึกษาปฐมวัยขนาดกลาง ควรมีบุคลากรดังนี้

1. ผู้บริหาร โรงเรียน (อาจารย์ใหญ่)
2. ผู้ช่วยผู้บริหาร โรงเรียน 4 คน ประกอบด้วย
 - 2.1 ผู้ช่วยผู้บริหาร โรงเรียน ทำหน้าที่ธุรการ 1 คน
 - 2.2 ผู้ช่วยผู้บริหาร โรงเรียน ทำหน้าที่ด้านปกครองและบริหาร 1 คน
 - 2.3 ผู้ช่วยผู้บริหาร โรงเรียน ทำหน้าที่วิชาการ 2 คน ทำหน้าที่วิชาการระดับ

ประถมศึกษาและระดับอนุบาลศึกษา ระดับละ 1 คน

3. ครูปฏิบัติการสอน
4. ครูสนับสนุนการสอน
5. ลูกจ้าง (คนงาน ภารโรง แม่ครัว ครูพี่เลี้ยง ฯลฯ)
6. นักเรียน

การบริหารสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยขนาดกลาง ดังแสดงในภาพที่ 2.8

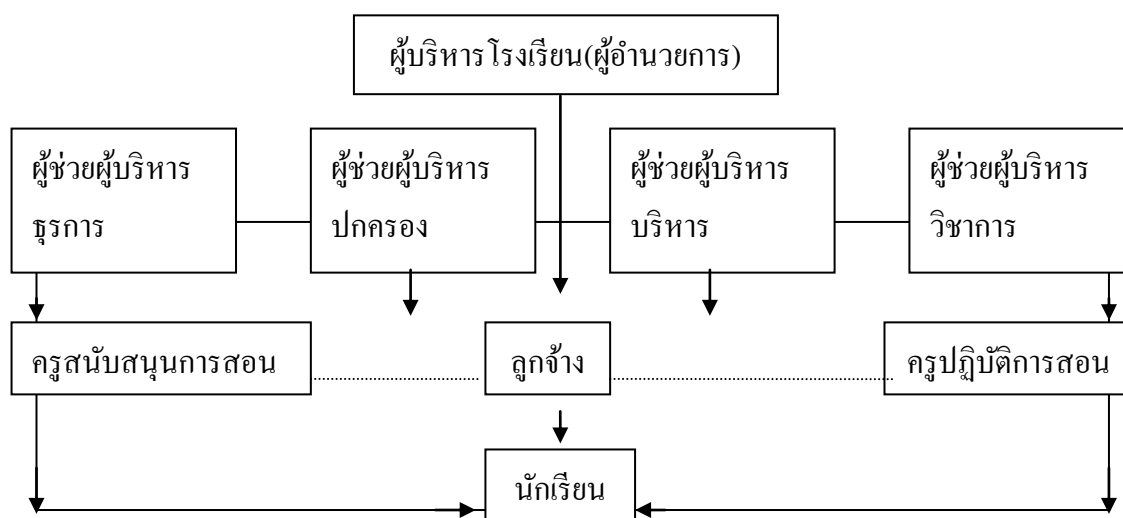

ภาพที่ 2.8 แผนภูมิโครงสร้างการบริหารงานและประสานงานของสถานศึกษาปฐมวัยขนาดกลาง
ที่มา : อมรชัย ตันติเมธ. 2547 : 52

โครงสร้างบริหารสถานศึกษาปฐมวัยขนาดใหญ่ ควรมีบุคลากรดังนี้

1. ผู้บริหารโรงเรียน (ผู้อำนวยการ)
2. ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน 4 คน ประกอบด้วย
 - 2.1 ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน ทำหน้าที่ทางด้านธุรการ 1 คน
 - 2.2 ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน ทำหน้าที่ทางด้านปกครอง 1 คน
 - 2.3 ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน ทำหน้าที่บริการ 1 คน
 - 2.4 ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน ทำหน้าที่ทางด้านวิชาการ 1 คน
3. ครูปฏิบัติการสอน
4. ครูสนับสนุนการสอน
5. ลูกจ้าง (คนงาน ภารโรง แม่ครัว พี่เลี้ยงเด็ก ฯลฯ)
6. นักเรียน

การบริหารสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยขนาดใหญ่ ดังแสดงในภาพที่ 2.9

ภาพที่ 2.9 แผนภูมิโครงสร้างการบริหารงานและประสานงานของสถานศึกษาปฐมวัย ขนาดใหญ่
ที่มา : อมรชัย ตันติเมธ. 2547 :53

อย่างไรก็ดี โครงสร้างการบริหารงานและประสานงานของสถานศึกษาปฐมวัยทั้งขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ที่ผู้วิจัย ได้ยกมานี้ เป็นโครงสร้างการบริหารในแนวคิดเท่านั้น การบริหารสถานศึกษาปฐมวัยในสภาพความเป็นจริง โครงสร้างการบริหารงานอาจต้องมีการปรับเปลี่ยนเพื่อให้เกิดความเหมาะสมกับสถานศึกษาปฐมวัยและสถานการณ์แต่ละแห่งด้วยเมื่อนำหลักการบริหารสถานศึกษาทั่วไป อาจสรุปเป็นแนวทางการบริหารสถานศึกษาปฐมวัย ไว้ดังนี้

1. การบริหารงานวิชาการ มีงานหลัก 5 งาน คือ หลักสูตร การจัดประสบการณ์และกิจกรรม สื่อการเรียนการสอน การนิเทศการสอน และการวัดผลประเมินผล

1.1 หลักสูตร ในการจัดเนื้อหาสาระในหลักสูตรของเด็กปฐมวัยนั้น จะจัดออกมาในรูปแบบของประสบการณ์มากกว่าเน้นวิชาการ เป็นการเตรียมความพร้อมให้เด็ก ทั้งนี้การจัดหลักสูตรจะต้องมีเป้าหมายหลักที่ควรประกอบไปด้วย

- 1.1.1 การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ
- 1.1.2 พัฒนาการด้านร่างกาย การเคลื่อนไหว การรับรู้
- 1.1.3 พัฒนาการด้านภาษา
- 1.1.4 พัฒนาความเป็นตัวของตัวเองและการมีบุคลิกภาพที่เหมาะสม
- 1.1.5 พัฒนาการด้านสติปัญญา
- 1.1.6 ให้เด็กเกิดการเรียนรู้ที่จะปรับตัวให้อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข
- 1.1.7 ให้เด็กเกิดความกล้าในการแสดงออกที่เหมาะสม

หลักสูตรหรือแนวการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย ไม่ได้ใช้ชื่อว่าหลักสูตร แต่ใช้คำว่า แนวการจัดประสบการณ์แทน ทั้งนี้เนื่องจากการจัดการศึกษาระดับนี้มีความแตกต่างจากระดับประถมศึกษา การจัดมีลักษณะพิเศษออกไปคือไม่มีการบังคับเรื่องเวลาเรียนว่าจะต้องเรียนครบกี่วัน

1.2 การจัดประสบการณ์และกิจกรรม (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนอ้างถึงใน อมรชัย ตันติเมธ, 2547) ได้เสนอแนวทางการจัดกิจกรรมสำหรับชั้นปฐมวัยของโรงเรียนในสังกัดไว้เป็นแนวทางเดียวกัน คือ

1.2.1 มีตารางกิจกรรมประจำวันเพื่อให้เด็กเข้าใจว่าแต่ละวันจะทำกิจกรรมอะไรเมื่อใด อย่างไร

1.2.2 กิจกรรมแต่ละประเภทมีชื่อเรียกเฉพาะเพื่อให้เด็กเรียนรู้ได้ง่ายขึ้น

1.2.3 มีสัญญาณเพื่อแสดงให้เด็กรู้ว่า เวลาทำกิจกรรมใกล้จะหมดแล้ว อาจเป็นคำพูดเป็นเพลง หรือกระดิ่ง

1.2.4 การจัดกิจกรรมคำนึงถึงตัวเด็กเป็นสำคัญ

1.2.5 จัดกิจกรรมที่เด็กทำเป็นรายบุคคลร้อยละ 75

1.2.6 จัดกิจกรรมที่เด็กทำเป็นกลุ่ม ร้อยละ 15

1.2.7 จัดกิจกรรมที่เด็กทำกิจกรรมรวมทั้งชั้น ร้อยละ 10

1.2.8 จัดกิจกรรมทั้งในและนอกห้องเรียนในอัตราส่วนที่เหมาะสม

1.2.9 จัดกิจกรรมที่ต้องออกกำลังกายและสำรวจจิตใจใช้สมาธิ

1.2.10 กิจกรรมที่เด็กทำเสรี

1.2.11 กิจกรรมที่เด็กเล่นมีกติกา

1.2.12 มีความสมดุลกันระหว่างกิจกรรมที่ออกกำลังกับกิจกรรมที่ได้ออกกำลังหรือกิจกรรมที่สงบ

ในการจัดกิจกรรมประจำวันสำหรับเด็กปฐมวัยนั้น กล่าวได้ว่า สิ่งสำคัญที่ควรยึดถือเป็นหลักปฏิบัติ คือ มีตารางกิจกรรมประจำวัน

1.3 สื่อการเรียนการสอน (ราศี ทองสวัสดิ์ อ้างถึงใน อมรชัย ตันติเมธ, 2547) สอนสำหรับการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยไว้ตามลักษณะการใช้งานเป็น 3 ประเภท คือ

1.3.1 สื่อสำหรับเตรียมการสอนของครู ได้แก่ คู่มือครู เทป ภาพยนตร์ คู่มือและเอกสารประกอบการสอน

1.3.2 สื่อสำหรับประกอบบทเรียน ได้แก่ สื่อที่ได้มาจากการจัดหา เช่น สื่อที่มีตามธรรมชาติ พวกพืช

1.3.3 การประชุมหรือปรึกษาหารือ สัตว์ ไม้ หิน ดิน ทราย สื่อกี่ได้ทำจากการประดิษฐ์ เช่น หุ่นประเภทต่าง ๆ ตุ๊กตา เกมการศึกษา

1.4 การนิเทศการสอน (พัชรี ผลโยธิน อ้างถึงใน อมรชัย ตันติเมธ, 2547) การสอนระดับปฐมวัย คือ

1.4.1 การปฐมนิเทศซึ่งอาจจัดเป็นกลุ่มย่อยหรือกลุ่มใหญ่

1.4.2 การอบรมสัมมนา

1.4.3 การประชุมเชิงปฏิบัติการ

1.4.4 การพบปะสนทนา

1.4.5 การสังเกตการสอน

1.4.6 การสาธิตการสอน

1.4.7 การศึกษานอกสถานที่

1.4.8 การบรรยายหรือการปาฐกถา

1.5 การวัดผลประเมินผล (ราศี ทองสวัสดิ์ อ้างถึงใน อมรชัย ตันติเมธ, 2547) ได้กล่าวว่า เป็นการวัดเพื่อดูว่าการจัดประสบการณ์ให้แก่เด็กได้บรรลุเป้าหมายไปเพียงใด มิใช่เป็นการวัดเพื่อตัดสินได้หรือตก การวัดอาจทำได้หลาย ๆ วิธี คือ

1.5.1 การสังเกต สังเกตเด็กในขณะที่ทำกิจกรรมต่าง ๆ เป็นรายบุคคลเพื่อจะได้ทราบการพัฒนาของเด็ก เมื่อสังเกตพบว่าพฤติกรรมที่เป็นปัญหาก็บันทึกและแก้ไขต่อไป

1.5.2 การสนทนา เพื่อจะได้ทราบพัฒนาการทางด้านภาษา ตลอดจนความคิดของเด็ก

1.5.3 การตรวจผลงาน ผลงานที่จะนำมาตรวจ ได้แก่ ผลงานศิลปะนำมาจัดเป็นกลุ่มตามอันดับคุณภาพของงาน ควรมี 3-5 อันดับ คือ ดีมาก ดี ปานกลาง อ่อน อ่อนมาก

1.5.4 การใช้ข้อสอบปากเปล่า โดยครูต้องเตรียมคำถามที่จะใช้ถามไว้ให้พร้อมแล้วนำมาจัดอันดับคุณภาพ

1.5.5 การใช้ข้อทดสอบ ข้อทดสอบที่จะนำมาใช้ต้องมีคุณภาพที่เหมาะสมกับเด็ก ภาวะชัดเจน เนื้อหาตรงกับวัตถุประสงค์ การวัดผลจะใช้วิธีใดขึ้นอยู่กับความเหมาะสม ซึ่งวิธีที่ควรใช้มากที่สุด คือ การสังเกต สนทนา และตรวจผลงาน

2. การบริหารงานด้านบุคลากร การบริหารงานด้านบุคลากร คือ การจัดให้คนทำงานให้ได้ผลบรรลุวัตถุประสงค์ในเวลาอันสั้น สิ้นเปลืองเงินและวัสดุน้อยที่สุด ขณะเดียวกันก็ส่งเสริมให้คนทำงานเหล่านั้นมีความเจริญก้าวหน้า และได้ผลตอบแทนเป็นที่พอใจ มีความพอใจและเต็มใจที่จะทำงานตามที่ผู้บริหารต้องการการบริหารบุคลากรเป็นหัวใจของการบริหาร เพราะงานทุกชนิด

ของหน่วยงานทุกประเภท จะดำเนินไปอย่าง มีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จตามเป้าหมายหรือไม่เพียงใดนั้น ขึ้นอยู่กับความร่วมมือของบุคคลที่เกี่ยวข้องทุกคน ในการบริหารสถานศึกษา บุคลากรในสถานศึกษาจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะถึงแม้สถานศึกษาจะเป็นตึกใหญ่โต มีวัสดุ อุปกรณ์การเรียนการสอนนานาชนิด มีเงินงบประมาณจำนวนมากมหาศาลสนับสนุน แต่ไม่มีบุคลากรที่มีคุณภาพ ขาดสมรรถภาพ ขาดความรับผิดชอบ ต่างคนต่างมีความขัดแย้งต่าง ๆ โดยไม่ร่วมมือกันทำงาน โครงการทั้งหลายที่ผู้บริหารวางไว้ก็จะล้มเหลว (อมรชัย ตันติเมธ, 2547, หน้า 56)

2.1 ขั้นตอนในการบริหารงานบุคลากรมี 5 ขั้นตอน ตามที่ อมรชัย ตันติเมธ (2547, หน้า 56 - 60) เสนอ ได้แก่

2.1.1 การวางแผน (planning) คือ กำหนดว่าจะทำงานอะไรบ้าง จะต้องดำเนินการ ดังนี้

2.1.1.1 กำหนดบทบาทและหน้าที่

2.1.1.2 กำหนดจุดเน้นที่ต้องใช้พลังงานในการปฏิบัติมาก ๆ

2.1.1.3 กำหนดตัวชี้ซึ่งจะเป็นตัวบอกที่วัดได้ในแต่ละจุดเน้น

2.1.1.4 เลือกและตั้งจุดประสงค์ว่าจะทำอะไรคือ ผลงานที่จะต้องทำให้เสร็จ

2.1.1.5 จัดเตรียมแผนปฏิบัติการคือ กำหนดวิธีที่จะทำงานให้ได้ตามวัตถุประสงค์

โดยทำโปรแกรม ทำกำหนดการ จัดงบประมาณ จัดคนเข้าร่วมปฏิบัติและจัดการให้แผนงานปฏิบัติไปได้เหมาะสมกลมกลืน

2.1.1.6 จัดทำนโยบายวางแผนทาง กฎเกณฑ์ และการตัดสินใจ

2.1.1.7 วางกระบวนการปฏิบัติ

2.1.2 การจัดการ (organizing) คือ การแบ่งงานเป็นหน่วยปฏิบัติต่าง ๆ จะต้องปฏิบัติ ดังนี้

2.1.2.1 วางโครงสร้าง จัดกลุ่มงานให้ได้ผลงานที่ดีที่สุด

2.1.2.2 บูรณาการ จัดประสานสัมพันธ์ของหน่วยงานที่ผสมกลมกลืนอย่าง

เหมาะสม

2.1.3 การจัดบุคลากร (staffing) คือ การจัดบุคคลให้เหมาะสมสำหรับงานที่จะต้องทำมีแนวปฏิบัติ ดังนี้

2.1.3.1 ดูความจำเป็นที่จะต้องใช้บุคคลในงานใดบ้าง

2.1.3.2 เลือกแต่งตั้งบุคคลตามงานที่เหมาะสม เพื่อให้ทำงานได้ผลดีขึ้น

2.1.4 การทำให้ทุกคนปฏิบัติกิจกรรมให้เกิดผลสำเร็จตามจุดประสงค์จะต้องปฏิบัติ

ดังนี้

- 2.1.4.1 มีการมอบหมายหรือแจกแจงงาน
- 2.1.4.2 กระตุ้นหรือจูงใจให้อยากทำงาน
- 2.1.4.3 มีการสื่อความเข้าใจซึ่งกันและกันให้มองเห็นแนวทางที่ต้องการอัน

เดียวกัน

2.1.4.4 ประสานงานให้เกิดความราบรื่นสอดคล้องกันในงานต่าง ๆ ไปสู่จุดมุ่งหมายของส่วนรวมร่วมกัน

2.1.5 การควบคุมการดำเนินงาน (controlling) คือ การดำเนินการเพื่อให้มั่นใจว่า จะต้องได้ผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ จะต้องดำเนินการ ดังนี้

2.1.5.1 สร้างมาตรฐานให้ทราบว่า สิ่งที่ต้องการให้สำเร็จตามจุดประสงค์นั้นต้องทำดีแค่ไหน

2.1.5.2 ดำเนินการจัดโดยวัดเปรียบเทียบผลงานการปฏิบัติ และที่มุ่งไว้ในแผนงาน

2.1.5.3 ดำเนินการปรับปรุงแก้ไข คือ เมื่อทราบจุดอ่อนแล้วจะต้องปรับปรุงเพื่อให้ได้ผลตามจุดประสงค์

2.2 ขั้นตอนกระบวนการบริหารบุคคล ควรมีขั้นตอนการทำงาน ดังนี้

2.2.1 การวางแผนเกี่ยวกับการบริหารบุคคลให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ของสถานศึกษา การจัดกำลังคนและการมอบอำนาจหน้าที่ให้แก่บุคลากร เพื่อให้ทำงานได้สะดวกตามแผนที่วางไว้

2.2.2 การสรรหาบุคคล

2.2.3 การกำหนดอัตราเงินเดือนและค่าจ้าง

2.2.4 การปฐมนิเทศและการทดลองปฏิบัติงาน

2.2.5 การย้าย การโอน

2.2.6 การประเมินผลการปฏิบัติงานและการปูนบำเหน็จ

2.2.7 การปกครองบังคับบัญชา

2.2.8 การพัฒนาบุคคล

2.2.9 การจัดประโยชน์แก่ผู้อื่น ๆ

2.2.10 การรักษาวินัย

2.2.11 การให้พ้นจากงาน

2.2.12 การวิจัยเพื่อหาข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับบริหารบุคคล

2.3 บุคลากรในสถานศึกษาปฐมวัย ได้แก่ ครู อาจารย์ เจ้าหน้าที่ นักเรียน คนงานภารโรง บุคคลเหล่านี้จะต้องมีความรู้ความสามารถและ ทักษะเฉพาะที่เหมาะสม มีความเข้าใจงาน

ประสานงานกับผู้อื่นและหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องการบริหารบุคลากรในสถานศึกษาปฐมวัยยึดหลักการเลือกสรรบุคคลให้เหมาะสมกับงาน

ครู อาจารย์ ครูสอนระดับปฐมวัย จะต้องเป็นบุคคลที่มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับเด็กอนุบาลเป็นอย่างดี มีความรับผิดชอบในการจัดประสบการณ์ให้ได้ผลดีแก่เด็ก เพื่อให้เด็กเกิดการเรียนรู้อันนำไปสู่การสร้างแนวคิดและค่านิยม ครูเด็กในวัยนี้จะต้องเป็นแบบอย่างในการฝึกอบรมเด็ก มีความกระตือรือร้น มีความรักเด็ก กิริยาท่าทางสุภาพอ่อนโยน พุดเพราะ ยิ้มแย้มแจ่มใส การแต่งกายควรเรียบร้อยเหมาะสมกับสภาพของท้องถิ่น เข้าใจ เอาใจใส่เด็กเป็นรายบุคคล และปฏิบัติต่อเด็กด้วยความรักโดยทั่วถึง จัดสภาพแวดล้อมตัวเด็กให้ได้เล่นและทำกิจกรรมด้วยตนเองอย่างอิสระ และอยู่ในความดูแลของครูตลอดเวลา เป็นผู้ให้กำลังใจแก่เด็ก ส่งเสริมให้เด็กอยากรู้อยากเห็น และรู้สึกเชื่อมั่นในตนเอง

เจ้าหน้าที่ คณงานภาวโรง ในสถานศึกษาปฐมวัยก็จะต้องเป็นบุคคลที่มีความรักเด็ก มีความซื่อสัตย์สุจริต ไม่เป็นบุคคลที่แข็งกระด้าง มีสุขภาพสมบูรณ์ไม่เป็นโรคติดต่อ มีใจเมตตา กรุณา ฯลฯ

สถานศึกษาปฐมวัยของรัฐ อาจจะมีปัญหาด้านการเปลี่ยนงานของบุคลากรไม่มากนักเพราะสถานศึกษาของรัฐมีข้อกำหนดคุณสมบัติและมีแรงจูงใจอื่น ๆ อุปสรรคสำคัญของการบริหารบุคลากรก็คือ ปัญหาความขัดแย้งในการบริหารงานความสามารถในการตัดสินใจเพื่อแก้ปัญหาความขัดแย้งเป็นสิ่งสำคัญ ซึ่งผู้บริหารจะต้องมีทักษะและประสบการณ์มากพอสมควร ผู้บริหารจะต้องเรียนรู้ยุทธวิธีการแก้ปัญหา รู้จักเลือกวิธีการแก้ปัญหาให้เหมาะสมกับกาลเวลาและสถานการณ์ด้วย

2.4 กิจกรรมในการพัฒนาบุคลากรที่สอนระดับปฐมวัยที่สมควรดำเนินการ คือ

- 2.4.1 การปฐมนิเทศ
- 2.4.2 การประชุมปรึกษาหารือ ซึ่งอาจจัดเป็นกลุ่มย่อยหรือกลุ่มใหญ่
- 2.4.3 การอบรมสัมมนา
- 2.4.4 การประชุมเชิงปฏิบัติการ
- 2.4.5 การพบปะสนทนา
- 2.4.6 การสังเกตการสอน
- 2.4.7 การสาธิตการสอน
- 2.4.8 การศึกษานอกสถานที่
- 2.4.9 การบรรยายหรือปาฐกถา
- 2.4.10 การแจกเอกสาร

3. การบริหารงานกิจการนักเรียน ผู้บริหารสถานศึกษา ควรยึดแนวการบริหาร ดังนี้
 - 3.1 ศึกษากฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือเกณฑ์ต่าง ๆ เกี่ยวกับการดำเนินงาน
 - 3.2 จัดทำเขตบริการของสถานศึกษาที่จะสามารถให้บริการแก่ชุมชนได้
 - 3.3 ประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครองทราบถึงกำหนดการ และข้อมูลเกี่ยวกับการรับเด็ก
 - 3.4 ปฐมนิเทศผู้ปกครอง
 - 3.5 จัดให้มีบริการด้านสุขภาพ อาหารกลางวัน ความสะอาด ความปลอดภัย รั้วรับ-ส่ง ฯลฯ
 - 3.6 จัดกิจกรรมส่งเสริมให้ได้รับวัฒนธรรมและจริยธรรมอันดี
4. การบริหารงานด้านธุรการและการเงิน การบริหารงานด้านธุรการและการเงิน ประกอบด้วยงานบริหารด้านธุรการและการเงิน ดังนี้
 - 4.1 งานธุรการของสถานศึกษาปฐมวัยเป็นงานด้านให้บริการทางการศึกษา ฉะนั้น จำเป็นต้องเลือกคนที่รู้งาน ปฏิบัติงานคล่องแคล่ว เอาใจใส่อย่างจริงจัง ไม่ปล่อยให้งานค้าง ระเบียบต่าง ๆ เกี่ยวกับงานสารบรรณเพื่อจะได้ปฏิบัติงาน ได้ถูกต้อง งานธุรการส่วนใหญ่ของโรงเรียนมีดังนี้
 - 4.1.1 การรับ-ส่งหนังสือและ/หรือเอกสารให้หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง
 - 4.1.2 การลงทะเบียน
 - 4.1.3 การแยกประเภทหนังสือและการเรียงงาน
 - 4.1.4 การเก็บ พิมพ์ อัดสำเนา ถ่าย คั่นหาและติดตามเรื่องราวเอกสาร หลักฐาน คัดลอกลงรายการต่าง ๆ
 - 4.1.5 การรวบรวมข้อมูลและสถิติเอกสาร หลักฐาน หรือระเบียบและวิธีปฏิบัติที่เกี่ยวข้องให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ
 - 4.1.6 การร่างหนังสือโต้ตอบ
 - 4.1.7 ประชาสัมพันธ์ การต้อนรับ โทรศัพท์
 - 4.1.8 ทำบันทึกย่อเรื่อง สรุปความเห็นของเอกสาร
 - 4.1.9 ตรวจสอบความถูกต้องของเอกสารหลักฐาน
 - 4.1.10 การติดตาม รวบรวมและจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงาน
 - 4.1.11 การติดต่อประสานงานกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง
 - 4.1.12 การชี้แจงและอำนวยความสะดวกแก่ผู้มาติดต่อกับสถานศึกษา
 - 4.1.13 การให้ยืมและทำลายหนังสือและ/หรือเอกสารต่าง ๆ
 - 4.1.14 การสอนและการอบรมตามที่ได้รับมอบหมาย

4.1.15 สำรวจจำนวนครู นักเรียน คนงานประจำวัน

4.1.16 จัดทำและรวบรวมเกี่ยวกับการขอพระราชทานและเรียกคืน

เครื่องราชอิสริยาภรณ์

4.1.17 การใช้อาคารสถานที่

4.1.18 การรับและจำหน่าย

4.1.19 การออกไปอนุโมทนาบัตร

4.1.20 การจัดเวรยามดูแลทรัพย์สินของสถานศึกษา

4.2 งานการเงินสำหรับสถานศึกษาปฐมวัย จะมีมากกว่าโรงเรียนระดับประถมศึกษา
ทั่ว ๆ ไปทั้งนี้ เนื่องจากมีเด็กปฐมวัยซึ่งเป็นที่สนใจและเอาใจใส่ของผู้ปกครองของเด็กและ
บุคคลภายนอก บางรายจะบริจาคเงินให้กับสถานศึกษาโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาของบุตร
หลานของตน ฉะนั้นฝ่ายบริหารจะต้องเลือกคนที่มีความรู้ทางบัญชี มีความละเอียด รอบคอบ
ซื่อสัตย์ ใฝ่งาน ใฝ่ระเบียบ มติคณะรัฐมนตรี คำสั่ง กฎหมาย อย่างแม่นยำ โดยทั่วไปงานการเงินของ
สถานศึกษาจะต้องรู้เรื่องงานดังต่อไปนี้

4.2.1 งานการเบิกจ่ายเงิน ได้แก่

4.2.1.1 การพิจารณาและตรวจสอบเรื่องเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงิน

4.2.1.2 การรับจ่ายเงิน เช่น การรับเงิน การเก็บรักษาเงิน การนำส่งเงิน

4.2.1.3 การเบิกจ่ายเงินงบประมาณ

- ค่าเงินเดือน ได้แก่ เงิน พ.ส.ร. เบี้ยกัณฑ์เงิน เงิน ข.ช. (เงินเดือนยังชีพภาคใต้) เงิน

อื่น ๆ ที่กระทรวงการคลังกำหนดให้จ่ายในลักษณะเงินเดือน

- ค่าจ้างประจำ ได้แก่ เงิน พ.ส.ร. เงินเบี้ยกัณฑ์เงิน เงิน ข.ช.

- ค่าจ้างชั่วคราว

- ค่าตอบแทน ได้แก่ ค่าตอบแทนผู้ช่วยครู ค่าสมนาคุณ ค่าอาหารทำการนอกเวลา

เงินรางวัลกรรมการ เบี้ยประชุมกรรมการ ค่าเช่าบ้านข้าราชการ ฯลฯ

- ค่าใช้สอย ได้แก่ ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ (ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าเช่าที่พัก ค่า

พาหนะ ค่าขนย้ายครอบครัว ฯลฯ) ค่ารับรองประเภทเครื่องดืม เงินรางวัลเจ้าหน้าที่ตำรวจ ค่า

บำรุงรักษาและค่าซ่อมแซม ครุภัณฑ์ สำนักงาน ยานพาหนะ สิ่งก่อสร้าง ค่าจ้างเหมาบริการ ค่าเช่า

ทรัพย์สิน การติดตั้งไฟฟ้า โทรศัพท์ ค่าธรรมเนียม การอินเทอร์เน็ต

- ค่าสาธารณูปโภค ค่าน้ำประปา (ซึ่งจากรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานขององค์กร

บริหารส่วนท้องถิ่น) ค่าไฟฟ้า ค่าโทรศัพท์ ค่าไปรษณีย์ ค่าโทรเลข

- ค่าวัสดุ วัสดุสำนักงาน วัสดุเชื้อเพลิงและหล่อลื่น วัสดุยานพาหนะ วัสดุไฟฟ้า วัสดุก่อสร้าง น้ำจืดที่ซื้อจากเอกชน การจ่ายซื้อหนังสือพิมพ์ การจ่ายค่าวารสาร ฯลฯ
- ค่าครุภัณฑ์ การจัดซื้อครุภัณฑ์ประเภทต่าง ๆ
- ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง ค่าจัดซื้อที่ดิน ค่าก่อสร้างอาคารต่าง ๆ ค่าปรับปรุง สิ่งก่อสร้าง ค่าต่อเติมสิ่งก่อสร้าง
- เงินอุดหนุน เงินทุนส่งเสริมการศึกษา ฯลฯ
- รายจ่ายอื่น
- เงินบกลาง บำเหน็จบำนาญ เงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร เงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล เงินสวัสดิการเกี่ยวกับการช่วยเหลือบุตร ฯลฯ

4.2.2 งานบัญชี ได้แก่

4.2.2.1 ตรวจสอบเอกสารการรับจ่ายประจำวันให้ถูกต้อง แล้วนำมาบันทึกรายการในสมุดบัญชีที่เกี่ยวข้อง ดังนี้ สมุดเงินสด ทะเบียนคุมเอกสารแทนตัวเงิน ทะเบียนคุมเงินงบประมาณ ทะเบียนคุมเงินรายได้แผ่นดิน ทะเบียนคุมเงินนอกงบประมาณ ทะเบียนคุมหลักฐานขอเบิก สมุดคู่ฝาก สมุดคู่มือเบิกเงินเพื่อจ่ายในราชการ สมุดรายงานเงินคงเหลือประจำวัน ใบเบิกเงินจ่ายในราชการ (แบบ 350) ใบนำฝาก ใบเบิกถอนรายงานประเภทเงินคงเหลือ และอื่น ๆ ตามความจำเป็นของแต่ละขนาดของโรงเรียน เมื่อเสร็จงานเกี่ยวกับเอกสารการรับจ่ายเงินแล้ว ทุกสิ้นวันทำการต้องตรวจนับเงินสด และตรวจสอบความสมบูรณ์ของเอกสารแทนตัวเงินให้ถูกต้อง ตรงกับรายงานการเงินคงเหลือประจำวันกับยอดเงินคงเหลือในสมุดเงินสด

4.2.2.2 บันทึกการนำเงินฝากธนาคารและการจ่ายเงินเป็นเช็คในทะเบียนคุมเงินฝากธนาคารและทำงบทบยอดเงินฝากธนาคาร (ถ้ามีการเบิกเงินฝากกระแสรายวัน)

4.2.2.3 ตรวจสอบสัญญาการยืมเงิน เร่งรัดติดตามทวงถามเงินยืมค้างชำระ

4.2.2.4 จัดเก็บเอกสารเกี่ยวกับการเงิน การบัญชี ให้ สดง. ตรวจสอบประจำปี

4.2.2.5 จัดทำรายงานการเงินประจำเดือน ส่ง สดง. และกรมเจ้าสังกัด

4.2.2.6 จัดทำงบเดือนงบประมาณทุกหมวด รวมทั้งงบกลางทูลเกล้าฯ สดง.

4.2.2.7 จัดทำงบประมาณการแผนการใช้จ่ายเงินบำรุงการศึกษาประจำปี

4.2.2.8 รายงานการตรวจสอบภายใน รายงานเสนอหน่วยงานเจ้าสังกัด

4.2.2.9 การจัดเก็บเอกสารเกี่ยวกับการเงินและบัญชี

4.2.3 งานพัสดุ “พัสดุ” ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2521 หมายถึง วัสดุ ครุภัณฑ์ ที่ดิน และสิ่งก่อสร้างที่กำหนดไว้ในหนังสือ จำแนกประเภทรายจ่าย ตามงบประมาณของสำนักงบประมาณ

การพัสดุ หมายความว่า การซื้อ การจ้าง การซ่อมและการบำรุงรักษา การจัดทำเอง การแลกเปลี่ยน การเช่า การควบคุมและการดำเนินการอื่น ๆ ที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้

ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ 2535 ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ว่าด้วยการจัดหาพัสดุซึ่งประกอบด้วยสาระสำคัญ ดังนี้

1. การขออนุมัติจัดซื้อหรือจัดจ้างโดยวิธีตกลงธรรมดา
2. การขออนุมัติจัดซื้อหรือจัดจ้าง โดยวิธีสอบราคา
3. การขออนุมัติจัดซื้อหรือจัดจ้าง โดยวิธีประกวดราคา
4. การขออนุมัติจัดซื้อหรือจัดจ้าง โดยวิธีพิเศษ
5. การขออนุมัติจัดซื้อหรือจัดจ้าง โดยวิธีกรณีพิเศษ
6. การดำเนินการจ้างโดยวิธีกำหนดราคา
7. การแต่งตั้งกรรมการ
8. การจ่ายเงินล่วงหน้า
9. อำนาจในการสั่งซื้อหรือสั่งจ้าง
10. การแลกเปลี่ยน (กระทำได้เฉพาะครุภัณฑ์ประเภทเดียวกัน)
11. การเช่า
12. การยืม
13. การควบคุม เช่น รับพัสดุแล้วต้องลงบัญชีหรือทะเบียนครุภัณฑ์
14. การจำหน่าย
15. แนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับพัสดุ

4.2.4 ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการเงินและพัสดุ จะต้องรู้ระเบียบต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. ระเบียบว่าด้วยเงินบำรุงการศึกษา
2. คำสั่งเรื่องอำนาจการเก็บรักษาเงินของสถานศึกษา
3. คำสั่งเรื่องอำนาจในการอนุมัติ การก่อกั้นผู้พ้น หรือการอนุมัติจ่ายเงินบำรุงการศึกษา
4. ระเบียบว่าด้วยเงินรายได้สถานศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ
5. ระเบียบว่าด้วยการรับจ่ายเงินเพื่อประโยชน์การศึกษา
6. คำสั่งเรื่องอำนาจในการอนุมัติ การก่อกั้นผู้พ้น หรือการอนุมัติจ่ายเงินเพื่อประโยชน์การศึกษาฯลฯ

5. การบริหารงานอาคารสถานที่ (อมรชัย ดันติเมธ, 2547, หน้า 64-67)

5.1 สถานที่ตั้ง สถานศึกษาปฐมวัยควรตั้งอยู่ใกล้ชุมชน ไปมาสะดวกและอากาศดี รวมทั้งควรจะปลอดภัยและอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ดีงามด้วยบริเวณสถานศึกษาควรมีเนื้อที่ไม่น้อยกว่า

90 ตารางวา สำหรับสถานศึกษาปฐมวัยขนาดเล็กและเพิ่มเนื้อที่ตามจำนวนเด็ก พื้นที่เรียบเป็นสนาม มีร่มไม้ใหญ่ ถ้ามีบ่อน้ำหรือสระน้ำอยู่ภายในบริเวณต้องล้อมรั้วให้ปลอดภัย มีรั้วรอบ ปลุกไม้ดอก ไม้ใบให้ร่มรื่นสวยงามพื้นที่ภายนอกอาคารควรมีพื้นที่ไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของที่ดินทั้งหมด ของสถานศึกษา แต่อย่างไรก็ตามการจัดพื้นที่นอกรอาคารควรจัดไว้ให้เด็กได้ใช้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ เพราะเด็กมีความต้องการที่จะใช้พื้นที่ภายนอกอาคารมาก ถ้ามีปัญหาเรื่องความคับแคบของพื้นที่ ก็ควรจัดวางอุปกรณ์เครื่องเล่นบางส่วน และมีบางส่วนเป็นพื้นที่ว่างแล้วจัดกลุ่มเด็กให้เล่นเป็นเวลากการจัดพื้นที่นอกรอาคารต้องจัดให้เป็นสัดส่วนมีทางเข้าออกจากอาคารได้สะดวก ควรมีสิ่งกั้นหรือ แบ่งขอบเขตพื้นที่ควรปลุกไม้ให้ร่มเงาและให้ความสวยงาม

5.2 การจัดสนามเด็กเล่น ตำแหน่งพื้นที่เล่นควรอยู่ทางทิศใต้หรือตะวันออกเฉียงใต้ เพราะเป็นบริเวณที่รับแดดทั้งวันและลมพัดตลอดเวลา ควรจัดให้บางส่วนของพื้นที่เป็นบริเวณมี ร่มเงา ควรมีการระบายน้ำที่ดี มีรั้ว การเลือกอุปกรณ์เครื่องเล่นควรให้มีความเหมาะสมกับ สภาพแวดล้อมและสนองประโยชน์ใช้สอยของเด็กอุปกรณ์เครื่องเล่นกลางแจ้งควรมีคุณสมบัติช่วย เด็กในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. พัฒนาความแข็งแรง ว่องไว การประสานงาน การทรงตัวและความกล้า
2. กระตุ้นให้เด็กเกิดการเรียนรู้ การเข้าสังคม การแข่งขัน เล่นร่วมกับเพื่อนและเพื่อ แข่งขันในการเล่นแบบยุติธรรมและมีน้ำใจ
3. ให้เด็กสร้างสรรค์และมีประสบการณ์มากขึ้น
4. ทำให้เด็กสนุกสนาน เพลิดเพลินและพึงพอใจ

นอกจากนี้ ได้อุปกรณ์เครื่องเล่นกลางแจ้ง ควรมีวัสดุรองรับที่ปลอดภัย เช่น ทราย ขี้ กล้วย แผ่นยาง เมื่อเวลาเด็กเล่นอาจจะตกลงมา

5.3 อาคาร ควรเป็นแบบชั้นเดียว ถ้าเป็นอาคารสองชั้นควรให้ชั้นบน ใต้สูงประมาณ 15 เซนติเมตร อาคารควรมีระเบียบ การออกแบบพื้นที่ใช้สอยภายในอาคารผู้ออกแบบควรเข้าใจถึง จุดมุ่งหมายการศึกษา ควรศึกษาพฤติกรรมของเด็กกิจกรรมต่าง ๆ ที่เด็กชอบทำ ความต้องการของ เด็ก ปรัชญาการศึกษาหรือแนวทางปฏิบัติของสถานศึกษานั้น ๆ ด้วย เช่น สถานศึกษาปฐมวัยเป็น สถานที่แห่งแรกที่เด็กไปเพื่อเรียนรู้โลกภายนอกเป็นครั้งแรกของชีวิต อาจเปรียบเหมือนบ้านหลังที่ สองของเด็ก จึงควรมีลักษณะคาบเกี่ยวระหว่างบ้านกับสถานศึกษาและควรมีลักษณะบ้านมากกว่า สถานศึกษา เป็นต้น (บุญชู สนั่นเสียง, 2528)

5.4 ห้องเรียน ขนาดของห้องเรียนกว้างมีประโยชน์มาก เด็กใช้เป็นที่รับประทานอาหารด้วย หรือใช้เป็นห้องนอนในตอนกลางวัน ขนาดของห้องเรียนจัดให้พอเหมาะกับจำนวนเด็ก โดยประมาณ 3 ตารางเมตรต่อ 2 คน สำหรับห้องเรียนซึ่งเป็นห้องที่นักเรียนจะใช้เวลาอยู่นานที่สุด

ในสถานศึกษาจึงค่อนข้างจะสำคัญ นิคม ทาแดง และกมลวรรณลิมปนาทร (2528) ได้กล่าวถึง การจัดห้องเรียนไว้ว่าสามารถทำได้หลายลักษณะ ทั้งการเลือกใช้วัสดุอุปกรณ์และกรรมวิธีในการจัดห้องเรียนแต่ละห้อง เพื่อให้ความรู้สึก สภาพแวดล้อมของห้องเรียนมีผลต่อการเรียนของเด็กมาก การจัดห้องเรียนให้อยู่ในสภาพแวดล้อมได้ไม่ดีเท่าที่ควรจะเกิดผลเสียเด็ก เช่น เด็กจะไม่ตั้งใจเรียน และเด็กอาจจะยับยั้งการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ได้

5.5 เครื่องเรือน ในห้องเรียนของสถานศึกษาปฐมวัยควรมีที่เก็บของมากพอที่เก็บของสำหรับเด็กควรสูงพอที่เด็กหยิบของได้เองอย่างปลอดภัย ชั้นวางของไม่ควรมีบานเปิดปิด ถ้ามีควรเป็นแบบที่ยกบานเปิดออกได้ เก้าอี้ของเด็กต้องแข็งแรง เก็บซ่อนกันง่าย ควรมีหลายขนาด ความสูงตั้งแต่ 9 นิ้ว ถึง 14 นิ้ว อาจมีเก้าอี้นั่งสบายเตี้ย ๆ และเบาะแบบต่าง ๆ เพื่อให้เด็กได้เลือกใช้และเสริมความน่าสนใจให้ห้องเรียน โต๊ะควรใช้โต๊ะที่มีขนาดความสูงต่าง ๆ กันจาก 12 นิ้ว ถึง 20 นิ้ว บางตัวใช้นั่งกับพื้น บางตัวใช้นั่งกับเก้าอี้หรือเบาะ และควรมีหลายรูปทรง เช่น โต๊ะกลมควรมีเส้นผ่าศูนย์กลาง 42 นิ้ว โต๊ะเหลี่ยมเล็กขนาด 30 x 22 นิ้ว ขนาดใหญ่ 60 x 30 นิ้ว บางตัวสามารถนำมาประกอบกันเป็นโต๊ะตัวใหญ่ได้ ซึ่งจะช่วยให้ยืดหยุ่นในการจัดห้อง

5.6 ห้องนอน ภายในห้องนอนควรจัดพื้นที่ให้เพียงพอเด็กนอนอย่างสบาย ไม่แออัด และมีบรรยากาศเหมือนที่บ้าน ควบคุมแสงจากภายในห้องและภายนอกห้องการจัดเตียงเด็กต้องมีทางเดินให้ครูได้เดินดูแลเด็กได้ทั่วถึง ถ้าจัดห้องเรียนเป็นห้องนอน ควรเตรียมที่เก็บเตียงหรือเครื่องนอนด้วย ครูหรือผู้ดูแลเด็กต้องจัดเตียงและเก็บเตียงเป็นกิจวัตรประจำวัน การจัดเตียงนั้นพื้นที่ที่จัดไว้สำหรับเด็กหนึ่งคนขึ้นอยู่กับขนาดของเตียง พื้นที่ทางเดินโดยรอบเตียงและระยะห่างระหว่างเตียงถึงแม้ว่าจะให้เด็กนอนกับพื้นโดยใช้เสื่อหรือผ้าปูนอนก็ต้องใช้พื้นที่ขนาดใกล้เคียงกันควรมีพื้นที่สำหรับย้ายเครื่องเรือนในห้องเรียน เช่น โต๊ะ เก้าอี้ ไปไว้มุมใดมุมหนึ่งของห้องเรียนเพื่อที่จะทำให้ห้องมีที่ว่างพอสำหรับให้เด็กนอน การจัดที่ให้เด็กนอนควรมีให้มีระยะห่างระหว่างที่นอนเด็กไว้ให้ครูเดินดูและให้เด็กใช้เป็นทางเดินเข้าออกห้องน้ำด้วย

5.7 ห้องอาหาร หรือที่รับประทานอาหารให้จัดอย่างเหมาะสม สะอาด มีขนาดพื้นที่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน และจะต้องจัดให้มีน้ำดื่มน้ำใช้เพียงพอ ควรตั้งไว้ใกล้ครัว มีการระบายอากาศ มีบรรยากาศของการผ่อนคลาย มีความสดใสและน่ารื่นรมย์ ขนาดของโต๊ะอาหารและเก้าอี้ควรได้สัดส่วนกันร่างกายเด็ก

5.8 ห้องพยาบาล ควรจะมีการจัดเตรียมไว้ในกรณีมีเด็กป่วยเกิดขึ้นในสถานศึกษา ควรตั้งอยู่ในตำแหน่งที่มีอากาศถ่ายเทสะดวก มีหน้าต่างเปิดออกสู่ภายนอกอาคารได้ ควรจะจัดห้องกว้าง มีโต๊ะและของเล่นให้เด็กเพลิดเพลินในขณะที่ไม่สบาย ควรอยู่ติดกับห้องน้ำ และอยู่ในบริเวณที่ใกล้ผู้ดูแลหรือห้องเรียนและควรมียาสามัญประจำบ้านและอุปกรณ์ที่จำเป็น เช่น เครื่องชั่งน้ำหนัก

ที่วัดส่วนสูง สายวัดรอบอก กระโถน ผ้าปูที่นอน หมอน ปลอกหมอน ผ้ายางและเครื่องเวชภัณฑ์ต่าง ๆ

5.9 ห้องน้ำ เป็นส่วนหนึ่งของสถานศึกษาของเด็กปฐมวัย เพราะการฝึกการใช้ห้องน้ำมีผลหลายอย่างต่อพฤติกรรมของเด็ก ฉะนั้นการออกแบบหรือการวางตำแหน่งของห้องน้ำจึงเป็นเรื่องสำคัญ ห้องน้ำควรมีลักษณะสะอาด สดชื่น มีหน้าต่างรับแสง มีช่องระบายอากาศ ไม่อยู่ในที่มอับชื้น วัสดุที่ใช้ปูพื้นและผนังห้องควรเป็นวัสดุที่ทำความสะอาดง่ายและแห้งเร็ว เครื่องสุขภัณฑ์ควรได้ขนาดกับสัดส่วนร่างกายของเด็ก เพราะจะช่วยให้เด็กพัฒนาตนเองให้เป็นคนที่มีความสม่ำเสมอและส่งเสริมความรู้สึกให้มีความมั่นใจในตนเองและมีความเป็นตัวของตัวเอง

6. การบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ราชิต ทองสวัสดิ์ (2529) ได้เสนอกิจกรรมที่โรงเรียนควรจัดเพื่อเป็นกิจกรรมในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน คือ

6.1 จัดปฐมนิเทศผู้ปกครอง เพื่อให้เข้าใจแนวทางการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย ระเบียบของโรงเรียน ตลอดจนความร่วมมือที่ผู้ปกครองจะช่วยพัฒนาเด็กได้

6.2 จัดให้ครูและเด็กได้เข้าร่วมกิจกรรมกับชุมชนตามโอกาส เช่น กิจกรรมการแสดง กีฬา ฯลฯ

6.3 ให้บริการทางวิชาการแก่ชุมชน เช่น ให้ครูที่มีความรู้ไปเป็นวิทยากรให้โรงเรียน ทำหน้าที่เสมือนห้องปฏิบัติการของสถาบันฝึกหัดครู เช่น การรับนักศึกษาฝึกสอน และเป็นแหล่งความรู้แก่หน่วยงานอื่นที่มาศึกษาคูงาน ทดลองฝึกปฏิบัติงาน

6.4 นำชุมชนเข้ามาช่วยโรงเรียน เช่น การจัดตั้งกรรมการศึกษา การเชิญบุคคลภายนอกมาให้ความรู้แก่ครูผู้สอน

การบริหารสถานศึกษาปฐมวัยจากแนวคิดที่กล่าวมาแล้ว มีแนวคิดและหลักการเหมือนกันในการบริหารสถานศึกษาของรัฐและเอกชน โดยคำนึงถึงการเตรียมความพร้อมของเด็กก่อนวัยเรียนให้มีความพร้อมทั้งร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม สติปัญญาและบุคลิกภาพ ที่จะเรียนต่อไป

4.5 นโยบายของรัฐเกี่ยวกับการศึกษาปฐมวัย

นโยบายการจัดการศึกษาปฐมวัยที่รัฐจะต้องดำเนินการได้แก่ มาตรฐานการศึกษาปฐมวัย ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการประกาศให้ใช้ เมื่อวันที่ 15 พฤศจิกายน 2548 ประกอบด้วยอุดมการณ์และการจัดการศึกษา มาตรฐานการศึกษา และเพื่อให้สะดวกในการนำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงให้เกิดประสิทธิผลในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา ซึ่งมี

รายละเอียด ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, 2550, หน้า 9-10)

1. อุดมการณ์ของการจัดการศึกษาปฐมวัย เป็นการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับแรกเพื่อวางรากฐานชีวิตของเด็กไทยให้เจริญเติบโตอย่างสมบูรณ์ มีพัฒนาการสมวัยอย่างสมดุล ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา บนพื้นฐานความสามารถและความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยใช้กิจกรรมกระตุ้นและส่งเสริมพัฒนาการของสมองอย่างเต็มที่ รวมทั้งเตรียมเด็กให้พร้อมจะเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับที่สูงขึ้น อันจะนำไปสู่ความเป็นบุคคลที่มีคุณภาพของประเทศชาติต่อไป การศึกษาปฐมวัยมุ่งเน้นการพัฒนาเด็กบนพื้นฐานการอบรมเลี้ยงดู และส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่สนองต่อธรรมชาติ และพัฒนาการของเด็กแต่ละบุคคล ภายใต้อบรมทางวัฒนธรรม อารยธรรม และวิถีชีวิตทางสังคม โดยมีหลักการ ดังนี้

2. หลักการของการจัดการศึกษาปฐมวัย

2.1 หลักการพัฒนาเด็กโดยองค์รวม โดยเริ่มจากการพัฒนาด้านร่างกายให้แข็งแรง สมบูรณ์ การกระตุ้นให้สมองได้รับการพัฒนาอย่างเต็มที่ พัฒนาด้านจิตใจและอารมณ์ให้เป็นผู้ที่มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองเชื่อมั่นในตนเอง ระวังแฉ่งใส สามารถควบคุมอารมณ์ตนเองได้ พัฒนาด้านสังคมโดยให้มีโอกาสปฏิสัมพันธ์กับบุคคล และสิ่งแวดล้อมรอบตัว มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี สามารถดำรงชีวิตร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข รวมทั้งพัฒนาสติปัญญา ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ บนวิถีชีวิตของเด็กตามสภาพครอบครัวบริบทของชุมชน สังคม และวัฒนธรรมไทย

2.2 หลักการจัดประสบการณ์ที่ยึดเด็กเป็นสำคัญ โดยจัดการอบรมเลี้ยงดูด้วยความรัก ความเอาใจใส่และการเรียนรู้ผ่านการเล่นและกิจกรรมที่เหมาะสมกับวัย โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล เน้นเรียนให้สนุก เล่นให้มีความรู้ และเกิดพัฒนาการสมวัยอย่างสมดุล

2.3 หลักการสร้างเสริมความเป็นไทย โดยการปลูกฝังจิตสำนึกความเป็นคนไทย ความเป็นชาติไทยที่มีวัฒนธรรมอันดีงาม เคารพนับถือและกตัญญูต่อบิดามารดา มีชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์เป็นศูนย์รวมจิตใจ ทำให้เกิดความรักและภาคภูมิใจในตนเอง

2.4 หลักความร่วมมือ โดยครอบครัว ชุมชน และสถานศึกษาร่วมมือกันในการอบรมเลี้ยงดูและพัฒนาเด็กให้มีพัฒนาการเหมาะสมกับวัย สามารถดำรงชีวิตประจำวันได้อย่างมีคุณภาพ และมีความสุข ตลอดจนพร้อมที่จะเรียนรู้ในการศึกษาขั้นพื้นฐานต่อไป

2.5 หลักแห่งความสอดคล้อง อุดมการณ์และมาตรฐานในการจัดการศึกษาปฐมวัยต้องสอดคล้องกับสารบัญญัติในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 25 53 นโยบายการศึกษาของ

รัฐบาลที่แถลงต่อรัฐสภา สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ และสัมพันธ์เชื่อมโยงกับ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3. มาตรฐานการศึกษาปฐมวัย มีรายละเอียด ดังนี้

3.1 มาตรฐานด้านคุณภาพเด็ก

มาตรฐานที่1เด็กมีคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์
ตัวบ่งชี้

- 1.1 มีวินัยมีความรับผิดชอบปฏิบัติตามข้อตกลงร่วมกัน
- 1.2 มีความซื่อสัตย์สุจริต
- 1.3 มีความกตัญญูกตเวที
- 1.4 มีเมตตากรุณา มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น
- 1.5 ประหยัดรู้จักใช้และรักษาทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม
- 1.6 มีมารยาทและปฏิบัติตามวัฒนธรรมไทย

มาตรฐานที่2เด็กมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม
ตัวบ่งชี้

- 2.1 รับรู้คุณค่าของสิ่งแวดล้อมและผลกระทบที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อม
- 2.2 เข้าร่วมหรือมีส่วนร่วมกิจกรรม/โครงการอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม

มาตรฐานที่3เด็กสามารถทำงานจนสำเร็จทำงานร่วมกับผู้อื่นได้และมีความรู้สึกที่ดีต่อ

อาชีพสุจริต

ตัวบ่งชี้

- 3.1 สนใจและกระตือรือร้นในการทำงาน
- 3.2 ทำงานจนสำเร็จและภูมิใจในผลงาน
- 3.3 เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นได้
- 3.4 มีความรู้สึกที่ดีต่ออาชีพสุจริต

มาตรฐานที่4เด็กสามารถคิดรวบยอดคิดแก้ปัญหาและคิดริเริ่มสร้างสรรค์
ตัวบ่งชี้

- 4.1 มีความคิดรวบยอดเกี่ยวกับสิ่งต่างๆที่เกิดจากการเรียนรู้
- 4.2 แก้ปัญหาได้เหมาะสมกับวัย
- 4.3 มีจินตนาการและมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

มาตรฐานที่ 5 เด็กมีความรู้และทักษะเบื้องต้น
ตัวบ่งชี้

- 5.1 มีทักษะในการใช้กล้ามเนื้อใหญ่-เล็ก
- 5.2 มีทักษะในการใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5
- 5.3 มีทักษะในการสื่อสาร
- 5.4 มีทักษะในการสังเกตและสำรวจ
- 5.5 มีทักษะในเรื่องมิติสัมพันธ์
- 5.6 มีทักษะในเรื่องจำนวนปริมาณน้ำหนักและการกะประมาณ
- 5.7 เชื่อมโยงความรู้และทักษะต่าง ๆ

มาตรฐานที่ 6 เด็กมีความสนใจใฝ่รู้รักการอ่านและพัฒนาตนเอง
ตัวบ่งชี้

- 6.1 รู้จักตั้งคำถามเพื่อหาเหตุผลและมีความสนใจใฝ่รู้
- 6.2 มีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ รอบตัวและสนุกกับการเรียนรู้

มาตรฐานที่ 7 เด็กมีสุขนิสัยสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี
ตัวบ่งชี้

- 7.1 ระวังการออกกำลังกายดูแลสุขภาพและช่วยเหลือตนเองได้
- 7.2 มีน้ำหนักส่วนสูงและมีสมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์
- 7.3 เห็นโทษของสิ่งเสพติดให้โทษและสิ่งมอมเมา
- 7.4 มีความมั่นใจกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสม
- 7.5 ไร่เรียงแจ่มใสมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อเพื่อนครูและผู้อื่น

มาตรฐานที่ 8 เด็กมีสุนทรียภาพและลักษณะนิสัยด้านศิลปะดนตรีและการเคลื่อนไหว
ตัวบ่งชี้

- 8.1 มีความสนใจและร่วมกิจกรรมด้านศิลปะ
- 8.2 มีความสนใจและร่วมกิจกรรมด้านดนตรี
- 8.3 มีความสนใจและร่วมกิจกรรมการเคลื่อนไหว

3.2 มาตรฐานด้านการจัดการเรียนรู้

มาตรฐานที่ 9 ครูมีคุณธรรมจริยธรรมมีวุฒิ / ความรู้ความสามารถตรงกับงานที่ได้รับผิดชอบ
หมั่นพัฒนาตนเองเข้ากับชุมชนได้ดีและมีครูพอเพียง

ตัวบ่งชี้

- 9.1 มีคุณธรรมจริยธรรมและปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณของวิชาชีพ

- 9.2 มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับเด็กผู้ปกครองและชุมชน
- 9.3 มีความมุ่งมั่นและอุทิศตนในการสอนและพัฒนาเด็ก
- 9.4 มีการแสวงหาความรู้และเทคนิควิธีการใหม่ๆรับฟังความคิดเห็น ใจกว้างและยอมรับการเปลี่ยนแปลง
- 9.5 จบการศึกษาระดับปริญญาตรีทางการศึกษาหรือเทียบเท่าขึ้นไป
- 9.6 สอนตรงตามวิชาเอก-โทหรือตรงตามความถนัด
- 9.7 มีจำนวนพอเพียง (หมายรวมทั้งครูและบุคลากรสนับสนุน)

มาตรฐานที่10ครูมีความสามารถในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเน้นเด็กเป็นสำคัญ

ตัวบ่งชี้

- 10.1 มีความรู้ความเข้าใจเป้าหมายการจัดการศึกษาและหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย
- 10.2 มีการวิเคราะห์เด็กเป็นรายบุคคล
- 10.3 มีความสามารถในการจัดประสบการณ์ที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ
- 10.4 มีความสามารถในการใช้สื่อที่เหมาะสมและสอดคล้องกับการเรียนรู้ของเด็ก
- 10.5 มีการประเมินพัฒนาการของเด็กตามสภาพจริงโดยคำนึงถึงพัฒนาการตามวัย
- 10.6 มีการนำผลการประเมินพัฒนาการมาปรับเปลี่ยนการจัดประสบการณ์เพื่อพัฒนาเด็กให้เต็มตามศักยภาพ
- 10.7 มีการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กและนำไปใช้พัฒนาเด็ก

3.3 มาตรฐานด้านการบริหารและการจัดมาตรฐานด้านการบริหารและการจัดการศึกษา

การศึกษา

มาตรฐานที่11ผู้บริหารมีคุณธรรมจริยธรรมมีภาวะผู้นำและมีความสามารถในการบริหารจัดการศึกษา

ตัวบ่งชี้

- 11.1 มีคุณธรรมจริยธรรมและปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณของวิชาชีพ
- 11.2 มีความคิดริเริ่มมีวิสัยทัศน์และเป็นผู้นำทางวิชาการ
- 11.3 มีความสามารถในการบริหารงานวิชาการและการจัดการ
- 11.4 มีการบริหารที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลผู้เกี่ยวข้องพึงพอใจ

มาตรฐานที่ 12 สถานศึกษามีการจัดองค์กร โครงสร้างระบบการบริหารงานและพัฒนา
องค์กรอย่างเป็นระบบครบวงจร

ตัวบ่งชี้

12.1 มีการจัดองค์กร โครงสร้างและระบบการบริหารงานที่มีความคล่องตัวสูงและ
ปรับเปลี่ยนได้เหมาะสมตามสถานการณ์

12.2 มีการจัดการข้อมูลสารสนเทศอย่างเป็นระบบครอบคลุมและทันต่อการใช้งาน

12.3 มีระบบการประกันคุณภาพภายในที่ดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

12.4 มีการพัฒนาบุคลากรอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

12.5 ผู้รับบริการและผู้เกี่ยวข้องพึงพอใจผลการบริหารงานและการพัฒนาเด็ก

มาตรฐานที่ 13 สถานศึกษามีการบริหารและจัดการศึกษาโดยใช้สถานศึกษาเป็นฐาน

ตัวบ่งชี้

13.1 มีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา

13.2 มีการบริหารเชิงกลยุทธ์และใช้หลักการมีส่วนร่วม

13.3 มีคณะกรรมการสถานศึกษาร่วมพัฒนาสถานศึกษา

13.4 มีการบริหารที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน

13.5 มีการตรวจสอบและถ่วงดุล

มาตรฐานที่ 14 สถานศึกษามีการจัดหลักสูตรและประสบการณ์การเรียนรู้ที่เน้นเด็กเป็น

สำคัญ

ตัวบ่งชี้

14.1 มีหลักสูตรที่เหมาะสมกับเด็กและท้องถิ่น

14.2 มีการส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ตอบสนองความ
สนใจและเหมาะสมกับวัยของเด็ก

14.3 มีการส่งเสริมและพัฒนานวัตกรรมการจัดประสบการณ์การเรียนรู้และสื่อ
อุปกรณ์การเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้

14.4 มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยบูรณาการผ่านการเล่นและเด็กได้เรียนรู้ จาก
ประสบการณ์ตรง

14.5 มีการบันทึกการรายงานผลและการส่งต่อข้อมูลของเด็กอย่างเป็นระบบ

14.6 มีการนิเทศและนำผลไปปรับปรุงการจัดกิจกรรม/ประสบการณ์อย่างสม่ำเสมอ

14.7 มีการนำแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดประสบการณ์

มาตรฐานที่ 15 สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณภาพเด็กอย่างหลากหลาย
ตัวบ่งชี้

15.1 มีการจัดและพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือเด็กอย่างทั่วถึง

15.2 มีการจัดกิจกรรมกระตุ้นพัฒนาการทางสมองตอบสนองความสนใจและส่งเสริม
ความคิดสร้างสรรค์ของเด็ก

15.3 มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมค่านิยมที่ดีงาม

15.4 มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมด้านศิลปะดนตรีและการเคลื่อนไหว

15.5 มีการจัดกิจกรรมสืบสานและสร้างสรรค์วัฒนธรรมประเพณีและภูมิปัญญาไทย

15.6 มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตย

มาตรฐานที่ 16 สถานศึกษามีการจัดสภาพแวดล้อมและการบริการที่ส่งเสริมให้เด็กพัฒนา
ตามธรรมชาติเต็มศักยภาพ

ตัวบ่งชี้

16.1 มีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้มีอาคารสถานที่ที่เหมาะสม

16.2 มีการส่งเสริมสุขภาพอนามัยและความปลอดภัยของเด็ก

16.3 มีการให้บริการเทคโนโลยีสารสนเทศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง และการ
เรียนรู้แบบมีส่วนร่วม

16.4 มีห้องเรียนห้องสมุดสนามเด็กเล่นพื้นที่สีเขียวและสิ่งอำนวยความสะดวก
พอเพียงและอยู่ในสภาพใ้การใช้การได้ดี

16.5 มีการจัดและใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา

3.4 มาตรฐานด้านการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้

มาตรฐานที่ 17 สถานศึกษามีการสนับสนุนและใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาในท้องถิ่น
ตัวบ่งชี้

17.1 มีการเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูลกับแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาในท้องถิ่น

17.2 สนับสนุนให้แหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำ

หลักสูตรระดับสถานศึกษา

ตอนที่ 5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการบริหารสถานศึกษา

1. งานวิจัยในประเทศ

จินตนา ศักดิ์ภู่อารัม (2545) ได้วิจัยเรื่อง “การนำเสนอรูปแบบการบริหารโรงเรียนในกำกับของรัฐสำหรับประเทศไทย” เป็นการศึกษาเชิงพรรณนา โดยใช้วิธีการศึกษาเอกสาร และกรณีศึกษาการวิเคราะห์ข้อมูล ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา นำผลที่ได้ไปร่างรูปแบบ สัมภาษณ์ ผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อรูปแบบ ปรับรูปแบบ และตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบครั้งสุดท้าย โดยการประชุมสัมมนาผู้ทรงคุณวุฒิ รูปแบบที่นำเสนอประกอบด้วย 4 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 ความนำ เน้นบริบทและความเป็นมาของแนวคิด ส่วนที่ 2 รูปแบบการบริหารโรงเรียนในกำกับของรัฐสำหรับประเทศไทย มีองค์ประกอบ 5 ส่วน ประกอบด้วย (1) หลักการ แนวคิดในการกำหนดรูปแบบ ได้แก่ หลักการกระจายอำนาจโดยเน้นการมีส่วนร่วม หลักสิทธิและสิทธิประโยชน์ของบุคคล กลุ่มบุคคล องค์กรในการรับและจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน หลักความเป็นอิสระจากกฎระเบียบที่ใช้บังคับกับโรงเรียนทั่วไป หลักการมีกฎหมายรองรับสถานะของโรงเรียน หลักความพร้อมที่ให้ตรวจสอบได้และหลักการจัดศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพเป็นหลัก (2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ เพื่อเป็นทางเลือกในการจัดการศึกษารูปแบบหนึ่งที่เป็น โอกาสให้บุคคล กลุ่มบุคคล องค์กรร่วมกันจัดตั้งหรือมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในกำกับของรัฐ (3) ลักษณะเฉพาะของโรงเรียนในกำกับของรัฐ ประกอบด้วย ความหมาย กฎบัตร ผู้จัดตั้ง ผู้สนับสนุน ผู้อนุมัติการจัดตั้ง ประเภทของโรงเรียน จำนวนโรงเรียน การรับนักเรียน การมีอิสระในการบริหาร การได้รับเงินอุดหนุนรายหัวจากรัฐ และความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ (4) กฎบัตรของโรงเรียนในกำกับของรัฐ และ (5) การบริหารโรงเรียนในกำกับของรัฐ ประกอบด้วย การบริหารโดยคณะกรรมการบริหารโรงเรียนและการบริหารงานโรงเรียนในกำกับของรัฐ 4 ด้าน ได้แก่ งานวิชาการ งานบุคคล งานการเงินและงานบริหารทั่วไป ส่วนที่ 3 แนวทางการนำรูปแบบไปใช้ มุ่งเน้นการเร่งดำเนินการให้มีกฎหมายรองรับการดำเนินงาน ของโรงเรียนในกำกับของรัฐและมีโครงการนำร่องส่วนที่ 4 เจ็อนไขหรือข้อจำกัดของรูปแบบ ที่สำคัญ คือ ต้องมีกฎหมายรองรับ และการคัดเลือกผู้บริหารโรงเรียนและคณะกรรมการบริหารโรงเรียนที่มีความสามารถตรงความต้องการ

ปิติชาย ต้นปิติ (2547) วิจัยเรื่อง “การวิเคราะห์ปัจจัยเชิงระบบที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพองค์กรของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยเชิงระบบที่มีผลต่อประสิทธิภาพองค์กรของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงบรรยาย แนวคิดในการวิจัย ประกอบด้วยแนวคิดทฤษฎีระบบเปิด แนวคิดการประเมินประสิทธิภาพองค์กรโดยใช้ตัวแบบหน้าที่

ทางสังคมของ Parsons เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามและแบบวัดประสิทธิผลองค์กรของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติบรรยายและการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ ผลการวิจัยสรุปได้ว่าสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความสามารถในการปรับตัวความสามารถในการบูรณาการและความสามารถในการรักษาแบบแผนทางวัฒนธรรมอยู่ในระดับมากทุกด้าน เมื่อพิจารณาปัจจัยเชิงระบบที่ส่งผลต่อประสิทธิผลองค์กรของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานพบว่า มีตัวแปรจำนวน 12 ตัวแปรที่สามารถอธิบายความแปรปรวน ประสิทธิภาพองค์กรได้ร้อยละ 78 ดังนี้ (1) ระบบย่อยการจัดการ (การควบคุม) (2) ระบบย่อยการจัดการ (การนำ) (3) ระบบย่อยเทคโนโลยี (4) ระบบย่อยการจัดการ (การจัดองค์กร) (5) การจัดทำหลักสูตร (6) ความร่วมมือจากชุมชน (7) ความสามารถของนักเรียน (8) ระบบย่อยโครงสร้าง (9) ความเพียงพอของวัสดุ อุปกรณ์ (10) ระบบย่อยจัดสังคม (11) ความสามารถของผู้บริหาร และ (12) ระบบย่อยเป้าหมาย

อัญชลี ไสยวรรณ (2548) (อ้างถึงใน ธัญสุดา จิรจิตตยากร, 2549) ได้สร้างรูปแบบการเรียนการสอนทักษะการคิด แสวงหาความรู้สำหรับเด็กปฐมวัย และประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบการเรียนการสอน ทักษะการคิด แสวงหาความรู้ พบว่า เด็กปฐมวัยมีทักษะการคิดแสวงหาความรู้ หลังการทดลองสูงกว่าก่อนทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอนทักษะการคิดแสวงหาความรู้สำหรับเด็กปฐมวัยซึ่งแตกต่างกันอย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และผลการประเมินความพึงพอใจต่อการเรียนรู้โดยการสนทนากับเด็กปฐมวัย พบว่า หลังการทดลองเด็กปฐมวัยมีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ในระดับมากและครูปฐมวัยที่ทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอนเห็นว่ารูปแบบการเรียนการสอนมีความเหมาะสมในระดับมาก

นงลักษณ์ เรือนทอง (2550) ได้วิจัยเรื่อง “รูปแบบการบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิผล” มีวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อทราบ (1) องค์ประกอบของการบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิผล และ (2) รูปแบบการบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิผลผลการวิจัย พบว่า

1. องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิผลประกอบด้วย 8 องค์ประกอบ คือ (1) การบริหารองค์กรแห่งการเรียนรู้ (2) ผู้บริหารและครูเป็นมืออาชีพ (3) การประกันคุณภาพการตรวจสอบได้และความน่าเชื่อถือ (4) สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ (5) การมีวิสัยทัศน์และวัตถุประสงค์ร่วมกัน (6) เน้นการเรียนการสอน (7) การสอนที่มีวัตถุประสงค์ และ (8) มีความคาดหวังต่อนักเรียนสูง

2. รูปแบบการบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิผลเป็นรูปแบบที่ประกอบด้วยองค์ประกอบที่สำคัญ 8 องค์ประกอบ ซึ่งมีความเหมาะสมถูกต้องเป็นไปได้และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้สอดคล้องกับกรอบแนวคิดทฤษฎีของการวิจัย

พิมลพรรณ คุชยามิ (2550) ได้ศึกษาเรื่อง “การบริหารงานเชิงกลยุทธ์สถานศึกษาเอกชน” ผลการวิจัย พบว่า

1. การบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ การปฏิบัติตามแผนกลยุทธ์ การจัดโครงสร้างและทรัพยากร การจัดบุคลากรและการอำนวยการ การวางแผนเชิงกลยุทธ์ การติดตามและประเมินผล
2. ปัญหาและข้อเสนอแนะในการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนมีดังนี้

ด้านปัญหา สถานศึกษาบางแห่งไม่มีการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของโรงเรียนอย่างจริงจัง บุคลากรทุกฝ่ายไม่มีส่วนร่วมในการวางแผนเชิงกลยุทธ์เนื่องจากขาดความรู้ความเข้าใจและมีภาระงานที่ต้องปฏิบัติมาก สถานศึกษาขนาดเล็กขาดแคลนงบประมาณในการบริหารจัดการ โดยเฉพาะสื่อและอุปกรณ์มีไม่เพียงพอต่อการเรียนการสอน ทำให้การปฏิบัติงานไม่สามารถบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด ขาดระบบและเครื่องมือที่ใช้ในการติดตามและประเมินผลที่ชัดเจนและต่อเนื่อง ส่วนข้อเสนอแนะในการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนควรมีการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมที่สอดคล้องกับสภาพจริงควรให้ความรู้เกี่ยวกับการวางแผนเชิงกลยุทธ์แก่บุคลากร ทุกฝ่าย จัดให้มีการประชุมชี้แจงกฎระเบียบข้อบังคับ และแต่งตั้งบุคลากรในการปฏิบัติงานอย่างชัดเจน จัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกในการผลิตสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอน ส่งเสริมให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น มีการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง

ศักดิ์จิต มาศจิตต์ (2550) ศึกษา การพัฒนารูปแบบการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน สำหรับการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขต ต.วราชกรที่ 11 ประกอบด้วยส่วนที่สำคัญ 4 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 หลักการพื้นฐาน (Foundation) ประกอบด้วยวัตถุประสงค์ของรูปแบบหลักการบริหาร SBM เจื้อนใจการนำรูปแบบไปใช้ ส่วนที่ 2 โครงสร้างระบบการบริหาร (Administrative System Structures) ประกอบด้วยปัจจัยการบริหาร SBM ขอบข่ายการบริหาร SBM กระบวนการบริหาร SBM มาตรการกำกับการบริหาร SBM คุณภาพผลผลิตการบริหาร SBM ส่วนที่ 3 ขั้นตอนการดำเนินงาน (Procedure Phases) ประกอบด้วยเตรียมการดำเนินการดำเนินการ การประเมินผล สรุปและรายงานผล ส่วนที่ 4 องค์ประกอบประสานงานการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานประกอบด้วย กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเครือข่ายโรงเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและชุมชน

นริศนันท์ เดชสุระ (2552) วิจัยเรื่อง “รูปแบบการบริหารโรงเรียนสาธิตปฐมวัยของมหาวิทยาลัยราชภัฏ” มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ทราบองค์ประกอบการบริหารโรงเรียนสาธิตปฐมวัยของมหาวิทยาลัยราชภัฏผลการวิจัย พบว่า

1. องค์ประกอบการบริหารโรงเรียนสาธิตปฐมวัยของมหาวิทยาลัยราชภัฏประกอบด้วย 9 องค์ประกอบ คือ (1) ด้านการงจัดการเรียนรู้และนวัตกรรมการศึกษาปฐมวัย (2) ด้านโครงสร้างการบริหารและการบริการจัดการ (3) ด้านการพัฒนาครูปฐมวัยมืออาชีพ (4) ผู้บริหารมืออาชีพ (5) ด้านการประสานความร่วมมือกับผู้ปกครอง และชุมชน (6) ด้านการเป็นหน่วยผลิตบัณฑิตของมหาวิทยาลัยราชภัฏ (7) ด้านการวิจัยทางการศึกษาปฐมวัย (8) ด้านการบริการวิชาการเพื่อพัฒนาท้องถิ่น และ (9) ด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมธรรมท้องถิ่น

2. รูปแบบการบริหารโรงเรียนสาธิตปฐมวัยของมหาวิทยาลัยราชภัฏ เป็นรูปแบบที่ประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญ 9 องค์ประกอบที่มีความถูกต้องเหมาะสมและเป็นไปได้ และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ ซึ่งสอดคล้องกับกรอบแนวคิดทฤษฎีของการวิจัย

พรทิพย์สุพรรณกุล (2552) ศึกษาการพัฒนาารูปแบบโรงเรียนสมรรถนะสูงในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นการพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียน โดยการนำหลักการตามมิติองค์กรสมรรถนะสูงมาเป็นกรอบแนวคิดในการพัฒนาการบริหารงานของโรงเรียน ตามขอบข่ายภาระงานโรงเรียนกำหนดให้รูปแบบโรงเรียนสมรรถนะสูง มีองค์ประกอบ 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ความนำกล่าวถึงแนวคิดในการพัฒนารูปแบบโรงเรียนสมรรถนะสูง หลักการบริหารงานทั่วไป และหลักการบริหารงานตามรูปแบบโรงเรียนสมรรถนะสูง วัตถุประสงค์มีมิติองค์กรสมรรถนะสูงภารกิจและขอบข่ายงานของโรงเรียนสมรรถนะสูง

ส่วนที่ 2 องค์ประกอบของโรงเรียนสมรรถนะสูงในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยการนำหลักการตามมิติขององค์กรสมรรถนะสูง ประกอบด้วยการนำองค์กรการวางแผนกลยุทธ์ การให้ความสำคัญกับผู้บริหารและผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย การวัดการวิเคราะห์ การจัดการความรู้การมุ่งเน้นทรัพยากรบุคคลและการจัดกระบวนการและการมุ่งเน้นผลลัพธ์ มาปรับประยุกต์ใช้ในการบริหารงาน ตามขอบข่ายภาระงานโรงเรียนซึ่งจัดได้เป็น 6 งาน คือ (1) งานวิชาการ ประกอบด้วย การพัฒนาหลักสูตร การพัฒนาการเรียนรู้ การวัดผลประเมินผลการเรียน การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน การพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยี การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ การนิเทศการเรียนการสอน การประกันคุณภาพการศึกษา (2) งานกิจการนักเรียน ประกอบด้วย การส่งเสริมการเป็นไทยการพัฒนาระเบียบวินัย การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม การส่งเสริมประชาธิปไตย กิจกรรมแนะแนว การดูแลช่วยเหลือนักเรียน การรณรงค์และป้องกันยาเสพติด การส่งเสริมทักษะชีวิตและกิจกรรมอื่น ๆ (3)งานบุคลากร ประกอบด้วย การวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่ง

การสรรหาและมอบหมายงานการพัฒนาบุคลากร การเลื่อนขั้นเงินเดือนการขอมีเลื่อนวิทยฐานะ การเสริมสร้างวินัย การเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม การสร้างขวัญกำลังใจ (4) งานงบประมาณ ประกอบด้วย การจัดทำและเสนอข้องบประมาณ การจัดสรรงบประมาณ การตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผล การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา การเงิน การบัญชี การพัสดุและสินทรัพย์ (5) งานบรรยากาศและความปลอดภัย ประกอบด้วย อาคารสถานที่ การเสริมสร้างบรรยากาศ สภาพแวดล้อม ความปลอดภัย ห้องน้ำ ห้องส้วม และอุปกรณ์ไฟฟ้า และ (6) งานบริหารงานทั่วไป ประกอบด้วย งานธุรการ ข้อมูลสารสนเทศ การบริหารงานภายใน การพัฒนาโรงเรียน การประชาสัมพันธ์ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และ เทคโนโลยีสารสนเทศ

ส่วนที่ 3 ยุทธศาสตร์การดำเนินการและเงื่อนไขความสำเร็จ

1. ยุทธศาสตร์การดำเนินงานตามรูปแบบโรงเรียนสมรรถนะสูง มี 9 ด้าน ประกอบด้วย การมีส่วนร่วม การมอบหมายงานอย่างเป็นระบบ การกำกับดูแลและติดตาม การพัฒนาบุคลากร การปรับประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และระดมทรัพยากร การประสานงาน การบูรณาการและการบริหารงานตามแนวมิติขององค์กรสมรรถนะสูง

2. เงื่อนไขความสำเร็จ ประกอบด้วยเงื่อนไขภายในและเงื่อนไขภายนอก คือ ผู้บริหารมีภาวะผู้นำ ศรัทธาในหลักการและการบริหารงานตามแนวมิติขององค์กรสมรรถนะสูง การประสานงานภายในที่เหมาะสม อย่างมีประสิทธิภาพ เงื่อนไขภายนอก คือ การสนับสนุนและความร่วมมือของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ได้แก่ นักเรียน ผู้ปกครอง หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในชุมชน และหน่วยงานต้นสังกัด

สุมณฑา จุฑชาต (2546) ได้วิจัยเรื่อง“ปัจจัยที่สัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชนระดับก่อนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ใน กรุงเทพมหานคร” ผลการวิจัยพบว่า

1. ตัวแปรปัจจัยประกอบด้วย ปัจจัยด้านโรงเรียน ได้แก่ สภาพแวดล้อมของโรงเรียน ปัจจัยด้านผู้บริหาร ได้แก่ พฤติกรรมผู้นำแบบมุ่งสัมพันธ์ พฤติกรรมผู้นำแบบมุ่งงาน ปัจจัยด้านครู ได้แก่ การปฏิบัติงานตามบทบาท และ บุคลิกลักษณะของครูในโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ในกรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับมาก

2. ประสิทธิภาพของโรงเรียนเอกชนระดับก่อนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ในกรุงเทพมหานคร ซึ่งได้แก่ความสามารถในการปรับตัวของโรงเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และ ความสามัคคีของครู อยู่ในระดับมาก

3. ตัวแปรสภาพแวดล้อมของโรงเรียน พฤติกรรมผู้นำแบบมุ่งงาน พฤติกรรมผู้นำแบบมุ่งสัมพันธ์ การปฏิบัติงานตามบทบาท และ บุคลิกลักษณะของครู มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของ

โรงเรียนเอกชนระดับก่อนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ใน กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ตัวแปร สภาพแวดล้อมของโรงเรียน พฤติกรรมผู้นำแบบมุ่งงาน การปฏิบัติงานตาม บทบาท และ บุคลิกลักษณะของครู มีอำนาจในการพยากรณ์ประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชนระดับ ก่อนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ในกรุงเทพมหานคร อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยสามารถพยากรณ์ ได้ร้อยละ 68.00

ศุภร เยาวรักษ์ (2546) ได้วิจัยเรื่อง “การศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิผลของ โรงเรียน: กรณีศึกษาโรงเรียนอัสสัมชัญแผนกประถม” ผลการวิจัยพบว่า

1. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิผลของโรงเรียนอัสสัมชัญแผนกประถมทุกด้านตามการ รับรู้ของบุคลากรในโรงเรียน มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกค่าโดยปัจจัย ที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลของโรงเรียน เรียงจากมากไปหาน้อย ได้แก่ คุณลักษณะของครูที่ สอน การจัดการ สภาพแวดล้อมภายนอกโรงเรียนการบริหารงบประมาณ และ คุณลักษณะของ ผู้บริหาร ได้ร้อยละ 61.20

2. ปัจจัยด้านประสิทธิผลของโรงเรียนอัสสัมชัญแผนกประถมทุกด้าน ตามการรับรู้ของบุ คคลากรในโรงเรียน อยู่ในระดับมาก

สุรัช ช้วยเกิด (2547) ได้วิจัยเรื่อง “คุณลักษณะของผู้บริหาร และ วัฒนธรรมโรงเรียน ที่เกี่ยวข้องกับ ประสิทธิภาพโรงเรียน ภายใต้การบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ผลการวิจัยพบว่า

1. คุณลักษณะของผู้บริหารด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง การใช้อำนาจ การ คิดต่อสื่อสาร วัฒนธรรมโรงเรียนด้านกลุ่มนิยม ความเป็นชาย ความเป็นหญิง และ การบริหาร โดย ใช้โรงเรียนเป็นฐาน มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางกับประสิทธิผลโรงเรียนด้าน ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน และ ด้านการรับรู้ประสิทธิผลโรงเรียนโดยรวม ส่วนวัฒนธรรมโรงเรียน ด้านความเหลื่อมล้ำของอำนาจ ความเป็นชาย มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางกับ ประสิทธิภาพ โรงเรียนด้านความพึงพอใจในการทำงานของครู

2. กลุ่มตัวแปรคุณลักษณะของผู้บริหาร และ กลุ่มตัวแปรวัฒนธรรมโรงเรียนร่วมกัน ทำนายประสิทธิผลโรงเรียนด้านการรับรู้ประสิทธิผลโรงเรียนโดยรวมได้ร้อยละ 49.50 ด้าน ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนได้ร้อยละ 39.30 และ ด้านความพึงพอใจในการทำงานของครูได้ร้อยละ 25.90 โดยภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง กลุ่มนิยม ความเหลื่อมล้ำของอำนาจ สามารถทำนายประสิทธิผล โรงเรียนด้านการรับรู้ประสิทธิผล โรงเรียนโดยรวม ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงความเหลื่อมล้ำของ อำนาจ ความเป็นชาย การใช้อำนาจ สามารถทำนายด้านความพึงพอใจในการทำงานของครูได้อย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ตามลำดับ

3. กลุ่มตัวแปรคุณลักษณะของผู้บริหารมีอิทธิพลทางอ้อมต่อประสิทธิผลโรงเรียนด้านผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน ด้านความพึงพอใจในการทำงานของครู และมีอิทธิพลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อด้านการรับรู้ประสิทธิผลโรงเรียนโดยรวม ส่วนกลุ่มตัวแปรวัฒนธรรมโรงเรียนมีอิทธิพลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อประสิทธิผลโรงเรียนทั้ง 3 ด้าน เมื่อมีการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานเป็นตัวแปรคั่นกลาง

ปัทมปฏิพิมพาคม (2550) วิจัยเรื่อง “รูปแบบภาวะผู้นำของผู้บริหาร และ ประสิทธิภาพของสถานศึกษาเอกชน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน” ผลการวิจัยพบว่า

1. องค์ประกอบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนมี 6 องค์ประกอบ คือ การมีวิสัยทัศน์ที่ดี ความสามารถในการจูงใจการเป็นตัวอย่างที่ดี การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ด้านความฉลาด และมีไหวพริบ และ ด้านหลักในการปกครองโรงเรียน

2. องค์ประกอบประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานมี 8 องค์ประกอบ คือ ความสามารถในการผลิต ความสามารถในการพัฒนาเจตคติ ความสามารถในการปรับตัว บรรยากาศ และ สิ่งแวดล้อมของโรงเรียน ความพึงพอใจในงานบุคลากร ความสามัคคีของบุคลากร ด้านการพัฒนาบุคลากร และการแก้ปัญหาภายใน

3. ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

นงลักษณ์ เรืองทอง (2550) วิจัยเรื่อง “รูปแบบการบริหารปรัชญาโรงเรียนที่มีประสิทธิผล” ผลการวิจัย พบว่า

1. องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิผลประกอบด้วย 8 องค์ประกอบ คือ (1) การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ (2) ผู้บริหาร และ ครูเป็นมืออาชีพ (3) การประกันคุณภาพ การตรวจสอบได้ และ ความน่าเชื่อถือ (4) สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ (5) การมีวิสัยทัศน์ และ วัตถุประสงค์ร่วมกัน (6) เน้นการเรียนการสอน (7) การสอนที่มีวัตถุประสงค์ และ (8) มีความคาดหวังต่อนักเรียนสูง

2. รูปแบบการบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิผลเป็นรูปแบบที่ประกอบด้วยองค์ประกอบที่สำคัญ 8 องค์ประกอบ ซึ่งมีความเหมาะสมถูกต้อง เป็นไปได้ และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้สอดคล้องกับกรอบแนวคิดทฤษฎีของการวิจัย

ศิริพร ตันติยศ (2550) ได้วิจัยเรื่อง “รูปแบบการบริหารเครือข่ายโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมที่มีประสิทธิผลสังกัดกรุงเทพมหานคร” ผลการวิจัยพบว่า

1. องค์ประกอบของการบริหารเครือข่ายโรงเรียนแบบมีส่วนร่วม สังกัดกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย 8 องค์ประกอบ เรียงตามลำดับตามน้ำหนักขององค์ประกอบจากมากไปหาน้อย คือ

(1) กิจกรรมที่ทำร่วมกัน (2) การใช้เทคโนโลยี (3) ทักษะด้านภาวะผู้นำ (4) ผู้นำเปิดโอกาสให้สมาชิกมีส่วนร่วม (5) การติดต่อสื่อสาร (6) การมีส่วนร่วมของสมาชิก (7) องค์กร (เครือข่ายโรงเรียน) แบบมีส่วนร่วม และ (8) บรรยากาศการมีส่วนร่วม

2. ระดับของประสิทธิผลการบริหารเครือข่ายโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครอยู่ในระดับมาก

3. รูปแบบการบริหารเครือข่ายโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมที่มีประสิทธิผล สังกัด กรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย องค์กรประกอบด้วยการบริหารเครือข่ายโรงเรียนแบบมีส่วนร่วม 8 องค์กรประกอบ ซึ่งมีความเหมาะสม ถูกต้อง เป็นไปได้ และ สามารถนำไปเป็นประโยชน์ สอดคล้องกับกรอบแนวคิดทฤษฎีของการวิจัย

จากข้อค้นพบของการวิจัยครั้งนี้ สรุปได้ว่า การบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานเป็นตัวแปรต้นกลางที่มีอิทธิพลต่อการเกิดประสิทธิผลโรงเรียนประถมศึกษา โดยผู้บริหารโรงเรียนควรมีคุณลักษณะภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ส่วนโรงเรียนควรมีลักษณะวัฒนธรรมที่สมาชิกทุกคนมีความสามัคคีร่วมมือกันทำงาน ช่วยเหลือซึ่งกัน และ กัน ชีดถือหลักการ หรือ กฎเกณฑ์ของโรงเรียนในการปฏิบัติงาน และ ชีดหลักประชาธิปไตยในการปฏิบัติต่อกัน

5.2 งานวิจัยในต่างประเทศ

Edmond (1979) ศึกษา พบว่า ประสิทธิภาพของ โรงเรียนขึ้นอยู่กับลักษณะของโรงเรียน (Character of the School) มากกว่าลักษณะหรือคุณลักษณะทางครอบครัวของนักเรียน และพบว่า คุณลักษณะของโรงเรียนควรมี

1. มีผู้นำการบริหารที่เข้มแข็ง มุ่งมั่น เพื่อคุณภาพการเรียนการสอน
2. มีบรรยากาศ ความคาดหวังของระดับการเรียนของผู้เรียนในระดับสูง
3. มีบรรยากาศที่เรียบง่ายและปลอดภัย
4. มีการให้ความสำคัญกับการเรียนการสอนอย่างเข้มแข็ง
5. มีการตรวจสอบความก้าวหน้าของผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ

Duke (1987) การศึกษาการบริหารให้โรงเรียนมีประสิทธิภาพพบว่าโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพจะต้องมีลักษณะ 7 ประการ คือ

1. การนิเทศและพัฒนาครูตามศักยภาพของแต่ละคน
2. การประเมินผลครูตามแนวนโยบาย
3. การจัดการเรียนการสอนและการสนับสนุนให้มีบรรยากาศของความเป็นเลิศ
4. การจัดทรัพยากรตามลำดับความสำคัญตามนโยบายและความจำเป็น
5. การควบคุมคุณภาพด้วยการประเมินอย่างต่อเนื่อง

6. การประสานงานในระบบแมทริก

7. การแก้ปัญหาแบบมีส่วนร่วม

Hightt (1989) ได้ศึกษาเกี่ยวกับประสิทธิผลของโรงเรียนและพบว่า องค์ประกอบที่ส่งผลต่อความสำเร็จของโรงเรียนในทัศนะของผู้ปกครอง ผู้บริหารโรงเรียน และศึกษาธิการจังหวัดนั้น ประกอบด้วย ปัจจัยหลักสองประการ คือ ปัจจัยภายในโรงเรียนและปัจจัยภายนอกโรงเรียน ได้แก่ (1) ผู้บริหารโรงเรียน (2) ความร่วมมือร่วมใจของบุคลากรในโรงเรียน (3) การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (4) การบริหารจัดการเกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวกและงบประมาณ (5) การเน้นที่เป้าหมายของโรงเรียน (6) การสนับสนุนของผู้ปกครอง และ (7) การให้ความสำคัญกับโปรแกรมทางวิชาการ

Downs (1998) (อดิศร ภูสาระ, 2552, หน้า 59) ศึกษาเกี่ยวกับกระแสแนวคิดคุณค่าเกี่ยวกับลักษณะขององค์การและการจัดการซึ่งเน้นถึงการจัดโครงสร้างขององค์การ การใช้ภาษาเพื่อการติดต่อสื่อสารในองค์การ การเตรียมความพร้อมของบุคลากรในการเน้นกิจกรรมโดยแยกมุมมองในการศึกษาวิจัยด้านการจัดการสมัยใหม่ (modern) จะมองวิธีการบริหารจัดการ โดยการนำค่านิยมขององค์การอันเป็นเครื่องมือสำคัญในการดำเนินการและการดำรงอยู่ขององค์การในขณะที่มีการจัดการหลังสมัยใหม่ (post modern) ซึ่งมุมมองแตกต่างกันในแง่ของค่านิยมขององค์การว่าเป็นสิ่งอ้อมค้อม นำสับสนและมีอิทธิพลเหนือการดำเนินกิจกรรมซึ่งมุมมองของการจัดการหลังสมัยใหม่จะให้ความสำคัญกับคุณภาพขององค์การ คือการกำหนดให้บุคลากรทุกคนกระทำในสิ่งที่คล้ายคลึงกันและคุณภาพขององค์การ คือกำหนดให้บุคลากรทุกคนกระทำในสิ่งที่คล้ายคลึงกันและคุณภาพขององค์การคือความพยายามที่จะกำหนดให้มีพลังแห่งความสัมพันธ์อันจะช่วยให้บุคลากรมีความรู้สึกนึกคิดแบบเดียวกัน

Mitchell (2003) (อดิศร ภูสาระ, 2552, หน้า 62) ศึกษาเกี่ยวกับการมุ่งเน้นทรัพยากรบุคคล โดยได้ทำการดำเนินการด้านบริหารการศึกษาของโรงเรียนที่รัฐไอวาโฮ จากมุมมองของบุคลากร โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อการศึกษาความรู้ความเข้าใจของบุคลากรในสถานศึกษาเกี่ยวกับวัตถุประสงค์พบว่าถึงแม้ว่าการดำเนินการตามมาตรฐานคุณภาพ ไม่ใช่สิ่งที่องค์การถือปฏิบัติเป็นธรรมชาติแต่จะเป็นการพัฒนาถึงภาวะผู้นำ การจัดการคั่นข้อมูลข่าวสาร การวิเคราะห์หาเหตุผลในการดำเนินการได้

Comin (2004) ศึกษาเกี่ยวกับกลยุทธ์การปรับปรุงคุณภาพของโรงเรียนในรัฐนิวเจอร์ซีย์ โดยทำการศึกษาด้านภาวะผู้นำการวางแผนเชิงกลยุทธ์และความพึงพอใจของลูกค้ำ/ผู้ที่มีส่วนร่วม โดยพัฒนาจากมุมมองของผู้ที่มีส่วนร่วมชุมชนและสมาชิกสมาคมผู้ปกครอง พบว่า การใช้ระบบบริหารงานเชิงกลยุทธ์ในการพัฒนาคุณภาพขององค์การที่ได้ผลดีจะต้องขึ้นอยู่กับภาวะผู้นำของ

องค์การในขณะที่ปัจจัยด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์และการให้ความสำคัญกับผู้รับบริการ/ผู้มีส่วนได้เสียจะมีน้อย

Hill (2008) ทำการศึกษาถึงปัจจัยที่สามารถทำให้การบริหารเชิงกลยุทธ์เป็นไปได้ในกรณีศึกษา อุปสรรคและผลลัพธ์ พบว่า ปัจจัย 5 ประการ ที่เป็นอุปสรรค ในการบริหารเชิงกลยุทธ์ คือ

1. ผลการตอบแทนในการจัดการไม่สามารถกระตุ้นให้ดำเนินการถึงเป้าประสงค์
2. บุคลากรไม่ได้รับการฝึกอบรมในทักษะด้านกระบวนการ
3. ทรัพยากรในองค์การไม่เพียงพอต่อการจัดการ
4. บุคลากรต่อต้านการเปลี่ยนแปลง
5. บุคลากรไม่ได้รับการฝึกอบรมด้านการจำแนกปัญหาและเทคนิคในการแก้ปัญหา

เมื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่ทำให้เกิดอุปสรรคในการดำเนินการ พบว่า มี 3 ปัจจัย คือ (1) การขาดการวางแผนงาน (2) การขาดการฝึกอบรมด้านการบริหารงาน และ (3) การขาดผู้นำเชิงกลยุทธ์

Sergiovanni (1991) (วิโรจน์ สารรัตนะ, 2544, หน้า 24-25) ได้กล่าวถึงผลวิเคราะห์ลักษณะโรงเรียนที่มีประสิทธิผลหรือโรงเรียนที่ประสบผลสำเร็จ (Successful School) ของ Duttweiler ซึ่งได้มาจากการศึกษางานวิจัยของนักวิชาการหลายคน แล้วพบว่า โรงเรียนที่มีประสิทธิผลหรือโรงเรียนที่ประสบผลสำเร็จนั้นจะมีลักษณะดังนี้

1. เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง
2. มีแผนงานทางวิชาการที่ดี
3. จัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน
4. มีบรรยากาศโรงเรียนในทางบวก
5. ส่งเสริมความมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันแบบเป็นกลุ่ม
6. มีการพัฒนาบุคลากรอย่างกว้างขวาง
7. ใช้ภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วม
8. ส่งเสริมการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์
9. ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

รูปแบบการวิจัย

การวิจัยนี้ใช้รูปแบบการวิจัยและพัฒนา มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผลในจังหวัดนนทบุรี โดยใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ซึ่งเป็นวิธีการผสมผสาน (Mixed Method Research) มีวิธีการวิจัย 4 ขั้นตอน คือ

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาข้อมูลการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผล

ขั้นตอนที่ 2 การยกร่างรูปแบบการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผล

ขั้นตอนที่ 3 ตรวจสอบรูปแบบการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผล

ขั้นตอนที่ 4 ประเมินรูปแบบการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผล

รายละเอียดดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 ขั้นตอนการวิจัย

ขั้นตอน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	ผลลัพธ์
1. ศึกษาแนวคิดทฤษฎีและการวิจัยเกี่ยวกับการบริหารงานสถานศึกษาปฐมวัย และตรวจสอบเพื่อยืนยัน ตามสภาพจริง	1. ศึกษาเอกสาร 2. การสัมภาษณ์เชิงลึกผู้บริหาร 3. นำผลการสัมภาษณ์มาสร้างแบบสอบถามครูผู้ปกครอง /นักเรียนในสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง	1. แบบตรวจสอบเอกสาร 2. แบบสอบถามเชิงลึก 3. แบบสอบถามที่มีการตรวจสอบคุณภาพโดยหาค่า IOC และ ค่าความเชื่อมั่น α - Coefficient ของ Cronbach	ได้ผลการบริหารงานสถานการศึกษาเอกชนระดับปฐมวัย ตามทฤษฎีระบบ โดยนำมาตรวจสอบระหว่างการศึกษาเอกสาร การสัมภาษณ์ และการใช้แบบสอบถาม

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

ขั้นตอน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	ผลลัพธ์
2. ขอร่างรูปแบบการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผล	นำผลจากขั้นตอนที่ 1 มาสังเคราะห์ตามกรอบของทฤษฎีระบบ คือ ปัจจัยป้อน กระบวนการ แปลงสภาพ ผลลัพธ์ และ ผลสะท้อน จากสภาพแวดล้อม ภายนอกสถานศึกษา	ใช้หลักตรรกวิทยาในการสังเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารการสัมภาษณ์เชิงลึกกับ ผลการตอบแบบสอบถามของครู และ ผู้ปกครองนักเรียน	ได้ร่างรูปแบบการบริหารสถานศึกษา ระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผล
3. การตรวจสอบร่างรูปแบบการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผล	นำร่างรูปแบบการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนปฐมวัย มาสนทนากลุ่ม (Focus Group) กับผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 10 คน	แบบสนทนากลุ่ม โดย ใช้ร่างรูปแบบการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัย เป็นประเด็นในการตั้งคำถาม	ได้รู้รูปแบบการบริหารสถานศึกษา ระดับปฐมวัย ที่ผ่านการสนทนากลุ่มของผู้ทรงคุณวุฒิ
4. การประเมินรูปแบบการบริหารงานรสถานศึกษาระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผล	นำรูปแบบการบริหารงานสถานศึกษา ระดับเอกชนปฐมวัย ที่มีประสิทธิผลมาเป็นหัวข้อจัดสัมมนา กับผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) จำนวน 19 คน	แบบประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารงานสถานศึกษา ระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผล	ได้รู้รูปแบบการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีความเป็นไปได้ และ มีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้ เพื่อให้สถานศึกษามีประสิทธิผลตามเป้าหมาย

1. ประชากร และ กลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษารูปแบบการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผลในจังหวัดนนทบุรี ในปีการศึกษา 2554 เป็นโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จในการบริหารงาน โดยผู้วิจัยใช้เกณฑ์การประเมินของสำนักงานรับรองมาตรฐาน และ ประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ในระดับดีมากทุกมาตรฐาน และเป็นสถานศึกษาเอกชนที่ผู้ปกครองนำนักเรียนมาสมัครเรียน ในจังหวัดนนทบุรี ซึ่งได้แก่ สถานศึกษา 3 แห่ง คือ โรงเรียนอนุบาลเด่นหล้า , โรงเรียนประสาทวิทยา และ โรงเรียนอนุบาลจตุพร

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษารูปแบบการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผล โดยการสัมภาษณ์ และการตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และ ครู ในสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัย ในสถานศึกษาทั้ง 3 แห่งที่กล่าวข้างต้นดังแสดงในตาราง 1

ตารางที่ 3.2 กลุ่มตัวอย่างผู้ให้สัมภาษณ์ และ ตอบแบบสอบถามจากสถานศึกษาทั้ง 3 แห่ง

สถานศึกษา	ผู้บริหาร		ครู/บุคลากร		ผู้ปกครอง	
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1. โรงเรียนอนุบาลเด่นหล้า	1	1	145	108	1,682	313
2. โรงเรียนประสาทวิทยา	1	1	36	32	1,102	291
3. โรงเรียนอนุบาลจตุพร	1	1	24	24	660	248
รวม	3	3	224	164	3,444	780

จากตาราง ที่ 3.2 กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นผู้อำนวยการสถานศึกษา แห่งละ 1 คน เป็นผู้ให้สัมภาษณ์เชิงลึก ส่วนครู และ บุคลากรทางการศึกษา และ ผู้ปกครอง ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิ กลุ่มตัวอย่างกลุ่มนี้ เป็นผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 3.3 กลุ่มตัวอย่างที่ให้ข้อมูลจากการสนทนากลุ่ม (Focus Groups) เป็นผู้มีประสบการณ์ในการบริหาร หรือ จัดการการศึกษาระดับปฐมวัย 16 ปีขึ้นไป

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	4	40
1.2 หญิง	6	60
รวม	10	100
2. วุฒิการศึกษา		
2.1 ระดับปริญญาโท	8	80
2.2 ระดับปริญญาเอก	2	20
รวม	10	100

จากตารางที่ 3.3 กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ในการพิจารณาร่างรูปแบบการบริหารสถานศึกษาระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผลซึ่งมีเพศชาย และ เพศหญิง ใกล้เคียงกัน ส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโท

มหาวิทยาลัยศรีปทุม
SRIPATUM UNIVERSITY

ตารางที่ 3.4 กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารสถานศึกษาระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผล

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
1. ผู้บริหารสถานศึกษา	6	31.5
2. ครู	10	52.6
3. คณะกรรมการสถานศึกษา	3	15.7
รวม	19	100

จากตาราง ที่ 3.4 ผู้ประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารสถานศึกษาระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผลส่วนใหญ่เป็นครู รองลงไป คือ ผู้บริหารสถานศึกษา และ คณะกรรมการสถานศึกษา

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัย ที่มีประสิทธิภาพในจังหวัดนนทบุรี ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 3 คน โดยมีข้อคำถามจำนวน 80 ข้อ รายละเอียดดังปรากฏในตารางที่ 3.5

ตารางที่ 3.5 ประเด็นการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้บริหารสถานศึกษา

ประเด็น	จำนวนคำถาม
ด้านปัจจัยนำเข้า	35
1. สภาพแวดล้อม	14
2. ทรัพยากร และ การลงทุน / วัสดุ	12
3. นโยบาย	9
ด้านกระบวนการแปลงสภาพ	40
1. โครงสร้างสถานศึกษา	3
2. คุณลักษณะผู้เรียน และ วัฒนธรรมภายในสถานศึกษา	13
3. การเมือง/เศรษฐกิจ	4
4. การเรียนการสอน	16
ด้านผลผลิต	5
1. ผลสัมฤทธิ์ผู้เรียน	4
2. ความพึงพอใจของผู้ปกครอง	1
รวม	80

2 . แบบสอบถามที่ใช้ในการสอบถาม ครู บุคลากรทางการศึกษา และ ผู้ปกครองนักเรียน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 944 คน จำนวน 122 ข้อ รายละเอียดดังปรากฏในตารางที่ 3.6

ตารางที่ 3.6 จำนวนข้อคำถามในแบบสอบถาม

ประเด็น	จำนวนข้อ
1. ด้านปัจจัยนำเข้า	65
1.1 สภาพแวดล้อมของสถานศึกษา	13
1.2 การตอบสนองความต้องการของประชาชนและแหล่งเรียนรู้ในชุมชน	10
1.3 นโยบายรัฐบาล	11
1.4 ผู้เรียน	5
1.5 ผู้บริหารและครู	14
1.6 งบประมาณ	12
2. ด้านกระบวนการประกอบด้วย	33
2.1 การบริหารจัดการหลักสูตร	7
2.2 กิจกรรมการเรียนการสอน	20
2.3 การวัด และ ประเมินผลการเรียนการสอน	6
3. ด้านผลผลิตประกอบด้วย	24
3.1 ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน	12
3.2 ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียน	12
รวม	122

3 . แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม เพื่อตรวจสอบร่างรูปแบบ รายละเอียดดังปรากฏในตาราง
ที่ 3.7

ตารางที่ 3.7 จำนวนข้อคำถามในแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม และ แบบบันทึกการสัมภาษณ์อ้างอิง
ผู้เชี่ยวชาญ

ประเด็น	จำนวนข้อ
1. สภาพแวดล้อมของสถานศึกษา	1
2. การตอบสนองความต้องการของประชาชนและ แหล่งเรียนรู้ในชุมชน	1
3. นโยบายของรัฐบาล	1
4. นโยบายคณะกรรมการสถานศึกษา	1
5. ผู้เรียน	1
6. ผู้บริหาร และ ครู	1
7. จรรยาบรรณวิชาชีพครู	1
8. จรรยาบรรณวิชาชีพผู้บริหาร	1
9. งบประมาณ	1
10. การบริหารจัดการหลักสูตร	1
11. กิจกรรมการเรียนการสอน	1
12. การวัด และ ประเมินผลการเรียนการสอน	1
13. ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน	1
14. ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียน	1
15. ข้อคิดเห็น และ ข้อเสนอแนะอื่น ๆ	1
รวม	15

4. แบบประเมินความเหมาะสมในการนำรูปแบบไปใช้ดังปรากฏในตารางที่ 3.8

ตารางที่ 3.8 จำนวนข้อคำถามในแบบประเมินร่างรูปแบบ และ แบบประเมินรูปแบบ

ประเมิน	จำนวนข้อ
1. ด้านความเหมาะสม (Propriety)	5
2. ด้านความเป็นไปได้ (Feasibility)	5
3. ด้านความสอดคล้อง (Congruity)	5
4. ด้านความเป็นประโยชน์ (Utility)	5
รวม	20

3. การสร้าง และ การหาคุณภาพเครื่องมือการวิจัย

3.1 แบบสัมภาษณ์เชิงลึก

เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างจำนวน 1 ฉบับ โดยใช้กรอบแนวคิดเชิงระบบ ประกอบด้วย ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และ ผลผลิต ซึ่งเป็นองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารสถานศึกษาระดับปฐมวัย ที่ทำให้การบริหารสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยมีประสิทธิภาพ ข้อเสนอแนะ และ ข้อคิดเห็นอื่น ๆ โดยมีลำดับขั้นในการสร้างแบบสัมภาษณ์ดังนี้

3.1.1 กำหนดประเด็นหลักในการสัมภาษณ์ตามกรอบแนวคิดในการวิจัยระบุรายการข้อมูลที่ต้องการของแต่ละประเด็น

3.1.2 จัดทำร่างแบบสัมภาษณ์ และ รายการข้อคำถามแต่ละประเด็น

3.1.3 ตรวจสอบคุณภาพของแบบสัมภาษณ์ โดยนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาความเหมาะสมด้านเนื้อหา ข้อคำถาม การใช้ภาษา

3.1.4 ตรวจสอบคุณภาพของแบบสัมภาษณ์ โดยนำเสนอผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียนเอกชน และ มีการประเมินคุณภาพภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐาน และ ประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ .) รอบที่ 2 ในระดับ ดีมาก จำนวน 3 คน นักวิชาการทางการบริหารการศึกษา จำนวน 1 คน นักวิชาการทางด้านสถิติวิจัยและ การวัด และ ประเมินผล 1 คน รวม 5 คน เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของข้อคำถามให้ตรงตามเนื้อหา องค์ประกอบ โครงสร้าง และ วัตถุประสงค์ (Item-Objective Congruence Index : IOC) รวมทั้ง

การใช้ภาษาของแบบสัมภาษณ์แต่ละข้อ ในการวิจัยครั้งนี้ได้ค่าความสอดคล้องของข้อคำถามอยู่ระหว่าง 0.60-1.00

3.1.5 นำแบบสัมภาษณ์ไปทดลองสัมภาษณ์ กับผู้บริหาร สถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัย ที่มีประสิทธิผลในจังหวัดนนทบุรี ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบความชัดเจน และ ความครอบคลุมข้อคำถามในแบบสัมภาษณ์

3.1.6 แก้ไข และ ปรับปรุงแบบสัมภาษณ์ให้มีความถูกต้อง และ ครอบคลุมตามเนื้อหาให้มากขึ้นจากข้อมูลที่ได้รับเป็นฉบับสมบูรณ์ นำไปเสนออาจารย์ก่อนนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลจริง

3.2 แบบสอบถาม

แบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เพื่อสอบถามความเห็นของครูบุคลากรทางการศึกษา และ ผู้ปกครองนักเรียน เกี่ยวกับรูปแบบการบริหารสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัย ให้เกิดประสิทธิผล โดยมีลำดับขั้นในการสร้างแบบสอบถาม ดังนี้

3.2.1 กำหนดประเด็นหลักในการสอบถามที่ได้จากกรอบแนวคิดในการวิจัย และการสัมภาษณ์ โดยการระบุนรายการข้อมูลที่ต้องการของแต่ละประเด็น

3.2.2 จัดทำร่างแบบสอบถาม และ รายการข้อคำถามแต่ละประเด็นตามองค์ประกอบ โดยแบบสอบถาม จัดทำเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานภายในโรงเรียน ดังนี้

ด้านปัจจัยนำเข้า ประกอบด้วย สภาพแวดล้อมของสถานศึกษา การตอบสนองความต้องการของชุมชน และ เรียนรู้ในชุมชน นโยบายรัฐบาล นโยบายของคณะกรรมการสถานศึกษา

ผู้เรียน ผู้บริหารครู ธุรณยาบรรณวิชาชีพครู ธุรณยาบรรณวิชาชีพผู้บริหารและ งบประมาณ

ด้านกระบวนการ ประกอบด้วย การบริหารการจัดการ หลักสูตรการเรียนการสอน

การวัด และ ประเมินผลการเรียน การสอน

ด้านผลผลิต ประกอบด้วย ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน ความพึงพอใจของผู้ปกครอง

นักเรียน

ลักษณะแบบสอบถาม เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มากปานกลาง น้อย และ น้อยที่สุด มีเกณฑ์ ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง เห็นด้วย หรือ มีการดำเนินการรายการนั้นมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง เห็นด้วย หรือ มีการดำเนินการรายการนั้นมาก

ระดับ 3 หมายถึง เห็นด้วย หรือ มีการดำเนินการรายการนั้นปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง เห็นด้วย หรือ มีการดำเนินการรายการนั้นน้อย

ระดับ 1 หมายถึง เห็นด้วย หรือ มีการดำเนินการรายการนั้นน้อยที่สุด

3.2.3 ตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม โดยนำเสนอผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน และ มีการประเมินคุณภาพภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐาน และ ประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ .) รอบ 2 ในระดับ ดีมากจำนวน 3 คน นักวิชาการทางการบริหารการศึกษา จำนวน 1 คน นักวิชาการทางด้านสถิติวิจัย และการวัด และประเมินผล 1 คน รวม 5 คน เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของข้อคำถามตรงตามเนื้อหา องค์ประกอบ โครงสร้าง และ วัตถุประสงค์ (Item-Objective Congruence Index: IOC) รวมทั้งการใช้ภาษาของข้อคำถามแต่ละข้อ โดยในการวิจัยครั้งนี้ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.60-1.00

3.2.4 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้สอบถาม ความคิดเห็นกลุ่มผู้บริหาร และ ครู โรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิภาพ ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหาร และ ครู โรงเรียน จำนวน 30 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง เพื่อตรวจสอบความเข้าใจต่อข้อคำถามว่า มีความเข้าใจตรงกัน หรือ ไม่ และ หาค่าความเที่ยง (Reliability) ด้วยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha) โดยในการวิจัยครั้งนี้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ 0.95

3.2.5 นำข้อมูลที่ได้มาแก้ไข และ ปรับปรุงให้สมบูรณ์ เสนออาจารย์ที่ปรึกษา ก่อนนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามจริง

3.3 แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม

แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล เป็นประเด็นการสนทนา ที่ผู้วิจัยกำหนดขึ้นเกี่ยวกับความเหมาะสม และ ความเป็นไปได้ของรูปแบบ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

3.3.1 กำหนดประเด็นหลักในการสอบถามตามกรอบแนวคิดในการวิจัย และรายการข้อมูลที่ต้องการของแต่ละประเด็น

3.3.2 จัดทำร่างประเด็นการสนทนา และ นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

3.3.3 ปรับปรุงประเด็นการสนทนากลุ่ม และ นำไปใช้ต่อไป

3.4 แบบประเมินร่างรูปแบบ และ แบบประเมินรูปแบบ

แบบประเมินร่างรูปแบบ และ แบบประเมินรูปแบบเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินร่างรูปแบบ และ แบบประเมินรูปแบบ ซึ่งมี 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบตรวจสอบร่างรูปแบบ และ แบบประเมินรูปแบบ ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยมีเกณฑ์ในการพิจารณาตรวจสอบร่างรูปแบบ ประกอบด้วยเกณฑ์ 4 ประการ ดังนี้ (Guskey,2000:74)

1. ด้านความเหมาะสม (Propriety) โดยการพิจารณาจากความครอบคลุมองค์ประกอบ การใช้ถ้อยคำสำนวน การจัดกลุ่ม หรือ ลำดับของเนื้อหา ตลอดจนความเหมาะสม กับสถานการณ์
 2. ด้านความเป็นไปได้ (Feasibility) พิจารณาถึงความสามารถในการนำไปสู่การปฏิบัติ การมีทรัพยากรเพียงพอที่จะปฏิบัติให้สำเร็จได้ ภาวะความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้น และการมีระเบียบ กฎหมายที่เอื้อให้สามารถปฏิบัติตามข้อเสนอดังกล่าวได้
 3. ด้านความสอดคล้อง (Congruity) พิจารณาจากความสอดคล้องกับนโยบายระดับชาติ บริบทของโรงเรียน และ ความสอดคล้องภายในขององค์ประกอบแต่ละด้าน
 4. ด้านความเป็นประโยชน์ (Utility) พิจารณาจากผลดีที่จะเกิดขึ้นต่อ โรงเรียนครู และ บุคลากรทางการศึกษา นักเรียน ผู้รับบริการ และ ผู้มีส่วนได้เสีย ในการให้ระดับคะแนนการประเมินร่างรูปแบบ และ แบบประเมินรูปแบบการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผล กำหนดน้ำหนักคะแนน 5 ระดับ ดังนี้
 - 5 หมายถึง มีผลการประเมินในระดับ มากที่สุด
 - 4 หมายถึง มีผลการประเมินในระดับ มาก
 - 3 หมายถึง มีผลการประเมินในระดับ ปานกลาง
 - 2 หมายถึง มีผลการประเมินในระดับ น้อย
 - 1 หมายถึง มีผลการประเมินในระดับ น้อยที่สุด
- ตอนที่ 2 ความเห็น และ ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ในการร่างรูปแบบ และแบบประเมินรูปแบบการบริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผล ซึ่งมีลักษณะเป็นคำถามปลายปิด

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

- 4.1 ขั้นตอนที่ 1 ศึกษารูปแบบการบริหารสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยในจังหวัดนนทบุรี ที่มีประสิทธิผลในปัจจุบัน

การดำเนินงานศึกษาข้อมูลการบริหารสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผล ซึ่งเป็นโรงเรียนยอดนิยม ผ่านการประเมินคุณภาพภายนอก จากสำนักงานรับรองมาตรฐาน และ ประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ .) รอบ 2 ในระดับ ดีมาก โดยศึกษาข้อมูลการบริหารสถานศึกษา มีขั้นตอนสำคัญ ดังนี้

 - 4.1.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดขอบเขตในการวิจัย
 - 4.1.2 ศึกษาองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผล

4.1.3 การศึกษาพหุกรณี (Multi-Cases Study) เพื่อศึกษาสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัย ประสิทธิภาพ โดยการวิเคราะห์เอกสาร (Documentary Analysis) การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) และ การศึกษาเชิงสำรวจ (Survey Study) ดังนี้

4.1.3.1 การวิเคราะห์เอกสาร (Documentary Analysis) การศึกษาแนวคิด หลักการ แนวทางการบริหาร สถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัย ที่มีประสิทธิภาพ และ การบริหาร การจัดการ ศึกษาในสถานศึกษา วิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยการจัดกลุ่มข้อมูล แล้วสังเคราะห์ ข้อมูล เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการกำหนดกรอบแนวคิดการบริหารสถานศึกษา ที่มีประสิทธิภาพ

4.1.3.2 การลงพื้นที่ภาคสนาม (Site Visit) เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของโรงเรียน

4.1.3.3 การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) โดยจัดทำแบบสัมภาษณ์เพื่อ สัมภาษณ์ผู้บริหาร สถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย ผู้อำนวยการ โรงเรียน สถานศึกษา 1 คน รวมจำนวน 3 คน (รายละเอียดแสดงดังตารางที่ 1) ในประเด็น วิธีการ หรือ แนวทาง ในการ บริหารสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผลองค์ประกอบของรูปแบบของ การ บริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิภาพ ที่ครอบคลุม 3 องค์ประกอบหลัก 18 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต

ด้านปัจจัยนำเข้า ประกอบด้วย สภาพแวดล้อมของสถานศึกษา การตอบสนอง ความต้องการของชุมชน และ แหล่งเรียนรู้ในชุมชน ทรัพยากร และ การลงทุน นโยบายของ คณะกรรมการสถานศึกษา วัสดุอุปกรณ์ และ วิธีการจัดการเรียนรู้

ด้านกระบวนการ ประกอบด้วย ระบบโครงสร้างของสถานศึกษา คุณลักษณะของ ผู้เรียน คุณลักษณะของครู คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษา คุณลักษณะของบุคลากรทางการศึกษา ระบบวัฒนธรรม ระบบการเมือง และ การเรียน การสอน

ด้านผลผลิต ประกอบด้วย ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน จรรยาบรรณวิชาชีพครูจรรยา บรรณวิชาชีพผู้บริหาร และ ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียน

4.1.3.4 การศึกษาเชิงสำรวจ (Survey Study) โดยจัดทำแบบสอบถามเพื่อ สอบถามครู บุคลากรทาง การศึกษา ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 164 คน และ ผู้ปกครองนักเรียน ที่ เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 780 คน (รายละเอียดดังตารางที่ 1) ในประเด็นความคิดเห็นต่อวิธีการ หรือ แนวทางในการบริหารงานของสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัย ที่มีประสิทธิภาพ ที่ครอบคลุม 3 องค์ประกอบหลัก และ 14 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านการะบวนการ ด้านผลผลิต

ด้านปัจจัยนำเข้า ได้แก่ สภาพแวดล้อมของสถานศึกษา การตอบสนองความต้องการชุมชน และ แหล่งเรียนรู้ในชุมชน นโยบายของรัฐบาล นโยบายของ คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้เรียน ผู้บริหาร /ครู จรรยาบรรณวิชาชีพครู จรรยาบรรณวิชาชีพผู้บริหาร และ งบประมาณ ด้านกระบวนการ ได้แก่ การบริหารการจัดการหลักสูตร การเรียนการสอน การวัด และ ประเมินผล การเรียน การสอน ด้านผลผลิต ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน และ ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียน

4.2 ขั้นตอนที่ 2 การยกร่างรูปแบบการบริหารศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิภาพ

การดำเนินการวิจัยในขั้นตอนนี้ เป็นการยกร่างรูปแบบการบริหารสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิภาพ ในจังหวัดนนทบุรี โดยได้ยกร่างออกแบบโครงสร้าง และ องค์ประกอบของรูปแบบที่ได้ ดังนี้

4.2.1 นำผลจากการศึกษาเอกสาร ผลการสัมภาษณ์เชิงลึก จากผู้บริหาร และ การตอบแบบสอบถามของครู บุคลากรทางการศึกษา และ ผู้ปกครอง มาสังเคราะห์ ตามกรอบแนวคิดเชิงระบบที่ได้ร่างได้

4.2.2 ยกร่างรูปแบบการบริหารสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิภาพ

4.3 ขั้นตอนที่ 3 ตรวจสอบรูปแบบการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิภาพ

การดำเนินการวิจัยในขั้นตอนนี้ เป็นการประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของร่างรูปแบบการบริหารสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิภาพ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ / ผู้เชี่ยวชาญ มีขั้นตอนดังนี้

4.3.1 กำหนดหลักเกณฑ์และประเด็นการตรวจสอบ และ ประเมินรูปแบบการบริหารสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิภาพ โดยประเมินความเหมาะสมความเป็นไปได้ ความสอดคล้อง และ ความเป็นประโยชน์ โดยดำเนินการนำแบบประเมินไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 19 คน ตรวจสอบ

4.3.2 ปรับปรุงรูปแบบการบริหารสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิภาพ

4.3.3 นำรูปแบบการบริหารสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิภาพ เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาปรับปรุงแก้ไข

4.3.4 ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ปรับเป็นรูปแบบสมบูรณ์

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

- 5.1 ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
- 5.2 ค่าความเชื่อถือได้ของแบบสอบถามใช้ค่า α - Coefficient
- 5.3 การวิเคราะห์ค่าความสอดคล้องระหว่างคำถามกับวัตถุประสงค์ ใช้ค่า IOC (Index of Congruence)

สูตร

$$IOC = \frac{\Sigma R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน คำนวณค่าความสอดคล้องระหว่างคำถามกับวัตถุประสงค์กับ
เนื้อหา หรือ ระหว่างคำถามกับวัตถุประสงค์
 ΣR แทน ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

มหาวิทยาลัยศรีปทุม
SRIPATUM UNIVERSITY

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

งานวิจัย เรื่อง รูปแบบการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผล ใน
จังหวัดนนทบุรี ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสานระหว่างการวิจัย เชิงคุณภาพ และ การวิจัยเชิง
ปริมาณ ดังนั้น การนำเสนอผลการวิจัย จึงแบ่งออกเป็น 5 ตอน คือ

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ปัจจัยนำเข้าจากการศึกษาเอกสาร

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์กระบวนการบริหารเชิงระบบ และผลผลิต

2.1 ผลการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกของผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

2.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณจากแบบสอบถาม

ตอนที่ 3 การตั้งเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ และ จากแบบสอบถาม

ตอนที่ 4 รูปแบบการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผลใน
จังหวัดนนทบุรี

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ปัจจัยนำเข้าจากการศึกษาเอกสาร

การบริหารสถานศึกษา จะให้เกิดประสิทธิผล หรือ การดำเนินงานของสถานศึกษา จะ
บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ จำเป็นจะต้องนำทรัพยากรการบริหาร หรือ ที่เรียกว่า ปัจจัยนำเข้า
(Inputs) มาใช้อย่างประหยัดคุ้มค่า และ ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ดังนั้น การบริหารสถานศึกษาเอกชน
ระดับปฐมวัยก็เช่นกัน ก็จะต้องหาแนวทางให้สถานศึกษา มีประสิทธิผลมากขึ้น เพื่อให้สามารถ
แข่งขันกับสถานศึกษาประเภทเดียวกัน หรือ สถานศึกษาของรัฐได้รูปแบบการบริหารสถานศึกษา
เอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผลรูปแบบหนึ่ง ก็คือ การใช้ทฤษฎีระบบมาเป็น กรอบแนวคิดใน
การบริหารสถานศึกษา ซึ่งองค์ประกอบแรกที่สำคัญของทฤษฎีระบบ (System Theory) คือ ปัจจัย
นำเข้า (Inputs) ซึ่งได้แก่ ทรัพยากรที่ใช้ในการบริหาร เช่น สภาพของสถานศึกษา นโยบายการศึกษา
ของรัฐ นโยบายของคณะกรรมการสถานศึกษา ความต้องการของชุมชน แหล่งเรียนรู้ในชุมชน
ผู้เรียน ผู้บริหาร และ ครู รวมทั้ง งบประมาณ เป็นต้น องค์ประกอบต่อมา คือ กระบวนการแปลง
สภาพ (Transformation Process) ซึ่งในสถานศึกษา ได้แก่ การนำเอาทรัพยากรการบริหาร หรือ
ปัจจัยนำเข้าเข้ามาใช้ ในการจัดการเรียนการสอน การจัดทำ และ บริหารหลักสูตร และ การวัด และ

ประเมินผล สำหรับองค์ประกอบสุดท้าย คือ ผลผลิต (Outputs) อันได้แก่ ผลที่ได้จากการนำเอาทรัพยากรการบริหาร หรือ ปัจจัยนำเข้า มาเข้ากระบวนการแปลงสภาพ จนเกิด สิ่งของ หรือ การบริหาร ตามที่ได้ตั้งเป้าหมายไว้ อย่างที่เรียกว่า เกิดประสิทธิผล ดังนั้น ปัจจัยนำเข้า (Inputs) จึงเป็นสิ่งที่สำคัญในกระบวนการบริหาร ตามทฤษฎีระบบการบริหารสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัย จะมีประสิทธิผลได้ ต้องพิจารณา ที่ปัจจัยนำเข้าเสียก่อน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงวิเคราะห์ปัจจัยนำเข้าของการบริหารสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่สำคัญได้แก่ สภาพของสถานศึกษา ทั้งภายในภายนอก การตอบสนองความต้องการของชุมชน และ แหล่งเรียนรู้ในชุมชน นโยบายของรัฐ และ นโยบาย ของคณะกรรมการสถานศึกษา คุณลักษณะของผู้เรียน คุณลักษณะของผู้บริหาร และ ครู และงบประมาณของสถานศึกษา

1.1 สภาพแวดล้อมของสถานศึกษา

สภาพแวดล้อมของสถานศึกษา เป็นปัจจัยนำเข้าที่สำคัญของสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัย ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษา จะต้องคำนึงถึง ทั้งสภาพแวดล้อมภายนอก และสภาพแวดล้อมภายใน ซึ่งจะพิจารณาได้ตามที่ อมรชัย ตันติเมธ (2547, หน้า 64-67) ได้กล่าวว่า สถานที่ตั้ง ของสถานศึกษาปฐมวัย ควรตั้งอยู่ใกล้ชุมชน ไปมาสะดวก และ อากาศดี ปลอดภัย และอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ดี บริเวณมีเนื้อที่ไม่น้อยกว่า 90 ตารางวา การจัดสนามเด็ก เครื่องเล่นอุปกรณ์ควรเหมาะสมกับสภาพแวดล้อม และ สนองประโยชน์ใช้สอยของเด็ก ช่วยพัฒนาการแข็งแรง ว่องไว การทรงตัว และ ความกล้า กระตุ้น ให้เด็กเกิดการเรียนรู้ เข้าสังคมเล่นกับเพื่อนแบบยูติธรรม และมีน้ำใจ รวมทั้งทำให้เด็กเกิดความสนุกสนาน เพลิดเพลิน และ พึงพอใจ นอกจากนี้ ด้านสภาพแวดล้อม ยังต้องพิจารณาถึงอาคาร ห้องเรียน ที่มีความปลอดภัยเหมาะสม เป็นเสมือนบ้านที่ 2 ของเด็ก เครื่องเรือนควรมีสถานที่เก็บที่ปลอดภัยสะดวกต่อการหยิบได้ เก้าอี้ต้องแข็งแรง เบาะแบบต่าง ๆ เพื่อให้เด็กเลือกใช้ ตามความสนใจ ห้องนอนมีพื้นที่เพียงพอ ไม่แออัดมีบรรยากาศเหมือนที่บ้าน ห้องอาหารสะอาดมีขนาดพื้นที่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน ห้องพยาบาล ตั้งอยู่ที่ถ่ายเทอากาศได้สะดวกห้องน้ำมีสภาพสะอาดสดชื่น มีหน้าต่างรับแสง มีช่องระบายอากาศ ดังนั้นสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา จึงมีผลต่อการเรียนของเด็กมาก การจัดสภาพแวดล้อมที่ดี จะช่วยเกิดผลดีต่อเด็กในด้านการตั้งใจเรียน และมีผลต่อการพัฒนานักเรียนในด้านต่าง ๆ

1.2 การตอบสนองความต้องการของชุมชน และแหล่งเรียนรู้ในชุมชน

การบริหารสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยจำเป็นต้องมีการตอบสนองความต้องการของชุมชน และแหล่งเรียนรู้ในชุมชน ซึ่งเป็นไปตามหลักของการจัดการศึกษาปฐมวัย ที่ต้องอาศัย การพัฒนาเด็กโดยองค์รวมให้มีพัฒนาการอย่างเต็มที่ ในทุกๆด้าน คือ ด้านร่างกาย จิตใจ

อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ดังนั้นสถานศึกษาจึงต้องสนองความต้องการของชุมชนและ ใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน มาช่วยในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งหลักการของการจัดการศึกษาปฐมวัย มีดังนี้

1.2.1 หลักการพัฒนาเด็กโดยองค์รวม เริ่มจากพัฒนาด้านร่างกายแข็งแรงสมบูรณ์ จะกระตุ้นสมองได้รับการพัฒนาเต็มที่ เกิดการพัฒนาด้านจิตใจ อารมณ์เชื่อมั่นในตนเอง ระวัง แจ่มใส ควบคุมอารมณ์ตนเองได้ เกิดการพัฒนาด้านสังคม และสิ่งแวดล้อม มีความคิดสร้างสรรค์ ตามวิถีชีวิตของสังคมและวัฒนธรรมไทย

1.2.2 หลักการจัดประสบการณ์ที่ยืดหยุ่นเป็นสิ่งสำคัญ โดยการจัดการอบรมเลี้ยงดูด้วยความรัก เอาใจใส่ และการเรียนรู้ที่ผ่านกิจกรรมที่เหมาะสมกับวัย โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

1.2.3 หลักการสร้างเสริมความเป็นไทย โดยการปลูกฝังจิตสำนึกความเป็นคนไทย มีวัฒนธรรมที่ดีงาม เคารพนับถือกตัญญูต่อ บิดา มารดา มีชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ เป็นศูนย์รวมจิตใจ เกิดความรักและความภาคภูมิใจในตนเอง

1.2.4 หลักความร่วมมือ โดยครอบครัว ชุมชน และสถานศึกษาร่วมมือกันอบรมเลี้ยงดูและพัฒนาเด็กให้มีสภาพพัฒนาการเหมาะสมตามวัย สามารถดำรงชีวิตประจำวันได้อย่างมีคุณภาพ และความสุขตลอดจนมีความพร้อมที่จะเรียนในการศึกษาขั้นพื้นฐานต่อไป

1.2.5 หลักแห่งความสอดคล้อง อุดมการณ์ และมาตรฐานในการจัดการศึกษาปฐมวัย สอดคล้องกับวัย รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม นโยบายการศึกษาของรัฐบาล สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ และเชื่อมโยงกับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.3 นโยบายของรัฐบาล

นโยบายของรัฐที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาปฐมวัยได้แก่ มาตรฐานการศึกษาปฐมวัย ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการประกาศใช้เมื่อวันที่ 15 พฤศจิกายน 2548 ประกอบด้วย อุดมการณ์ และการจัดการศึกษา มาตรฐานการศึกษาเพื่อให้ปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ สรุปได้ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, 2550, หน้า9-10)

อุดมการณ์ของการจัดการศึกษาปฐมวัย เป็นการวางมาตรฐานชีวิตของเด็กไทยให้เจริญเติบโตอย่างสมบูรณ์ มีพัฒนาการสมวัยอย่างสมดุล ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา บนพื้นฐานความสามารถและความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยใช้กิจกรรมกระตุ้นและส่งเสริมพัฒนาการของสมองอย่างเต็มที่ รวมทั้งเตรียมเด็กให้พร้อมจะเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับที่สูงขึ้น อันจะนำไปสู่ความเป็นบุคคลที่มีคุณภาพของประเทศชาติต่อไป

สำหรับมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย มีดังนี้

1. มาตรฐานด้านคุณธรรมเด็ก

มาตรฐานที่ 1 เด็กมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์

มาตรฐานที่ 2 เด็กมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม

มาตรฐานที่ 3 เด็กสามารถทำงานจนสำเร็จ ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และมีความรู้สึที่ดีต่อ

อาชีพสุจริต

มาตรฐานที่ 4 เด็กสามารถคิดรวบยอด คิดแก้ปัญหา และคิดริเริ่มสร้างสรรค์

มาตรฐานที่ 5 เด็กมีความรู้และทักษะเบื้องต้น

มาตรฐานที่ 6 เด็กมีความสนใจใฝ่รู้ รักการอ่าน และพัฒนาตนเอง

มาตรฐานที่ 7 เด็กมีสุขนิสัย สุขภาพกาย และสุขภาพจิตที่ดี

มาตรฐานที่ 8 เด็กมีสุนทรียภาพและลักษณะนิสัย ด้านศิลปะดนตรี และการเคลื่อนไหว

2. มาตรฐานด้านการจัดการเรียนรู้

มาตรฐานที่ 9 ครูมีคุณธรรม จริยธรรม มีวุฒิ ความรู้ความสามารถ ตรงกับงานที่รับผิดชอบ
หมั่นพัฒนาตนเอง เข้ากับชุมชน ได้ดี และมีครูพอเพียง

มาตรฐานที่ 10 ครูมีความสามารถในการจัดประสบการณ์เพื่อพัฒนาเด็กให้เต็มตาม

ศักยภาพ

3. มาตรฐานด้านการบริหารและการจัดมาตรฐานด้านการบริหารและการจัดการศึกษา

มาตรฐานที่ 11 ผู้บริหารมีคุณธรรม จริยธรรม มีภาวะผู้นำ และมีความสามารถในการ

บริหารจัดการศึกษา

มาตรฐานที่ 12 สถานศึกษามีการจัดองค์กร โครงสร้าง ระบบการบริหารงาน และพัฒนา
องค์กรอย่างเป็นระบบครบวงจร

มาตรฐานที่ 13 สถานศึกษามีการบริหารและจัดการศึกษาโดยใช้สถานศึกษาเป็นฐาน

มาตรฐานที่ 14 สถานศึกษามีการจัดหลักสูตรและประสบการณ์การเรียนรู้ที่เน้นเด็กเป็น

สำคัญ

มาตรฐานที่ 15 สถานศึกษาที่การจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณภาพเด็กอย่างหลากหลาย

มาตรฐานที่ 16 สถานศึกษามีการจัดสภาพแวดล้อมและการบริหารที่ส่งเสริมให้เด็ก

พัฒนาการตามธรรมชาติเต็มศักยภาพ

มาตรฐานที่ 17 สถานศึกษามีการสนับสนุนและใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาในท้องถิ่น

1.4 นโยบายของคณะกรรมการสถานศึกษา

สถานศึกษาไม่ว่าจะเป็นของรัฐบาลหรือเอกชนจะต้องจัดให้มีคณะกรรมการ
สถานศึกษา เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา ทั้งนี้ เป็นไปตามแนวทางของหมวด 5 ว่า

ด้วยเรื่องการบริหารและการจัดการศึกษา ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่มุ่งเน้นการกระจายอำนาจไปสู่หน่วยปฏิบัติจะเป็นการบริหารที่มีส่วนร่วม ที่มีกลไกที่สำคัญคือ คณะกรรมการสถานศึกษามีหน้าที่กำกับและส่งเสริมสนับสนุนกิจการของสถานศึกษาประกอบด้วย ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนครู ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนศิษย์เก่าสถานศึกษา ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์และหรือผู้แทนองค์กรศาสนาในพื้นที่ และผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นกรรมการและเลขานุการนอกจากนั้นยังเป็นไปตามหลักวิชาการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School Based management: SBM) ที่เป็นการบริหารแบบมุ่งเน้น การกระจายอำนาจการบริหาร และการมีส่วนร่วมของบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องและส่วนได้เสียกับการบริหารจัดการศึกษาที่หลากหลายตามศักยภาพ ของโรงเรียนนั้น ๆ ซึ่ง อุทัย บุญประเสริฐ (2543) ได้สรุปหลักการสำคัญของการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานไว้ 5 ประการได้แก่

1. หลักการกระจายอำนาจ (Deconcentration) เป็นการกระจายอำนาจจากกระทรวงและส่วนกลางไปยังสถานศึกษาให้มากที่สุด
2. หลักการมีส่วนร่วม (Participation) เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องและผู้ส่วนได้เสียได้มีส่วนร่วมในการบริหารตัดสินใจและร่วมจัดการศึกษา
3. หลักการคืนอำนาจจัดการศึกษาให้ประชาชน (Return Power to people) ซึ่งในอดีตการจัดการศึกษาเป็นเรื่องของครอบครัวและชุมชน ต่อมามีการรวบรวมการจัดการศึกษาไปให้กระทรวง มีความรับผิดชอบ เพื่อความเจริญของโลกก้าวหน้าไปอย่างไรหลาย การจัดการศึกษาโดยส่วนกลางเริ่มมีข้อจำกัด ล้าช้า จึงต้องมีการคืนอำนาจให้ท้องถิ่นและประชาชนได้ ร่วมจัดการศึกษาอีกครั้ง
4. หลักการบริหารตนเอง (Self-Management) เป็นการให้โรงเรียนได้บริหารด้วยตนเอง มีการร่วมกันคิด ร่วมกันทำ ร่วมกันแก้ปัญหา ด้วยบุคลากรของโรงเรียนซึ่งจะมีประสิทธิภาพดีกว่าการบริหารโดยส่วนกลาง
5. หลักการตรวจสอบและถ่วงดุล (Check and Balance) เป็นการบริหารจัดการศึกษาที่มีการตรวจสอบซึ่งกันและกัน โดยภาคประชาชน จะมีหน้าที่ตรวจสอบคุณภาพ การบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียน

1.5 ผู้เรียน

คุณลักษณะของผู้เรียนก็เป็นปัจจัยนำเข้าที่สำคัญในการบริหารสถานศึกษาเอกชน ระดับปฐมวัย เพราะผู้เรียนนอกจากจะเป็นปัจจัยนำเข้าแล้วยังเป็นผลผลิต (Outputs) ที่สำคัญที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษาด้วย คุณลักษณะของผู้เรียนที่พึงประสงค์ของการวัดการศึกษาไทย ซึ่ง

คณะกรรมการพัฒนาการศึกษาอบรม และเลี้ยงดูเด็กที่รัฐบาลได้แต่งตั้งขึ้นในสมัยที่ นายอานันท์ ปันยารชุน เป็นนายกรัฐมนตรีได้ระบุไว้มีดังนี้

1. มีสุขภาพที่สมบูรณ์ แข็งแรงทั้งร่างกายและจิตใจ
2. มีบุคลิกภาพดี มีความเชื่อมั่น กล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมกับวัฒนธรรมไทย มีอารมณ์สดชื่นแจ่มใส
3. มีความรู้และทักษะในการดำเนินชีวิต มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีเจตคติที่จะ ใฝ่เรียน ใฝ่รู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต
4. มีความเชื่อมั่นในคุณธรรม จริยธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริต มีเหตุผลและต่อสู้เพื่อความถูกต้อง มีความละเอียดต่อการทำชั่ว และมีน้ำใจเมตตากรุณาต่อกัน
5. มีสุนทรียภาพซาบซึ้ง ในความงามมารยาทและวัฒนธรรมของชาติ รวมทั้งรู้จักการรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
6. รู้จักเคารพสิทธิและหน้าที่ของตนเองและผู้อื่น มีความรับผิดชอบต่อการกระทำและหน้าที่การงาน มีวินัยในตนเอง เคารพและปฏิบัติตามกฎหมายและกฎระเบียบของสังคม มีความซื่อสัตย์ในการความรักชาติและจงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์ มีความเสียสละเพื่อประโยชน์ของสังคมและส่วนรวม

1.6 ผู้บริหารและครู

ปัจจัยนำเข้าที่สำคัญไม่น้อยกว่าผู้เรียนคือ ผู้บริหารและครู เพราะจะเป็นบุคลากรที่เป็นผู้อำนวยการนโยบายทางการศึกษา และการจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนซึ่งเป็นผลผลิตหลักของการบริหารสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัย ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาของสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยจึงต้องมีคุณลักษณะตามมาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย มาตรฐานที่ 11 (ผู้บริหารมีคุณธรรม จริยธรรม มีภาวะผู้นำและมีความสามารถในการบริหารจัดการศึกษา) ตามตัวบ่งชี้ ดังนี้

1. มีคุณธรรม จริยธรรม ตามจรรยาบรรณของวิชาชีพ
2. มีความคิดริเริ่ม มีวิสัยทัศน์ และเป็นผู้นำทางวิชาการ
3. มีความสามารถในการบริหารงานวิชาการและการจัดการ
4. มีการบริหารที่มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลผู้เกี่ยวข้องพึงพอใจ

สำหรับครู ในสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัย จะต้องต้องมีคุณลักษณะตามมาตรฐานที่ 9 (ครูมีคุณธรรม จริยธรรม มีวุฒิ ความรู้ความสามารถ ตรงกับงานที่รับผิดชอบ หมั่นพัฒนาตนเอง เข้ากับชุมชนได้ดี และมีครูพอเพียง) ตามตัวบ่งชี้ ดังนี้

1. มีคุณธรรม จริยธรรม และปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณของวิชาชีพ
2. มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับเด็ก ผู้ปกครองและชุมชน

3. มีความมุ่งมั่นและอุทิศตนในการสอนและพัฒนาเด็ก
4. มีการแสวงหาความรู้และเทคนิควิธีการใหม่ๆ รับฟังความคิดเห็น ใจกว้างและยอมรับการเปลี่ยนแปลง
5. จบการศึกษาระดับปริญญาตรีทางการศึกษาหรือเทียบเท่าขึ้นไป
6. สอนตรงตามวิชาเอก-โท หรือ ตรงตามความถนัด
7. มีจำนวนพอเพียง

มีคุณลักษณะตามมาตรฐานที่ 10 (ครูมีความสามารถในการจัดประสบการณ์ การเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเน้นเด็กเป็นสำคัญ) ตามตัวบ่งชี้ ดังนี้

1. มีความรู้ความเข้าใจเป้าหมายการจัดการศึกษาและหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย
2. มีการวิเคราะห์เด็กเป็นรายบุคคล
3. มีความสามารถในการจัดประสบการณ์ที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ
4. มีความสามารถในการใช้สื่อที่เหมาะสมและสอดคล้องกับการเรียนรู้ของเด็ก
5. มีการประเมินพัฒนาการของเด็กตามสภาพจริง โดยคำนึงถึงพัฒนาการตามวัย
6. มีการนำผลการประเมินพัฒนาการมาปรับเปลี่ยนการจัดประสบการณ์เพื่อพัฒนาเด็กให้เต็มตามศักยภาพ

7. มีการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กและนำไปใช้พัฒนาเด็ก

1.7 จรรยาบรรณวิชาชีพของครู

จรรยาบรรณวิชาชีพของครูเป็นปัจจัยนำเข้าที่ส่งเสริมให้ครูได้ปฏิบัติหน้าที่ และภารกิจได้อย่างสมบูรณ์ครบถ้วน ดังนั้น สถานศึกษาจะต้องรับครูที่จบตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู มีคุณธรรมจริยธรรม มีความรัก และ ศรัทธาต่อสถานศึกษา และ วิชาชีพจะทำให้ครู อุทิศตนให้กับส่วนรวม เป็นแบบอย่างที่ดี ต่อนักเรียน และ บุคคลทั่วไป

1.8 จรรยาบรรณวิชาชีพผู้บริหาร

จรรยาบรรณวิชาชีพผู้บริหาร เป็นปัจจัยนำเข้าที่สำคัญ เพราะผู้บริหาร จะต้องมีความรู้คุณลักษณะตามจรรยาบรรณวิชาชีพ คือ ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน ใฝ่ศึกษา หาประสบการณ์ มาพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง มีความรับผิดชอบในหน้าที่ มีวินัยในตนเอง มีคุณธรรมจริยธรรม รวมทั้งรักษาชื่อเสียงปกป้องศักดิ์ศรีแห่งวิชาชีพ รัก และ ศรัทธาในวิชาชีพ จึงจะทำให้บริหารงานในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ และ เกิดประสิทธิผล

1.9 งบประมาณ

งบประมาณเป็นปัจจัยนำเข้าของสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่สำคัญเพราะจะทำให้การบริหารจัดการของสถานศึกษาขับเคลื่อนไปได้อย่างสะดวกรวดเร็ว และบรรลุเป้าหมาย

ดังนั้นสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัย จึงต้องมีการดำเนินการในเรื่องของงบประมาณอย่างมีกระบวนการและขั้นตอนที่เป็นระบบ ตั้งแต่การรับรู้ รายรับ รายจ่าย ของสถานศึกษา แนวทางการใช้ งบประมาณ โดยการมีการปฏิบัติตั้งแต่การวางแผนยุทธศาสตร์ การวางแผนปฏิบัติงานประจำปีของ สถานศึกษา การจัดทำแผน และ เสนอของงบประมาณ การตรวจสอบติดตามประเมินผล และรายงาน ผลการใช้งบประมาณ และ ผลการดำเนินงาน สรุปได้ดังนี้

แหล่งงบประมาณของสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยจะมีแหล่งงบประมาณ คือ รายรับและรายจ่ายของสถานศึกษา พอสรุปได้ดังนี้

รายรับของสถานศึกษา จะมี 2 ประเภท คือ

1. เงินนอกงบประมาณ ได้แก่เงินที่สถานศึกษาได้มาจากการดำเนินงานของสถานศึกษา เช่น เงินทุนก่อตั้งเริ่มแรกของสถานศึกษา เงินที่ได้จากการระดมทรัพยากรและการลงทุน ที่เรียกว่า เงินรายได้สถานศึกษาเงินบริจาคของประชาชนและเงินที่เกิดจากการบริหารทรัพย์สินของ สถานศึกษาที่ก่อให้เกิดรายได้เป็นต้น

2. เงินงบประมาณจากภาครัฐ ได้แก่เงินที่รัฐบาลได้จัดสรรให้เป็นค่าใช้จ่ายในการจัด การศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยโดยทั่วไปจะได้รับการจัดสรร คือ

2.1 ค่าจัดการเรียนการสอน เป็นเงินอุดหนุนรายหัวสำหรับโรงเรียนปกติในระดับก่อน ประถมศึกษา จะได้รับการอุดหนุน 1,700 บาท ต่อคน ต่อปี

2.2 ค่าอุปกรณ์การเรียน

ระดับก่อนประถมศึกษา จะได้รับ 200 บาท/ปี

2.3 ค่าเครื่องแบบนักเรียน

ระดับก่อนประถมศึกษา จะได้รับ 300 บาท/คน/ปี

2.4 ค่าหนังสือเรียน

ระดับก่อนประถมศึกษาจะได้รับ 200 บาท/คน/ปี

2.5 ค่ากิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ซึ่งประกอบไปด้วย กิจกรรมวิชาการ กิจกรรม คุณธรรม/ลูกเสือ/เนตรนารี/ยุวกาชาด กิจกรรมทัศนศึกษา และกิจกรรมการบริการสารสนเทศ (ICT) ระดับก่อนประถมศึกษาจะได้รับ 430 บาท/ปี

รายจ่ายของสถานศึกษา

ในการใช้จ่ายของสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยจะจำแนกงบประมาณรายจ่าย ออกเป็น 3 ลักษณะ คือ

1. งบบุคลากร ได้แก่ เงินเดือนครู ค่าจ้างครูเป็นรายเดือนทั้งครูในประเทศและ ต่างประเทศเจ้าหน้าที่ พนักงานขับรถ เป็นต้น

2. งบดำเนินงาน ได้แก่ ค่าตอบแทน วิทยากร ค่าใช้สอย เช่น ค่าเช่า ค่าจ้างซ่อมแซม จ้างเหมาบริการ ค่าวัสดุ เช่น วัสดุการศึกษา เครื่องเขียน วัสดุ เวชภัณฑ์ ค่าสาธารณูปโภค เช่น ค่าน้ำประปา ไฟฟ้า โทรศัพท์

3. งบลงทุน ได้แก่ ค่าครุภัณฑ์ต่าง ๆ เช่น ครุภัณฑ์การศึกษา อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ เครื่องถ่ายเอกสาร ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง รวมทั้งรายจ่ายเพื่อตัดแปลงต่อเติมปรับปรุงที่ดินและสิ่งก่อสร้าง เป็นต้น

แนวทางการใช้งบประมาณ

เพื่อให้การใช้จ่ายงบประมาณของสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยเกิดประโยชน์ต่อการเรียนการสอนได้มากที่สุด จึงมีแนวทางดังนี้

1. สถานศึกษาจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีที่สอดคล้องกับนโยบายและจุดเน้นของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเกี่ยวกับการศึกษาปฐมวัยและแผนยุทธศาสตร์ของสถานศึกษา
2. เสนอแผนปฏิบัติงานประจำปีของสถานศึกษาผ่านความเห็นชอบต่อคณะกรรมการสถานศึกษา
3. รายงานผลการดำเนินงานของสถานศึกษาให้คณะกรรมการสถานศึกษาและสาธารณชนได้รับทราบ
4. การบริหารงบประมาณต้องสอดคล้องและเป็นไปตามแผนการปฏิบัติงานประจำปีของสถานศึกษา

สรุปได้ว่า การบริหารงบประมาณของสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัย แหล่งรายรับของงบประมาณ ส่วนใหญ่จะมาจากรายได้ของสถานศึกษาเอง รวมทั้งทุนของผู้ประกอบการ ส่วนที่ได้รับการจัดสรรภาครัฐจะเป็นเพียงเงินอุดหนุนการจัดการศึกษา (เงินรายหัว) และเงินอื่นๆ บางส่วนดังนั้น สถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยจึงต้องมีงบประมาณที่เพียงพอและบริหารงบประมาณอย่างเป็นระบบจึงจะทำให้การบริหารจัดการมีประสิทธิภาพ

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์กระบวนการบริหารเชิงระบบ

2.1 ผลการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกของผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ผู้วิจัยได้เดินทางไปปฏิบัติงานภาคสนามที่สถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิภาพในจังหวัดนนทบุรี 3 แห่ง โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 3 คน ได้แก่

1. นางผ่องศรี ทวีศรี ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลจตุพร ตั้งอยู่ที่ 59/229 เมืองทองธานี ถนนแจ้งวัฒนะ ตำบล คลองเกลือ อำเภอ ปากเกร็ด จังหวัด นนทบุรี 11120 ทำการสัมภาษณ์ที่สถานศึกษา เมื่อวันที่ 8 ธันวาคม 2554
2. นางสุจิตรา โตตาบ ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลประสาทวิทยา ตั้งอยู่ที่ 14/7 หมู่ 3 ถนนบางกรวยไทรน้อย ตำบล บางสีทอง อำเภอ บางกรวย จังหวัด นนทบุรี 11130 ทำการสัมภาษณ์ที่สถานศึกษา เมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2554
3. นายอารย์ ปาลเดชพงษ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลเด่นหล้า ตั้งอยู่ที่ เลขที่ 8 ถนนนครอินทร์ อำเภอ บางกรวย จังหวัด นนทบุรี 11130 ทำการสัมภาษณ์ที่สถานศึกษา เมื่อวันที่ 28 ธันวาคม 2554

ผลการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ สรุปประเด็นได้ดังนี้

1. ปัจจัยนำเข้า ประกอบด้วย สภาพแวดล้อมของสถานศึกษาการตอบสนองความต้องการของประชาชน แหล่งเรียนรู้ในชุมชน ทรัพยากร การลงทุน วัสดุอุปกรณ์ นโยบายของคณะกรรมการสถานศึกษา และ วิธีการจัดการเรียนรู้

- 1.1 สภาพแวดล้อมของสถานศึกษา พบว่า สถานศึกษาทั้ง 3 แห่ง มีที่ตั้งเป็นสัดส่วน มีอาณาเขตชัดเจน ห่างจากแหล่งอบายมุข ไม่มีมลภาวะ ปราศจากสิ่งรบกวนอื่น ๆ สภาพภายในมีการจัดแยกพื้นที่เป็นสัดส่วน อาคารสิ่งก่อสร้าง สภาพ แข็งแรงปลอดภัย ถูกสุขลักษณะ ภายในอาคารเป็นห้องเรียนจัดมุมประสบการณ์ เอื้อต่อการจัดกิจกรรม มีอุปกรณ์เพียงพอ มีผู้รับผิดชอบอาคารสถานที่ มีการดูแลตรวจสอบสภาพการใช้งานตลอดเวลา และมีพนักงานซ่อมแซมอุปกรณ์ประจำ โดยฝ่ายบริหารงานบุคคล เป็นผู้ที่มีอำนาจหน้าที่ดูแลรับผิดชอบ รวมทั้งสถานศึกษา มีระบบสาธารณูปโภค ไฟฟ้าสำรอง มีระบบป้องกันภัยอยู่ในสภาพใช้งานได้ดี มีการดูแลตรวจสอบเป็นประจำทุกเดือน

- 1.2 การตอบสนองความต้องการของชุมชน พบว่า สถานศึกษาทั้ง 3 แห่งเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตร โดยผ่านการพิจารณาเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษามี นักวิชาการอิสระจากภายนอก เข้ามาช่วยเหลือชี้แนะ ในด้านการจัดประสบการณ์ ปฐมวัยมีการจัดกิจกรรมร่วมกับชุมชน เกี่ยวกับวันสำคัญต่าง ๆ หรือ กิจกรรมตามประเพณีของชุมชน มีครู และ ผู้บริหารเข้าร่วมกิจกรรม รวมทั้งเปิด โอกาสให้ชุมชนเข้ามาใช้สถานที่จัดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมสถานศึกษาให้บริการชุมชนในด้านเป็นวิทยากรร่วมรณรงค์ต่อต้านยาเสพติด ด้านข้อมูลเชิงวิชาการ เกี่ยวกับการเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย การกำหนดปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจ และ เป้าหมายของสถานศึกษา มีคณะกรรมการสถานศึกษาร่วมกำหนด โดยการให้ข้อคิดเห็น

ข้อเสนอแนะ ในด้านต่าง ๆ มีภูมิปัญญาท้องถิ่น องค์กรภายนอก คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนรวมในการพัฒนาหลักสูตร และพัฒนาการจัดการเรียน การสอน

1.3 ทรัพยากร และ การลงทุน พบว่า สถานศึกษาทั้ง 3 แห่ง มีผู้บริหารตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพ มีการบริหารงานแบบใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School Based Management) มีครู และบุคลากรสถานศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพ มีการปฏิบัติงานเป็นทีม (Team learning and working) ยึดกรอบของหลักสูตร และ วิสัยทัศน์ที่กำหนด มีการจัดอบรมพัฒนาครูเฉลี่ยปีละไม่น้อยกว่า 20 ชั่วโมง สัดส่วนครูต่อนักเรียน 10:1 และ ครู 3:1 โดยไม่รวมผู้ดูแลเด็ก สถานศึกษามีการให้ขวัญกำลังใจแก่ครู บุคลากร โดยตัดเครื่องแบบให้ครู บุคลากรทางการศึกษา และการเลี้ยงอาหารกลางวัน การให้รางวัล การพัฒนาขึ้นเงินเดือน สวัสดิการต่าง ๆ รวมทั้ง สัมมนาประจำปี การฝึกอบรมและศึกษาดูงานนอกสถานที่

1.4 การลงทุน สถานศึกษาทั้ง 2 แห่ง มีการจัดวางแผนงบประมาณประจำปี มีงบประมาณสนับสนุนจากเงินอุดหนุนของรัฐ และ เงินค่าบำรุงการศึกษาจากผู้ปกครอง จัดงบประมาณในการพัฒนาปรับปรุง อาคารสถานที่ และ สิ่งแวดล้อมเป็นประจำทุกปี รวมทั้งมีแผนกำกับ ติดตาม การใช้งบประมาณ โปร่งใสตรวจสอบได้ มีระบบการเงินการบัญชีที่ได้มาตรฐานเป็นสากล และ มีการรายงานผลการใช้งบประมาณ ต่อคณะกรรมการสถานศึกษาและสำหรับโรงเรียนอนุบาลเด่นหล้า มีงบประมาณเพียงพอ ซึ่งได้มาจากค่าธรรมเนียม ไม่ขอรับเงินสนับสนุนจากรัฐบาล และ หน่วยงานอื่น ๆ

1.5 นโยบายของคณะกรรมการสถานศึกษา ทั้ง 3 แห่ง มีพันธกิจ และ ขอบข่ายภาระงานของคณะกรรมการสอดคล้องกับนโยบายการศึกษาของชาติ คณะกรรมการสถานศึกษา มีแนวทางการปฏิบัติงาน โดยการระดมความคิด เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติของสถานศึกษาให้มีเอกลักษณ์ และ อัตลักษณ์ของตนเอง

1.6 สถานศึกษาทั้ง 3 แห่ง มีวัสดุ อุปกรณ์ นวัตกรรมใหม่ ๆ มาบริหารจัดการในการเรียนการสอนที่ทันสมัยเพียงพอ มีห้อง E-Classroom สืบค้นข้อมูลจาก Internet เช่น นิทาน กิจกรรมทางภาษา

1.7 วิธีการจัดการเรียนรู้ พบว่าสถานศึกษาทั้ง 3 แห่ง ใช้หลักสูตรที่เหมาะสมกับผู้เรียน และ ชุมชน สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาระดับปฐมวัย มีการปรับปรุงหลักสูตรอย่างต่อเนื่องมีการประเมินผลการเรียนมีการพัฒนาหลักสูตร และ มุ่งเน้นด้านภาษา คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ มีแหล่งเรียนรู้ และเทคโนโลยีสารสนเทศ ใ้บริการผู้สอน และ ชุมชน เช่น ห้องสมุด ห้องวิทยาศาสตร์ ห้องดนตรี ห้อง E-Classroom

2. กระบวนการแปลงสภาพ ประกอบด้วย ระบบโครงสร้างคุณลักษณะของผู้เรียน คุณลักษณะของครู คุณลักษณะของผู้บริหาร และ บุคลากรทางการศึกษา ระบบวัฒนธรรม ระบบการเมือง การเรียนการสอน การวัด และ ประเมินผล ดังนี้

2.1 ระบบโครงสร้าง พบว่าสถานศึกษา ทั้ง 3 แห่ง พบว่า มีการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบ ไว้ชัดเจน สำหรับบุคลากรทุกระดับตั้งแต่คณะกรรมการบริหารงานสถานศึกษา คณะครู และ บุคลากรทางการศึกษา โดยเขียนแผนภูมิการบริหารชัดเจน และ การพรรณนางาน (Job Description) ของบุคลากรทุกคน มีคู่มือการปฏิบัติงานของผู้บริหาร ครู และ บุคลากรทางการศึกษา

2.2 คุณลักษณะของผู้เรียน พบว่าสถานศึกษาทั้ง 3 แห่ง ผู้เรียนอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดี มีพ่อแม่ ผู้ปกครอง เอาใจใส่ดูแลอบรม เพื่อส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก และ มีการสื่อสารระหว่างบ้าน กับ สถานศึกษา ทั้งที่เป็นวาจา ทางโทรศัพท์ และ ลายลักษณ์อักษร และทาง E-mail สถานศึกษามีการวัด สมรรถภาพ ด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และ สติปัญญาเป็นประจำ ทุกภาคเรียน และรายงานต่อผู้ปกครองนักเรียน

2.3 คุณลักษณะของครู พบว่าสถานศึกษาทั้ง 3 แห่ง มีครูที่จบการศึกษา ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพ มีความรู้ความเข้าใจหลักสูตร มีความรู้ทางวิชาการ และ ส่งเสริมพัฒนาการของนักเรียน ครูมีทักษะในการจัดการเรียนรู้ ยึดนักเรียนเป็นสำคัญ การเรียนการสอนใช้เทคนิคการสอนแบบเล่าเรื่องเป็นภาพประกอบ (Story-Based Program) ครูมีคุณธรรม จริยธรรม อุทิศตนให้กับส่วนรวม เป็นแบบอย่างที่ดี ส่งเสริมให้ครูได้ฝึกอบรมการปฏิบัติธรรม และ การพัฒนาตนเอง โดยการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน

2.4 คุณลักษณะของผู้บริหารพบวาสถานศึกษา ทั้ง 3 แห่ง พบว่าผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำ มีความรู้ความสามารถตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพ ผู้บริหารมีลักษณะ ะใฝ่เรียนใฝ่ศึกษาหาประสบการณ์ พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง มีความรับผิดชอบในหน้าที่ มีวิสัยทัศน์ และ มองการไกล มีแผนพัฒนาสถานศึกษาเป็นระบบ มีความเป็นผู้นำ ความเป็นประชาธิปไตย ยึดหลักบริการแบบมีส่วนร่วม มีคุณธรรม จริยธรรม

2.5 คุณลักษณะของบุคลากรทางการศึกษา พบว่าสถานศึกษาทั้ง 3 แห่ง พบว่าสถานศึกษามีบุคลากรมีความเข้าใจบทบาทหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบงานตามที่ได้รับมอบหมาย บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางการจัดการศึกษา โดยผ่านการจัดฝึกอบรมจากสถานศึกษาและอบรมจากหน่วยงานอื่น ๆ สถานศึกษาจัดให้มีการปฏิบัติงานแบบมีส่วนร่วม ในการวางแผน ร่วมกันปฏิบัติงาน ร่วมกันแก้ปัญหา และปรับปรุงพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี เช่น จัดโครงการ SMART Planning ทุกปี

2.6 ระบบวัฒนธรรม พบว่า สถานศึกษาทั้ง 3 แห่ง บุคคลกรทุกฝ่ายมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีร่วมกับทำงานแบบหมู่คณะ (Team Work) สถานศึกษามีวัฒนธรรมในการเรียนรู้ แลกเปลี่ยนความรู้ ถ่ายทอดความรู้ และ สะสมความรู้ จัดให้ผู้ปกครอง และ ครู ร่วมกันจัดกิจกรรม สนับสนุนการเรียนรู้ของนักเรียน เช่น กิจกรรมแบบเปิดใจ (Open mind) ปีการศึกษาละ 4 ครั้ง จัดกิจกรรมนอกห้องเรียน เช่น การศึกษานอกสถานที่ (Field Trip)

2.7 ระบบการเมือง พบว่า สถานศึกษาทั้ง 3 แห่ง กำหนดเป้าหมายสอดคล้องกับเป้าหมายของชาติ มีการจัดทำแผนพัฒนาของสถานศึกษา และ ปฏิบัติการตามแผน รวมทั้งมีการวัดและ ประเมินผลงานตามแผน ซึ่งระบุไว้ในเอกสาร แผนพัฒนาการศึกษา และ รายงานประจำปีของสถานศึกษา

2.8 กิจกรรมการเรียนการสอน พบว่าสถานศึกษา ทั้ง 3 แห่ง มีกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยมีการปฏิบัติกิจกรรมตามแนวทางพหุปัญญา และเน้นภาษาพัฒนานักเรียนเต็มศักยภาพ ให้นักเรียนคิดวิเคราะห์ ลงมือปฏิบัติ โดยใช้กระบวนการกลุ่ม และมีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย เช่น การฝึกปฏิบัติแบบงานฝีมือของนักเรียน (hands on) การเรียนแบบ Team Learning จัดกิจกรรมแบบแลกเปลี่ยนความรู้ เช่น บทบาทสมมติ (Role-Play) การเล่านิทาน เป็นต้น สถานศึกษาจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน เช่น การฝึกปฏิบัติ (Motor-Sensory) การปฏิบัติธรรมลูกเสือน้อย จัดกิจกรรมแนะแนว โครงการ Open Mind สถานศึกษา จัดบริการ และ สวัสดิการ ช่วยเหลือนักเรียน เช่น สวัสดิการด้านโภชนาการ ด้านคัดกรองผู้เรียนเป็นรายบุคคล มีการวัดผลประเมินผลการเรียนที่หลากหลาย ประเมินกิจกรรมผู้เรียน แบบประเมินจากการปฏิบัติจริง (Authentic Assessment) การประเมินจากงานฝีมือ (Hands on) ของนักเรียนประเมินความสามารถทางปัญญาในแต่ละด้าน สถานศึกษา มีการรายงานผลการเรียนของนักเรียนต่อผู้ปกครอง และ ชุมชน มาใช้ในการปรับปรุงหลักฐานเป็นประจำทุกปี และ สถานศึกษามีระบบการประกันคุณภาพอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งภายใน ภายนอก โดยการจัดทำรายงานตนเอง เป็นประจำทุกปี

3.ผลผลิต ประกอบด้วย ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน จรรยาบรรณวิชาชีพครู จรรยาบรรณวิชาชีพผู้บริหาร ความพึงพอใจของผู้ปกครอง ดังนี้

3.1 ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน พบว่า สถานศึกษาทั้ง 3 แห่ง มีนักเรียนที่มีคุณภาพ มีจริยธรรม และ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ได้แก่ นักเรียนมีระเบียบวินัย มารยาทดีงาม คุณธรรม จริยธรรมตามวัย นักเรียนมีความฉลาดทางพหุปัญญา อารมณ์ สังกม จิตใจ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในหลักสูตรของสถานศึกษาที่กำหนด สถานศึกษามีนักเรียนที่มีคุณภาพ ความคิดสร้างสรรค์ กล้าแสดงออก หลากหลายรูปแบบ เป็นที่ยอมรับของสังคม มี

ความสามารถสอบเข้าเรียนต่อในสถานศึกษาตามที่ผู้ปกครองต้องการได้ และ มีความสามารถไปศึกษาต่อในระดับสูงขึ้นได้อย่างมีความสุข

3.2 ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียน พบว่าสถานศึกษา ทั้ง 3 แห่ง ได้รับความพึงพอใจ และ สรรพจากจากผู้ปกครองนักเรียน และ ชุมชนในด้านการดูแลนักเรียนด้านการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรการศึกษาระดับปฐมวัย และ การจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้ความสามารถพัฒนาการของนักเรียน

2.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณจากแบบสอบถามผลความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษาและผู้ปกครองนักเรียน เกี่ยวกับการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผล โดยกำหนดแต่ละด้านดังนี้

1) ด้านปัจจัยนำเข้า ประกอบด้วย

- สภาพแวดล้อมของสถานศึกษา
- ความต้องการของชุมชน และ แหล่งเรียนรู้ในชุมชน
- นโยบายของรัฐบาล
- นโยบายของคณะกรรมการสถานศึกษา
- ผู้เรียน
- ผู้บริหาร และ ครู
- จรรยาบรรณวิชาชีพของครู
- จรรยาบรรณวิชาชีพของผู้บริหาร
- งบประมาณ (ดังแสดงในตารางที่ 8 – 16)

2) ด้านกระบวนการแปลงสภาพ ประกอบด้วย

- การบริหารจัดการหลักสูตร
- การเรียนการสอน
- การวัด และ ประเมินผล (ดังแสดงในตารางที่ 1 7 – 19)

3) ด้านผลผลิต ประกอบด้วย

- ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน
- ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียน (ดังแสดงในตารางที่ 2 0-21)

ตารางที่ 4.1 ค่าสถิติพื้นฐานของความคิดเห็นของครู / บุคลากรทางการศึกษา และ ผู้ปกครอง นักเรียนเกี่ยวกับการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผล ด้านปัจจัยนำเข้า (สภาพแวดล้อมของสถานศึกษา)

สภาพแวดล้อมของสถานศึกษา	ครู / บุคลากร ทางการศึกษา		ผู้ปกครองนักเรียน		ระดับความคิดเห็น	
	\bar{x}	SD	\bar{x}	SD	ครู / บุคลากร ทางการศึกษา	ผู้ปกครอง นักเรียน
1.สภาพแวดล้อมภายนอกของ สถานศึกษาห่างไกลจากแหล่งอบายมุข	4.49	.809	4.20	.958	มาก	มาก
2.อาคารมีความมั่นคงแข็งแรง ปลอดภัย และถูกสุขลักษณะ ได้มาตรฐานของ สถานศึกษาระดับปฐมวัย	4.29	.692	3.99	.829	มาก	มาก
3.สภาพภายในอาคารเหมาะสมแก่การ จัดกิจกรรมระดับปฐมวัย	4.14	.755	3.88	.893	มาก	มาก
4.สถานศึกษามีเจ้าหน้าที่ รักษาความ ปลอดภัยตลอด 24 ชั่วโมง	4.14	.902	3.82	.928	มาก	มาก
5.สถานศึกษามีสาธารณูปโภค สิ่ง อำนวยความสะดวกเป็นระบบครบ วงจร	3.84	1.022	3.52	1.049	มาก	มาก
6.ห้องเรียน มีอัตราส่วนระหว่างครูต่อ นักเรียนเท่ากับ 1:8 คน	4.07	1.001	3.88	1.143	มาก	มาก

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

สภาพแวดล้อมของสถานศึกษา	ครู / บุคลากร ทางการศึกษา		ผู้ปกครองนักเรียน		ระดับความคิดเห็น	
	\bar{x}	SD	\bar{x}	SD	ครู / บุคลากร ทางการศึกษา	ผู้ปกครอง นักเรียน
7.ห้องเรียน มีครูและพี่เลี้ยงดูแล รับผิดชอบ 3 คนต่อ 1 ห้อง	4.02	1.000	3.78	1.053	มาก	มาก
8.ห้องสุขาเหมาะสมสำหรับเด็กปฐมวัย โดยจัดแยกหญิงและชาย มีเจ้าหน้าที่ดูแลรับผิดชอบ	4.15	.905	3.99	.867	มาก	มาก
9.สถานศึกษามีเครื่องตัดไฟอัตโนมัติ เพื่อป้องกันไฟฟ้าลัดวงจร	4.31	.849	4.07	.915	มาก	มาก
10.สถานศึกษามีเครื่องตรวจจับควัน และตรวจวัดระดับเสียง	4.22	.882	3.92	1.148	มาก	มาก
11.สถานศึกษามีเครื่องดับเพลิงทุกจุด พร้อมใช้งาน	4.34	.862	4.01	1.078	มาก	มาก
12.สถานศึกษาใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย ผลิตสื่อการเรียนการสอน	4.16	.819	3.72	1.072	มาก	มาก
13.สถานศึกษาจัดผู้ตรวจสอบเครื่องเล่น สื่อการเรียนการสอนให้อยู่ในสภาพใช้ งานได้ดีตลอดเวลา	4.01	.822	3.84	.934	มาก	มาก
รวม	4.17	.871	3.89	.990	มาก	มาก

จากตารางที่ 4.1 แสดงว่า ครู / บุคลากรทางการศึกษา และ ผู้ปกครองนักเรียนมีความ
 คิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานในสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผลด้านปัจจัยนำเข้า
 (สภาพแวดล้อมของสถานศึกษา) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทั้งครู
 บุคลากรทางการศึกษา และ ผู้ปกครองนักเรียน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อเช่นกัน
 เรียงลำดับ 3 อันดับแรก ได้แก่ ข้อ 1. สภาพแวดล้อมภายนอกของสถานศึกษาห่างไกล

จากแหล่งอบายมุขข้อ 9 สถานศึกษามีเครื่องตัดไฟอัตโนมัติเพื่อป้องกันไฟฟ้าลัดวงจร และ ข้อ 11. สถานศึกษามีเครื่องดับเพลิงทุกจุดพร้อมใช้งาน

ตารางที่ 4.2 ค่าสถิติพื้นฐานของความคิดเห็นของครู / บุคลากรทางการศึกษา และ ผู้ปกครอง นักเรียนเกี่ยวกับการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผล ด้านปัจจัยนำเข้า (ความต้องการของชุมชนและแหล่งเรียนรู้ในชุมชน)

ความต้องการของชุมชน และ แหล่งเรียนรู้ในชุมชน	ครู / บุคลากร ทางการศึกษา		ผู้ปกครองนักเรียน		ระดับความคิดเห็น	
	\bar{x}	SD	\bar{x}	SD	ครู / บุคลากร ทางการศึกษา	ผู้ปกครอง นักเรียน
1.สถานศึกษาจัดการเรียนการสอน ตอบสนองความต้องการของผู้ปกครอง ชุมชน และท้องถิ่น	4.13	.794	3.82	.965	มาก	มาก
2.สถานศึกษาเชิญวิทยากรมาให้ความรู้ ด้านปฐมวัย แก่ผู้ปกครอง และชุมชน	3.87	1.072	3.39	1.259	มาก	ปานกลาง
3.สถานศึกษามอบทุนการศึกษาแก่ นักเรียนที่เรียนดี และ ขาดจน	3.79	1.109	3.45	1.076	มาก	ปานกลาง
4.สถานศึกษาบริการด้านวิชาการแก่ ผู้ปกครอง และ ชุมชน	3.84	.923	3.39	1.137	มาก	ปานกลาง

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

ความต้องการของชุมชนและแหล่งเรียนรู้ในชุมชน	ครู / บุคลากรทางการศึกษา		ผู้ปกครองนักเรียน		ระดับความคิดเห็น	
	\bar{x}	SD	\bar{x}	SD	ครู / บุคลากรทางการศึกษา	ผู้ปกครองนักเรียน
5.สถานศึกษาจัดกิจกรรมความรู้สู่ชุมชน	3.64	1.107	3.15	1.350	มาก	ปานกลาง
6.สถานศึกษาเป็นแหล่งเรียนรู้และให้บริการแก่ผู้ปกครองและชุมชน	3.72	1.100	3.15	1.291	มาก	ปานกลาง
7.สถานศึกษาอยู่ใกล้แหล่งเรียนรู้หลากหลายเหมาะแก่การให้นักเรียนไปศึกษาหาประสบการณ์นอกสถานที่	3.48	1.317	3.06	1.282	ปานกลาง	ปานกลาง
8.สถานศึกษานำภูมิปัญญาท้องถิ่น และภูมิปัญญาชาวบ้านมาถ่ายทอดให้ความรู้แก่นักเรียน	3.49	1.278	3.09	1.306	ปานกลาง	ปานกลาง
9.สถานศึกษาเชิญวิทยากรมาบรรยายเรื่องขนบประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่น	3.36	1.242	2.93	1.327	ปานกลาง	น้อย
10.สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรเหมาะสมกับผู้เรียนและท้องถิ่น	3.66	1.111	3.19	1.261	มาก	ปานกลาง
รวม	3.70	1.105	3.26	1.225	มาก	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.2 แสดงว่า ครู / บุคลากรทางการศึกษา มีความคิดเกี่ยวกับการบริหารงานในสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิภาพด้านปัจจัยนำเข้า (ความต้องการของชุมชนและแหล่งเรียนรู้ในชุมชน) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ ยกเว้น ข้อ 7 . สถานศึกษาอยู่ใกล้แหล่งเรียนรู้หลากหลายเหมาะแก่การให้นักเรียนไปศึกษาหาประสบการณ์นอกสถานที่ ข้อ 8. สถานศึกษานำภูมิปัญญาท้องถิ่นและภูมิปัญญาชาวบ้านมาถ่ายทอดให้ความรู้แก่นักเรียน และ ข้อ 9 . สถานศึกษาเชิญวิทยากรมาบรรยาย

เรื่องขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่น ที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ เช่นกัน ยกเว้น ข้อ 1. สถานศึกษาจัดการเรียน การสอนตอบสนองความต้องการของผู้ปกครอง ชุมชน และท้องถิ่น ที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก และ ข้อ 9. สถานศึกษาเชิญวิทยากรมาบรรยายเรื่องขนบประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่นที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย

ตารางที่ 4.3 ค่าสถิติพื้นฐานของความคิดเห็นของครู / บุคลากรทางการศึกษา และ ผู้ปกครองนักเรียนเกี่ยวกับการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผล ด้านปัจจัยนำเข้า (นโยบายของรัฐบาล)

นโยบายของรัฐบาล	ครู / บุคลากรทางการศึกษา		ผู้ปกครองนักเรียน		ระดับความคิดเห็น	
	\bar{x}	SD	\bar{x}	SD	ครู / บุคลากรทางการศึกษา	ผู้ปกครองนักเรียน
1.สถานศึกษากำหนดอัตราค่าธรรมเนียมตาม พ.ร.บ การศึกษาเอกชน	3.75	1.170	3.24	1.111	มาก	มาก
2.สถานศึกษาไม่รับเงินเรียนฟรี 15 ปีจากรัฐบาล และ ความช่วยเหลืออื่น ๆ	3.34	1.350	3.41	1.243	ปานกลาง	ปานกลาง
3.สถานศึกษาเก็บค่าธรรมเนียมการเรียนมากกว่าที่กฎหมายกำหนด	3.52	1.226	3.80	1.036	มาก	มาก
4.สถานศึกษามีผู้รับใบอนุญาตผู้บริหารและครูมีคุณสมบัติตามที่พ.ร.บ. การศึกษาเอกชนกำหนด	3.99	.967	3.82	.995	มาก	มาก

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

นโยบายของรัฐบาล	ครู / บุคลากร ทางการศึกษา		ผู้ปกครองนักเรียน		ระดับความคิดเห็น	
	\bar{x}	SD	\bar{x}	SD	ครู / บุคลากร ทางการศึกษา	ผู้ปกครอง นักเรียน
5.สถานศึกษาบรรจุครูที่มีใบประกอบ วิชาชีพตาม พ.ร.บ. กำหนด	3.94	.938	3.74	1.046	มาก	มาก
รวม	3.71	1.130	3.60	1.086	มาก	มาก

จากตารางที่ 4.3 แสดงว่า ครู / บุคลากรทางการศึกษา และ ผู้ปกครองนักเรียน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิภาพ ด้านปัจจัยนำเข้า (นโยบายของรัฐบาล) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ครู / บุคลากรทางการศึกษา มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ ยกเว้น ข้อ 2. สถานศึกษาไม่รับเงินเรียนฟรี 15 ปี และ ช่วยเหลืออื่น ๆ ที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนอยู่ในระดับมากทุกข้อ ยกเว้น ข้อ 1 . สถานศึกษากำหนดอัตราค่าธรรมเนียมตาม พ.ร.บ การศึกษา เอกชน และ ข้อ 2. สถานศึกษาไม่รับเงินเรียนฟรี 15 ปีจากรัฐบาล และ ความช่วยเหลืออื่นๆ ที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 4.4 ค่าสถิติพื้นฐานของความคิดเห็นของครู / บุคลากรทางการศึกษา และ ผู้ปกครอง นักเรียนเกี่ยวกับการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผล ด้านปัจจัยนำเข้า (นโยบายของคณะกรรมการสถานศึกษา)

นโยบายของคณะกรรมการสถานศึกษา	ครู / บุคลากร ทางการศึกษา		ผู้ปกครองนักเรียน		ระดับความคิดเห็น	
	\bar{x}	SD	\bar{x}	SD	ครู / บุคลากร ทางการศึกษา	ผู้ปกครอง นักเรียน
1.คณะกรรมการสถานศึกษาให้ความ เห็นชอบนโยบาย การบริหารจัดการของ สถานศึกษา	3.79	1.014	3.65	1.060	มาก	มาก
2.คณะกรรมการสถานศึกษากำกับดูแล การบริหารจัดการของสถานศึกษา	3.82	1.034	3.71	1.084	มาก	มาก
3.คณะกรรมการสถานศึกษากำกับ ดูแลระบบประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา	3.86	1.022	3.77	1.002	มาก	มาก
4.คณะกรรมการสถานศึกษาให้ความ เห็นชอบกำหนดค่าธรรมเนียมการเรียน และค่าธรรมเนียมอื่น ๆ	3.91	.902	3.76	.951	มาก	มาก
5.คณะกรรมการสถานศึกษากำกับดูแล งบประมาณรายงานประจำปี	3.90	1.020	3.77	1.014	มาก	มาก
6.คณะกรรมการสถานศึกษาให้ ความเห็นในการจัดองค์กรการ บริหารงาน	3.91	1.028	3.79	1.011	มาก	มาก
รวม	3.87	1.003	3.74	1.020	มาก	มาก

จากตารางที่ 4.4 แสดงว่า ครู / บุคลากรทางการศึกษา และ ผู้ปกครองนักเรียน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผล ด้านปัจจัยนำเข้า (นโยบายของคณะกรรมการสถานศึกษา) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ความคิดเห็นของครู / บุคลากรทางการศึกษา อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับ 3 อันดับแรก ได้แก่ ข้อ 4 . คณะกรรมการสถานศึกษาให้ความเห็นชอบกำหนดค่าธรรมเนียมการเรียนและค่าธรรมเนียมอื่น ๆ ข้อ 6 . คณะกรรมการสถานศึกษาให้ความเห็นในการจัดองค์กรการบริหารงาน และ ข้อ 5. คณะกรรมการสถานศึกษากำกับดูแลงบประมาณรายจ่ายประจำปี ส่วนความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับ 3 อันดับแรก เช่นเดียวกับครู / บุคลากรทางการศึกษาใน ข้อ 6. ข้อ 5. และข้อ 3. คณะกรรมการสถานศึกษากำกับดูแลระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ตารางที่ 4.5 ค่าสถิติพื้นฐานของความคิดเห็นของครู / บุคลากรทางการศึกษา และ ผู้ปกครองนักเรียนเกี่ยวกับการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผล ด้านปัจจัยนำเข้า (ผู้เรียน)

ผู้เรียน	ครู / บุคลากรทางการศึกษา		ผู้ปกครองนักเรียน		ระดับความคิดเห็น	
	\bar{x}	SD	\bar{x}	SD	ครู / บุคลากรทางการศึกษา	ผู้ปกครองนักเรียน
1.นักเรียนมีผู้ปกครองสนับสนุนด้านค่าใช้จ่าย	4.15	.936	4.03	.944	มาก	มาก
2.นักเรียนมีผู้ปกครองหรือพ่อแม่เป็นผู้ดูแลในระหว่างเข้าศึกษาในสถานศึกษา	4.40	.747	4.25	.880	มาก	มาก
3.นักเรียนได้รับการดูแลเอาใจใส่ จากผู้ปกครอง/พ่อแม่ ด้านพัฒนาการ 4 ด้าน	4.32	.807	4.20	.825	มาก	มาก

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

ผู้เรียน	ครู / บุคลากร ทางการศึกษา		ผู้ปกครองนักเรียน		ระดับความคิดเห็น	
	\bar{x}	SD	\bar{x}	SD	ครู / บุคลากร ทางการศึกษา	ผู้ปกครอง นักเรียน
4.นักเรียนได้รับการเตรียมความพร้อม ด้านกิจกรรมการเรียนการสอนจาก ผู้ปกครอง	4.14	.807	3.99	.863	มาก	มาก
5.นักเรียนมีที่พักอาศัยอยู่ในชุมชนและ สังคมที่ดี	4.39	.746	4.21	.836	มาก	มาก
รวม	4.28	.809	4.14	.870	มาก	มาก

จากตารางที่ 4.5 แสดงว่า ครู / บุคลากรทางการศึกษา และ ผู้ปกครองนักเรียน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทั้งครู / บุคลากรทางการศึกษา และ ผู้ปกครองนักเรียน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงตามลำดับ 3 อันดับแรก ได้แก่ ข้อ 2. ผู้เรียนมีผู้ปกครองหรือพ่อแม่ เป็นผู้ดูแลในระหว่างเข้าศึกษาในสถานศึกษา ข้อ 5. นักเรียนมีที่พักอาศัยอยู่ในชุมชนและสังคมที่ดี และ ข้อ 3. ผู้เรียนได้รับการดูแลเอาใจใส่จากผู้ปกครอง/พ่อแม่ด้านพัฒนาการ 4 ด้าน

ตารางที่ 4.6 ค่าสถิติพื้นฐานของความคิดเห็นของครู และ บุคลากรทางการศึกษา และ ผู้ปกครอง นักเรียนเกี่ยวกับการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผล ด้านปัจจัยนำเข้า (ผู้บริหารและครู)

ผู้บริหารและครู	ครู / บุคลากร ทางการศึกษา		ผู้ปกครองนักเรียน		ระดับความคิดเห็น	
	\bar{x}	SD	\bar{x}	SD	ครู / บุคลากร ทางการศึกษา	ผู้ปกครอง นักเรียน
1.ผู้บริหารมีความรู้ความสามารถ บริหารจัดการสถานศึกษา	4.33	.826	4.14	.907	มาก	มาก
2.ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์กว้างไกล บริหารงานปรับเปลี่ยนตามสถานการณ์	4.20	.961	3.97	1.075	มาก	มาก
3.ผู้บริหารมีความมุ่งมั่นพัฒนา การศึกษาปฐมวัยเพื่อให้เกิด ประสิทธิผลอย่างสูงสุด	4.18	1.034	3.96	1.110	มาก	มาก
4.ครูมีวุฒิการศึกษาด้านปฐมวัย	3.94	1.068	3.75	1.139	มาก	มาก
5.จำนวนครูมีปริมาณเพียงพอใน สถานศึกษา	3.74	1.095	3.59	1.209	มาก	มาก
6.ครูมีจิตวิทยาในการดูแลและการสอน ระดับปฐมวัย	3.91	1.017	3.77	1.079	มาก	มาก
7.ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงความ ชื่นชมและสรรเสริญในคุณค่าของวิชาชีพ	4.15	.889	3.92	1.039	มาก	มาก
8.ผู้บริหารสถานศึกษารักษาชื่อเสียง และปกป้องศักดิ์ศรีแห่งวิชาชีพ	4.05	1.140	3.83	1.215	มาก	มาก
9.ผู้บริหารสถานศึกษายกย่องและ เชิดชู เกียรติผู้มีผลงานในวิชาชีพ ให้ สาธารณชนได้รับรู้	4.10	.984	3.84	1.141	มาก	มาก

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

ผู้บริหารและครู	ครู / บุคลากร ทางการศึกษา		ผู้ปกครองนักเรียน		ระดับ ความคิดเห็น	
	\bar{x}	SD	\bar{x}	SD	ครู / บุคลากร ทางการศึกษา	ผู้ปกครอง นักเรียน
	10.ผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติหน้าที่ ด้วยความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์สุจริตตาม กฎระเบียบขององค์กร	4.09	.988	3.86	1.143	มาก
11.ผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติหน้าที่ ด้วยความมุ่งมั่น ตั้งใจ และใช้ความรู้ ความสามารถในการพัฒนาครูและ บุคลากร	4.08	1.188	3.82	1.237	มาก	มาก
12.ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนการ จัดกิจกรรมเกี่ยวกับการพัฒนาครู การ เรียน การสอน และการศึกษาดูงาน	4.06	1.098	3.81	1.190	มาก	มาก
13. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครู และบุคลากรได้ศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์ วิจัย และนำเสนอผลงาน ที่เกี่ยวข้องกับ วิชาชีพ	3.95	1.177	3.78	1.198	มาก	มาก
14 . ผู้บริหารสถานศึกษาเข้าร่วม ส่งเสริม และประชาสัมพันธ์กิจกรรม ของวิชาชีพหรือองค์กรวิชาชีพอย่าง สร้างสรรค์	3.99	1.046	3.78	1.135	มาก	มาก
รวม	4.06	1.037	3.84	1.130	มาก	มาก

จากตารางที่ 4.6 แสดงว่า ครู / บุคลากรทางการศึกษา และ ผู้ปกครองนักเรียน มีความ
 คิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผล ด้านปัจจัยนำเข้า
 (ผู้บริหารและครู) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทั้งครู / บุคลากร

ทางการศึกษา และ ผู้ปกครองนักเรียน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับ 3 อันดับแรก ได้แก่ ข้อ 1. ผู้บริหารมีความรู้ความสามารถด้านบริหารจัดการสถานศึกษาข้อ 2. ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์กว้างไกลบริหารงานปรับเปลี่ยนตามสถานการณ์ ข้อ 3 . ผู้บริหารมีความมุ่งมั่นพัฒนาการศึกษาปฐมวัยเพื่อให้เกิดประสิทธิผลอย่างสูงสุด

ตารางที่ 4.7 ค่าสถิติพื้นฐานของความคิดเห็นของครู / บุคลากรทางการศึกษา และ ผู้ปกครองนักเรียนเกี่ยวกับการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผล ด้านปัจจัยนำเข้า (จรรยาบรรณวิชาชีพครู)

จรรยาบรรณวิชาชีพครู	ครู / บุคลากรทางการศึกษา		ผู้ปกครองนักเรียน		ระดับความคิดเห็น	
	\bar{x}	SD	\bar{x}	SD	ครู / บุคลากรทางการศึกษา	ผู้ปกครองนักเรียน
1.ครูมีความผูกพันกับสถานศึกษาเป็นอย่างดี	4.45	.671	4.30	.779	มาก	มาก
2.ครูมีความรักและศรัทธาต่อสถานศึกษา	4.42	.647	4.30	.748	มาก	มาก
3.ครูมีบุคลิกภาพดี เป็นแบบอย่างที่ดีต่อนักเรียน	4.45	.650	4.32	.739	มาก	มาก
4.ครูได้รับการยกย่องทั้งในองค์กรและนอกองค์กร	4.25	.797	4.08	.880	มาก	มาก
5.ครูมีความชื่นชมและศรัทธาในคุณค่าต่อวิชาชีพ	4.42	.647	4.22	.768	มาก	มาก
6.ครูรักษาชื่อเสียงและปกป้องศักดิ์ศรีแห่งวิชาชีพครู	4.41	.667	4.19	.782	มาก	มาก

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

จรรยาบรรณวิชาชีพครู	ครู / บุคลากร ทางการศึกษา		ผู้ปกครองนักเรียน		ระดับความคิดเห็น	
	\bar{x}	SD	\bar{x}	SD	ครู / บุคลากร ทางการศึกษา	ผู้ปกครอง นักเรียน
7.ครูอุทิศตนเพื่อความก้าวหน้าต่อ วิชาชีพของศิษย์	4.39	.620	4.23	.779	มาก	มาก
8.ครูอยู่ในกฎระบบของสถานศึกษา อยู่ ตลอดเวลา	4.34	.664	4.15	.807	มาก	มาก
9.ครูใช้องค์ความรู้ที่หลากหลาย ในการปฏิบัติหน้าที่และแลกเปลี่ยน เรียนรู้กับสมาชิกในองค์กร	4.32	.732	4.31	.789	มาก	มาก
รวม	4.38	.677	4.23	.786	มาก	มาก

จากตารางที่ 4.7 แสดงว่า ครู / บุคลากรทางการศึกษา และ ผู้ปกครองนักเรียน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิภาพ ด้านปัจจัยนำเข้า (จรรยาบรรณวิชาชีพครู) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ความคิดเห็นของครู / บุคลากรทางการศึกษาอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงตามลำดับ 3 อันดับแรก ได้แก่ ข้อ 1. ครูมีความผูกพันกับสถานศึกษาเป็นอย่างดี ข้อ 3. ครูมีบุคลิกภาพดี เป็นแบบอย่างที่ดีต่อนักเรียน ข้อ 2. ครูมีความรักและศรัทธาต่อสถานศึกษา และ ข้อ 5. ครูมีความชื่นชมและศรัทธาในคุณค่าต่อวิชาชีพ ส่วนความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนอยู่ในระดับมากทุกข้อ เช่นกัน เรียงลำดับ 3 อันดับแรก ได้แก่ ข้อ 3. ข้อ 9. ครูใช้องค์ความรู้หลากหลายในการปฏิบัติหน้าที่และแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสมาชิกในองค์กร ข้อ 1. และ ข้อ 2.

ตารางที่ 4.8 ค่าสถิติพื้นฐานของความคิดเห็นของครู / บุคลากรทางการศึกษา และ ผู้ปกครอง นักเรียนเกี่ยวกับการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผล ด้านปัจจัยนำเข้า (จรรยาบรรณวิชาชีพผู้บริหาร)

จรรยาบรรณวิชาชีพผู้บริหาร	ครู / บุคลากร ทางการศึกษา		ผู้ปกครองนักเรียน		ระดับความคิดเห็น	
	\bar{x}	SD	\bar{x}	SD	ครู / บุคลากร ทางการศึกษา	ผู้ปกครอง นักเรียน
1.ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงความชื่นชม และศรัทธาในคุณค่าของวิชาชีพ	4.26	.817	4.18	.988	มาก	มาก
2.ผู้บริหารสถานศึกษารักษาชื่อเสียงและ ปกป้องศักดิ์ศรีแห่งวิชาชีพ	4.29	.867	4.21	.933	มาก	มาก
3.ผู้บริหารสถานศึกษายกย่องและ เชิดชูเกียรติผู้มีผลงานในวิชาชีพ ให้ สาธารณชนได้รับรู้	4.21	.861	4.07	1.011	มาก	มาก
4.ผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติหน้าที่ด้วย ความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์สุจริตตาม กฎระเบียบขององค์กร	4.31	.813	4.18	.916	มาก	มาก
5.ผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติหน้าที่ด้วย ความมุ่งมั่น ตั้งใจ และใช้ความรู้ ความสามารถในการพัฒนาครูและ บุคลากร	4.28	.823	4.16	.928	มาก	มาก
6.ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุน การ จัดกิจกรรมเกี่ยวกับการพัฒนาครู การ เรียน การสอน และการศึกษาดูงาน	4.18	.875	4.10	.991	มาก	มาก

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

จรรยาบรรณวิชาชีพผู้บริหาร	ครู / บุคลากร ทางการศึกษา		ผู้ปกครองนักเรียน		ระดับความคิดเห็น	
	\bar{x}	SD	\bar{x}	SD	ครู / บุคลากร ทางการศึกษา	ผู้ปกครอง นักเรียน
7.ผู้บริหารสถานศึกษาเข้าร่วม ส่งเสริม และประชาสัมพันธ์กิจกรรมของวิชาชีพ หรือองค์กรวิชาชีพอย่างสร้างสรรค์	4.16	.816	3.94	.974	มาก	มาก
8.ผู้บริหารเป็นที่ยอมรับทั้งในองค์กร และนอกองค์กร	4.20	.867	4.00	.946	มาก	มาก
รวม	4.24	.842	4.11	.961	มาก	มาก

จากตารางที่ 4.8 แสดงว่า ครู / บุคลากรทางการศึกษา และ ผู้ปกครองนักเรียน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผล ด้านปัจจัยนำเข้า (จรรยาบรรณวิชาชีพผู้บริหาร) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ครู / บุคลากรทางการศึกษา มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับ 3 อันดับแรก ได้แก่ ข้อ 4.ผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ ข้อ ๕.ผู้ปกครองนักเรียนปฏิบัติตามที่ด้วยความมุ่งมั่น ตั้งใจ และใช้ความรู้ความสามารถในการพัฒนาครูและบุคลากร ส่วนความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนอยู่ในระดับมากทุกข้อ เช่นกัน เรียงตามลำดับ 3 อันดับแรก ได้แก่ ข้อ 2. ข้อ 1. ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงความชื่นชมและศรัทธาในคุณค่าของวิชาชีพ และ ข้อ 4. เช่นเดียวกับ ครู / บุคลากรทางการศึกษา

ตารางที่ 4.9 ค่าสถิติพื้นฐานของความคิดเห็นของครู และ บุคลากรทางการศึกษา และ ผู้ปกครอง นักเรียนเกี่ยวกับการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผล ด้านปัจจัยนำเข้า (งบประมาณ)

งบประมาณ	ครู / บุคลากร ทางการศึกษา		ผู้ปกครอง นักเรียน		ระดับความคิดเห็น	
	\bar{x}	SD	\bar{x}	SD	ครู / บุคลากร ทางการศึกษา	ผู้ปกครอง นักเรียน
1.สถานศึกษามีงบประมาณบริหาร เพียงพอ	3.96	1.076	3.78	1.116	มาก	มาก
2.สถานศึกษาใช้จ่ายงบประมาณอย่าง คุ้มค่า	3.90	1.101	3.79	1.160	มาก	มาก
3.สถานศึกษาจัดงบประมาณพัฒนาการ บุคลากรอย่างเพียงพอ และ เหมาะสม	3.69	1.235	3.61	1.266	มาก	มาก
4.สถานศึกษามีสวัสดิการเงินกู้ยืมแก่ ผู้บริหาร ครูและบุคลากร	3.54	1.266	3.40	1.316	มาก	ปานกลาง
5.สถานศึกษามีเงินช่วยเหลืออื่น ๆ แก่ ผู้บริหาร ครูและบุคลากร	3.30	1.423	3.14	1.443	ปาน	ปานกลาง
6.สถานศึกษาใช้ทุนของสถานศึกษา ดำเนินการเป็นส่วนใหญ่	3.21	1.438	2.99	1.463	ปาน	ปานกลาง
7.สถานศึกษารับเงินอุดหนุนจาก รัฐบาลตามกฎหมาย	3.36	1.404	3.21	1.419	ปาน	ปานกลาง
8.สถานศึกษาได้รับเงินสนับสนุนจาก และหน่วยงานอื่นๆ	3.29	1.417	3.22	1.380	ปาน	ปานกลาง
9.สถานศึกษาจัดทำเอกสารการเงิน บัญชีอย่างเป็นระบบและมีแนวปฏิบัติ ทางการเงินและบัญชีที่ถูกต้อง	3.46	1.481	3.33	1.480	ปาน	ปานกลาง
10 .สถานศึกษามีรายได้จาก ค่าธรรมเนียมการเรียนบริหารจัดการ อย่างเพียงพอ	3.86	1.215	3.78	1.221	มาก	มาก

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

งบประมาณ	ครู / บุคลากร ทางการศึกษา		ผู้ปกครอง นักเรียน		ระดับความคิดเห็น	
	\bar{x}	SD	\bar{x}	SD	ครู / บุคลากร ทางการศึกษา	ผู้ปกครอง นักเรียน
	11 .สถานศึกษาจัดงบประมาณอย่าง คุ้มค่า คุ่มทุนและเป็นระบบ	3.78	1.253	3.69	1.233	มาก
12 .สถานศึกษามีการจัดตั้ง คณะกรรมการตรวจสอบงบประมาณ อย่างโปร่งใส	3.87	1.150	3.77	1.166	มาก	มาก
รวม	3.60	1.288	3.48	1.305	มาก	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.9 แสดงว่า ครู / บุคลากรทางการศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผล ด้านปัจจัยนำเข้า (งบประมาณ) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก แต่ผู้ปกครองนักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ครู / บุคลากรทางการศึกษา มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ ยกเว้นข้อ 9. สถานศึกษาจัดทำเอกสารการเงิน บัญชีอย่างเป็นระบบและมีแนวปฏิบัติทางการเงินและบัญชีที่ถูกต้อง ข้อ 7. สถานศึกษารับเงินอุดหนุนจากรัฐบาลตามกฎหมาย ข้อ 5. สถานศึกษามีเงินช่วยเหลืออื่น ๆ แก่ผู้บริหาร ครูและบุคลากร ข้อ 6. สถานศึกษาใช้ทุนของสถานศึกษาดำเนินกิจการเป็นส่วนใหญ่ ที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนอยู่ในระดับมากทุกข้อ ยกเว้น ข้อ 4. สถานศึกษามีสวัสดิการกั้ยืมเงินแก่ผู้บริหารครู และ ข้อ 9. สถานศึกษาจัดทำเอกสารการเงินบัญชีอย่างเป็นระบบ และมีแนวปฏิบัติทางการเงิน และ บัญชีที่ถูกต้อง ข้อ 8 . สถานศึกษาได้รับเงินสนับสนุนจากหน่วยงานอื่น ๆ ข้อ 7. สถานศึกษารับเงินอุดหนุนจากรัฐบาลตามกฎหมายข้อ 5 . สถานศึกษามีเงินช่วยเหลืออื่น ๆ แก่ผู้บริหาร ครู และ บุคลากร และ ข้อ 6. สถานศึกษาใช้ทุนของสถานศึกษาดำเนินกิจการเป็นส่วนใหญ่ที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 4.10 ค่าสถิติพื้นฐานของความคิดเห็นของครู และ บุคลากรทางการศึกษา และ ผู้ปกครอง นักเรียนเกี่ยวกับการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผล ด้านกระบวนการเปลี่ยนแปลงสภาพ (การบริหารจัดการหลักสูตร)

การบริหารจัดการหลักสูตร	ครู / บุคลากร ทางการศึกษา		ผู้ปกครอง นักเรียน		ระดับความคิดเห็น	
	\bar{x}	SD	\bar{x}	SD	ครู / บุคลากร ทางการศึกษา	ผู้ปกครอง นักเรียน
1.สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรระดับ ปฐมวัยสอดคล้องกับสภาพแวดล้อม ของชุมชนและผู้เรียน	4.02	.917	3.93	.988	มาก	มาก
2.สถานศึกษาจัดทำหลักสูตร สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้น พื้นฐานระดับปฐมวัยของ กระทรวงศึกษาธิการ	4.09	.844	3.93	.967	มาก	มาก
3.สถานศึกษามีการประชุมชี้แจงการ ใช้หลักสูตรต่อคณะกรรมการ สถานศึกษา ครู ผู้ปกครองนักเรียน และผู้ที่เกี่ยวข้อง	4.09	.776	3.93	.906	มาก	มาก
4.หลักสูตรสถานศึกษานำการเรียนรู้ โดยผ่านประสบการณ์และการจัด กิจกรรมเหมาะสมตามวัยของผู้เรียน	4.23	.808	4.07	.889	มาก	มาก
5.สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ชุมชน ผู้ปกครองนักเรียน เข้ามามีส่วนร่วม ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แก่ นักเรียน	3.94	1.037	3.75	1.134	มาก	มาก

ตารางที่ 4.10 (ต่อ)

การบริหารจัดการหลักสูตร	ครู / บุคลากรทางการศึกษา		ผู้ปกครองนักเรียน		ระดับความคิดเห็น	
	\bar{x}	SD	\bar{x}	SD	ครู / บุคลากรทางการศึกษา	ผู้ปกครองนักเรียน
6.สถานศึกษามีการประเมินผลหลักสูตรและพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่องทุกปีการศึกษา	4.08	.937	3.99	1.018	มาก	มาก
7.สถานศึกษามีเทคโนโลยีที่ทันสมัยและนวัตกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายแก่ผู้เรียน	4.14	.789	4.06	.846	มาก	มาก
รวม	4.08	.873	3.95	.964	มาก	มาก

จากตารางที่ 4.10 แสดงว่า ครู / บุคลากรทางการศึกษา และ ผู้ปกครองนักเรียน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผลด้านกระบวนการแปลงสภาพ (การบริหารจัดการหลักสูตร) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ความคิดเห็นของครู / บุคลากรทางการศึกษาอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับ 3 อันดับแรก ได้แก่ ข้อ 4. หลักสูตรสถานศึกษาเน้นการเรียนรู้โดยผ่านประสบการณ์และการจัดกิจกรรมเหมาะสมตามวัยของผู้เรียน ข้อ 7. สถานศึกษามีเทคโนโลยีที่ทันสมัยและนวัตกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายแก่ผู้เรียน ข้อ 2. สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรสอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับปฐมวัยของกระทรวงศึกษาธิการ และ 3. สถานศึกษามีการประชุมชี้แจงการใช้หลักสูตรต่อคณะกรรมการสถานศึกษา ครู ผู้ปกครองนักเรียนและผู้ที่เกี่ยวข้องส่วนความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนอยู่ในระดับมากทุกข้อ คล้ายกับ ครู / บุคลากรทางการศึกษา เรียงลำดับ 3 อันดับแรก ได้แก่ ข้อ 4. ข้อ 7. และ ข้อ 6. สถานศึกษามีการประเมินผลหลักสูตรและพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่องทุกปีการศึกษา

ตารางที่ 4.11 ค่าสถิติพื้นฐานของความคิดเห็นของครู / บุคลากรทางการศึกษา และ ผู้ปกครอง นักเรียนเกี่ยวกับการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผล ด้านกระบวนการ แปลงสภาพ (กิจกรรมการเรียนการสอน)

กิจกรรมการเรียนการสอน	ครู / บุคลากร ทางการศึกษา		ผู้ปกครอง นักเรียน		ระดับความคิดเห็น	
	\bar{x}	SD	\bar{x}	SD	ครู / บุคลากร ทางการศึกษา	ผู้ปกครอง นักเรียน
1.สถานศึกษาจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.36	.840	4.19	.964	มาก	มาก
2.สถานศึกษาจัดกระบวนการเรียนรู้ให้ ผู้เรียนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพ	4.41	.699	4.26	.865	มาก	มาก
3.สถานศึกษาจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ ให้ผู้เรียนได้คิดวิเคราะห์และ ลงมือ ปฏิบัติจริงโดยใช้กระบวนการกลุ่ม	4.26	.772	4.13	.867	มาก	มาก
4.สถานศึกษาจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยใช้แหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย	4.21	.744	4.02	.872	มาก	มาก
5.สถานศึกษาพัฒนาการเรียนรู้ของ ผู้เรียนโดยใช้กระบวนการวิจัย แก้ปัญหาผู้เรียนเป็นรายบุคคล	4.16	.801	4.01	.935	มาก	มาก
6.ครูจัดประสบการณ์เรียนรู้ส่งเสริม พัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาของผู้เรียน	4.39	.746	4.24	.853	มาก	มาก
7.สถานศึกษาเป็นองค์กรแห่งการ เรียนรู้	4.37	.771	4.25	.831	มาก	มาก
8.ครูจัดกิจกรรมส่งเสริมแลกเปลี่ยน การเรียนรู้ให้นักเรียนได้แสดงออกตาม ความพร้อมและพัฒนาการ	4.27	.767	4.15	.832	มาก	มาก

ตารางที่ 4.11 (ต่อ)

กิจกรรมการเรียนการสอน	ครู / บุคลากร ทางการศึกษา		ผู้ปกครอง นักเรียน		ระดับความคิดเห็น	
	\bar{x}	SD	\bar{x}	SD	ครู / บุคลากร ทางการศึกษา	ผู้ปกครอง นักเรียน
9.ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้เน้น พัฒนาการด้านสมอง เพื่อให้ผู้เรียนได้ เรียนรู้ตามความถนัด	4.29	.682	4.15	.791	มาก	มาก
10.ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยบูรณา การผ่านการเรียนการเล่นจาก ประสบการณ์ตรงให้แก่ผู้เรียน	4.34	.716	4.18	.817	มาก	มาก
11.ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้น ทักษะผู้เรียนมีความคิด ริเริ่ม สร้างสรรค์ตัดสินใจด้วยตนเอง โดยมี ครูช่วยสนับสนุนอำนวยความสะดวก	4.35	.786	4.20	.860	มาก	มาก
12.ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียน ได้แสดงออกเต็มความสามารถ	4.47	.724	4.31	.804	มาก	มาก
13.ครูจัดทำเพิ่มสะสมงานของ นักเรียนเพื่อแจ้งให้ผู้ปกครองรับทราบ ความก้าวหน้าทางการเรียน	4.61	.618	4.42	.777	มากที่สุด	มาก
14.สถานศึกษาจัดกิจกรรมส่งเสริม คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน	4.36	.647	4.17	.791	มาก	มาก
15.สถานศึกษาจัดกิจกรรมแนะแนว เพื่อพัฒนาผู้เรียนทั้ง 4 ด้าน	4.36	.700	4.20	.827	มาก	มาก
16.สถานศึกษาจัดบรรยากาศการเรียนรู้ ที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน	4.25	.731	3.90	.955	มาก	มาก

ตารางที่ 4.11 (ต่อ)

กิจกรรมการเรียนการสอน	ครู / บุคลากร ทางการศึกษา		ผู้ปกครอง นักเรียน		ระดับความคิดเห็น	
	\bar{x}	SD	\bar{x}	SD	ครู / บุคลากร ทางการศึกษา	ผู้ปกครอง นักเรียน
17.สถานศึกษาจัดให้มีการตรวจ สุขภาพนักเรียน	4.41	.710	4.10	.818	มาก	มาก
18.สถานศึกษาจัดให้มีระบบรักษา ความสะอาด ความปลอดภัยอย่างทั่วถึง	4.39	.765	4.30	.830	มาก	มาก
19.สถานศึกษาบริการจัดพาหนะ ใน การรับ-ส่งนักเรียน	4.36	.976	4.22	1.024	มาก	มาก
20.สถานศึกษาจัดรถบริการรับส่ง บุคลากร ครู ทุกวันตามจุดโดยไม่เก็บ ค่าใช้จ่าย	3.50	1.442	3.48	1.365	มาก	ปาน กลาง
รวม	4.30	.785	4.15	.887	มาก	มาก

จากตารางที่ 4.11 แสดงว่า ครู / บุคลากรทางการศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการ
 บริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิภาพด้านกระบวนการแปลงสภาพ
 (การเรียนการสอน) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความคิดเห็นอยู่
 ในระดับมากทุกข้อ ยกเว้น ข้อ 13 . ครูจัดทำแฟ้มสะสมงานของนักเรียนเพื่อแจ้งให้ผู้ปกครอง
 รับทราบความก้าวหน้าทางการเรียนที่อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียน
 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ
 ยกเว้น ข้อ 20. สถานศึกษาจัดรถบริการรับ - ส่งบุคลากร ครู ทุกวันตามจุด โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย ที่มี
 ความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 4.12 ค่าสถิติพื้นฐานของความคิดเห็นของครู / บุคลากรทางการศึกษา และ ผู้ปกครอง นักเรียนเกี่ยวกับการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผล ด้านกระบวนการเปลี่ยนแปลงสภาพ (การวัดและประเมินผลการเรียนการสอน)

การวัดและประเมินผลการเรียนสอน	ครู / บุคลากร ทางการศึกษา		ผู้ปกครองนักเรียน		ระดับความคิดเห็น	
	\bar{x}	SD	\bar{x}	SD	ครู / บุคลากร ทางการศึกษา	ผู้ปกครอง นักเรียน
1.สถานศึกษามีระบบการวัดและ ประเมินผลการเรียนตามเกณฑ์มาตรฐาน ปฐมวัย	4.24	.677	4.11	.838	มาก	มาก
2.สถานศึกษาใช้เครื่องมือวัดและ ประเมินผลการเรียนหลากหลาย	4.23	.693	4.09	.788	มาก	มาก
3.สถานศึกษามีเกณฑ์การตัดสินผลการ เรียนตามมาตรฐานของการศึกษาระดับ ปฐมวัย	4.24	.819	4.06	.907	มาก	มาก
4.สถานศึกษามีระบบการรายงานผลการ เรียนรู้ต่อผู้ปกครองนักเรียน และชุมชน ตามมาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย	4.30	.737	4.13	.816	มาก	มาก
5.สถานศึกษานำผลการเรียนของผู้เรียน ไปพัฒนาการเรียนการสอนของครูและ พัฒนาหลักสูตร	4.27	.708	4.13	.785	มาก	มาก
6.สถานศึกษามีการประกันคุณภาพ การศึกษาทั้งภายในและภายนอกอย่างมี ประสิทธิภาพ	4.26	.685	4.13	.790	มาก	มาก
รวม	4.26	.720	4.11	.821	มาก	มาก

จากตารางที่ 4.12 แสดงว่า ครู / บุคลากรทางการศึกษา และ ผู้ปกครองนักเรียน มีความ
คิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผล ด้านกระบวนการ
เปลี่ยนแปลงสภาพ (การวัดและประเมินผลการเรียนการสอน) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา

เป็นรายชื่อ พบว่า ทั้งครู / บุคลากรทางการศึกษา และ ผู้ปกครองนักเรียน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับ 3 อันดับแรก ได้แก่ ข้อ 4. สถานศึกษามีระบบการรายงานผลการเรียนรู้ต่อผู้ปกครองนักเรียน และชุมชนตามมาตรฐานการศึกษาในระดับปฐมวัยข้อ 5. สถานศึกษานำผลการเรียนของผู้เรียน ไปพัฒนาการเรียนการสอนของครูและพัฒนาหลักสูตร และ ข้อ 6 . สถานศึกษามีการประกันคุณภาพการศึกษาทั้งภายในและภายนอกอย่างมีประสิทธิภาพ

ตารางที่ 4.13 ค่าสถิติพื้นฐานของความคิดเห็นของครู / บุคลากรทางการศึกษา และ ผู้ปกครองนักเรียนเกี่ยวกับการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผล ด้านผลผลิต (ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน)

ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน	ครู / บุคลากรทางการศึกษา		ผู้ปกครองนักเรียน		ระดับความคิดเห็น	
	\bar{x}	SD	\bar{x}	SD	ครู / บุคลากรทางการศึกษา	ผู้ปกครองนักเรียน
1.นักเรียนมีคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์	4.24	.570	4.11	.688	มาก	มาก
2.นักเรียนมีพัฒนาการครบทุกด้านตามศักยภาพ	4.22	.647	3.96	.745	มาก	มาก
3.นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามที่หลักสูตรสถานศึกษากำหนด	4.26	.592	4.07	.807	มาก	มาก
4.นักเรียนมีความรู้และทักษะเบื้องต้นตามหลักสูตรระดับปฐมวัย	4.33	.651	4.19	.842	มาก	มาก
5.นักเรียนมีจิตสาธารณะร่วมกันอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและพัฒนาสิ่งแวดล้อม	4.15	.622	4.02	.753	มาก	มาก
6.นักเรียนมีทักษะในการแก้ปัญหาที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ดี	4.14	.695	4.06	.759	มาก	มาก

ตารางที่ 4.13 (ต่อ)

ผลผลิต ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน	ครู / บุคลากร ทางการศึกษา		ผู้ปกครองนักเรียน		ระดับความคิดเห็น	
	\bar{x}	SD	\bar{x}	SD	ครู / บุคลากร ทางการศึกษา	ผู้ปกครอง นักเรียน
7.นักเรียนมีสุนทรียภาพด้านศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหวอย่าง คล่องแคล่ว	4.31	.711	4.16	.817	มาก	มาก
8.นักเรียนสามารถทำงานจนสำเร็จ และ ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข	4.28	.710	4.11	.791	มาก	มาก
9.นักเรียนมีมาตรฐานปฐมวัยตามที่ กำหนดครบถ้วนปฐมวัย	4.17	.749	4.16	.819	มาก	มาก
10.นักเรียนได้รับการส่งเสริมพัฒนาทุก ด้าน	4.30	.686	4.22	.769	มาก	มาก
11.นักเรียนมีความสนใจใฝ่เรียน ใฝ่รู้ และรักการอ่านอย่างต่อเนื่อง	4.32	.722	4.18	.804	มาก	มาก
12.นักเรียนมีสุขนิสัยทั้งสุขภาพกายและ สุขภาพจิตที่ดี	4.38	.694	4.20	.796	มาก	มาก
รวม	4.26	.671	4.12	.783	มาก	มาก

จากตารางที่ 4.13 แสดงว่า ครู / บุคลากร และ ผู้ปกครองนักเรียน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผล ด้านผลผลิต (ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อเช่นกัน เรียงลำดับ 3 อันดับแรก ได้แก่ ข้อ 12. นักเรียนมีสุขนิสัยทั้งสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี ข้อ 4. นักเรียนมีความรู้และทักษะเบื้องต้นตามหลักสูตรระดับปฐมวัย และ ข้อ 11. นักเรียนมีความสนใจใฝ่เรียน ใฝ่รู้และรักการอ่านอย่างต่อเนื่อง

ตารางที่ 4.14 ค่าสถิติพื้นฐานของความคิดเห็นของครู / บุคลากรทางการศึกษา และ ผู้ปกครอง นักเรียนเกี่ยวกับการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผล ด้านผลผลิต (ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียน)

ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียน	ครู / บุคลากร ทางการศึกษา		ผู้ปกครองนักเรียน		ระดับความคิดเห็น	
	\bar{x}	SD	\bar{x}	SD	ครู / บุคลากร ทางการศึกษา	ผู้ปกครอง นักเรียน
1. ผู้ปกครองนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา	4.24	.656	4.12	.749	มาก	มาก
2. ผู้ปกครองนักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของสถานศึกษา	4.12	.782	3.86	.978	มาก	มาก
3. ผู้ปกครองนักเรียนมีความมั่นใจและรักศรัทธาต่อผู้บริหารและครู	4.11	.849	3.95	.934	มาก	มาก
4. ผู้ปกครองนักเรียนชื่นชมผลงานผู้บริหาร ครูและนักเรียน	4.17	.848	4.04	.857	มาก	มาก
5. ผู้ปกครองนักเรียนยอมรับการบริหารจัดการของสถานศึกษา	4.25	.832	4.07	.810	มาก	มาก
6. ผู้ปกครองนักเรียนมีความผูกพันต่อสถานศึกษา	4.19	.821	3.97	.878	มาก	มาก
7. ผู้ปกครองนักเรียนชื่นชมต่อคุณภาพของนักเรียนและความสำเร็จของนักเรียน	4.27	.708	4.16	.811	มาก	มาก
8. ผู้ปกครองนักเรียนสนับสนุนกิจกรรมของสถานศึกษา	4.32	.702	4.16	.804	มาก	มาก
9. ผู้ปกครองยอมรับวัฒนธรรมของสถานศึกษา	4.27	.738	4.13	.846	มาก	มาก

ตารางที่ 4.14 (ต่อ)

ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียน	ครู / บุคลากร		ผู้ปกครองนักเรียน		ระดับความคิดเห็น	
	ทางการศึกษา				ครู / บุคลากร	ผู้ปกครอง
	\bar{x}	SD	\bar{x}	SD	ทางการศึกษา	นักเรียน
10.ผู้ปกครองพอใจในเรื่องประสานงาน บ้านกับโรงเรียน	4.26	.792	4.11	.864	มาก	มาก
11.ผู้ปกครองพอใจสภาพแวดล้อมของ สถานศึกษา	4.17	.786	4.08	.856	มาก	มาก
12.สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง แสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับกิจกรรมการ ดำเนินงาน	4.30	.717	4.45	.697	มาก	มาก
รวม	4.22	.769	4.09	.840	มาก	มาก

จากตาราง ที่ 4.14 แสดงว่า ครู / บุคลากรทางการศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการ
 บริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผล ด้านผลผลิต (ความพึงพอใจของ
 ผู้ปกครองนักเรียน) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความคิดเห็นอยู่
 ในระดับมากทุกข้อเช่นกัน ความคิดเห็นของครู / บุคลากรทางการศึกษา เรียงลำดับ 3 อันดับแรก
 ได้แก่ ข้อ 8. ผู้ปกครองนักเรียนสนับสนุนกิจกรรมของสถานศึกษา ข้อ 12. สถานศึกษาเปิดโอกาส
 ให้ผู้ปกครองแสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับกิจกรรมการดำเนินงาน ข้อ 7. ผู้ปกครองนักเรียนชื่นชมต่อ
 คุณภาพของนักเรียนและความสำเร็จของนักเรียน และ ข้อ 9 .ผู้ปกครองยอมรับวัฒนธรรมของ
 สถานศึกษา ส่วน ความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียน เรียงลำดับ 3 อันดับแรก คล้ายกัน คือ ข้อ 12 .
 ข้อ 7. และ ข้อ 8.

ตารางที่ 4.15 ค่าสถิติพื้นฐานของความคิดเห็นของครู และ บุคลากรทางการศึกษา และ ผู้ปกครอง นักเรียนเกี่ยวกับการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผลในจังหวัดนนทบุรี ในภาพรวม และ รายด้าน

การบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับ ปฐมวัยในจังหวัดนนทบุรี	ครู / บุคลากร ทางการศึกษา		ผู้ปกครองนักเรียน		ระดับความคิดเห็น	
	\bar{x}	SD	\bar{x}	SD	ครู / บุคลากร ทางการศึกษา	ผู้ปกครอง นักเรียน
ด้านปัจจัยนำเข้า						
1.สภาพแวดล้อมของสถานศึกษา	4.17	.871	3.89	.990	มาก	มาก
2.ความต้องการของชุมชนและแหล่ง เรียนรู้ในชุมชน	3.70	1.105	3.26	1.225	มาก	ปาน กลาง
3.นโยบายของรัฐบาล	3.71	1.130	3.60	1.086	มาก	มาก
4.นโยบายของคณะกรรมการ สถานศึกษา	3.87	1.003	3.74	1.020	มาก	มาก
5.ผู้เรียน	4.28	.809	4.14	.870	มาก	มาก
6.ผู้บริหารและครู	4.06	1.037	3.84	1.130	มาก	มาก
7.จรรยาบรรณวิชาชีพของครู	4.38	.677	4.23	.786	มาก	มาก
8.จรรยาบรรณวิชาชีพผู้บริหาร	4.24	.842	4.11	.961	มาก	มาก
9.งบประมาณ	3.60	1.288	3.48	1.305	มาก	ปาน กลาง
ด้านกระบวนการแปลงสภาพ						
1.การบริหารจัดการหลักสูตร	4.08	.873	3.95	.964	มาก	มาก
2.กิจกรรมการเรียนการสอน	4.30	.785	4.15	.887	มาก	มาก
3.การวัดและประเมินผลการเรียนสอน	4.26	.720	4.11	.821	มาก	มาก

ตารางที่ 4.15 (ต่อ)

การบริหารสถานศึกษาเอกชนระดับ ปฐมวัยในจังหวัดนนทบุรี	ครู / บุคลากร ทางการศึกษา		ผู้ปกครองนักเรียน		ระดับความคิดเห็น	
	\bar{x}	SD	\bar{x}	SD	ครู / บุคลากร ทางการศึกษา	ผู้ปกครอง นักเรียน
ด้านผลผลิต						
1.ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน	4.26	.671	4.12	.783	มาก	มาก
2.ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียน	4.22	.769	4.09	.840	มาก	มาก
รวม	4.08	.899	3.91	.976	มาก	มาก

จากตารางที่ 4.15 แสดงว่า ครู / บุคลากรทางการศึกษา และ และ ผู้ปกครองนักเรียน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผล โดยภาพรวม และ รายด้าน อยู่ในระดับมาก ยกเว้น ด้านปัจจัยนำเข้า (ความต้องการของชุมชน และ แหล่งเรียนรู้ ในชุมชน และ งบประมาณ)ที่ผู้ปกครองนักเรียน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

ตอนที่ 3 การสังเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ และ จากแบบสอบถาม

เพื่อสรุปให้เห็นภาพรวมของการใช้ทฤษฎีระบบมาบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผล ผู้วิจัยจึงนำข้อมูลเชิงคุณภาพจากกรอบแนวคิดตามทฤษฎีของ Hoy และ Miskel การสัมภาษณ์แบบเจาะลึกกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ และ ผลจากการวิเคราะห์แบบสอบถาม จากครู บุคลากรทางการศึกษา และ ผู้ปกครองนักเรียน มาสังเคราะห์ในประเด็นต่าง ๆ ตามทฤษฎี ดังแสดง ในตารางที่ 4.16 ตารางที่ 4.17 และ ตารางที่ 4.18

มหาวิทยาลัยศรีปทุม
SRIPATUM UNIVERSITY

มหาวิทยาลัยศรีปทุม
SRIPATUM UNIVERSITY

มหาวิทยาลัยศรีปทุม
SRIPATUM UNIVERSITY

มหาวิทยาลัยศรีปทุม
SRIPATUM UNIVERSITY

มหาวิทยาลัยศรีปทุม
SRIPATUM UNIVERSITY

มหาวิทยาลัยศรีปทุม
SRIPATUM UNIVERSITY

มหาวิทยาลัยศรีปทุม
SRIPATUM UNIVERSITY

มหาวิทยาลัยศรีปทุม
SRIPATUM UNIVERSITY

มหาวิทยาลัยศรีปทุม
SRIPATUM UNIVERSITY

มหาวิทยาลัยศรีปทุม
SRIPATUM UNIVERSITY

มหาวิทยาลัยศรีปทุม
SRIPATUM UNIVERSITY

มหาวิทยาลัยศรีปทุม
SRIPATUM UNIVERSITY

มหาวิทยาลัยศรีปทุม
SRIPATUM UNIVERSITY

มหาวิทยาลัยศรีปทุม
SRIPATUM UNIVERSITY

ตอนที่ 4 การนำเสนอรูปแบบการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มี

ประสิทธิผลในจังหวัดนนทบุรี

ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการนำไปใช้จริงของรูปแบบการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผลในจังหวัดนนทบุรี โดยการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษาครูและคณะกรรมการบริหารสถานศึกษาผู้วิจัยขอเสนอผลสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) ในประเด็นสำคัญดังนี้

ความเห็นและข้อเสนอแนะในการปรับปรุงรูปแบบการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผลในจังหวัดนนทบุรี

จากการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) เพื่อประเมินและปรับปรุงรูปแบบการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผลในจังหวัดนนทบุรี โดยภาพรวมพบว่าผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยกับองค์ประกอบของรูปแบบและเนื้อหาในแต่ละองค์ประกอบที่กำหนด สามารถนำไปใช้ได้จริงและจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาเอกชน ระดับปฐมวัยและยังมีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นจะเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงรูปแบบการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยให้มีความถูกต้องสมบูรณ์และเหมาะสมยิ่งขึ้นซึ่งพอสรุปประเด็นสำคัญได้ดังนี้

รูปแบบที่ได้จากการวิจัยนี้ต้องแสดงความเป็นอัตลักษณ์ของการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผลในจังหวัดนนทบุรีอย่างแท้จริงสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยมีบริบทที่แตกต่างกัน

จึงมีคำถามว่ารูปแบบการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผลในจังหวัดนนทบุรี จะสามารถใช้ได้กับสถานศึกษาอื่นหรือไม่ควรปรับกระบวนการกลยุทธ์ และแนวทางการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผลในจังหวัดนนทบุรีให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาน่าจะเพิ่มเติมเนื้อหาในส่วนของเงื่อนไขในการนำไปใช้ได้จริงในสถานศึกษาและตัวบ่งชี้แห่งความสำเร็จรายละเอียดของแต่ละองค์ประกอบควรระบุให้ชัดเจนว่าส่วนใดที่ “ต้องทำ” หรือส่วนใดเป็นสิ่งที่ “ควรทำ” เพื่อให้สถานศึกษาสามารถจัดลำดับความสำคัญในการดำเนินงานตามความเป็นไปได้รูปแบบสุดท้ายจะต้องมีองค์ประกอบย่อยให้ครบถ้วนตามเนื้อหาที่นำเสนอไว้ในตอนต้น

ในการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผลให้สำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพอย่างแท้จริงนั้นผู้บริหารสถานศึกษาครูและบุคลากรต้องมีความรู้ความเข้าใจความตระหนักและความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ของตนเอง

สรุปในการพัฒนารูปแบบการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผลในจังหวัดนนทบุรี ในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบและประเมินโดยการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) แล้วทำการวิเคราะห์ข้อมูลและสังเคราะห์ข้อมูล เพื่อปรับปรุงแก้ไขรูปแบบให้มีความเหมาะสมต่อไปผลการประเมินรูปแบบการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผลในจังหวัดนนทบุรีปรากฏผลดังนี้

ตารางที่ 4.19 จำนวนข้อคำถามในแบบประเมินร่างรูปแบบและแบบประเมินรูปแบบ

ที่	รายการ	ผลการประเมิน		แปลผล
		\bar{x}	S.D.	
1	ด้านความเหมาะสม (Propriety)	4.42	0.38	มาก
2	ด้านความเป็นไปได้ (Feasibility)	4.63	0.42	มากที่สุด
3	ด้านความสอดคล้อง (Congruity)	4.33	0.54	มาก
4	ด้านความเป็นประโยชน์ (Utility)	4.83	0.39	มากที่สุด
รวม		4.47	0.43	มาก

จากตารางที่ 4.19 พบว่า ผลการประเมินรูปแบบการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผลในจังหวัดนนทบุรี โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จากการสัมมนาเชิงปฏิบัติการโดยภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาตามรายการพบว่ารายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือด้านความเป็นประโยชน์รองลงมาได้แก่ด้านความเป็นไปได้และความเหมาะสมตามลำดับส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือด้านความสอดคล้อง

จากการศึกษาข้อมูลเอกสาร ด้านบริหารงานของสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัย การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณจากแบบสอบถาม ตลอดจนผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ และข้อมูลเชิงปริมาณ สามารถสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้ออกมาเป็น รูปแบบการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผลดังแสดงในภาพประกอบที่ 4.1 และ ภาพประกอบที่ 4.2

มหาวิทยาลัยศรีปทุม
SRIPATUM UNIVERSITY

มหาวิทยาลัยศรีปทุม
SRIPATUM UNIVERSITY

จากภาพประกอบที่ 4.1 จะเห็นได้ว่า ปัจจัยนำเข้าที่ส่งผลต่อการบริหารงานสถานศึกษา เอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผล ในจังหวัดนนทบุรี จะประกอบไปด้วย 1. สภาพของสถานศึกษา 2. การสนองความต้องการของชุมชนและแหล่งเรียนรู้ของชุมชน 3. นโยบายของรัฐบาล 4. นโยบายของคณะกรรมการสถานศึกษา 5. ผู้เรียน 6. ผู้บริหารและครู และ 7. งบประมาณ องค์ประกอบแรกๆของปัจจัยนำเข้าของการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผล ในจังหวัดนนทบุรี ได้แก่ สภาพของสถานศึกษา ซึ่งหมายรวมถึงสภาพที่ตั้ง อาคารเรียน ห้องเรียน อาคารประกอบการ และสิ่งแวดล้อมที่จะช่วยสนับสนุนให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผล ดังนั้นในการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัย ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องใส่ใจและมีความรู้ความสามารถ ในการบริหารจัดการ อาคารสถานที่ และสิ่งแวดล้อม เพราะเป็นเรื่องของการอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานของฝ่ายอื่นๆด้วย ในส่วนที่เป็นประโยชน์ต่อนักเรียน คือช่วยสร้างลักษณะนิสัยที่เป็นระเบียบเรียบร้อย รักความสะอาด สวยงาม มีจิตสำนึกสาธารณะความสำคัญของสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา ก็คือเป็นสิ่งที่มองเห็นได้ง่าย เป็นรูปธรรม หากสถานศึกษามีอาคารสถานที่ที่สวยงาม มั่นคง แข็งแรง ปลอดภัยก็จะดึงดูดให้ผู้ปกครองนักเรียน ชุมชน ให้ความสนใจ เรียกว่าเป็นความประทับใจครั้งแรก (First impression) ผู้ปกครองนักเรียนก็จะนำบุตรหลานเข้ามาศึกษาในสถานศึกษา คำกล่าวที่ว่า “สถานศึกษาจะต้อง น่าดู น่าอยู่ น่าเรียน” จึงเป็นสิ่งที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องคำนึงถึงเป็นลำดับต้น ๆ ในการบริหารจัดการสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยจึงต้องพิจารณาถึงปัจจัยนำเข้าที่เป็นสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา ซึ่งมีลักษณะที่ตั้งเป็นสัดส่วน ทาง โกลแหล่งอบายมุข อาคารทุกหลังมั่นคง ปลอดภัยถูกสุขลักษณะ มีระบบสาธารณูปโภค ซึ่งอำนวยความสะดวกครบถ้วน สภาพภายในอาคารเรียนจะต้องมีห้องเรียนที่เพียงพอและเหมาะสมต่อการจัดกิจกรรมในระดับปฐมวัย ซึ่งแตกต่างจากการศึกษาในระดับอื่น รวมทั้งต้องมีเทคโนโลยีที่ทันสมัยเข้ามาใช้ และมีเจ้าหน้าที่ ผู้เกี่ยวข้องดูแลตรวจสอบรักษาอยู่เป็นประจำ ฉะนั้นเรื่องของสภาพแวดล้อมทั้งภายนอกและภายในของสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัย จึงเป็นปัจจัยที่สำคัญมากๆ อาจจะเป็นอัตลักษณ์ของสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยก็ได้ ในองค์ประกอบต่อมา คือ การตอบสนองความต้องการของชุมชนและแหล่งเรียนรู้ของชุมชน ปัจจัยนำเข้าข้อนี้ สถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัย อาจจะไม่ตอบสนองความต้องการของชุมชน โดยทั่วไป เพราะสถานศึกษาของรัฐได้ทำหน้าที่นี้ไปแล้ว แต่อย่างไรก็ตามสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยก็ยังต้องคำนึงถึงการตอบสนองความต้องการของชุมชน และใช้แหล่งเรียนรู้ของชุมชนมาร่วมในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยจะต้องตอบสนองความต้องการของชุมชนเฉพาะกลุ่ม ซึ่งมีความต้องการเป็นพิเศษมากกว่าชุมชน โดยทั่วไป เช่น การดูแลนักเรียนนอกเวลาเรียน การสอนเสริมพิเศษในวิชาที่สำคัญๆ อาทิ ภาษาอังกฤษ ภาษาจีน และการ

บริการจัดสอนในภาคฤดูร้อนที่สถานศึกษาของรัฐ อาจดำเนินการไม่สะดวกดังนั้น ปัจจัยนำเข้าที่เกี่ยวกับการตอบสนองความต้องการของชุมชน ยังเป็นเรื่องที่สถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยยังต้องดำเนินการ โดยเฉพาะการใช้ชุมชนเป็นแหล่งเรียนรู้ สถานศึกษาเอกชนก็ยังคงดำเนินการเพราะเป็นเรื่องที่ก่อให้เกิดผลประโยชน์ร่วมกันระหว่างสถานศึกษากับชุมชน สำหรับนโยบายของรัฐบาลและนโยบายของคณะกรรมการสถานศึกษา เป็นปัจจัยนำเข้าที่ต้องยึดถือเป็นเรื่องสำคัญของสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัย นโยบายของรัฐบาลเป็นนโยบายที่กำหนดให้การศึกษาของคนในชาติ มีคุณลักษณะแบบเดียวกันทุกระดับการศึกษา เป็นนโยบายแบบกำหนดมาจากภาครัฐ (Top Down) การจัดการศึกษาไม่ว่าจะเป็นรัฐหรือเอกชนก็ต้องดำเนินการสอดคล้อง นโยบายของคณะกรรมการสถานศึกษาเป็นการจัดการศึกษาที่ต้องการให้ภาคประชาชน ได้มีการตรวจสอบการทำงาน of สถานศึกษา สถานศึกษาเอกชนจึงต้องจัดทำหลักสูตร และจัดการเรียนการสอนตามนโยบายของคณะกรรมการสถานศึกษา ซึ่งเป็นเรื่องที่ดีเพราะเป็นการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมให้ทุกส่วนได้เข้ามามีส่วนร่วมจัดการศึกษาในทุกระดับ ปัจจัยนำเข้าที่สำคัญที่สุดก็คือผู้เรียน ตามรูปแบบนี้ผู้เรียนของสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผลในจังหวัดนนทบุรี ควรจะมีลักษณะเด่นดังนี้ คือ ผู้เรียนอยู่ในครอบครัวที่ดี มีสถานที่พักอาศัยอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดี ซึ่งข้อนี้จะแตกต่างจากผู้เรียนของสถานศึกษาของรัฐ โดยทั่วไปซึ่งเลือกรับนักเรียนไม่ได้ ลักษณะเด่นอีกประการหนึ่งของผู้เรียนของสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัย ก็คือ ผู้เรียนจะต้องมีพ่อแม่ผู้ปกครองที่มีความพร้อมที่จะดูแลเอาใจใส่ สนับสนุนด้านการเงิน และ ส่งเสริมพัฒนาการของผู้เรียนอย่างจริงจังต่อเนื่อง ปัจจัยนำเข้าที่สำคัญอีกองค์ประกอบหนึ่งคือ ผู้บริหารและครูมืออาชีพที่มีความมุ่งมั่นตั้งใจ และมีความรับผิดชอบต่อนักเรียน ในระบบของสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยจำเป็นต้องได้ผู้บริหารและครูที่มีความรับผิดชอบงานในหน้าที่ มีภาวะผู้นำ และ จรรยาบรรณวิชาชีพครู จรรยาบรรณวิชาชีพผู้บริหาร จะได้ครู และ ผู้นำที่มีคุณธรรม จริยธรรมสูง มิเช่นนั้นจะไม่ได้ได้รับความเชื่อถือ ศรัทธา จากผู้ปกครองและชุมชน ปัจจัยนำเข้าองค์ประกอบสุดท้าย คือ งบประมาณ งานบริหารใดๆก็ตามถ้าขาดซึ่งงบประมาณก็จะไม่สามารถขับเคลื่อนให้ไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายได้ ดังนั้นงบประมาณจึงมีความสำคัญต่อการบริหารสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยเป็นอย่างยิ่ง สถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยจะต้องมีแหล่งรายรับเงินลงทุนที่เป็นของสถานศึกษาเองมากกว่า การขอรับเงินงบประมาณภาครัฐ ซึ่งจะได้เป็นส่วนหนึ่งเท่านั้นแต่ไม่เพียงพอ ดังนั้นจึงต้องมีระบบวางแผนงบประมาณที่มีประสิทธิภาพอีกด้วย

ในส่วนของกระบวนการแปลงสภาพ ซึ่งเป็นไปตามทฤษฎีระบบ สถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผลในจังหวัดนนทบุรี จะต้องละเลยมิได้ต้องถือว่าเป็นกระบวนการสำคัญของรูปแบบ คือ 1. การบริหารจัดการหลักสูตร 2. การเรียนการสอน และ 3. การวัดและ

ประเมินผลการเรียนการสอนในเรื่องหลักสูตรมีความสำคัญมากเพราะจะเป็นการตั้งเป้าหมายเกี่ยวกับคุณลักษณะและมาตรฐานคุณภาพของผู้เรียน อยากรจะให้เด็กมีคุณลักษณะเป็นอย่างไร ต้องกำหนดไว้ในหลักสูตร ดังนั้น การบริหารจัดการหลักสูตรของสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผลในจังหวัดนนทบุรี จึงอยู่ที่กระบวนการจัดทำหลักสูตรเหมาะกับผู้เรียนและชุมชน เนื้อหาของหลักสูตรผ่านกระบวนการกิจกรรมการเรียนรู้ประกอบด้วยความรู้และประสบการณ์การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายเหมาะกับแนวโน้มในยุคปัจจุบันและมีประสิทธิผลและพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่องส่วนการจัดการเรียนการสอนเป็นกระบวนการที่สำคัญที่จะผลักดันให้ผู้เรียนเป็นผลิตที่มีคุณภาพตามที่สถานศึกษาได้ตั้งเป้าหมายไว้กระบวนการเรียนการสอนที่มีลักษณะเด่นของสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผลในจังหวัดนนทบุรี คือการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญพัฒนาผู้เรียนเต็มศักยภาพเน้นการคิดวิเคราะห์ สร้างสรรค์ลงมือปฏิบัติมุ่งคุณภาพด้านคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษา และ เทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology) รวมทั้งส่งเสริมพัฒนาการทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์สังคมและสติปัญญาและมีการควบคุมการเรียนการสอน โดยมีการประกันคุณภาพทั้งภายในและภายนอก

กระบวนการที่ 3 คือการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน เป็นกระบวนการที่สำคัญไม่น้อยกว่าการเรียนการสอน ในทางหลักวิชากำหนดว่า อยากรว่าทำอะไรสำเร็จหรือล้มเหลวก็ให้มีการวัดและประเมิน ดังนั้นกระบวนการเรียนการสอนในสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผลในจังหวัดนนทบุรี ก็จะต้องมีกระบวนการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนจากการปฏิบัติจริง ประเมินผลจากพัฒนาการของนักเรียนตามมาตรฐานการศึกษาาระดับปฐมวัย รวมทั้งจะต้องมีการรายงานผลการเรียนรู้ต่อผู้ปกครองนักเรียนและชุมชนอย่างเป็นระบบอย่างต่อเนื่อง

ส่วนที่เป็นผลผลิตของสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผล ในจังหวัดนนทบุรี จะแสดงคุณภาพหรือมาตรฐานของผู้จบการศึกษาระดับปฐมวัยซึ่งเป็นผลมาจากการนำปัจจัยป้อนมาเข้ากระบวนการแปลงสภาพจนเกิดผลผลิตที่บรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา ดังนั้นผลผลิตของสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผลในจังหวัดนนทบุรี จึงอยู่ที่ 1. ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน และ 2. ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียน ซึ่งผลผลิตทั้ง 4 องค์ประกอบนี้จะเป็นตัวบ่งชี้ให้เห็นประสิทธิผลของสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัย ในจังหวัดนนทบุรี ในส่วนผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนก็คือ นักเรียนที่จบการศึกษามีคุณภาพสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาปฐมวัย และนักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และผลผลิตที่สำคัญของสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผลในจังหวัดนนทบุรี คือ ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียน ซึ่งมีความชื่นชมต่อคุณภาพของนักเรียน ส่งผลให้ผู้ปกครองนักเรียนมีความรัก ผูกพัน ศรัทธาต่อสถานศึกษา และเกิดการสนับสนุนกิจกรรมการดำเนินการของสถานศึกษาให้ก้าวหน้าพัฒนาต่อไป

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และ ข้อเสนอแนะ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัย ที่มีประสิทธิผลในจังหวัดนนทบุรี และ พัฒนารูปแบบการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผลในจังหวัดนนทบุรี โดยใช้ทฤษฎีระบบ (System Theory) รูปแบบการวิจัยเป็นแบบผสม (Mixed Method) ระหว่างการวิจัยเชิงคุณภาพ และการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างมี 3 ประเภท ประเภทแรก คือ ผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผลในจังหวัดนนทบุรี จำนวน 3 คน เป็นผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key informants) ครู และ บุคลากรทางการศึกษา จำนวน 140 คน และ ผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 690 คน เป็นผู้ตอบแบบสอบถาม และ ผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบรูปแบบ โดยใช้การสนทนากลุ่ม (Focus Group) จำนวน 10 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์ผู้บริหาร 1 ฉบับ จำนวน 80 ข้อ แบบสอบถามครูบุคลากรทางการศึกษา และผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 122 ข้อ มีค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (IOC) ระหว่าง 0.6 -1.0 ค่าความเชื่อมั่น โดยหาค่า α - coefficient = 0.946 แบบสอบถาม ผู้ปกครองนักเรียน มีค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (IOC) อยู่ระหว่าง 0.6 -1.0 และ มีค่าความเชื่อมั่น โดยหาค่า α - coefficient = 0.953 และ แบบตรวจสอบรูปแบบการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผลในจังหวัดนนทบุรี ด้านปัจจัยนำเข้า 65 ข้อ ด้านกระบวนการแปลงสภาพ จำนวน 33 ข้อ และ ด้านผลผลิตจำนวน 24 ข้อ รวมทั้งแบบสอบถามปลายเปิด 15 ข้อ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ใช้ค่าสถิติพื้นฐาน การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยใช้ร้อยละ แล้วนำผลมาสังเคราะห์ตามกรอบของทฤษฎีระบบ

สรุปผลการวิจัย

1. รูปแบบการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผลในจังหวัดนนทบุรี มีลักษณะการบริหารงาน ดังนี้

1.1 ปัจจัยนำเข้า จากการศึกษาเอกสาร พบว่า ปัจจัยนำเข้า หรือ ทรัพยากรที่สำคัญในการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผล ในจังหวัดนนทบุรี ได้แก่ สภาพแวดล้อมของสถานศึกษา การตอบสนองความต้องการของชุมชน และ แหล่งเรียนรู้ในชุมชน นโยบายของรัฐบาล นโยบายของคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้เรียน ผู้บริหาร และ ครู และ งบประมาณ รวมทั้งหมด 7 องค์ประกอบย่อย

1.2 ด้านปัจจัยนำเข้า จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ พบว่า มีองค์ประกอบย่อยที่สำคัญ คือ สภาพแวดล้อมของสถานศึกษา การตอบสนองความต้องการของประชาชน และ แหล่งเรียนรู้ในชุมชน ทรัพยากร และการลงทุน นโยบายของคณะกรรมการสถานศึกษา วัตถุประสงค์ และ วิธีการจัดการเรียนรู้ รวม 9 องค์ประกอบย่อย

1.3 ด้านกระบวนการแปลงสภาพ จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ พบว่า มีองค์ประกอบย่อยที่สำคัญ คือ ระบบโครงสร้างของสถานศึกษา คุณลักษณะของผู้เรียน คุณลักษณะของครู คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา คุณลักษณะของบุคลากรทางการศึกษา ระบบวัฒนธรรม ระบบการเมือง และ การเรียนการสอน รวม 3 องค์ประกอบย่อย

1.4 ด้านผลผลิต จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ พบว่า มีองค์ประกอบย่อยของผลผลิตที่สำคัญ คือ ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน จรรยาบรรณวิชาชีพครู จรรยาบรรณวิชาชีพผู้บริหาร และความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียน รวม 2 องค์ประกอบย่อย

1.5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณจากแบบสอบถาม ครู และ บุคลากรทางการศึกษา พบว่า มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิภาพในจังหวัดนนทบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านปัจจัยนำเข้าที่มีความคิดเห็นอยู่ในลำดับสูงสุด คือ ผู้เรียน สภาพแวดล้อมของสถานศึกษา และ ผู้บริหาร และ ครู ด้านกระบวนการแปลงสภาพ ที่มีความคิดเห็นอยู่ในลำดับสูงสุด คือ การเรียนการสอน การวัด และ ประเมินผล การเรียนการสอน ด้านผลผลิต ที่มีความคิดเห็นอยู่ในลำดับสูงสุด คือ จรรยาบรรณวิชาชีพครู ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน และ จรรยาบรรณ วิชาชีพผู้บริหาร

1.6 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ จากแบบสอบถาม ผู้ปกครองนักเรียน พบว่า มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิภาพในจังหวัดนนทบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีความคิดเห็นมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก คือ ด้านกระบวนการแปลงสภาพ และ ด้านผลผลิต ส่วนด้านปัจจัยนำเข้ามีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ด้านปัจจัยนำเข้าที่มีความคิดเห็นในระดับสูงสุด คือ สภาพแวดล้อมของสถานศึกษา ผู้บริหาร และ ครู และนโยบายของคณะกรรมการสถานศึกษา ด้านกระบวนการแปลงสภาพ ที่มีความคิดเห็น ในลำดับสูงสุด คือ การเรียนการสอน การวัด และ ประเมินผล การเรียนการสอน ด้านผลผลิตที่มีความคิดเห็นอยู่ในลำดับสูงสุด คือ จรรยาบรรณวิชาชีพครู ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน และ จรรยาบรรณวิชาชีพผู้บริหาร

1.7 การสังเคราะห์ข้อมูล ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จาก แบบ สัมภาษณ์ และ แบบสอบถาม ผลการสังเคราะห์ข้อมูล จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญจากแบบสัมภาษณ์ และ แบบสอบถามจากครู และ บุคลากรทางการศึกษา และ ผู้ปกครองนักเรียน สรุปได้ดังนี้

(1) ด้านปัจจัยนำเข้า องค์ประกอบย่อยที่สำคัญในการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผลในจังหวัดนนทบุรี คือ

(1.1) สภาพแวดล้อมของสถานศึกษา มีที่ตั้งเป็นสัดส่วนห่างไกล แหล่งอบายมุข สิ่งรบกวน สภาพภายในมั่นคงแข็งแรง ปลอดภัย ถูกสุขลักษณะ

(1.2) การสนองตอบความต้องการของชุมชน และ แหล่งเรียนรู้ในชุมชน ให้ท้องถิ่น และ ชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร และ การจัดการเรียนรู้

(1.3) นโยบายของรัฐบาล สถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยมีพันธกิจ ขอบข่ายภาระงาน สอดคล้องกับนโยบายการศึกษาของชาติ

(1.4) นโยบายของคณะกรรมการสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัย ดำเนินงาน โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษา ทั้งด้านการจัดองค์กร การบริหารงาน การบริหารงบประมาณ รายงานประจำปี และ การประกันคุณภาพสถานศึกษา

(1.5) ผู้เรียน ของสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัย มีพ่อแม่ ผู้ปกครอง เป็นผู้ดูแลอบรม ชี้นำ มีที่พักอาศัยอยู่ในชุมชน และ สังคมที่ดี

(1.6) ผู้บริหาร และ ครู สถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัย มีผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ ความสามารถ ในการบริหาร มีภาวะผู้นำ ศรีทธาในวิชาชีพ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต ครูมีวุฒิการศึกษา ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพ มีความสามารถในการสอนระดับปฐมวัย มีคุณธรรมจริยธรรม และ มีปริมาณเพียงพอ

(1.7) จรรยาบรรณวิชาชีพของซีพครู สถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัย มีครูที่จบการศึกษา ตามมาตรฐานวิชาชีพ มีคุณธรรม จริยธรรม อุทิศตนเพื่อวิชาชีพ มีความรักศรัทธาคือวิชาชีพ สถานศึกษาและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

(1.8) จรรยาบรรณวิชาชีพของผู้บริหาร สถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยมีผู้บริหารที่มีความรู้ ความสามารถ ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพ มีภาวะผู้นำ เป็นแบบอย่างที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม รักษาชื่อเสียง และ ปกป้องศักดิ์ศรีแห่งวิชาชีพ

(1.9) งบประมาณ สถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัย มีงบประมาณเพียงพอ คุ้มทุน คุ้มค่า และ เป็นระบบ มีการวางแผนใช้จ่ายงบประมาณอย่างเป็นระบบ การกำกับติดตาม และ รายงานผลการใช้งบประมาณต่อผู้ที่เกี่ยวข้องและตรวจสอบได้อย่างโปร่งใส

(2) ด้านกระบวนการแปลงสภาพ องค์ประกอบย่อยที่สำคัญของกระบวนการแปลงสภาพ การบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผลในจังหวัดนนทบุรี ได้แก่

(2.1) การบริหารจัดการหลักสูตร สถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัย ใช้หลักสูตรที่เหมาะสมกับผู้เรียน หลักสูตรปฐมวัยสอดคล้องกับชุมชนท้องถิ่น ซึ่งเนื้อหาหลักสูตร เน้นภาษา

คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การจัดกิจกรรมตามหลักสูตร เน้นการเรียนรู้ ได้ปฏิบัติจริงโดยผ่านประสบการณ์ของผู้เรียน ใช้เทคโนโลยี และ นวัตกรรม การเรียนรู้ที่หลากหลาย มีการวิเคราะห์ การประเมินผลหลักสูตร และ พัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่องทุกปีการศึกษา

(2.2) การเรียนการสอน สถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยจัดกระบวนการเรียนรู้ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ พัฒนานักเรียนเป็นรายบุคคลเต็มศักยภาพ ตามความถนัด และ ความสนใจแต่ละคน จัดกิจกรรมส่งเสริมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา มีการวัด และ ประเมินผล รายงานผลการเรียนต่อผู้ปกครองนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ มีระบบการประกันคุณภาพภายใน และ ภายนอก

(2.3) การวัด และ ประเมินผลการเรียนการสอน สถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยมีกระบวนการวัด และ ประเมินผลการเรียนการสอนที่หลากหลาย ประเมินจากการปฏิบัติจริง และ ประเมินพัฒนาการทุกด้านของผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย รายงานผล การวัด และ ประเมินผลต่อผู้ปกครองนักเรียนเป็นประจำปีการศึกษา และ นำผลการวัด และ ประเมินผล มาปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

(3) ด้านผลผลิต องค์ประกอบย่อยที่สำคัญของผลผลิตที่ได้จากการบริหารงานสถานศึกษา เอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผลในจังหวัดนนทบุรี

(3.1) ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน สถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัย มีผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนสูงกว่าเกณฑ์ มาตรฐานของการศึกษาปฐมวัย มีคุณธรรม จริยธรรม และ คุณลักษณะที่พึงประสงค์

(3.2) ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียน สถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัย ได้รับความชื่นชมจากผู้ปกครองนักเรียน เกี่ยวกับคุณภาพของนักเรียนที่จบการศึกษา มีความรัก และ สรัทธาต่อสถานศึกษา และ สนับสนุนกิจกรรมการดำเนินงานของสถานศึกษา

1.8 การนำเสนอรูปแบบการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผลในจังหวัดนนทบุรี สรุปได้ว่าเป็นการบริหารงานที่ใช้ทฤษฎีระบบ ได้แก่ ปัจจัยนำเข้า กระบวนการแปลงสภาพ และ ผลผลิต ดังภาพประกอบที่ 5.1 และ 5.2

มหาวิทยาลัยศรีปทุม
SRIPATUM UNIVERSITY

มหาวิทยาลัยศรีปทุม
SRIPATUM UNIVERSITY

จากภาพประกอบที่ 5.1 และ 5.2 แสดงให้เห็นถึงรูปแบบการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผลในจังหวัดนนทบุรี ประกอบด้วย ปัจจัยนำเข้า ที่เป็นส่วนของทรัพยากรที่ใช้ในการบริหารงาน ได้แก่ สภาพแวดล้อมสถานศึกษา การตอบสนองความต้องการของชุมชน และ แหล่งเรียนรู้ในชุมชน นโยบายของรัฐบาล นโยบายของคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้เรียน ผู้บริหาร /ครูจรรยาบรรณวิชาชีพครู จรรยาบรรณวิชาชีพผู้บริหาร และ งบประมาณ ที่มีกระบวนการแปลงสภาพ อันเป็นกระบวนการบริหารในสถานศึกษา ได้แก่ การบริหารจัดการหลักสูตร การเรียนการสอน และการวัด และ ประเมินผลการเรียนการสอนทำให้เกิดผลผลิตของสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผลในจังหวัดนนทบุรี ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน และ ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียน

1.9 การตรวจสอบรูปแบบการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผลในจังหวัดนนทบุรี โดยผู้ทรงคุณวุฒิ สรุปดังนี้

(1) ปัจจัยนำเข้า ผลการตรวจสอบรูปแบบการบริหารการศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผลในจังหวัดนนทบุรี โดยผู้ทรงคุณวุฒิ 8 คน เห็นชอบกับรูปแบบ ๑ ในส่วนองค์ประกอบของปัจจัยนำเข้าโดยไม่มี การแก้ไข

(2) กระบวนการแปลงสภาพ ผลการตรวจสอบรูปแบบ ๑ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ เห็นชอบกับองค์ประกอบที่เป็นกระบวนการแปลงสภาพตามรูปแบบ ๑ โดยให้ข้อคิดเห็นเสนอแนะเล็กน้อย ไม่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงรูปแบบ ๑

(3) ผลผลิต ผลการตรวจสอบรูปแบบการบริหารสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผลในจังหวัดนนทบุรี ผู้ทรงคุณวุฒิ เห็นชอบกับองค์ประกอบของรูปแบบ ๑ ที่เป็นผลผลิตตามการวิจัย

อภิปรายผลการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง การบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผลในจังหวัดนนทบุรี มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผลในจังหวัดนนทบุรี และ เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผล ในจังหวัดนนทบุรี โดยใช้กรอบแนวคิดของทฤษฎีระบบ (System Theory) มาศึกษา และ พัฒนาระบบการบริหารงานสถานศึกษา โดยผู้วิจัยมีความเชื่อว่าทฤษฎีระบบจะเป็นกรอบแนวคิด และ ส่งผลให้มีการปฏิบัติงานที่ทำให้สถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยในจังหวัดนนทบุรีมีประสิทธิผลมากขึ้น ผู้วิจัยจึงทำการศึกษาสภาพการบริหารงานของสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผลในจังหวัดนนทบุรี โดยการวิจัยแบบผสม (Mixed Model) คือ การวิจัย

เชิงคุณภาพ และการวิจัยเชิงปริมาณ โดยการศึกษาข้อมูลที่สำคัญจากผู้อำนวยการสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผล ในจังหวัดนนทบุรี 3 แห่ง โดยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก จากนั้นก็ศึกษาความคิดเห็นของครู และ บุคลากรทางการศึกษา และ ผู้ปกครองนักเรียน จากสถานศึกษาทั้ง 3 แห่ง เช่นเดียวกัน โดยใช้แบบสอบถามที่ใช้ทฤษฎีระบบเป็นกรอบแนวคิด เมื่อได้ข้อมูลเชิงคุณภาพ และ ข้อมูลเชิงปริมาณแล้ว ผู้วิจัยจึงนำมาสังเคราะห์รวมเป็นกรอบการดำเนินงานของสถานศึกษาตามทฤษฎีระบบ อันประกอบด้วย ปัจจัยนำเข้า กระบวนการแปลงสภาพ และ ผลผลิต จากนั้นผู้วิจัยจึงนำผลการสังเคราะห์นั้น มาร่างรูปแบบการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผล ในจังหวัดนนทบุรี ต่อจากนั้น ได้นำร่างรูปแบบ ไปนำเสนอให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 8 คน ตรวจสอบรูปแบบ ว่ามีความถูกต้อง เหมาะสม หรือ ไม่เพียงใด แล้วนำผลการตรวจสอบรูปแบบ มาปรับปรุงรูปแบบการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผล ในจังหวัดนนทบุรี ให้ถูกต้องเหมาะสมเป็นรูปแบบที่สมบูรณ์ และ เป็นรูปแบบที่ยืนยันได้ว่าเกิดจาก กรอบแนวคิดของทฤษฎีระบบ (System Theory) ซึ่งผลวิจัยเรื่องนี้จะช่วยยืนยันได้ว่าทฤษฎีระบบเป็นทฤษฎีหนึ่งที่จะช่วยให้การบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยในจังหวัดนนทบุรี มีประสิทธิผลซึ่งในการอภิปรายผลผู้วิจัยขอสรุปแบบการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผลในจังหวัดนนทบุรี มาอภิปรายตามกรอบแนวคิดของทฤษฎีระบบ รูปแบบการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผลในจังหวัดนนทบุรี ที่ได้จากงานวิจัยนี้ จะเป็นรูปแบบที่ดำเนินงานตามทฤษฎีระบบ ซึ่งเป็นทฤษฎีที่มีความเหมาะสมที่จะนำมาเป็นกรอบแนวคิด หรือ เป็นรูปแบบ (Model) สำหรับสถานศึกษาในการบริหารงาน เพราะทฤษฎีระบบ จะมีองค์ประกอบต่าง ๆ ซึ่งมีความสัมพันธ์กันอย่างลึกซึ้งซึ่งสามารถนำมาอธิบายความสัมพันธ์ของระบบสังคมได้อย่างชัดเจนทั้งนี้ก็เป็นเพราะว่าในปัจจุบันองค์กรต่าง ๆ ขยายตัวอย่างรวดเร็ว โครงสร้างมีความสลับซับซ้อนมากขึ้น การที่จะศึกษา องค์ประกอบ ในองค์การแบบแยกส่วน หรือ ให้ความสำคัญกับปัจจัยหลัก เพียงปัจจัยเดียว จะทำให้ไม่สามารถบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพได้ นักบริหารจัดการองค์การสมัยใหม่จึงสนใจที่จะทำเอา วิธีการเชิงระบบ (System Approach) มาใช้ในการบริหารองค์การ โดยมองว่าองค์การเป็นระบบย่อยของสังคม ซึ่งเป็นระบบใหญ่ที่ต้องมีปฏิสัมพันธ์กัน ในองค์กร เช่นต้องประกอบด้วยระบบต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์กัน และทำหน้าที่ร่วมกันเพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร สถานศึกษาก็เป็นแบบเดียวกับองค์กร หลาย ๆ ประเภท คือ จะต้องมีการย่อยต่าง ๆ ที่ต้องมีปฏิสัมพันธ์กัน ทำหน้าที่เกี่ยวข้องสนับสนุนซึ่งกันและ กัน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายจึงกล่าวได้ว่าทฤษฎีระบบมีความเหมาะสมที่จะนำมาใช้เป็นตัวนำหรือ เป็นกรอบในการขับเคลื่อนสถานศึกษาให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย ซึ่งข้อดีของการใช้

ทฤษฎีระบบการบริหารองค์กรมีดังนี้ (วิทยา ค่านธำรงกุล อ้างถึงใน อำนวย ทองโปร่ง, 2553, หน้า 17)

1. ทำให้ผู้บริหารรู้จัก วิเคราะห์ และ มองปัญหาขององค์กรในระดับต่าง ๆ ตั้งแต่ระดับย่อยจนถึงใหญ่สุด
2. ทำให้ผู้บริหารเห็นภาพรวมของความสัมพันธ์ และ เชื่อมโยง ขององค์ประกอบต่าง ๆ ทั้งหมดในองค์กรที่มีผลต่อการบรรลุเป้าหมาย
3. ทำให้ผู้บริหารตระหนักว่าการเปลี่ยนแปลง ณ ส่วนใดส่วนหนึ่งขององค์กรย่อมส่งผลกระทบต่อถึงส่วนอื่น ๆ ขององค์กรด้วย เนื่องจากแต่ละส่วนมีความเกี่ยวพันเชื่อมโยงกันทุกด้าน
4. องค์การเชิงระบบยังเป็นส่วนย่อยของระบบที่ใหญ่กว่า คือ ระบบสิ่งแวดล้อมภายนอก จึงทำให้ผู้บริหารต้องมององค์กรในฐานะระบบเปิด (Open System)

รูปแบบการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิภาพ ในจังหวัด

นนทบุรีที่เป็นผลมาจากการวิจัยเรื่องนี้ จะมียุทธศาสตร์ประกอบ 3 ส่วน คือ

1. ปัจจัยนำเข้า (Inputs) ประกอบด้วยองค์ประกอบย่อย 7 องค์ประกอบ ดังนี้
 - 1.1 สภาพแวดล้อมสถานศึกษา ซึ่งประกอบด้วยปัจจัยต่าง ๆ คือ
 - (1) ที่ตั้งเป็นสัดส่วน ห่างไกลแหล่งอบายมุข
 - (2) อาคารเรียนมีความมั่นคง ปลอดภัย เหมาะสม และเพียงพอต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
 - (3) ระบบสาธารณูปโภคและสิ่งอำนวยความสะดวกครบถ้วนเพียงพอ
 - (4) ใช้เทคโนโลยีทันสมัยนวัตกรรมการเรียนการสอนเพียงพอและทันสมัย
 - 1.2 การตอบสนอง ความต้องการของชุมชน และ แหล่งเรียนรู้ชุมชน ประกอบด้วยปัจจัยที่สำคัญ คือ สถานศึกษาจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตอบสนองความต้องการของผู้เรียนและผู้ปกครองนักเรียน
 - 1.3 นโยบายรัฐบาล ประกอบด้วย ปัจจัยที่สำคัญ คือ สถานศึกษา จัดทำหลักสูตร และ กิจกรรมการเรียนการสอนสอดคล้องกับนโยบายและมาตรฐานการศึกษาของชาติ
 - 1.4 นโยบายของคณะกรรมการสถานศึกษา ประกอบด้วย ปัจจัยที่สำคัญ คือ สถานศึกษา กิจกรรม การเรียนการสอน ร่วมกับคณะกรรมการสถานศึกษาเพื่อสร้างเอกลักษณ์ของสถานศึกษา และ อัตลักษณ์ของสถานศึกษา
 - 1.5 ผู้เรียน ประกอบด้วย ปัจจัยต่าง ๆ ที่สำคัญ ดังนี้
 - (1) อยู่ในครอบครัวที่มีฐานะดี และ สภาพสังคมที่ดี

(2) นักเรียนได้รับการสนับสนุนจาก บิดามารดาผู้ปกครอง ด้านค่าใช้จ่ายและ ด้านพัฒนา
ทั้ง 4 ด้าน

1.6 ผู้บริหาร และ ครู ประกอบด้วยปัจจัยย่อยต่าง ๆ ดังนี้

- (1) ผู้บริหาร และ ครู มีความรู้ความสามารถในการบริหารและการสอนในระดับปฐมวัย
- (2) อัตราครูต่อนักเรียนสูงกว่ามาตรฐาน

1.7 จรรยาบรรณวิชาของชีพครู สถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัย

- (1) ครูมีคุณธรรม จริยธรรม เป็นแบบอย่างที่ดี
- (2) ครูมีความรัก ศรัทธาต่อสถานศึกษา และ วิชาชีพ

1.8 จรรยาบรรณวิชาชีพของผู้บริหาร สถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัย

- (1) ผู้บริหารมีคุณธรรม จริยธรรม เป็นแบบอย่างที่ดี
- (2) ผู้บริหารรักษาชื่อเสียง ปกป้องศักดิ์ศรีวิชาชีพ รัก และ ศรัทธาในวิชาชีพ

1.9 งบประมาณ ประกอบด้วย ปัจจัยต่าง ๆ ที่สำคัญ ดังนี้

- (1) สถานศึกษาใช้งบประมาณของตนเองเป็นส่วนใหญ่
- (2) บริหารงบประมาณให้มีประสิทธิภาพสูงสุด

ในส่วนของปัจจัยนำเข้า ของรูปแบบ การบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มี
มีประสิทธิผล ในจังหวัดนนทบุรี จะอภิปรายในแต่ละองค์ประกอบ ดังต่อไปนี้

1. 1 สภาพแวดล้อมของสถานศึกษาตามรูปแบบที่ได้มาจากผลการวิจัย มีปัจจัยที่
สำคัญ ๆ คือ สถานศึกษาเป็นส่วน ห่างไกลอบายมุข จากการเรียน มั่นคง ปลอดภัย ถูกสุขลักษณะ
ระบบสาธารณูปโภคสิ่งอำนวยความสะดวกครบถ้วน ห้องเรียนเพียงพอต่อการจัดกิจกรรม ใช้
เทคโนโลยีทันสมัย มีเจ้าหน้าที่ดูแลรักษาเป็นประจำ จะเห็นว่า ปัจจัย ของสภาพแวดล้อมของ
สถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัย จะเป็นไปตามหลักการของการบริหารงานอาคารสถานที่ กล่าวคือ
อาคารสถานที่ และ สิ่งแวดล้อม จะเป็นองค์ประกอบที่สำคัญ ที่จะช่วยสนับสนุนให้การเรียน การ
สอนมีประสิทธิภาพ สภาพแวดล้อมของสถานศึกษาเป็นองค์ประกอบที่เป็นสภาวะภายนอกที่มี
อิทธิพล และ ความเป็นอยู่ของสถานศึกษาสภาพแวดล้อมที่ดีจะมีอิทธิพลต่อสุขภาพทางกาย และ
ทางจิตใจของบุคลากรในสถานศึกษาปฐมวัย เป็นสถานที่แห่งแรกที่เด็กไปเรียนรู้โลกภายนอก เป็น
ครั้งแรกของชีวิต อาจเปรียบเหมือนบ้านที่สองของเด็ก จึงควรมีลักษณะความเกี่ยวกันระหว่างบ้าน
กับสถานศึกษา (บุญชู สนั่นเสียง, 2528) ความสำคัญของสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาที่มีต่อ
สถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัย ที่มีประสิทธิผล คือ เป็นแรงจูงใจที่ทำให้ผู้ปกครองนักเรียน
ต้องการให้บุตรหลานของตนเข้ามาศึกษา ณ สถานศึกษาแห่งนี้ เพราะ สถานศึกษาเอกชนมิใช่
สถานศึกษาที่ตั้งขึ้นเพื่อสนองตอบความต้องการของนักเรียนทุกสถานภาพ แต่เป็นสถานศึกษาที่เป็น

ทางเลือกของผู้เรียนที่ต้องการเข้ามาศึกษา โดยมีทัศนคติที่ดีต่อสถานศึกษานั้นจริง ๆ ดังนั้น การพัฒนาปรับปรุงสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา ให้ความปลอดภัยห่างไกลอบายมุข มีเทคโนโลยีทันสมัยห้องเรียนมีความพร้อมต่อการส่งเสริมพัฒนาการของผู้เรียนจึงเป็นปัจจัยนำเข้าที่สำคัญของสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผลในจังหวัดนนทบุรี

1.2 การสนองความต้องการของชุมชน และ แหล่งเรียนรู้ในชุมชน มีปัจจัยที่สำคัญคือ สถานศึกษาจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ตอบสนองความต้องการของผู้เรียน และ ผู้ปกครองนักเรียน ที่ผลการวิจัยออกมาเป็นเช่นนี้เพราะ สถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัย เป็นความหวังของผู้ปกครองนักเรียนที่คิดว่าสถานศึกษาจะช่วยพัฒนาคุณภาพนักเรียนได้อย่างสมบูรณ์ จึงไว้วางใจสถานศึกษา ดังนั้น สถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยจะบริหารงานให้บรรลุเป้าหมาย หรือ มีประสิทธิผล จะต้องสนองความต้องการของนักเรียน และ ผู้ปกครองนักเรียน และ ยังเป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขฉบับที่ 2 พุทธศักราช 2545 ในหมวด 4 แนวทางการจัดการศึกษา มาตรา 29 ที่ระบุว่า “สถานศึกษาต้องร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และ สถาบันสังคมอื่น ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน โดยการจัดกระบวนการเรียนรู้ในชุมชน เพื่อให้ชุมชนมีการจัดการศึกษาอบรม แสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร และ รู้จักเลือกสรร ภูมิปัญญา และ วิทยาการต่าง ๆ เพื่อพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา และ ความต้องการ รวมทั้งหาวิธีการสนับสนุน ให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ การพัฒนาระหว่างชุมชน” (อำนาจทองโปรง, 2553, หน้า 124-125) และ ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ พรทิพย์ สุวรรณกุล (2552, บทคัดย่อ) ที่ศึกษาการพัฒนา รูปแบบโรงเรียนสมรรถนะสูง ที่ระบุว่า เงื่อนไขภายนอกของยุทธศาสตร์การดำเนินงานของโรงเรียนสมรรถนะสูงจะต้องได้รับการสนับสนุน และ ความร่วมมือของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ได้แก่ นักเรียน ผู้ปกครอง หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในชุมชน และ หน่วยงานต้นสังกัด

1.3 นโยบายรัฐบาล เป็นองค์ประกอบที่สำคัญของปัจจัยนำเข้าของการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผล ในจังหวัดนนทบุรี ซึ่งมีปัจจัยสำคัญ คือ สถานศึกษาจัดทำหลักสูตร และ กิจกรรมการจัดการเรียนการสอนสอดคล้องนโยบายของชาติ และ มาตรฐานการศึกษาของชาติ ซึ่งในระบบการจัดการศึกษาของประเทศ นโยบายการจัดการศึกษาของชาติ จะถ่ายทอดลงมาเป็นแผนยุทธศาสตร์ในลักษณะเป็นแบบกำหนดมาจาก ระดับเบื้องบน (Top Down) ที่เรียกว่า เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic Delivery Target) ของรัฐบาลต่อจากนั้นจะถ่ายทอดลงสู่ระดับกระทรวงที่เรียกว่าเป้าหมายการให้บริการสาธารณะ (Service Delivery Target) แล้วจึงถ่ายทอดลงสู่หน่วยปฏิบัติ หรือ สถานศึกษาในลักษณะของแผนกลยุทธ์

(Strategic Plan) และ แผนปฏิบัติงาน (Action Plan) ต่อไป ดังนั้น นโยบายของรัฐบาล นับตั้งแต่ นโยบาย เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์เป้าหมายการให้บริการสาธารณะของกระทรวงรวม พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พระราชบัญญัติการศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยจะต้องยึดเป็น แนวทาง หรือ หลักการในการบริหารจัดการองค์กร และ บริหารจัดการเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตร และ การจัดการเรียนการสอน สำหรับนโยบายของรัฐเกี่ยวกับการจัดการศึกษาปฐมวัย กระทรวงศึกษาธิการ ได้ประกาศเป็นมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย เมื่อวันที่ 15 พฤศจิกายน 2548 ประกอบด้วย อุดมการณ์ หลักการจัดการศึกษาและ มาตรฐานการศึกษา ซึ่งสรุปได้ดังนี้

อุดมการณ์ของการจัดการศึกษาปฐมวัย เน้นการจัดการศึกษา เน้นวางรากฐานชีวิต ของเด็กไทย ให้เจริญเติบโตอย่างสมบูรณ์ พัฒนาการสมวัยอย่างสมดุลทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา บนพื้นฐานความสามารถ และ ความแตกต่างระหว่างบุคคล รวมทั้งเตรียมเด็ก ให้พร้อมที่จะเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และ ระดับที่สูงขึ้นอันจะนำไปสู่ความเป็นบุคคล ที่มีคุณภาพของประเทศชาติต่อไป หลักสตรของการจัดการศึกษาปฐมวัย ประกอบด้วยหลักการ 5 ประการ คือ (1) หลักการพัฒนาเด็กโดยองค์รวม (2) หลักการจัดประสบการณ์ที่ยึดเด็กเป็นสำคัญ (3) หลักการเสริมสร้างความเป็นไทย (4) หลักความร่วมมือและ (5) หลักแห่งความสอดคล้องกับ สาระบัญญัติของกฎหมายของชาติ และ นโยบายของรัฐ และ มาตรฐานการศึกษาปฐมวัยจะประกอบ ไปด้วย 4 มาตรฐาน ดังนี้ (1) มาตรฐานด้านคุณภาพเด็ก มี 8 มาตรฐาน 32 ตัวบ่งชี้ (2) มาตรฐานด้านการจัดการเรียนรู้ มี 2 มาตรฐาน 14 ตัวบ่งชี้ (3) มาตรฐานด้านการบริหาร และการจัด มาตรฐาน ด้านการบริหาร และการจัดการศึกษา มี 6 มาตรฐาน 32 ตัวบ่งชี้ และ (4) มาตรฐานด้าน การพัฒนาชุมชน และ แหล่งเรียนรู้ มี 1 มาตรฐาน และ 2 ตัวบ่งชี้ (สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2550, หน้า 9-10)

1.4 นโยบายของคณะกรรมการสถานศึกษา ปึงจัญนำเข้า สถานศึกษาจัดกิจกรรมการ เรียนการสอนร่วมกับคณะกรรมการสถานศึกษา เพื่อสร้างเอกสาร และ อัตลักษณ์ของสถานศึกษา ถือว่าเป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ในหมวด 1 ว่าด้วยความมุ่งหมาย และ หลักการที่ระบุในมาตรา 8 ว่าการจัดการศึกษา ต้องเป็นการศึกษาตลอดชีวิต สำหรับประชาชน ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และ พัฒนาสาระ และ กระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่าง ต่อเนื่องในหมวด 5 การบริหาร และ การจัดการศึกษา ได้ระบุว่า เป็นการบริหารจัดการที่มุ่งเน้นการ กระจายอำนาจ ไปสู่หน่วยปฏิบัติ ไม่ว่าจะเป็สถานศึกษาของรัฐ และ เอกชน แนวทางการบริหาร และ จัดการศึกษา โดยการมีส่วนร่วมมีกลไกที่สำคัญ คือ คณะกรรมการบริหารสถานศึกษา ซึ่ง ประกอบด้วย ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนองค์กรเอกชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทน สมาคมผู้ประกอบการวิชาชีพครู ผู้แทนสมาคมผู้ประกอบการวิชาชีพ ผู้แทนสมาคมผู้ประกอบการวิชาชีพ

ผู้บริหารการศึกษา และ ผู้อำนวยการสถานการศึกษา เป็นกรรมการ และ เลขานุการ มีหน้าที่ในการให้ความเห็นข้อเสนอแนะให้ความเห็นชอบในด้านวิชาชีพด้านงบประมาณ ด้านบริหารงานบุคคล และ บริหารงานทั่วไปรวมทั้งให้ความคิด ข้อเสนอแนะ ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน เกี่ยวกับการระดมทรัพยากรทางการศึกษา ให้คำปรึกษาความเห็นข้อเสนอแนะ ในการออกระเบียบ ประกาศแนวปฏิบัติ ในการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ของ สถานศึกษาตามที่กฎหมาย ระเบียบ ประกาศ ฯลฯ กำหนด ถือว่าได้ คณะกรรมการสถานศึกษา เป็นองค์การบุคคลที่ทำงานร่วมกับสถานศึกษา เพื่อให้สถานศึกษา มีความเข้มแข็ง สามารถบริหารจัดการศึกษาด้วยตนเองได้ตามกรอบที่กฎหมายกำหนด ดังนั้นความหลากหลายของบุคลากรที่เข้าร่วมเป็นคณะกรรมการ จึงเอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ต้องอาศัย ความรู้ และ ความสามารถ และ ประสบการณ์ในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะนโยบายของคณะกรรมการสถานศึกษาสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิภาพในจังหวัดนนทบุรีต้องอาศัยข้อเสนอแนะประสบการณ์อันหลากหลายของคณะกรรมการ เพื่อจัดทำหลักสูตร และ จัดการเรียนการสอนให้สถานศึกษามีเอกลักษณ์เฉพาะตัว การสอน 3 ภาษา , คุณภาพของวิชาการ และ นักเรียนมีอัตลักษณ์ ได้แก่ ความมีมารยาทสังคมตามวัฒนธรรมไทย เป็นต้น

1.5 ผู้เรียน ในฐานะปัจจัยนำเข้าตามรูปแบบการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัย ที่มีประสิทธิภาพในจังหวัดนนทบุรี มีความสำคัญอยู่ 2 ประการ คือ ผู้เรียนอยู่ในครอบครัวอยู่ในครอบครัวที่มีฐานะดี และ สภาพสังคมที่ดี และ ผู้เรียนได้รับการสนับสนุนจากบิดามารดา ผู้ปกครองในด้านค่าใช้จ่าย และ ด้านพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน ทั้งนี้เพราะ ทฤษฎีระบบ เริ่มต้นด้วยปัจจัยนำเข้า นำไปสู่กระบวนการแปลงสภาพของปัจจัยนำเข้า นำไปสู่กระบวนการแปลงสภาพ ของปัจจัยนำเข้า ก่อให้เกิดผลผลิตที่ตั้งเป้าหมายของความสำเร็จ หรือ คุณภาพของผลผลิตไว้ ดังนั้นปัจจัยนำเข้า ที่มีคุณภาพดีย่อมจะส่งผลให้เกิดผลผลิตที่มีคุณภาพดีดังนั้นปัจจัยนำเข้าที่เป็นผู้เรียนในสถานศึกษาปฐมวัยจึงต้องมีความพร้อมทั้งร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม สติปัญญา ทั้งนี้จะต้องอาศัยผู้เรียนที่มีครอบครัวที่อบอุ่นได้รับการเอาใจใส่ดูแลจากผู้ปกครองอย่างใกล้ชิด และ ความผูกพันรักใคร่รวมทั้งอยู่ในสภาพแวดล้อม ชุมชนที่ดี ดังแนวคิด และ หลักการจัดการศึกษาปฐมวัย ดังนี้

1) แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาเด็ก พัฒนาการของมนุษย์จะเป็นการเปลี่ยนแปลงตั้งแต่ปฏิสนธิต่อเนื่องไปจนตลอดชีวิต ทฤษฎีพัฒนาการจะมีทั้งด้านร่างกาย และ สติปัญญา เด็กจะพัฒนาได้ดี ถ้าในแต่ละช่วงอายุ เด็กได้รับการตอบสนองในสิ่งที่ตนพอใจ ได้รับความรัก ความอบอุ่นอย่างเพียงพอจากผู้ใกล้ชิด มีโอกาสช่วยตนเองทำกิจกรรมที่เหมาะสมกับวัย และมีอิสระที่จะเรียนรู้ในสิ่งที่ตนเองอยากรู้ออบ ๆ ตัวเอง แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กจึงเป็นแนวทางให้พ่อแม่ ผู้ปกครอง ได้เข้าใจธรรมชาติ อบรมเลี้ยงดู และ จัดประสบการณ์ที่เหมาะสมกับวัย และ ความแตกต่างระหว่างบุคคลในอันนี้จะส่งเสริมให้เด็กได้พัฒนาได้ตามศักยภาพ

2) แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้มีผลสืบเนื่องมาจากประสบการณ์ต่าง ๆ ที่เด็กได้ปฏิบัติในชีวิตประจำวัน การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของเด็ก เกิดขึ้นจากกระบวนการที่ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคล และ สิ่งแวดล้อม ตามความคิดริเริ่มความต้องการ และความสนใจ รวมทั้งอยู่ในบรรยากาศที่เป็นอิสระอบอุ่นปลอดภัย ดังนั้นการจัดสภาพแวดล้อมที่เชื่อต่อการเรียนรู้จึงเป็นสิ่งสำคัญ ที่จะช่วยส่งเสริมโอกาสการเรียนรู้ของเด็ก การจัดทำหลักสูตรจึงยึดแนวคิดที่สนับสนุนให้เด็กเรียนรู้จากประสบการณ์จริง ในสภาพแวดล้อมที่เป็นอิสระ เชื่อมต่อการเรียนรู้ และ มีการจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับระดับพัฒนาการของเด็กแต่ละคน

3) แนวคิดเกี่ยวกับการเล่นของเด็ก การเล่นถือเป็นกิจกรรมที่สำคัญ ในชีวิตของเด็กทุกคน เด็กจะมีความสุข สนุกสนาน เพลิดเพลิน ได้สังเกต สำรวจสิ่งต่าง ๆ รอบตัว มีโอกาสทดลอง สร้างสรรค์คิดแก้ปัญหา และ ค้นพบความจริงของโลกภายนอกด้วยตนเอง การเล่นจึงมีอิทธิพล และ ผลดีต่อการเจริญเติบโต พัฒนาร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และ สติปัญญา ดังนั้นการจัดทำหลักสูตรจึงถือว่า “การเล่น” อย่างมีจุดมุ่งหมายเพื่อการเรียนรู้เป็นหัวใจสำคัญของการจัดประสบการณ์ให้กับเด็กอายุต่ำกว่า 3 ปี

4) แนวคิดเกี่ยวกับวัฒนธรรม และ สังคม บริบททางสังคมที่เด็กอาศัยอยู่ หรือ สภาพแวดล้อมตัวเด็ก ทำให้เด็กเจริญเติบโตมีลักษณะที่แตกต่างกันไป พ่อแม่ หรือ ผู้เลี้ยงดูเด็ก ต้องเข้าใจ และ ยอมรับว่า วัฒนธรรม และ สังคมที่แวดล้อมตัวเด็กมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ การพัฒนาศักยภาพ และ พัฒนาการของเด็กแต่ละคน การให้ความสำคัญ และ เรียนรู้ วิธีการดำเนินชีวิต ครอบครั้ว ชุมชน ตามบริบททางสังคม และ วัฒนธรรมของเด็กที่ตนรับผิดชอบ จะช่วยให้เด็กได้รับการพัฒนาอย่างเหมาะสม เกิดการเรียนรู้ และ มีความภูมิใจในสังคม วัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่ และ สามารถยอมรับผู้อื่นที่มาจากพื้นฐานเหมือนกัน หรือ แตกต่างจากตนได้อย่างราบรื่นมีความสุข (คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย, 2546, หน้า 3-4)

1.6 ผู้บริหาร และ ครู ต่างก็เป็นปัจจัยสำคัญ ของปัจจัยนำเข้าของรูปแบบการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผล ในจังหวัดนนทบุรี ซึ่งมีปัจจัยสำคัญ 2 ประการ คือ ผู้บริหาร และ ครู มีความรู้ ความสามารถ ในการบริหาร และ การสอนในระดับปฐมวัย และ อัตราครูต่อนักเรียนสูงกว่าเกณฑ์ ท่ามกลางการปฏิรูปการศึกษาของประเทศซึ่งบัดนี้เข้าสู่การปฏิรูปในทศวรรษที่ 2 (พ.ศ. 2552-2561) ที่ต้องการเห็นคนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ โดยมุ่งการปฏิรูปการศึกษา และ การเรียนรู้อย่างเป็นระบบใน 3 ประเด็นหลัก คือ (สำนักทดสอบทางการศึกษา, 2553, หน้า 7)

- 1) การพัฒนาคุณภาพ และ มาตรฐานการศึกษา และ การเรียนรู้ของคนไทย
- 2) การเพิ่มโอกาสทางการศึกษา และ การเรียนรู้อย่างทั่วถึง และ มีคุณภาพ

3) การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนของสังคม

ในประเด็นหลักที่ 1 การพัฒนาคุณภาพ และ มาตรฐานการศึกษา และ การเรียนรู้ของ คนไทย ประเด็นสำคัญอยู่ที่การพัฒนาสถานศึกษา และ แหล่งเรียนรู้ การที่จะพัฒนาสถานศึกษา และ แหล่งเรียนรู้ให้ได้ผลตัวแปรสำคัญจะอยู่ที่ผู้บริหาร และ ครูนั่นเอง ดังนั้น ผู้บริหาร และ ครู จะต้องมีความรู้ ความสามารถตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพ และ ความมุ่งมั่น รับผิดชอบ การ ปฏิบัติงานตามวิชาชีพ ซึ่งข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐาน และ จรรยาบรรณของวิชาชีพ พ . ศ . 2548 หมวด 1 ว่าด้วยมาตรฐานความรู้ และ ประสบการณ์วิชาชีพ ข้อ 6 ระบุว่า ผู้ประกอบวิชาชีพ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีมาตรฐานความรู้ และ ประสบการณ์วิชาชีพดังต่อไปนี้

(ก) มาตรฐานความรู้มีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีทางการบริหารการศึกษา หรือ เทียบเท่า หรือ คุณวุฒิอื่น ๆ ที่สภารับรองโดยมีความรู้ดังต่อไปนี้

- (1) หลัก และ กระบวนการบริหารการศึกษา
- (2) นโยบาย และ การวางแผนการศึกษา
- (3) การบริหารด้านวิชาการ
- (4) การบริหารด้านธุรการ การเงิน พัสดุ และ อาคารสถานที่
- (5) การบริหารงานบุคคล
- (6) การบริหารกิจการนักเรียน
- (7) การประกันคุณภาพการศึกษา
- (8) การบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ
- (9) การบริหารงานประชาสัมพันธ์ และ ความสัมพันธ์กับชุมชน
- (10) คุณธรรม และ จริยธรรม สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา
- (ข) มาตรฐานประวิชาชีพดังต่อไปนี้

(1) มีประสบการณ์ด้านปฏิบัติการสอนมาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี

(2) มีประสบการณ์ด้านปฏิบัติการสอน และ ต้องมีประสบการณ์ในตำแหน่งหัวหน้า หมวด หรือ หัวหน้าสาย หรือ หัวหน้างาน หรือ ตำแหน่งบริหารอื่น ๆ ในสถานศึกษามาแล้วไม่น้อย กว่า 2 ปี และ ข้อ 5 ระบุว่า ผู้ประกอบวิชาชีพครู ต้องมีมาตรฐานความรู้ และ ประสบการณ์วิชาชีพ ดังต่อไปนี้

(ก) มาตรฐานความรู้ มีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีทางการศึกษา หรือ เทียบเท่า หรือ คุณวุฒิอื่นที่คุรุสภารับรอง โดยมีความรู้ดังต่อไปนี้

- (1) ภาษา และ เทคโนโลยีสำหรับครู
- (2) การพัฒนาหลักสูตร

- (3) การจัดการเรียนรู้
- (4) จิตวิทยาสำหรับครู
- (5) การวัด และ ประเมินผลการศึกษา
- (6) การบริการจัดการในห้องเรียน
- (7) การวิจัยทางการศึกษา
- (8) นวัตกรรม และ เทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา
- (9) ความเป็นครู

(๗) มาตรฐานประสบการณ์วิชาชีพผ่านการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาตามหลักสูตรปริญญาทางการศึกษา เป็นเวลาไม่น้อยกว่า 1 ปี และ ผ่านเกณฑ์การประเมินปฏิบัติการสอนตามหลักเกณฑ์วิธีการ และ เงื่อนไข ที่คณะอนุกรรมการคุรุสภากำหนด ดังต่อไปนี้ (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2554, หน้า 72-73)

- (1) การฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน
- (2) การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาในสาขาวิชาเฉพาะ ในส่วน.นของอัตราครูสูงกว่า

เกณฑ์ แสดงให้เห็นถึงประสิทธิผลของสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัย

1.7 จรรยาบรรณวิชาชีพครู เป็นผลผลิตที่สำคัญของรูปแบบการบริหารงาน

สถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผลในจังหวัดนนทบุรี ซึ่งมีปัจจัยที่โดดเด่น คือครูมีคุณธรรมจริยธรรม เป็นแบบอย่างที่ดี มีความรักศรัทธาต่อสถานศึกษา และ วิชาชีพ ตามข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ และ จรรยาบรรณของวิชาชีพ พ.ศ. 2548 ได้ระบุไว้ ในหมวด 1 มาตรฐานความรู้ และ วิชาชีพ ข้อ 5 ผู้ประกอบวิชาชีพครู ต้องมีมาตรฐานความรู้ และ ประสบการณ์วิชาชีพ ดังต่อไปนี้

(ก) มาตรฐานความรู้ มีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีทางการศึกษา หรือ เทียบเท่า หรือ คุณวุฒิอื่นที่คุรุสภารับรอง โดยมีความรู้ดังต่อไปนี้

- (1) ภาษา และ เทคโนโลยีสำหรับครู
- (2) การพัฒนาหลักสูตร
- (3) การจัดการเรียนรู้
- (4) จัดบริการสำหรับครู
- (5) การวัด และ ประเมินผลการศึกษา
- (6) การบริหารจัดการในห้องเรียน
- (7) การวิจัยทางการศึกษา
- (8) นวัตกรรม และ เทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา

(9) ความเป็นครู

(ข) มาตรฐานประสบการณ์วิชาชีพ ผ่านการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา ตามหลักสูตร
ปรัชญาทางการศึกษา เป็นเวลาไม่น้อยกว่า 1 ปี และ ผ่านเกณฑ์การประเมินปฏิบัติการสอนตาม
หลักเกณฑ์วิธีการ และ เงื่อนไขที่คณะกรรมการคุรุสภากำหนด ดังต่อไปนี้

(1) การฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน

(2) การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาในสาขาวิชาเฉพาะ และ ในข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วย
แบบแผนพฤติกรรมตามจรรยาบรรณของวิชาชีพ พ.ศ. 2550 ได้กำหนดจรรยาบรรณของวิชาชีพครู
ไว้ 5 ส่วน คือ

- 1) จรรยาบรรณต่อตนเอง
- 2) จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ
- 3) จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ
- 4) จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ
- 5) จรรยาบรรณต่อสังคม

ในส่วนของจรรยาบรรณต่อวิชาชีพระบุว่า ครูต้องรัก ศรัทธา เชื่อสัจย์สุจริต รับผิดชอบ
ต่อวิชาชีพ และ เป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพ (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา . 2554 : 72 – 80)
เมื่อครูมีความรู้ตามมาตรฐานความรู้ และ มาตรฐานวิชาชีพแล้ว ก็จะทำให้ครูเป็นแบบอย่างที่ดีของ
นักเรียน และ สังคม ในส่วนที่ครูจะมีความรักศรัทธาต่อสถานศึกษา และ วิชาชีพ ได้นั้น นอกจากครู
จะมีบทบาทในฐานะผู้เสริมสร้างการเรียนรู้แล้วครูจะต้องมีบทบาทเพิ่มขึ้นอีก คือ บทบาทในฐานะ
ผู้ดูแลเด็กครูจะต้องมีพฤติกรรมดังนี้

- 1) สังเกต และ ส่งเสริมพัฒนาการของเด็กทุกด้าน ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม
และ สติปัญญา
 - 2) ฝึกให้เด็กช่วยเหลือตนเองในชีวิตประจำวัน
 - 3) ฝึกให้เด็กมีความเชื่อมั่น มีความภูมิใจในตนเอง และ กล้าแสดงออก
 - 4) ฝึกการเรียนรู้หน้าที่ ความมีวินัย และ การมีนิสัยที่ดี
 - 5) จำแนกพฤติกรรมเด็ก และ สร้างเสริมลักษณะนิสัย และ แก้ปัญหาเฉพาะบุคคล
 - 6) ประสานความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา บ้าน และ ชุมชน เพื่อให้เด็กได้พัฒนาเต็ม
ตามศักยภาพ และ มีมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และ บทบาทในฐานะนักพัฒนาเทคโนโลยี
การสอน ครูจะต้องมีพฤติกรรมดังนี้
- 1) นำนวัตกรรมเทคโนโลยีทางการสอนมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสม กับ สภาพบริบท
สังคม ชุมชน และ ท้องถิ่น

- 2) ใช้เทคโนโลยี และ แหล่งเรียนรู้ในชุมชน ในการเสริมสร้างการเรียนรู้ให้แก่เด็ก
- 3) จัดทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อนำไปปรับปรุง พัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ และ พัฒนาสื่อการเรียนรู้
- 4) พัฒนาตนเองให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้มีคุณลักษณะของผู้ใฝ่รู้มีวิสัยทัศน์ และ ทันสมัยทันเหตุการณ์ในยุคข่าวสารข้อมูล นอกจากนี้ ครูยังมีบทบาท ในฐานะผู้บริหารหลักสูตร โดยต้องมีพฤติกรรม ดังนี้

- 1) ทำหน้าที่วางแผนกำหนดหลักสูตร หน่วยการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การ ประเมินผลการเรียนรู้
- 2) จัดทำแผนการจัดประสบการณ์ที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ ให้เด็กเป็นอิสระในการเรียนรู้ทั้ง ภาย และ ใจ เปิดโอกาสให้เด็กเล่น ทำงาน และ เรียนรู้ทั้งรายบุคคล และ เป็นกลุ่ม
- 3) ประเมินผลการใช้หลักสูตรเพื่อนำผลการประเมินมาปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรให้ ทันสมัยสอดคล้อง กับ ความต้องการของผู้เรียน ชุมชน และ ท้องถิ่น (สำนักงานคณะกรรมการ ศึกษาขั้นพื้นฐาน .2547 : 113 – 114) ซึ่งลักษณะของครูสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มี มาตรฐานความรู้ และ มาตรฐานประสบการณ์วิชาชีพในลักษณะดังกล่าวจะทำให้สถานศึกษาเอกชน ระดับปฐมวัยในจังหวัดนนทบุรีมีประสิทธิผลมากขึ้น

1.8 จรรยาบรรณวิชาชีพผู้บริหาร เป็นองค์ประกอบหนึ่งของผลผลิตของรูปแบบกร บริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผลในจังหวัดนนทบุรี ผู้บริหารสถานศึกษา จะเป็นปัจจัยที่สำคัญในการชี้ขาดความสำเร็จขององค์กรนั้นคือ สถานศึกษาจะมีประสิทธิผลได้ หรือ ไม่นั้น อยู่ที่บทบาทภารกิจ และ ความรับผิดชอบของผู้บริหารสถานศึกษาที่จะทำพาให้สถานศึกษา บรรลุเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ ดังนั้น ในส่วนของจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา เอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผล จึงมีปัจจัยที่สำคัญที่เป็นผลของการวิจัยมีดังนี้ คือ ผู้บริหารมี คุณธรรมจริยธรรมเป็นแบบอย่างที่ดี และ รักษาชื่อเสียง ปกป้องศักดิ์ศรีแห่งวิชาชีพ รักศรัทธาใน วิชาชีพ ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับบริหาร มีความรู้ความสามารถตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพนี้ มีความสำคัญ มาก เพราะการศึกษาระดับปฐมวัยเป็นการวางรากฐานชีวิต การศึกษา เตรียมความพร้อมในด้าน พัฒนาการต่าง ๆ ทุกด้าน จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องได้ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความรู้ ความสามารถใน ด้านวิชาชีพผู้บริหาร เพื่อจะได้บริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยไปอย่างมีประสิทธิภาพ ถูกทิศถูกทาง ตามข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ และ จรรยาบรรณของวิชาชีพ พ . ศ . 2548 หมวด 1 มาตรฐาน ความรู้ และ ประสบการณ์วิชาชีพ ได้กำหนดให้ผู้ประกอบวิชาชีพ ผู้บริหารการศึกษา ต้องมีมาตรฐานความรู้ และ ประสบการณ์วิชาชีพ ดังต่อไปนี้

(ก) มาตรฐานความรู้ มีคุณวุฒิ ไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีทางการบริหารการศึกษาหรือเทียบเท่าหรือคุณวุฒิอื่นที่คุรุสภารับรอง โดยมีความรู้ดังต่อไปนี้

- 1) หลักและกระบวนการบริหารสถานศึกษา
- 2) นโยบายและการวางแผนการศึกษา
- 3) การบริหารจัดการศึกษา
- 4) การบริหารทรัพยากร
- 5) การประกันคุณภาพสถานศึกษา
- 6) การนิเทศการศึกษา
- 7) การพัฒนาหลักสูตร
- 8) การบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ
- 9) การวิจัยทางการศึกษา
- 10) คุณธรรมจริยธรรมสำหรับผู้บริหารการศึกษา ทั้งนี้ต้องผ่านการฝึกอบรม หลักสูตร

การบริหารการศึกษาที่คณะกรรมการคุรุสภารับรอง

(ข) มาตรฐานประสบการณ์วิชาชีพ ดังต่อไปนี้

- 1) มีประสบการณ์ด้านปฏิบัติการสอนมาแล้วไม่น้อยกว่าแปดปี
- 2) มีประสบการณ์ในตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษามาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี
- 3) มีประสบการณ์ในตำแหน่งผู้บริหารนอกสถานศึกษาที่ไม่ต่ำกว่าระดับกองหรือเทียบเท่ามาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี
- 4) มีประสบการณ์ด้านปฏิบัติการสอนและมีประสบการณ์ในตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้บริหารนอกสถานศึกษา หรือบุคลากรทางการศึกษาอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวงรวมกันมาแล้วไม่น้อยกว่า 10 ปี (สำนักงานเลขาธิการ คุรุสภา. 2544 : 73-74) และข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยแบบแผนพฤติกรรมตามจรรยาบรรณของวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา ส่วนที่ 2 จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ ได้กำหนดว่า ผู้บริหารสถานศึกษาต้องรัก ศรัทธา ซื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบต่อวิชาชีพและเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพ โดยต้องประพฤติในพฤติกรรมที่พึงประสงค์ต่อไปนี้

- 1) แสดงความชื่นชมและศรัทธาในคุณค่าของวิชาชีพ
- 2) รักษาชื่อเสียงและปกป้องศักดิ์ศรีแห่งวิชาชีพ
- 3) ยกย่องและเชิดชูเกียรติผู้มีผลงานในวิชาชีพให้สาธารณชนรับรู้
- 4) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์ สุจริต ตามกฎระเบียบและแบบแผน

ของทางราชการ

5) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความมุ่งมั่นตั้งใจและใช้ความรู้ความสามารถในการพัฒนาครูและบุคลากร

6) สนับสนุนการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการพัฒนาครู การเรียนการสอนและการบริหารสถานศึกษา

7) ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรได้ศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์ วิจัยและนำเสนอผลงานที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพ

8) เข้าเรียนส่งเสริมและประชาสัมพันธ์กิจกรรมของวิชาชีพหรือองค์กรวิชาชีพอย่างสร้างสรรค์ (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. 2554 : 84)

ซึ่งมาตรฐานความรู้และวิชาชีพ รวมทั้งจรรยาบรรณต่อวิชาชีพของผู้บริหารจะทำให้ผู้บริหารสถานศึกษา เอกชนระดับปฐมวัยเป็นแบบอย่างที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรมรักษาชื่อเสียงและปกป้องศักดิ์ศรีแห่งวิชาชีพในประเด็นที่ผู้บริหารมีภาวะผู้นำรับผิดชอบในหน้าที่ก็จะทำให้การบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น ผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยจะต้องมีภาวะผู้นำทางการศึกษา (Instructional Leadership) ดังนี้

- 1) มีความสามารถด้านเทคนิค ได้แก่ การมีความรู้ ความสามารถเฉพาะด้าน
- 2) ความสามารถด้านคน ได้แก่ รู้ถึงธรรมชาติและความต้องการของมนุษย์การมีปฏิสัมพันธ์ การมีมนุษยสัมพันธ์กับคน
- 3) ความสามารถด้านการศึกษา ได้แก่ การนำความรู้ทางวิชาการไปปรับใช้ให้เกิดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพเหมาะสมกับบริบท
- 4) ความสามารถด้านสัญลักษณ์ ได้แก่ การเป็นตัวแทนที่ดีของสถานศึกษาเป็นภาพลักษณ์ที่ดี
- 5) ความสามารถด้านวัฒนธรรมองค์กร ได้แก่ ความสามารถของผู้นำที่เข้าใจยอมรับและถ่ายทอดวัฒนธรรมของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องและอนุรักษ์ให้คงอยู่สืบไป (ปรีชา คัมภีร์ปกรณ์. ม.ป.ป. : 2-3)

นอกจากนี้ความรับผิดชอบในหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยจะทำให้การจัดการศึกษาในระบบสถานศึกษาเกิดประสิทธิภาพสูงสุด ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีบทบาท ดังนี้

- 1) ศึกษาทำความเข้าใจหลักสูตรการศึกษาาระดับปฐมวัยและมีวิสัยทัศน์ด้านการศึกษาระดับปฐมวัย
- 2) คัดเลือกบุคลากรที่ทำงานกับเด็ก เช่น ผู้สอน พี่เลี้ยงอย่างเหมาะสม โดยคำนึงถึงคุณสมบัติหลักของบุคลากรดังนี้

- 2.1) มีวุฒิการศึกษาด้านการอนุบาล
 - 2.2) มีความรักเด็ก จิตใจดี มีอารมณ์ขันและใจเย็น ให้ความเป็นกันเองกับเด็กอย่างเสมอภาค
 - 2.3) มีบุคลิกของความเป็นผู้สอน เข้าใจและยอมรับธรรมชาติของเด็กตามวัย
 - 2.4) พุดจาสุภาพเรียบร้อย ชัดเจนและเป็นแบบอย่างได้
 - 2.5) ความเป็นระเบียบสะอาดและรู้จักประหยัด
 - 2.6) มีความอดทน ขยัน ซื่อสัตย์ในการปฏิบัติงานในหน้าที่และการปฏิบัติต่อเด็ก
 - 2.7) มีอารมณ์ร่วมกับเด็ก รู้จักรับฟัง พิจารณาเรื่องราวปัญหาต่าง ๆ ของเด็กและตัดสินใจปัญหาต่าง ๆ อย่างมีเหตุผลด้วยความเป็นธรรมชาติ
 - 2.8) มีสุขภาพกายสุขภาพจิตที่สมบูรณ์
- 3) ส่งเสริมการจัดบริการทางการศึกษาให้เด็กได้เข้าเรียนอย่างทั่วถึงและเสมอภาคและปฏิบัติการรับเด็กตามเกณฑ์ที่กำหนด
- 4) ส่งเสริมให้ผู้สอนและผู้ปฏิบัติงานกับเด็กพัฒนาตนเองมีความรู้ก้าวหน้าอยู่เสมอ
 - 5) เป็นผู้นำในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา โดยร่วมให้ความเห็นชอบ กำหนดวิสัยทัศน์ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของเด็กทุกช่วงอายุ
 - 6) สร้างความร่วมมือและประสานกับบุคลากรทุกฝ่ายในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา
 - 7) จัดให้มีข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับตัวเด็ก งานวิชาการ หลักสูตรอย่างเป็นระบบและมีการประชาสัมพันธ์หลักสูตรสถานศึกษา
 - 8) สนับสนุนการจัดสภาพแวดล้อมตลอดจนสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้
 - 9) นิเทศกำกับ ติดตามการใช้หลักสูตร โดยจัดให้มีการนิเทศภายในอย่างมีระบบ
 - 10) กำกับ ติดตามให้มีการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาและนำผลจากการประเมินไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพเด็ก
 - 11) กำกับติดตาม ให้มีการประเมินการนำหลักสูตรไปใช้เพื่อนำผลจากการประเมินมาปรับปรุงและพัฒนาสาระของหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการเด็ก บริบทของสังคมและให้มีความทันสมัย (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน .2547 : 111-112)

1.9 งบประมาณ เป็นปัจจัยสำคัญอีกส่วนหนึ่งของปัจจัยนำเข้าของรูปแบบการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิภาพในจังหวัดนนทบุรี เพราะ งบประมาณจะเป็นตัวที่ขับเคลื่อนที่สำคัญ ที่ช่วยสนับสนุนให้งานวิชาการ และ งานอื่น ๆ ได้ปฏิบัติงาน และ จัดกิจกรรมได้สะดวกรวดเร็ว คล่องตัว และ บรรลุเป้าหมายงานงบประมาณของสถานศึกษามีได้ปฏิบัติเฉพาะการรับ -จ่ายเงินเท่านั้นยังต้องดำเนินการในเรื่องการวางแผนจัดทำจัดสรรงบประมาณการ

ติดตามควบคุมดูแลประเมินผล และการรายงาน ผู้บริหารสถานศึกษา จะต้องปรับเปลี่ยน กระบวนการทำงานให้สอดคล้องกับกรอบแนวคิดใหม่ ทางการบริหารที่เน้นความเป็นอิสระในการ บริหารจัดการคลังตัวโปร่งใสตรวจสอบได้ยึดหลักการบริหารแบบมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ (Result Based Management : RBM) และ การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ (Strategy Performance Based Budgeting : SPBB) ดังนั้น ขอบข่ายภารกิจของการบริหาร งบประมาณในสถานศึกษาจะมีดังนี้

- (1) การจัดทำ และ เสมอของงบประมาณ
- (2) การจัดสรรงบประมาณ
- (3) การตรวจสอบติดตามประเมินผล และ รายงานผลการใช้เงิน และ ผลการดำเนินงาน
- (4) การระดมทรัพยากร และ การลงทุนเพื่อการศึกษา
- (5) การบริหารการเงิน
- (6) การบริหารการบัญชี
- (7) การบริหารพัสดุ และ สินทรัพย์

เมื่อพิจารณาปัจจัยสำคัญของงบประมาณที่เป็นปัจจัยนำเข้าของรูปแบบการบริหารงาน สถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผลในจังหวัดนนทบุรี จะมี 2 ประการ คือ สถานศึกษา ใช้ งบประมาณของตนเองส่วนใหญ่เป็นงบประมาณที่สถานศึกษามีแหล่งงบประมาณ และ จัดหาได้ ศักยภาพของสถานศึกษาเองมีได้รับจากภาครัฐเหมือนกับสถานศึกษาของรัฐ สถานศึกษาเอกชนจะ ได้รับงบประมาณภาครัฐเป็นงบประมาณอุดหนุนทั่วไปในการจัดการศึกษา (เงินรายหัว) เท่านั้น นอกจากนั้นจะเป็นงบประมาณที่เกิดจากการลงทุน หรือ ระดมทุนของสถานศึกษาเท่านั้น ดังนั้น สถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผล จะต้องมีความสามารถในการจัดหางบประมาณมา ใช้จ่ายอย่างเพียงพอ คุ่มค่า และ บริหารงบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพเท่านั้นที่จะทำให้ สถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยประสบความสำเร็จอยู่ได้ รวมทั้งการบริหารจัดการหาผลประโยชน์ จากทรัพย์สินของสถานศึกษาการจ้ดหารายได้จากการบริหารมาใช้บริหารจัดการเพื่อประโยชน์ทาง การศึกษาส่งเสริมให้เกิดคุณภาพที่ดีขึ้นต่อผู้เรียน

2. กระบวนการแปลงสภาพ เป็นองค์ประกอบที่ดำเนินการของระบบสังคมในสถานศึกษา ของรูปแบบการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผลในจังหวัดนนทบุรี ซึ่งมี องค์ประกอบย่อย ได้แก่

2.1 การบริหารจัดการหลักสูตรซึ่งประกอบด้วยปัจจัยต่างๆคือ

1. หลักสูตรเน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ
2. หลักสูตรสอดคล้องกับอุดมการณ์ และ มาตรฐานการจัดการศึกษาปฐมวัย

3. จัดกิจกรรมการเรียนการสอน และเทคโนโลยีที่ทันสมัย
4. วัด และ ประเมินผลการใช้หลักสูตร และ พัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง

2.2 กิจกรรมการเรียนการสอนซึ่งประกอบด้วยปัจจัยต่างๆคือ

- 1) เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- 2) พัฒนาผู้เรียน ทั้ง 4 ด้าน เต็มตามศักยภาพ
- 3) เน้นความเป็นเลิศ ทางวิชาการ
- 4) เน้นคุณธรรมจริยธรรม และ วัฒนธรรมไทย

2.3 การวัดและประเมินผลการเรียนการสอนซึ่งประกอบด้วยปัจจัยต่างๆคือ

- 1) สถานศึกษามีระบบการรายงานผลการเรียนรู้ต่อผู้ปกครองนักเรียน และ ชุมชนตามมาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย
- 2) สถานศึกษานำผลการเรียนรู้ของนักเรียนไปพัฒนาการเรียนการสอน
- 3) พัฒนาหลักสูตร มีระบบการวัด และประเมินผลการเรียนรู้ตามเกณฑ์มาตรฐานปฐมวัยรวมทั้งสถานศึกษา
- 4) มีการประกันคุณภาพ ทั้งภายใน และ ภายนอกอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งผู้วิจัยจะอภิปรายในประเด็นที่น่าสนใจดังต่อไปนี้

2.1 การบริหารจัดการหลักสูตร เป็นองค์ประกอบย่อยของกระบวนการแปลงสภาพตามทฤษฎีระบบ ซึ่งรูปแบบการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผลในจังหวัดนนทบุรี จะมีจุดเด่นของการบริหารจัดการหลักสูตร คือ หลักสูตรผู้เรียนเป็นสำคัญ หลักสูตรสอดคล้องกับอุดมการณ์ และ มาตรฐานการศึกษาปฐมวัย , จัดกิจกรรมการเรียนการสอน และเทคโนโลยีที่ทันสมัย วัด และประเมินผลการใช้หลักสูตร และ พัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง การบริหารจัดการหลักสูตรเน้นหน้าที่หรือภารกิจของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาควรจะต้องรู้และเข้าใจในทฤษฎีและปรัชญาในหลักสูตรกลุ่มต่าง ๆ เพื่อให้เกิดกรอบแนวคิดเชิงทฤษฎีที่จะทำให้การบริหารเป็นไปอย่างถูกต้องทิศทางและในด้านการสอนนั้นผู้บริหารพึงตระหนักว่า ไม่มีวิธีการสอนใดที่ดีที่สุดที่จะนำไปใช้ได้กับทุกคน ทุกสถานการณ์หรือทุกจุดมุ่งหมาย ดังนั้นครูวิชาชีพจะต้องฝึกฝนสะสมยุทธศาสตร์การสอนที่หลากหลาย สามารถนำไปใช้ได้เหมาะสม (Ubben et al. อ้างถึงใน วิโรจน์ สารรัตนะ, 2544; Hoy & Miskel, 2001; McNergney & Herbert, 2001)

ในสถานะที่แนวโน้มการบริหารจัดการหลักสูตรเป็นแบบมุ่งเน้นที่หน่วยปฏิบัติ (Site-Based Management) ผู้บริหารจะต้องมีความเกี่ยวข้องและรับผิดชอบต่องานด้านหลักสูตรมากขึ้น ผู้บริหารจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในทฤษฎีและปรัชญาของหลักสูตรกลุ่มต่าง ๆ เพื่อให้การ

บริหารหลักสูตรเป็นไปอย่างถูกต้องทาง Mcneil (อ้างถึงใน วิโรจน์ สารรัตนะ, 2544, หน้า 172) ได้จำแนกหลักสูตรเป็น 4 ประเภท คือหลักสูตรเชิงมนุษยนิยม (Humanistic) หลักสูตรเชิงปฏิรูปสังคมนิยม (Social Reconstruction) หลักสูตรเชิงเทคโนโลยีนิยม (Technological) และหลักสูตรเชิงวิชาการนิยม (Academic) ในสองกลุ่มแรกมีพื้นฐานมาจากปรัชญาพัฒนานิยม (Progressivism) และปฏิรูปนิยม (Reconstructionism) เป็นปรัชญาที่ส่งเสริมต่อการรู้จักใช้ชีวิตในสังคมแบบประชาธิปไตย เน้นจิตสำนึกเพื่อการปรับปรุงหรือสร้างสังคมใหม่ เป็นแนวคิดจัดการศึกษาเพื่อการเปลี่ยนแปลง สำหรับสองกลุ่มหลังมีพื้นฐานมาจากปรัชญาดั้งเดิม คือ ปรัชญานิรันดรภาพนิยม (Perennialism) และปรัชญาสารัตถนิยม (Essentialism) ซึ่งเป็นปรัชญาที่ส่งเสริมต่อการบรรลุจุดมุ่งหมาย ในเรื่องการจัดการศึกษาเพื่อความเป็นบุคคลที่มีเหตุผล การพัฒนาด้านสติปัญญา การส่งเสริมความเติบโต ด้านสติปัญญา ของผู้เรียนเป็นรายบุคคลและการศึกษา เพื่อเป็นคนที่มีความสามารถเป็นต้น ในส่วนของการจัดหลักสูตรที่เน้นการเรียนรู้ผ่านประสบการณ์และกิจกรรมที่เหมาะสมตามวัยของเด็กปฐมวัย พ.ศ. 2546 ที่มุ่งให้เด็กมีพัฒนาการที่เหมาะสมตามวัย ความสามารถ และความแตกต่างระหว่างบุคคลทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคมและสติปัญญา เมื่อเด็กจบการศึกษาระดับปฐมวัยเด็กจะบรรลุมาตรฐาน คุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่กำหนดไว้ในจุดหมาย 12 ข้อ คือ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2547, หน้า9)

- 1) ร่างกายเจริญเติบโตตามวัยและมีสุขนิสัยที่ดี
- 2) กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรงใช้ได้อย่างคล่องแคล่วและประสานสัมพันธ์

กัน

- 3) มีสุขภาพจิตดีและมีความสุข
- 4) มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงาม
- 5) ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรีการเคลื่อนไหวและรักการออกกำลังกาย
- 6) ช่วยเหลือตนเองได้เหมาะสมกับวัย
- 7) รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และความเป็นไทย
- 8) อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
- 9) ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย
- 10) มีความสามารถในการคิดและการแก้ปัญหาได้เหมาะสมกับวัย
- 11) มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์
- 12) มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้และมีทักษะในการแสวงหาความรู้

ส่วนหลักการจัดประสบการณ์ได้กำหนดไว้ดังนี้

- 1) จัดประสบการณ์การเล่นและการเรียนรู้เพื่อพัฒนาเด็กโดยองค์รวมอย่างต่อเนื่อง
- 2) เน้นเด็กเป็นสำคัญสนองความต้องการ ความสนใจ ความแตกต่างระหว่างบุคคลและบริบททางสังคมที่เด็กอาศัยอยู่
- 3) จัดให้เด็กได้รับการพัฒนาโดยให้ความสำคัญทั้งกับกระบวนการและผลผลิต
- 4) จัดการประเมินพัฒนาการให้เป็นกระบวนการอย่างต่อเนื่องและเป็นส่วนหนึ่งของการจัดประสบการณ์
- 5) ให้ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็กส่วนการจัดกิจกรรมประจำวันสำหรับเด็กอายุ 3-5 ปี ควรมีหลักในการจัดดังนี้
 - 1) กำหนดระยะเวลาในแต่ละกิจกรรมให้เหมาะสมกับวัยของเด็ก ในแต่ละวันและยืดหยุ่นได้ตามความต้องการและความสนใจของเด็ก วัย 3 ปี มีความสนใจประมาณ 8 นาที วัย 4 ปี มีความสนใจ 12 นาที และวัย 5 ปี มีความสนใจประมาณ 15 นาที
 - 2) กิจกรรมที่ต้องใช้ความคิดทั้งในกลุ่มเล็กและกลุ่มใหญ่ ไม่ควรใช้เวลาต่อเนื่องนานเกินกว่า 20 นาที
 - 3) กิจกรรมที่เด็กมีอิสระเลือกเล่นเสรี เช่นการเล่นตามมุม การเล่นกลางแจ้ง ฯลฯ ใช้เวลาประมาณ 40-60 นาที
 - 4) กิจกรรมควรมีความสมดุลระหว่างกิจกรรมในห้องและนอกห้อง กิจกรรมที่ใช้กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็ก กิจกรรมที่เป็นรายบุคคล กลุ่มย่อยและกลุ่มใหญ่ กิจกรรมที่เด็กเป็นผู้ริเริ่ม และผู้สอนเป็นผู้ริเริ่มและกิจกรรมที่ใช้กำลังและไม่ใช้กำลัง จัดให้ครบทุกประเภท (สำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2547, หน้า 52-53) ปัจจัยที่เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม การเรียนรู้ เป็นการบริหารจัดการหลักสูตร ให้มีหนังสือเรียนที่มีคุณภาพระดับมาตรฐานสากล ให้นักเรียนได้เรียนอย่างพอเพียง มีเครือข่ายอินเทอร์เน็ตแบบความเร็วสูงเชื่อมโยงครอบคลุมพื้นที่ของโรงเรียน มีห้องเรียนอิเล็กทรอนิกส์ ห้องปฏิบัติการที่มีอุปกรณ์เทคโนโลยีทันสมัย ห้องเรียนใช้ระบบ E-learning ห้องเรียน ICT และการสอนแบบ 3 ภาษา ไทย จีน อังกฤษ และมีการประเมินผลและพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง จะทำให้รูปแบบการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยในจังหวัดนนทบุรีมีประสิทธิผลมากขึ้น

2.2 กิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งเป็นกระบวนการแปลงสภาพของรูปแบบการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผล ในจังหวัดนนทบุรี จะมีปัจจัยที่โดดเด่นคือ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ พัฒนาผู้เรียนทั้ง 4 ด้าน เต็มตามศักยภาพ , เน้นความเป็นเลิศทางวิชาการ

และ เน้นคุณธรรมจริยธรรม และ วัฒนธรรมไทย แนวทางปฏิบัติเช่นนี้จะสอดคล้องกับแนวคิดของ McNergney & Herbert (อ้างถึงใน วิโรจน์ สารัตนะ, 2544, หน้า 182) ที่ว่า

1) ไม่มีรูปแบบการสอนใดที่ดีที่สุด ที่สามารถนำไปใช้ได้กับทุกคน ทุกสถานการณ์หรือ ทุกจุดมุ่งหมาย ดังนั้นครูวิชาชีพ จะต้องฝึกฝนสะสมยุทธศาสตร์การสอนไว้ให้หลากหลาย สามารถ จะนำเอามาใช้ได้ทุกเวลาที่จำเป็น

2) ถ้าครูใช้วิธีการสอนแบบเดียวหรือใช้วิธีการสอนแบบเดิม จะมีเฉพาะนักเรียนที่ชอบ สถานการณ์แบบนั้นหรือชอบวิธีการสอนแบบนั้นเท่านั้นที่จะประสบผลสำเร็จ แต่หากครูใช้วิธีการ สอนที่หลากหลาย ก็ดูเหมือนจะสามารถเข้าถึงนักเรียนทุกคน ได้มากกว่านักเรียนเองก็就会被กระตุ้น ให้ได้เรียนกับวิธีการสอนที่หลากหลายนั้น

3) ในการสอนที่มีประสิทธิผลนั้นครูจะต้องเข้าใจนักเรียน มีการสื่อสารที่ดี มีความคิด ริเริ่มสร้างสรรค์สิ่งแวดล้อมการเรียนรู้ที่ดี สามารถปรับรูปแบบการสอนให้เหมาะสมกับความ ต้องการเฉพาะของนักเรียนได้ มีการประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียน จัดให้มีการประเมินตาม สภาพจริง (Authentic) สร้างความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน และบริหารห้องเรียนเป็นแบบ ควบคุมตนเอง (Self-Control) การเรียนการสอนในระดับปฐมวัยถือได้ว่าเป็นการพัฒนาคุณภาพเด็ก โดยยึดเด็กมีความสำคัญที่สุด ต้องส่งเสริมให้เด็กสามารถพัฒนาตนตามธรรมชาติสอดคล้องกับ พัฒนาการและเต็มศักยภาพ ดังนั้นผู้สอนจึงมีบทบาทสำคัญยิ่งที่จะทำให้กระบวนการจัดการเรียนรู้ บรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพผู้สอนจึงมีบทบาทหน้าที่ ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน, 2547, หน้า 112-113)

1) บทบาทในฐานะผู้เสริมสร้างเรียนรู้

1.1) จัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กที่กำหนดขึ้นด้วยตัวเด็กเองและผู้สอนกับ เด็กร่วมกำหนด โดยเสริมสร้างพัฒนาการเด็กให้ครอบคลุมทุกด้าน

1.2) ส่งเสริมให้เด็กใช้ข้อมูลแวดล้อมศักยภาพของตัวเด็กและหลักทางวิชาการในการ ผลิต กระทำหรือหาคำตอบในสิ่งที่เด็กเรียนรู้อย่างมีเหตุผล

1.3) กระตุ้นให้เด็กร่วมคิดแก้ปัญหา ค้นคว้าหาคำตอบด้วยตนเองด้วยวิธีการศึกษา ที่ นำไปสู่การใฝ่รู้ และ พัฒนาตนเอง

1.4) จัดสภาพแวดล้อม และ สร้างบรรยากาศการเรียนที่สร้างเสริมให้เด็กทำกิจกรรม ได้ เต็มตามศักยภาพ และ แตกต่างของเด็กแต่ละบุคคล

1.5) สอดแทรกการอบรมด้านจริยธรรม และ ค่านิยมที่พึงประสงค์ ในการจัดการ เรียนรู้ และ กิจกรรมต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ

1.6) ใช้กิจกรรมการเล่นเป็นสื่อการเรียนรู้สำหรับเด็ก ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

1.7) ใช้ปฏิสัมพันธ์ที่มีระหว่างผู้สอน และ เด็กในการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ

1.8) จัดการประเมินผลการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับสภาพจริง และ นำผลการประเมินมาปรับปรุงพัฒนาคุณภาพเด็กเต็มตามศักยภาพ

2.3 การวัด และ ประเมินผลการเรียนการสอน เป็นกระบวนการแปลงสภาพตาม ทฤษฎีระบบของรูปแบบการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผลในจังหวัด นนทบุรีมีปัจจัยสำคัญที่โดดเด่น คือ ใช้วิธีการวัด และ ประเมินผลที่หลากหลาย , รายงานผล ประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนต่อผู้ปกครองอย่างเป็นระบบ , นำผลการวัด และ ประเมิน และ รายงานผลการไปปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และ ประกันคุณภาพการศึกษา ทั้งภายใน และ ภายนอกอย่างมีประสิทธิภาพ ประเด็นที่มีการวัด และ ประเมินผลที่หลากหลาย เป็นสิ่งที่สถานศึกษา เอกชนระดับปฐมวัยจะต้องดำเนินการเพราะเป็นข้อกำหนดในหมวด 4 แนวการจัดการศึกษา มาตรา 26 ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่กำหนดว่า สถานศึกษาต้องจัดการประเมิน ผู้เรียน โดยพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน ตามประพจน์ การสังเกต พฤติกรรมการเรียน การร่วม กิจกรรม และ การทดสอบ ควบคู่ไปในกระบวนการเรียนการสอนตามความเหมาะสมของแต่ละ ระดับ และ รูปแบบการศึกษา ให้สถานศึกษา ใช้วิธีการที่หลากหลาย ในการจัดสรรโอกาสการศึกษา ต่อ และ ให้นำผลการประเมินผู้เรียนมาใช้ประกอบการพิจารณาด้วย (อานวย ทองโปร่ง, 2553, หน้า 124) การประเมินผลการเรียนรู้ และ พัฒนาการนักเรียนทุกวัยตามมาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย เป็นตัวบ่งชี้ที่เห็นถึงคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัย ดังนั้น สถานศึกษา เอกชนระดับปฐมวัย จึงต้องจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในซึ่งเป็นกระบวนการประเมินผลการ ดำเนินงานของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาสถานศึกษาที่กระทำโดยบุคลากรภายใน หรือผู้ที่ เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง การประเมินคุณภาพภายในถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารจัดการเพื่อที่จะ ทราบขีดความสามารถ ในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา หรือ ไม่ นำผลการประเมินไปใช้แก้ไข ข้อบกพร่องได้ทันที เพื่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่องการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาเอกชน มีขั้นตอนดังพอสรุปได้ดังนี้

- 1) สถานศึกษามีคณะกรรมการประเมินคุณภาพภายใน
- 2) สถานศึกษามีแผนประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
- 3) สถานศึกษามีปฏิทินการดำเนินงานตามแผนประกันคุณภาพภายใน
- 4) สถานศึกษาดำเนินงานตามแผนประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และ มุ่งสู่อัตลักษณ์ ของโรงเรียน
- 5) สถานศึกษาต้องกำหนดเกณฑ์การให้คุณภาพทุกตัวบ่งชี้คุณภาพของแต่ละมาตรฐาน

6) สถานศึกษามีการประเมินมาตรฐานการศึกษา

7) สถานศึกษามีการประเมินคุณภาพมาตรฐานการศึกษาอย่างน้อยปีละ 1 ครั้งอย่างต่อเนื่อง

8) สถานศึกษามีการจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี (SAR) อย่างน้อยประกอบด้วยผลงานดำเนินงานประจำปีของสถานศึกษา และ ผลการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา

9) รายงานหน่วยงานต้นสังกัด (สำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน และ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา) และ ผู้ที่เกี่ยวข้อง

การจัดทำรายงานประจำปี หรือ เรียกว่ารายงานการประเมินตนเอง เพื่อเสนอต้นสังกัด และ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และ เปิดเผยต่อสาธารณชน สถานศึกษาเอกชน ระดับปฐมวัยต้องรายงานการประเมินตนเองอย่างต่อเนื่องลุ่มลึก สะท้อนภาพที่แท้จริงของสถานศึกษาในทุกมาตรฐานคุณภาพการศึกษา ขั้นตอนการดำเนินงานมีดังนี้ (สำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน, 2554, หน้า 22-23)

1) จัดทำรายงานประจำปี อย่างต่อเนื่อง เป็นประจำทุกปี
2) สารระสำคัญอย่างน้อยต้องประกอบด้วย ข้อมูลพื้นฐาน และ ผลการพัฒนาตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 2 ด้าน คือ ด้านคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการเรียนรู้ และ ด้านคุณภาพการบริหารจัดการของสถานศึกษา

3) สรุปผลการพัฒนา และ ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลไปใช้
4) มีการนำรายงานประจำปี เสนอให้คณะกรรมการสถานศึกษาทราบ
5) มีเอกสารแสดงการเผยแพร่ รายงานประจำปีต่อสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สาธารณชน และ อื่น ๆ

6) มีการนำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาในด้านผู้เรียน บุคลากร การบริหารจัดการ การจัดประสบการณ์ และการเรียนรู้ หลักสูตรสถานศึกษา การวัด และ ประเมินผลมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาในปีต่อไปการจัดทำแผนปฏิบัติงาน การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพ

3. ผลผลิต (Outputs) เป็นสิ่งที่ได้จากการนำปัจจัยนำเข้ามาเข้าสู่กระบวนการแปลงสภาพ ผลผลิตจะเป็นสิ่งที่องค์กรตั้งเป้าหมายไว้ว่าจะบรรลุผลสำเร็จในเรื่องใดบ้าง เช่น ความสำเร็จของผู้จบการศึกษาในระดับต่าง ๆ ความพึงพอใจ ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย หรือ คุณภาพโดยรวมขององค์กร เป็นต้น สำหรับผลผลิตของรูปแบบการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิภาพในจังหวัดนนทบุรี จะมีองค์ประกอบของผลผลิต ดังนี้

3.1 ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนซึ่งประกอบด้วยปัจจัยต่างๆ คือ

1) นักเรียนมีคุณภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่ สมศ. กำหนด ด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม สติปัญญา และ การศึกษาต่อระดับสูงได้

2) นักเรียนมี คุณธรรมจริยธรรม และ คุณลักษณะ ที่พึงประสงค์

3.2 ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนซึ่งประกอบด้วยปัจจัยต่างๆ คือ

1) ผู้ปกครองนักเรียน มีส่วนร่วมและสนับสนุนการดำเนินงานของสถานศึกษา

2) ผู้ปกครองนักเรียนชื่นชมต่อคุณภาพของนักเรียน

3) ผู้ปกครองนักเรียนรัก และ ศรัทธาต่อสถานศึกษา

จึงจะอภิปราย ในแต่ละองค์ประกอบ ดังนี้

1) ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน ตามรูปแบบการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิภาพในจังหวัดนนทบุรี ตามกรอบแนวคิดทฤษฎีระบบ (System Theory) จะมีปัจจัยที่สำคัญนักเรียนมีคุณภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่ สมศ. กำหนดด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา และ ด้านการศึกษาต่อ และ นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ในประเด็นที่ว่านักเรียนมีคุณภาพสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาปฐมวัย เป็นผลผลิตที่โดดเด่นของรูปแบบการบริหารการศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิภาพ เป็นที่ยอมรับของผู้ปกครองนักเรียนไปด้วยคุณภาพการศึกษา หรือ มาตรฐานการศึกษา ซึ่งเป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะคุณภาพที่พึงประสงค์ และ มาตรฐานที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาทุกแห่ง และ เพื่อใช้เป็นหลักในการเทียบเคียง สำหรับการส่งเสริม และ กำกับดูแล การตรวจสอบ การประเมินผล และ การประกันคุณภาพทางการศึกษา มาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัยเป็นการตั้งความคาดหวังว่า เมื่อผู้เรียนจบการศึกษาระดับปฐมวัย นักเรียน จะบรรลุตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่กำหนดไว้ในจุดหมาย 12 ข้อ ตามมาตรฐาน คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ. ศ. 2546 จะครอบคลุมพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และ สติปัญญา ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2547, หน้า 33-43)

มาตรฐานที่ 1 ร่างกายเจริญเติบโตตามวัย และ มีสุขนิสัยที่ดี

มาตรฐานที่ 2 กล้ามเนื้อใหญ่ และ กล้ามเนื้อเล็กแข็งแรง ใช้งานได้คล่องแคล่ว และ ประสานสัมพันธ์กัน

มาตรฐานที่ 3 มีสุขภาพจิตดี และ มีความสุข

มาตรฐานที่ 4 มีคุณธรรม จริยธรรม และ จิตใจที่ดีงาม

มาตรฐานที่ 5 ชื่นชม และ แสดงออกทางศิลปะ ดนตรี การเคลื่อนไหว และ รักการออกกำลังกาย

มาตรฐานที่ 6 ช่วยเหลือตนเองได้เหมาะสมกับวัย

- มาตรฐานที่ 7 รักธรรมชาติสิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และ ความเป็นไทย
- มาตรฐานที่ 8 อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และ ปฏิบัติตน เป็นสมาชิกที่ดีของสังคม
 ในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
- มาตรฐานที่ 9 ใช้การสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย
- มาตรฐานที่ 10 มีความสามารถในการคิด และการแก้ปัญหาได้เหมาะสมตามวัย
- มาตรฐานที่ 11 มีจินตนาการ และ ความคิดสร้างสรรค์
- มาตรฐานที่ 12 มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ และ มีศักยภาพในการแสวงหาความรู้

ในส่วนที่สถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิภาพในจังหวัดนนทบุรีสามารถสร้างผลผลิตได้สูงกว่าเกณฑ์ คือ ได้จัดให้มีการเรียนแบบ 3 ภาษา ไทย จีน อังกฤษ และ ส่งเสริมให้มีการใช้เทคโนโลยี และ นวัตกรรมการเรียนการสอน มาใช้ และ ทันสมัยมากขึ้น คือ จัดห้องเรียนแบบ E-Classroom การนำภูมิปัญญาจากแหล่งเรียนรู้ภายนอก และ นักเรียน ไปสู่แหล่งเรียนรู้ภายนอกทำให้นักเรียนที่จบการศึกษามีคุณภาพสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานของการศึกษาปฐมวัย และ อนาคตอันใกล้ พ.ศ. 2558 จะมีการเปิดประชาคมอาเซียน (Asean Community) ซึ่งเป็นความร่วมมือกันของประเทศในภูมิภาคอาเซียน 10 ประเทศ ในด้านสังคมการเมือง เศรษฐกิจ และ วัฒนธรรม เด็กไทยจะต้องมีคุณลักษณะที่สามารถ เข้าร่วม และ เป็นสมาชิกที่มีประสิทธิภาพของอาเซียนได้ นั่นคือ เด็กไทยจะต้องมีความรู้ความสามารถสื่อสารด้วยภาษาสากลของโลกได้ อันได้แก่ ภาษาอังกฤษ และ ภาษาของประเทศเพื่อนบ้านได้ เด็กไทยจะต้องมีความรู้ความสามารถด้าน IT ในการแสวงหาความรู้แลกเปลี่ยน ถ่ายทอดความรู้ และ เก็บสะสมความรู้ได้ ประการที่ 3 เด็กไทยจะต้องมีความสามารถในการพัฒนาสิ่งต่าง ๆ ในเชิงระบบ คิดเป็นภาพรวมไม่คิดแยกส่วน มองทุกสิ่งทุกอย่าง เป็นองค์รวม เห็นความสัมพันธ์ของสรรพสิ่งซึ่งคุณลักษณะเหล่านี้ สถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิภาพ ในจังหวัดนนทบุรีได้ตั้งเป้าหมาย และ ดำเนินงานไปแล้ว

4. ความพึงพอใจของผู้ปกครองของนักเรียน เป็นผลผลิตของรูปแบบการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิภาพในจังหวัดนนทบุรี อีกองค์ประกอบหนึ่งที่มีความสำคัญไม่น้อยไปกว่าผลผลิตที่เป็นผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน เพราะผู้ปกครองนักเรียนเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) กับการบริหารงานของสถานศึกษา สถานศึกษาจะบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลได้จะต้องอาศัยความร่วมมือร่วมใจจากทุกภาคส่วนของสังคมในปัจจุบัน การเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมทางสังคมทั้งภายในและภายนอก เป็นไปอย่างรวดเร็วฉับพลัน ความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีทำให้เกิดองค์ความรู้อย่างหลากหลาย ทำให้บุคคลมีความรู้เฉพาะด้านแตกต่างกันไป องค์การหรือหน่วยงานต้องจัดการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อให้เกิดการประสานสัมพันธ์ในการปฏิบัติงานอย่างสามัคคีมีน้ำใจในการอุทิศตนเพื่อองค์กร

ในการบริหารงานของสถานศึกษาจำเป็นต้องระดมสรรพกำลังจากบุคคลภายนอกที่มีส่วนได้ส่วนเสียกับสถานศึกษา เช่น ผู้ปกครองนักเรียน ชุมชน สถาบัน สถานประกอบการ สถาบันศาสนา ฯลฯ เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ ประเด็นความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียน ตามรูปแบบการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผล ในจังหวัดนนทบุรี มีปัจจัยสำคัญ คือ ผู้ปกครองนักเรียนมีส่วนร่วม และ สนับสนุนการดำเนินงานของสถานศึกษา ผู้ปกครองชื่นชมต่อคุณภาพของนักเรียน ผู้ปกครองมีความรักและศรัทธาต่อสถานศึกษา ประเด็นที่ผู้ปกครองชื่นชมต่อคุณภาพของนักเรียน แสดงให้เห็นว่าการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาสามารถทำให้นักเรียนที่จบการศึกษาของสถานศึกษาในระดับปฐมวัย ได้บรรลุเป้าหมายตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนบางประการ เช่น การจัดการเรียนแบบ 3 ภาษา (ภาษาไทย จีน อังกฤษ) นวัตกรรมการสอนแบบ E-learning การเรียนรู้โดยผ่านการกระทำกิจกรรมที่ฝึกปฏิบัติจริงทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา ทำให้นักเรียนของสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัย มีคุณภาพสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาปฐมวัย ซึ่งจะทำให้ผู้ปกครองนักเรียนเกิดความพึงพอใจและชื่นชมต่อคุณภาพของนักเรียนและทำให้เกิดความรักและศรัทธาต่อสถานศึกษา ทำให้เกิดการสนับสนุนกิจกรรมการดำเนินงานของสถานศึกษา ซึ่งประเด็นที่ผู้ปกครองชื่นชมต่อคุณภาพของนักเรียนจะเป็นผลมาจากที่สถานศึกษาได้กระจายอำนาจการบริหารจัดการให้ผู้ปกครองนักเรียน ชุมชนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ ซึ่งปัจจุบันนี้เรียกว่าเป็นการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School Based Management : SBM) ซึ่งตามหลักวิชาการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน มีหลักสำคัญ 5 ประการ คือ(อุทัย บุญประเสริฐอ้างถึงในอำนาจ ทองโปร่ง, 2553, หน้า 97-98)

- 1) หลักการกระจายอำนาจ (Deconcentration) เป็นการกระจายอำนาจจากส่วนกลางไปยังสถานศึกษาให้มากที่สุด
- 2) หลักการมีส่วนร่วม (Participation) เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับสถานศึกษารับผิดชอบในการจัดการศึกษาให้มากขึ้น
- 3) หลักการคืนอำนาจการจัดการศึกษาให้ประชาชน (Return Power to People) ในอดีตที่ผ่านมายาวนาน การจัดการศึกษาเป็นของครอบครัวและชุมชน ต่อมามีการรวบรวมการจัดการศึกษาของท้องถิ่นชุมชนมาให้รัฐจัดการรับผิดชอบ จนกระทั่งปัจจุบัน โลกเจริญก้าวหน้ามากขึ้นทุกแห่งเต็มไปด้วยวิทยาศาสตร์และนวัตกรรม การจัดการศึกษาโดยส่วนกลางไม่อาจตอบสนองความต้องการของผู้เรียนได้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ จึงต้องมีการคืนอำนาจให้ท้องถิ่นและประชาชนได้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอีกครั้ง

4) หลักการบริหารตนเอง (Self-management) เป็นการเปิดโอกาสให้สถานศึกษาหรือโรงเรียนได้มีการบริหารด้วยตนเอง ตามวิธีการที่หลากหลาย แตกต่างกันไปแล้วแต่ความพร้อมศักยภาพของสถานศึกษาและสภาพแวดล้อม โดยส่วนกลางทำหน้าที่เพียงเป็นผู้กำหนดนโยบาย เป้าหมายสนับสนุน ส่งเสริมและติดตามประเมินผล

5) หลักการตรวจสอบและถ่วงดุล (Check and Balance) เป็นการตรวจสอบการปฏิบัติงานของสถานศึกษา โดยส่วนกลางที่ทำหน้าที่กำหนดนโยบายและควบคุมมาตรฐาน ซึ่งเป็นการปฏิบัติงานที่ต่างฝ่ายต่างทำหน้าที่เพื่อคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของชาติ จากผลการวิจัยรูปแบบการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผล ในจังหวัดนนทบุรี พบว่าผลผลิตของรูปแบบ ประกอบด้วย

1) ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน มีปัจจัยที่สำคัญคือ นักเรียนมีคุณภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่ สมศ. กำหนดด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา และ ด้านการศึกษาต่อ , นักเรียนมีคุณธรรมจริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์

2) ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียน มีปัจจัยที่สำคัญ คือ ผู้ปกครองนักเรียนมีส่วนร่วม และ สนับสนุนการดำเนินงานสถานศึกษา , ผู้ปกครองนักเรียนชื่นชมต่อคุณภาพของนักเรียน และ ผู้ปกครองนักเรียนรัก และ ศรัทธาต่อสถานศึกษา

ซึ่งทั้ง 2องค์ประกอบของผลผลิตของรูปแบบการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผล ในจังหวัดนนทบุรี ซึ่งเป็นไปตามหลักวิชาดังที่ Halton (อ้างถึงใน วิโรจน์ สารรัตน์, 2544, หน้า 22) ได้จำแนกองค์ประกอบที่จะส่งผลต่อความมีประสิทธิผลของโรงเรียน ออกเป็น 3 กลุ่มใหญ่ โดยแต่ละกลุ่มมีองค์ประกอบย่อยออกไปอีก ดังนี้ Sergioivanni (อ้างถึงใน วิโรจน์ สารรัตน์, 2544, หน้า 24-25)

1) องค์ประกอบด้านการมีจุดมุ่งหมายร่วมกัน ประกอบด้วยการมีจุดหมายที่ชัดเจน การมีค่านิยมและความเชื่อร่วมและการมีภาวะผู้นำด้านการเรียนการสอน

2) องค์ประกอบด้านบรรยากาศการเรียนรู้ประกอบด้วย การมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องและความรับผิดชอบของนักเรียนสภาพแวดล้อมทางกายภาพ การยอมรับและการมีสิ่งจูงใจพฤติกรรมในทางบวกของนักเรียน การได้รับการสนับสนุนจากชุมชนและผู้ปกครอง

3) องค์ประกอบด้านการเรียนรู้ประกอบด้วยหลักสูตรการสอน การพัฒนาบุคลากร ความคาดหวังในความสำเร็จสูงและการติดตามความก้าวหน้าของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอและได้กล่าวถึงผลการวิเคราะห์ลักษณะ โรงเรียนที่มีประสิทธิผลหรือโรงเรียนที่ประสบผลสำเร็จ ที่ได้มาจากการศึกษางานวิจัยของนักวิชาการอีกหลายคน พบว่า โรงเรียนที่มีประสิทธิผล มีลักษณะดังนี้

1) เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง

- 2) มีการวางแผนทางวิชาการที่ดี
- 3) จัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน
- 4) มีบรรยากาศของโรงเรียนในทางบวก
- 5) ส่งเสริมความมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันแบบเป็นกลุ่ม
- 6) มีการพัฒนาบุคลากรอย่างกว้างขวาง
- 7) ใช้ภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วม
- 8) ส่งเสริมการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์
- 9) ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม

สรุปได้ว่ารูปแบบการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยในจังหวัดนนทบุรี ที่เป็นผลการวิจัยออกมา ประกอบด้วยองค์ประกอบที่สำคัญ 3 ส่วน คือ

- 1) ปัจจัยนำเข้า (Inputs)
- 2) กระบวนการแปลงสภาพ (Transformational Process)
- 3) ผลผลิต (Outputs)

ซึ่งแต่ละองค์ประกอบจะมีองค์ประกอบย่อยและปัจจัยสำคัญ ๆ ตามกรอบแนวคิดของ ทฤษฎีระบบ (System Theory) จึงยืนยันได้ว่า ทฤษฎีระบบ เป็นทฤษฎีหนึ่งที่สามารถนำมาใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผลในจังหวัดนนทบุรี ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ควรส่งเสริมสร้างความรู้เกี่ยวกับการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยตามกรอบแนวคิดทฤษฎีระบบ (System Theory) ให้กับสถานศึกษาเอกชนระบบปฐมวัยเพื่อให้สถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยสรุปรูปแบบการบริหารงานเป็นที่ยอมรับตามหลักวิชาการ
2. สำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนควรให้การสนับสนุนการดำเนินงานของสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่ยังขาดความพร้อมในด้านบริหารจัดการ เพื่อให้สถานศึกษาเหล่านั้นมีรูปแบบการบริหารงานที่เป็นระบบ

ข้อเสนอแนะเชิงบริหาร

1. ผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัย ควรสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบและกระบวนการบริหารงานในสถานศึกษา โดยนำวิธีการบริหารเชิงทฤษฎีระบบมาใช้ในการ

บริหารงานสถานศึกษาเอกชน โดยปรับเนื้อหาสาระและองค์ประกอบบางส่วนให้เหมาะสมกับสภาพหรือบริบทของสถานศึกษา

2. สถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัย ต้องดำเนินงานในทุกองค์ประกอบของการบริหารงานเชิงระบบไปพร้อม ๆ กัน ไม่ดำเนินการแยกส่วน โดยมีจุดเน้นอยู่ที่ผลที่เกิดขึ้นกับตัวนักเรียนและชุมชนเป็นหลัก

3. สถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยจะต้องประยุกต์รูปแบบการบริหารงาน สถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผลในจังหวัดนนทบุรี ให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยแต่ละแห่ง

4. รูปแบบการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนที่มีประสิทธิผลในจังหวัดนนทบุรี จะต้องทำการปรับปรุงให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสภาพสังคมเศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อมเสมอ

ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ

1. สถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัย อาจนำรูปแบบการบริหารงานที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ไปประยุกต์ใช้ในการบริหารงานของสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยนั้น ๆ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยในการหาแหล่งทรัพยากรทางการศึกษา

2. การบริหารงานของสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยมีอยู่หลากหลาย ยังไม่มีรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาอย่างชัดเจน หากสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยต้องการพัฒนารูปแบบการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผลในจังหวัดนนทบุรี เป็นของตนเองแล้วนำผลที่ได้รับจากการประเมินนั้นมาปรับปรุงเพื่อพัฒนาสถานศึกษาก็จะเป็นประโยชน์ต่อสาธารณชนต่อไป

ข้อเสนอแนะในการวิจัยขั้นต่อไป

1. เนื่องจากวิธีการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยมีอยู่อย่างหลากหลาย ควรมีการนำวิธีการบริหารงานเหล่านั้นมาเปรียบเทียบกันเพื่อค้นหาวิธีการบริหารจัดการวิธีใดที่เหมาะสมกับการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผล ในบริบทของประเทศไทย และสะดวกต่อการนำไปใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยมากที่สุด

2. ควรทำการวิจัยเกี่ยวกับตัวแปรของปัจจัยนำเข้าและกระบวนการแปลงสภาพที่มีความสัมพันธ์และมีอิทธิพลต่อการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผลในแต่ละภูมิภาคของประเทศไทย

ตารางที่ 4.16 ผลการเปรียบเทียบสาระสำคัญของกรอบแนวคิดตามทฤษฎี ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ครู บุคลากรทางการศึกษา และ ผู้ปกครองนักเรียน ผลการสังเคราะห์ข้อมูล ในการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิภาพ ด้านปัจจัยนำเข้า (Inputs)

กรอบแนวคิด ตามทฤษฎีของ Hoy และ Miskel	ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (ผู้บริหารสถานศึกษา)	ครู / บุคลากรทางการศึกษา และ ผู้ปกครองนักเรียน	ผลการสังเคราะห์
<p>1 . ปัจจัยนำเข้า (Inputs)</p> <p>1 . 1สภาพแวดล้อมของสถานศึกษา</p> <ul style="list-style-type: none"> - สภาพแวดล้อมภายนอก มีบรรยากาศสังคม เอื้อต่อการเรียนที่ตรงเหมาะสมกับการเป็นสถานศึกษา - สภาพแวดล้อมภายในอาคารเรียน ห้องเรียนมีความปลอดภัยเหมาะสมมีวัสดุอุปกรณ์ทันสมัยเพียงพอ สิ่งอำนวยความสะดวก สนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนครบถ้วนเพียงพอ 	<p>1 . ปัจจัยนำเข้า (Inputs)</p> <p>1 . 1สภาพแวดล้อมของสถานศึกษา</p> <ul style="list-style-type: none"> - สภาพแวดล้อมภายนอกมีที่ตั้งห่างจากแหล่งอบายมุข ไม่มีมลภาวะ ปราสจากสิ่งรบกวนอื่น ๆ - สภาพแวดล้อมภายใน มีที่ตั้งเป็นสัดส่วนอาณาเขตชัดเจน สภาพอาคารเรียน ห้องเรียน มั่นคงปลอดภัย มีอุปกรณ์เพียงพอครบถ้วน เจ้าหน้าที่ดูแลรับผิดชอบ ระบบสาธารณูปโภค ใช้งานได้ดี มีการดูแลป้องกัน และตรวจสอบเป็นประจำ 	<p>1 . ปัจจัยนำเข้า (Inputs)</p> <p>1 . 1 สภาพแวดล้อมของสถานศึกษา</p> <ul style="list-style-type: none"> - สภาพแวดล้อมภายนอก ห่างไกลจากแหล่งอบายมุข เดินทางไปมาสะดวก - สภาพแวดล้อมภายในอาคารเรียน มั่นคงปลอดภัยถูกสุขลักษณะเหมาะสมต่อ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน - มีระบบสาธารณูปโภค สิ่งอำนวยความสะดวกเพียงพอ มีเจ้าหน้าที่ดูแลรับผิดชอบ 	<p>1 . ปัจจัยนำเข้า (Inputs)</p> <p>1 . 1 สภาพแวดล้อมของสถานศึกษา</p> <ul style="list-style-type: none"> - ที่ตั้งเป็นสัดส่วนห่างไกลแหล่งอบายมุข - อาคารเรียนมั่นคงปลอดภัยเหมาะสม และ เพียงพอต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ - ระบบสาธารณูปโภค และ สิ่งอำนวยความสะดวก ครบถ้วนเพียงพอ - ใช้เทคโนโลยีนวัตกรรมการเรียนการสอนเพียงพอ และ ทันสมัย

ตารางที่ 4.16 (ต่อ)

กรอบแนวคิด ตามทฤษฎีของ Hoy และ Miskel	ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (ผู้บริหารสถานศึกษา)	ครู / บุคลากรทางการศึกษาและ ผู้ปกครองนักเรียน	ผลการสังเคราะห์
<p>1 . 2การตอบสนองความต้องการ และ แหล่งเรียนรู้ของชุมชน</p> <ul style="list-style-type: none"> - การตอบสนอง ความ ต้องการ และแหล่งเรียนรู้ ของชุมชนเป็นไปตาม หลักการของการจัดการ การศึกษาปฐมวัย คือ หลักการพัฒนาเด็กโดยองค์ รวม หลักการจัด ประสบการณ์ ที่ยึดเด็กเป็น สำคัญ หลักความร่วมมือและ หลักแห่งความสอดคล้องกับ อุดมการณ์ และ มาตรฐาน 	<p>1 . 2การตอบสนองความต้องการ และ แหล่งเรียนรู้ของชุมชน</p> <ul style="list-style-type: none"> - เปิดโอกาสให้ชุมชน นักวิชาการ มีส่วนร่วมจัดทำ หลักสูตร - จัดกิจกรรมร่วมกับชุมชน จัด กิจกรรม ที่เป็น ประ โยชน์ต่อ ชุมชน - เปิดโอกาสให้ชุมชนมาใช้ สถานที่จัดกิจกรรม 	<p>1 . 2 การตอบสนองความต้องการ และ แหล่งเรียนรู้ของชุมชน</p> <ul style="list-style-type: none"> - สถานศึกษาจัดหลักสูตรการ สอนสอดคล้องกับนโยบาย ของชาติ - จัดกิจกรรมการเรียนรู้ - ตอบสนองความต้องการของ ผู้เรียน และผู้ปกครอง 	<p>1 . 2 การตอบสนองความต้องการ และ แหล่งเรียนรู้ของชุมชน</p> <ul style="list-style-type: none"> - สถานศึกษาจัด กิจกรรม การ เรียน ู้ตอบสนองความ ต้องการของผู้เรียนและ ผู้ปกครองนักเรียน

ตารางที่ 4.16 (ต่อ)

กรอบแนวคิด ตามทฤษฎีของ Hoy และ Miskel	ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (ผู้บริหารสถานศึกษา)	ครู / บุคลากรทางการศึกษาและ ผู้ปกครองนักเรียน	ผลการสังเคราะห์
<p>1.3 นโยบายของรัฐบาล</p> <ul style="list-style-type: none"> - สถานศึกษา จัดการศึกษา ปฐมวัย ตามนโยบายของ กระทรวงศึกษาธิการ ประกอบด้วย อุดมการณ์ ให้ นักเรียนมีพัฒนาการ สมวัย อย่างสมดุล ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และ สติปัญญา 	<p>1.3 นโยบายของรัฐบาล</p> <ul style="list-style-type: none"> - สถานศึกษา ดำเนินการตาม พระราชบัญญัติการศึกษา เอกชน - จัดการเรียนการสอนตาม นโยบายของกระทรวง ศึกษาธิการประกอบด้วย อุดมการณ์ และ มาตรฐาน การศึกษาปฐมวัย 	<p>1.3 นโยบายของรัฐบาล</p> <ul style="list-style-type: none"> - สถานศึกษา ปฏิบัติตาม ที่ พระราชบัญญัติ การศึกษา เอกชนกำหนด 	<p>1.3 นโยบายของรัฐบาล</p> <ul style="list-style-type: none"> - สถานศึกษา จัดทำหลักสูตร และ กิจกรรมการเรียนการ สอนสอดคล้องกับนโยบาย และ มาตรฐานการศึกษาของ ชาติ

ตารางที่ 4.16 (ต่อ)

กรอบแนวคิด ตามทฤษฎีของ Hoy และ Miskel	ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (ผู้บริหารสถานศึกษา)	ครู / บุคลากรทางการศึกษา และ ผู้ปกครองนักเรียน	ผลการสังเคราะห์
<p>1.4 นโยบายของคณะกรรมการสถานศึกษา</p> <ul style="list-style-type: none"> - สถานศึกษา จัดให้มีคณะกรรมการสถานศึกษาตามแนวทางของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ของสังคม และ การบริหารแบบมุ่งเน้นการกระจายอำนาจ 	<p>1.4 นโยบายของคณะกรรมการสถานศึกษา</p> <ul style="list-style-type: none"> - สถานศึกษา กำหนด พันธกิจ แผนยุทธศาสตร์ตามนโยบายของคณะกรรมการสถานศึกษา เพื่อเป็นแนวทางการปฏิบัติงานให้สถานศึกษามีเอกลักษณ์ และ อัตลักษณ์ของตนเอง 	<p>1.4 นโยบายของคณะกรรมการสถานศึกษา</p> <ul style="list-style-type: none"> - สถานศึกษาดำเนินการบริหารงานโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษา โดยเฉพาะการจัดองค์กร การกำกับดูแลงบประมาณและ การประกันคุณภาพภายใน 	<p>1.4 นโยบายของคณะกรรมการสถานศึกษา</p> <ul style="list-style-type: none"> - สถานศึกษา จัดกิจกรรมการเรียนการสอน ร่วมกับคณะกรรมการสถานศึกษา เพื่อสร้างเอกลักษณ์ และ อัตลักษณ์ของสถานศึกษา

ตารางที่ 4.16 (ต่อ)

กรอบแนวคิด ตามทฤษฎีของ Hoy และ Miskel	ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (ผู้บริหารสถานศึกษา)	ครู / บุคลากรทางการศึกษา และ ผู้ปกครองนักเรียน	ผลการสังเคราะห์
<p>1.5 ผู้เรียน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ผู้เรียน มีลักษณะที่พึงประสงค์ตามอุดมการณ์ และมาตรฐาน ของการจัด การศึกษาปฐมวัย ได้แก่ สุขภาพแข็งแรงสมบูรณ์ทั้ง ร่างกายและจิตใจ บุคลิกภาพ ดี มีความรู้ทักษะ ความคิด ริเริ่ม สร้างสรรค์ มีคุณธรรม จริยธรรม เหมาะสมตามวัย - ผู้เรียนมีความพร้อม ด้าน สถานภาพของครอบครัวที่ ได้รับการเอาใจใส่สนับสนุน จากพ่อแม่ ผู้ปกครอง 	<p>1.5 ผู้เรียน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ผู้เรียนอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ ดี มีพ่อแม่ ผู้ปกครอง เอาใจ ใส่ดูแลอบรมสั่งสอน - ผู้เรียนมีพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน - ได้รับการสนับสนุน ค่าใช้จ่ายในการเรียนจากพ่อแม่ผู้ปกครองครบถ้วน 	<p>1.5 ผู้เรียน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ผู้เรียนมีผู้ปกครอง หรือ บิดา มารดาเป็นผู้ดูแล มีฐานะดีอยู่ในชุมชน และ สังคมที่ดี - ผู้เรียน ได้รับการดูแลเอาใจ ใส่จากผู้ปกครอง บิดามารดา ในด้านค่าใช้จ่าย ในการเรียน และ พัฒนาการทั้ง 4 ด้าน 	<p>1.5 ผู้เรียน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ผู้เรียน อยู่ในครอบครัวที่มี ฐานะดี และ สภาพสังคมที่ดี - นักเรียนได้รับการ สนับสนุน จากบิดา มารดา ผู้ปกครอง ด้าน ค่าใช้จ่าย และด้าน พัฒนาการทั้ง 4 ด้าน

ตารางที่ 4.16 (ต่อ)

กรอบแนวคิด ตามทฤษฎีของ Hoy และ Miskel	ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (ผู้บริหารสถานศึกษา)	ครู / บุคลากรทางการศึกษา และ ผู้ปกครองนักเรียน	ผลการสังเคราะห์
<p>1.6 ผู้บริหาร และ ครู</p> <ul style="list-style-type: none"> - ผู้บริหารสถานศึกษา ระดับปฐมวัยมีคุณลักษณะตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย ได้แก่ คุณธรรมจริยธรรม มีภาวะผู้นำ และ ความสามารถในการบริหารจัดการศึกษา - ครูมีคุณลักษณะ ตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย ได้แก่ มีวุฒิความรู้ความสามารถ ตรงกับงานที่รับผิดชอบ หมั่นพัฒนาตนเอง เข้าถึงชุมชนได้ดี มีจำนวนเพียงพอ 	<p>1.6 ผู้บริหาร และ ครู</p> <ul style="list-style-type: none"> - ผู้บริหารสถานศึกษา มีความรู้ความสามารถ ด้านการบริหาร บริหารจัดการ มีวิสัยทัศน์ มีความมุ่งมั่นในการพัฒนา ชื่นชม และ สรรพทานในวิชาชีพ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต - ครูมีวุฒิการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพ มีความสามารถในการสอน ระดับปฐมวัยและ มีจำนวนครูเพียงพอ 	<p>1.6 ผู้บริหาร และ ครู</p> <ul style="list-style-type: none"> - สถานศึกษา มี ผู้บริหาร ที่มีความรู้ความสามารถ - ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์กว้างไกล มีความมุ่งมั่นพัฒนาการศึกษาให้เกิดประสิทธิผลสูงสุด - ครูมีวุฒิการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพมีความรู้ความสามารถ ในการสอนระดับปฐมวัย และ มี จำนวนเพียงพอ 	<p>1.6 ผู้บริหาร และ ครู</p> <ul style="list-style-type: none"> - ผู้บริหาร และ ครู มีความรู้ความสามารถ ในการบริหาร และ การสอน ในระดับปฐมวัย - อัตรา ครูต่อนักเรียนสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน

ตารางที่ 4.16 (ต่อ)

กรอบแนวคิด ตามทฤษฎีของ Hoy และ Miskel	ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (ผู้บริหารสถานศึกษา)	ครู / บุคลากรทางการศึกษา และ ผู้ปกครองนักเรียน	ผลการสังเคราะห์
<p>1.7 จรรยาบรรณวิชาชีพของครู</p> <ul style="list-style-type: none"> - มีความรู้ ความสามารถตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพ - มีคุณธรรมจริยธรรม - เป็นแบบอย่างที่ดี - มีความรัก และ ศรัทธาในวิชาชีพ และ สถานศึกษา 	<p>1.7 จรรยาบรรณวิชาชีพของครู</p> <ul style="list-style-type: none"> - ครูมี ความผูกพันกับสถานศึกษา - ครูเป็นแบบอย่างที่ดี - มีความรักศรัทธาในอาชีพ - อุทิศตนเพื่อความก้าวหน้าของศิษย์ 	<p>1.7 จรรยาบรรณวิชาชีพของครู</p> <ul style="list-style-type: none"> - ครูมีบุคลิกภาพดีเป็นแบบอย่างที่ดี - ครู มีความรัก ศรัทธาต่อสถานศึกษา และ วิชาชีพ - ครู ใช้องค์ความรู้ที่หลากหลายในการปฏิบัติหน้าที่ และ แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนครู 	<p>1.7 จรรยาบรรณวิชาชีพของครู</p> <ul style="list-style-type: none"> - ครูมีคุณธรรม จริยธรรมเป็นแบบอย่างที่ดี - ครูมีความรัก ศรัทธาต่อสถานศึกษา และ วิชาชีพ

ตารางที่ 4.16 (ต่อ)

กรอบแนวคิด ตามทฤษฎีของ Hoy และ Miskel	ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (ผู้บริหารสถานศึกษา)	ครู / บุคลากรทางการศึกษา และ ผู้ปกครองนักเรียน	ผลการสังเคราะห์
<p>1.8 จรรยาบรรณวิชาชีพของผู้บริหาร</p> <ul style="list-style-type: none"> - ผู้บริหารสถานศึกษา มี ภาวะผู้นำ - คุณลักษณะใฝ่รู้ ใฝ่เรียน พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง - รับผิดชอบในหน้าที่ - มีคุณธรรมจริยธรรม ตาม จรรยาบรรณวิชาชีพ 	<p>1.8 จรรยาบรรณวิชาชีพของผู้บริหาร</p> <ul style="list-style-type: none"> - รับผิดชอบ ในหน้าที่ มีวินัย ในตนเอง - พัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ - มีภาวะผู้นำ - มีคุณธรรมจริยธรรม - รักษาชื่อเสียง และปกป้อง ศักดิ์ศรีแห่งวิชาชีพ 	<p>1.8 จรรยาบรรณวิชาชีพของผู้บริหาร</p> <ul style="list-style-type: none"> - ผู้บริหารปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์ สุจริต - ผู้บริหาร รักษาชื่อเสียงและ ปกป้องศักดิ์ศรีแห่งวิชาชีพ ชื่นชม และศรัทธาในวิชาชีพ - ผู้บริหารปฏิบัติหน้าที่ด้วยความมุ่งมั่น ตั้งใจ ใช้ความรู้ ความสามารถ ในการพัฒนา <p>ครูและบุคลากร</p>	<p>1.8 จรรยาบรรณวิชาชีพของผู้บริหาร</p> <ul style="list-style-type: none"> - ผู้บริหาร มีคุณธรรม จริยธรรมเป็นแบบอย่างที่ดี - ผู้บริหาร รักษาชื่อเสียง ปกป้องศักดิ์ศรีวิชาชีพ รัก ศรัทธาในวิชาชีพ

ตารางที่ 4.16 (ต่อ)

กรอบแนวคิด ตามทฤษฎีของ Hoy และ Miskel	ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (ผู้บริหารสถานศึกษา)	ครู / บุคลากรทางการศึกษา และ ผู้ปกครองนักเรียน	ผลการสังเคราะห์
<p>1.9 ด้านงบประมาณ</p> <ul style="list-style-type: none"> - มีแหล่งรายรับที่เพียงพอต่อการบริหารจัดการ - รายจ่าย คุ่มค่า ประหยัด และ สมองต่อเป้าหมายของสถานศึกษา - มีการบริหารงบประมาณอย่างเป็นระบบ มีการวางแผนยุทธศาสตร์ การวางแผนงบประมาณประจำปี การปฏิบัติตามแผน การตรวจสอบติดตามประเมินผล และการรายงาน 	<p>1.9 ด้านงบประมาณ</p> <ul style="list-style-type: none"> - สถานศึกษา มีงบประมาณเพียงพอได้รับ จาก เงินอุดหนุนของรัฐ และค่าบำรุงการศึกษาจากผู้ปกครองนักเรียน - จัดทำแผนยุทธศาสตร์ แผนงบประมาณประจำปี เพื่อเป็นแนวทางดำเนินงาน - จัดทำ แผนกำกับติดตามประเมินผล ใช้งบประมาณ - รายงานผลการใช้งบประมาณต่อคณะกรรมการสถานศึกษา 	<p>1.9 ด้านงบประมาณ</p> <ul style="list-style-type: none"> - การใช้ งบประมาณ ของสถานศึกษาใช้ งบประมาณส่วนใหญ่เป็นทุนของสถานศึกษา ยังไม่มีความชัดเจน เรื่องเงินอุดหนุนจากรัฐและเงินกู้แก่ผู้บริหาร และ ครู 	<p>1.9 ด้านงบประมาณ</p> <ul style="list-style-type: none"> - สถานศึกษา ใช้งบประมาณของตนเองเป็นส่วนใหญ่ - บริหารงบประมาณ ให้มีประสิทธิภาพสูงสุด

ตารางที่ 4.17 ผลการเปรียบเทียบ สาระสำคัญของกรอบ แนวคิดตามทฤษฎี ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ครู บุคลากรทางการศึกษา และ ผู้ปกครองนักเรียน และ ผลการสังเคราะห์ข้อมูล ในการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผล ด้านกระบวนการแปลงสภาพ (Transformation Process)

กรอบแนวคิด ตามทฤษฎีของ Hoy และ Miskel	ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (ผู้บริหารสถานศึกษา)	ครู / บุคลากรทางการศึกษา และ ผู้ปกครองนักเรียน	ผลการสังเคราะห์
<p>2 . กระบวนการแปลงสภาพ</p> <p>2. 1การบริหารจัดการหลักสูตร</p> <ul style="list-style-type: none"> - หลักสูตรมีโครงสร้างที่ระบุเป้าหมายของสถานศึกษา - หลักสูตรเป็นไปตามนโยบายของชาติ และ มาตรฐานการศึกษา - หลักสูตรมุ่งเน้นความสัมพันธ์ของแต่ละองค์ประกอบในสถานศึกษา ได้แก่ ความคิด ความเชื่อ สติปัญญา แรงจูงใจของผู้เรียน และ ผู้สอน 	<p>2 . กระบวนการแปลงสภาพ</p> <p>2. 1การบริหารจัดการหลักสูตร</p> <ul style="list-style-type: none"> - หลักสูตรเหมาะสม สอดคล้องกับผู้เรียน และ ความต้องการของผู้ปกครอง และ ชุมชน - มีการวิเคราะห์ ปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง - เป้าหมายของหลักสูตร ชัดเจน มีทิศทาง - มีทรัพยากรหลักสูตร ได้แก่ เนื้อหาสาระ แหล่งเรียนรู้ เทคโนโลยีสารสนเทศ ครบถ้วนเพียงพอและทันสมัย 	<p>2 . กระบวนการแปลงสภาพ</p> <p>2. 1 การบริหารจัดการหลักสูตร</p> <ul style="list-style-type: none"> - หลักสูตรเน้น การ เรียนรู้ผ่านประสบการณ์ และ จัดกิจกรรม การเรียนรู้เหมาะสมตามวัย - จัดทำหลักสูตรสอดคล้องกับหลักสูตร การศึกษาปฐมวัยของกระทรวงศึกษาธิการ - จัด ประชุมชี้แจงการใช้หลักสูตรต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง - จัดประเมินหลักสูตร และ พัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่องทุกปีการศึกษา 	<p>2 . กระบวนการแปลงสภาพ</p> <p>2. 1 การบริหารจัดการหลักสูตร</p> <ul style="list-style-type: none"> - หลักสูตรเน้น ผู้ เรียนเป็นสำคัญ - หลักสูตรสอดคล้องกับอุดมการณ์ และ มาตรฐานการจัดการศึกษาปฐมวัย - จัดกิจกรรมการเรียนรู้ การสอน และ เทคโนโลยีที่ทันสมัย - วัด และ ประเมินผล การใช้หลักสูตร และ พัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง

ตารางที่ 4.17 (ต่อ)

กรอบแนวคิด ตามทฤษฎีของ Hoy และ Miskel	ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (ผู้บริหารสถานศึกษา)	ครู / บุคลากรทางการศึกษา และ ผู้ปกครองนักเรียน	ผลการสังเคราะห์
<p>2.2 กิจกรรมการเรียนการสอน</p> <ul style="list-style-type: none"> - การจัดกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ - การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ส่งเสริมพฤติกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้ครบถ้วนตามวัย - จัดบรรยากาศการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน มีแหล่งเรียนรู้เทคโนโลยี หลากหลายเพียงพอ และทันสมัย 	<p>2.2 กิจกรรมการเรียนการสอน</p> <ul style="list-style-type: none"> - จัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ - จัดกิจกรรมการเรียนการสอน พัฒนา ผู้เรียนเต็มศักยภาพ โดยมีกิจกรรมที่หลากหลาย - จัดแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย ใช้เทคโนโลยี นวัตกรรม การเรียนการสอนหลากหลายทันสมัยครบถ้วนเพียงพอ 	<p>2.2 กิจกรรมการเรียนการสอน</p> <ul style="list-style-type: none"> - จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ - จัดกิจกรรมการเรียนการสอน ที่เน้นการ พัฒนาผู้เรียน ทั้ง 4 ด้าน เต็มศักยภาพ - จัดกิจกรรมการเรียนการสอน ที่เน้นความเป็นเลิศทางวิชาการ ได้แก่ การเรียนการสอน 3 ภาษา - จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นคุณธรรมจริยธรรม และ วัฒนธรรมไทย 	<p>2.2 กิจกรรมการเรียนการสอน</p> <ul style="list-style-type: none"> - เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ - พัฒนาผู้เรียน ทั้ง 4 ด้าน เต็มตามศักยภาพ - เน้นความเป็นเลิศทางวิชาการ - เน้นคุณธรรมจริยธรรม และ วัฒนธรรมไทย

ตารางที่ 4.17 (ต่อ)

กรอบแนวคิด ตามทฤษฎีของ Hoy และ Miskel	ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (ผู้บริหารสถานศึกษา)	ครู / บุคลากรทางการศึกษา และ ผู้ปกครองนักเรียน	ผลการสังเคราะห์
<p>2.3 การวัด และ ประเมินผล</p> <ul style="list-style-type: none"> - การวัดเพื่อประเมินการจัดประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียนได้บรรลุเป้าหมาย มากน้อยเพียงใด - การวัด ทำได้หลายวิธี ได้แก่ การสังเกต , การสนทนา , การตรวจผลงาน,การใช้ข้อสอบปากเปล่า และ การใช้ข้อทดสอบ 	<p>2.3 การวัด และ ประเมินผล</p> <ul style="list-style-type: none"> - ใช้การวัด และ ประเมินผล ผลการเรียนการสอนที่หลากหลาย ได้แก่ ประเมินจากกิจกรรม ผู้เรียนประเมินจากการปฏิบัติจริง และ ประเมินความสามารถทางพัฒนาการผู้เรียนทุกด้าน - รายงานผลการเรียนต่อผู้ปกครองเป็นประจำทุกปี การศึกษา - นำผลการวัดและการประเมินผลมาปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง - มีระบบการประกันคุณภาพทั้งภายในและภายนอกจัดทำรายงานตนเองทุกปีการศึกษา 	<p>2.3 การวัดและประเมินผล</p> <ul style="list-style-type: none"> - สถานศึกษามีระบบการรายงานผลการเรียนรู้ต่อผู้ปกครองนักเรียน และ ชุมชน ตามมาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย - นำผลการเรียนรู้ของผู้เรียน ไปพัฒนาการเรียนการสอนของครู พัฒนาหลักสูตร - สถานศึกษามีประกันคุณภาพทั้งภายในและ ภายนอก อย่างมีประสิทธิภาพ 	<p>2.3 การวัดและประเมินผล</p> <ul style="list-style-type: none"> - สถานศึกษามีระบบการรายงานผลการเรียนรู้ต่อผู้ปกครองนักเรียน และ ชุมชน ตามมาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย - สถานศึกษานำผลการเรียนรู้ของนักเรียนไปพัฒนาการเรียนการสอน - พัฒนาหลักสูตร มีระบบการวัด และประเมินผลการเรียนตามเกณฑ์มาตรฐานปฐมวัยรวมทั้งสถานศึกษา - มีการประกันคุณภาพ ทั้งภายใน และ ภายนอก อย่างมีประสิทธิภาพ

ตารางที่ 4.18 ผลการเปรียบเทียบ สาระสำคัญของกรอบ แนวคิด ทฤษฎี ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ครู / บุคลากรทางการศึกษา และ ผู้ปกครองนักเรียน และ ผลการสังเคราะห์ข้อมูลในการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัย ด้านผลผลิต (Outputs)

กรอบแนวคิด ตามทฤษฎีของ Hoy และ Miskel	ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (ผู้บริหารสถานศึกษา)	ครู / บุคลากรทางการศึกษาและ ผู้ปกครองนักเรียน	ผลการสังเคราะห์
<p>3 . ผลผลิต (Outputs)</p> <p>3 . 1 ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ความสำเร็จทางด้านวิชาการ และ การพัฒนาของนักเรียน ตามมาตรฐานที่กำหนดให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีพัฒนาการครบทุกด้าน เต็มตามศักยภาพ 	<p>3 . ผลผลิต (Outputs)</p> <p>3 . 1 ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน</p> <ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนมีคุณภาพสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาปฐมวัย - นักเรียนมีคุณธรรมจริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ได้แก่ มีระเบียบวินัย มารยาทสังคม ความฉลาดทางพหุปัญญาความคิดสร้างสรรค์ แสดงออกเป็นที่ยอมรับของสังคม 	<p>3 . ผลผลิต (Outputs)</p> <p>3 . 1 ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน</p> <ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนมี คุณภาพสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน ด้านสุขภาพกาย และ จิต ด้านความรู้ และ ทักษะ และ ความสนใจใฝ่เรียนรู้ รักการอ่าน - นักเรียนมีคุณธรรมจริยธรรม และ ค่านิยมที่พึงประสงค์ตามวัฒนธรรมไทย 	<p>3 . ผลผลิต (Outputs)</p> <p>3 . 1 ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน</p> <ul style="list-style-type: none"> - นักเรียน มีคุณภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่ สมศ. กำหนด ด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมสติปัญญา และ การศึกษาต่อระดับสูงได้ - นักเรียนมีคุณธรรมจริยธรรม และ คุณลักษณะ ที่พึงประสงค์

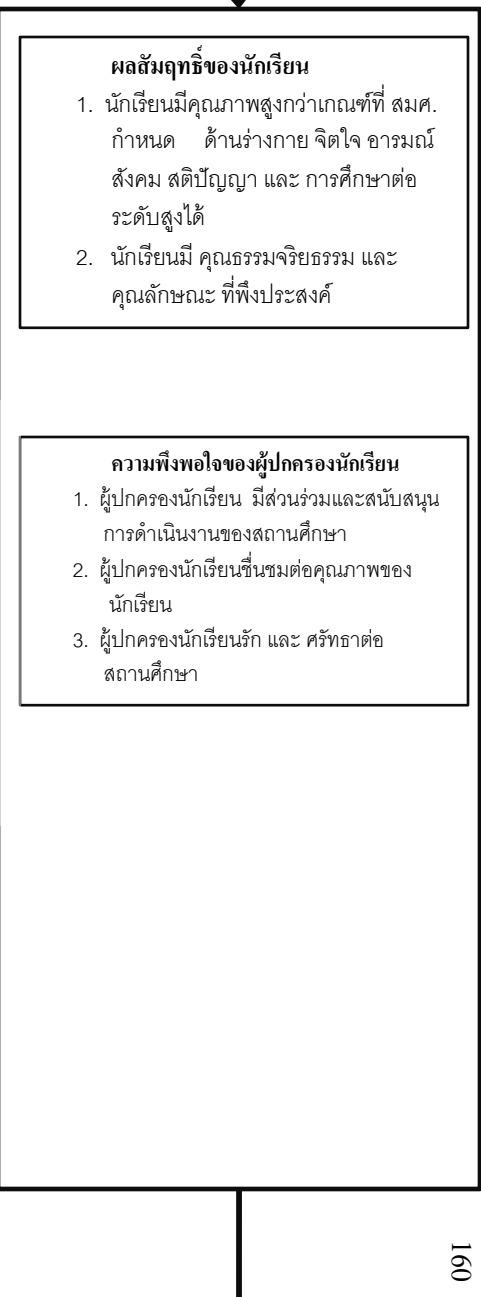
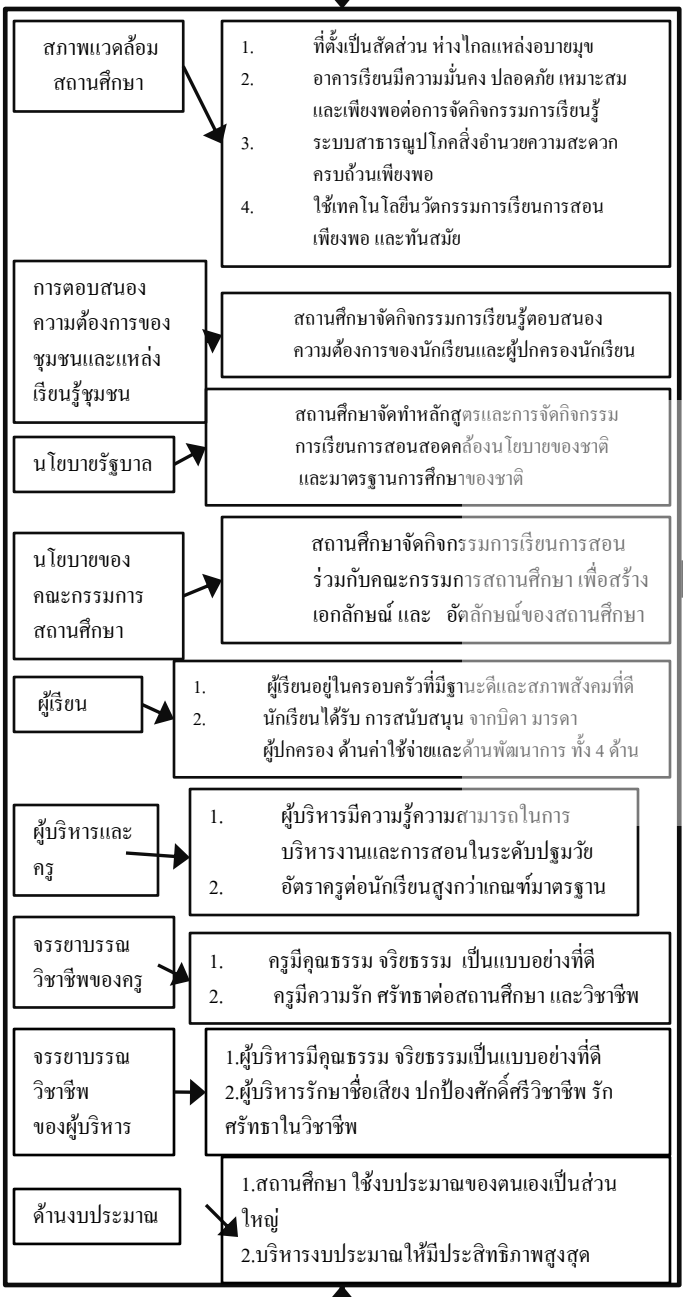
ตารางที่ 4.18 (ต่อ)

กรอบแนวคิด ตามทฤษฎีของ Hoy และ Miskel	ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (ผู้บริหารสถานศึกษา)	ครู / บุคลากรทางการศึกษา และ ผู้ปกครองนักเรียน	ผลการสังเคราะห์
<p>3.2 ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ผู้ปกครองนักเรียนพึงพอใจต่อความสำเร็จของนักเรียน - ผู้ปกครองนักเรียนมีความศรัทธาเชื่อมั่น ให้ความร่วมมือต่อสถานศึกษา 	<p>3.2 ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ผู้ปกครองนักเรียน มีความพึงพอใจ และ ศรัทธาต่อสถานศึกษา - ผู้ปกครองนักเรียนชื่นชมต่อความสำเร็จ และ พัฒนาการของนักเรียน 	<p>3.2 ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ผู้ปกครองนักเรียน มีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ของสถานศึกษา - ผู้ปกครองนักเรียนชื่นชมต่อคุณภาพของนักเรียน - ผู้ปกครองนักเรียน ยอมรับวัฒนธรรม และ สนับสนุนกิจกรรมการดำเนินงาน ของสถานศึกษา 	<p>3.2 ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ผู้ปกครองนักเรียน มีส่วนร่วมและสนับสนุนการดำเนินงานของสถานศึกษา - ผู้ปกครองนักเรียนชื่นชมต่อคุณภาพของนักเรียน - ผู้ปกครองนักเรียน รัก และ ศรัทธาต่อสถานศึกษา

ปัจจัยนำเข้า

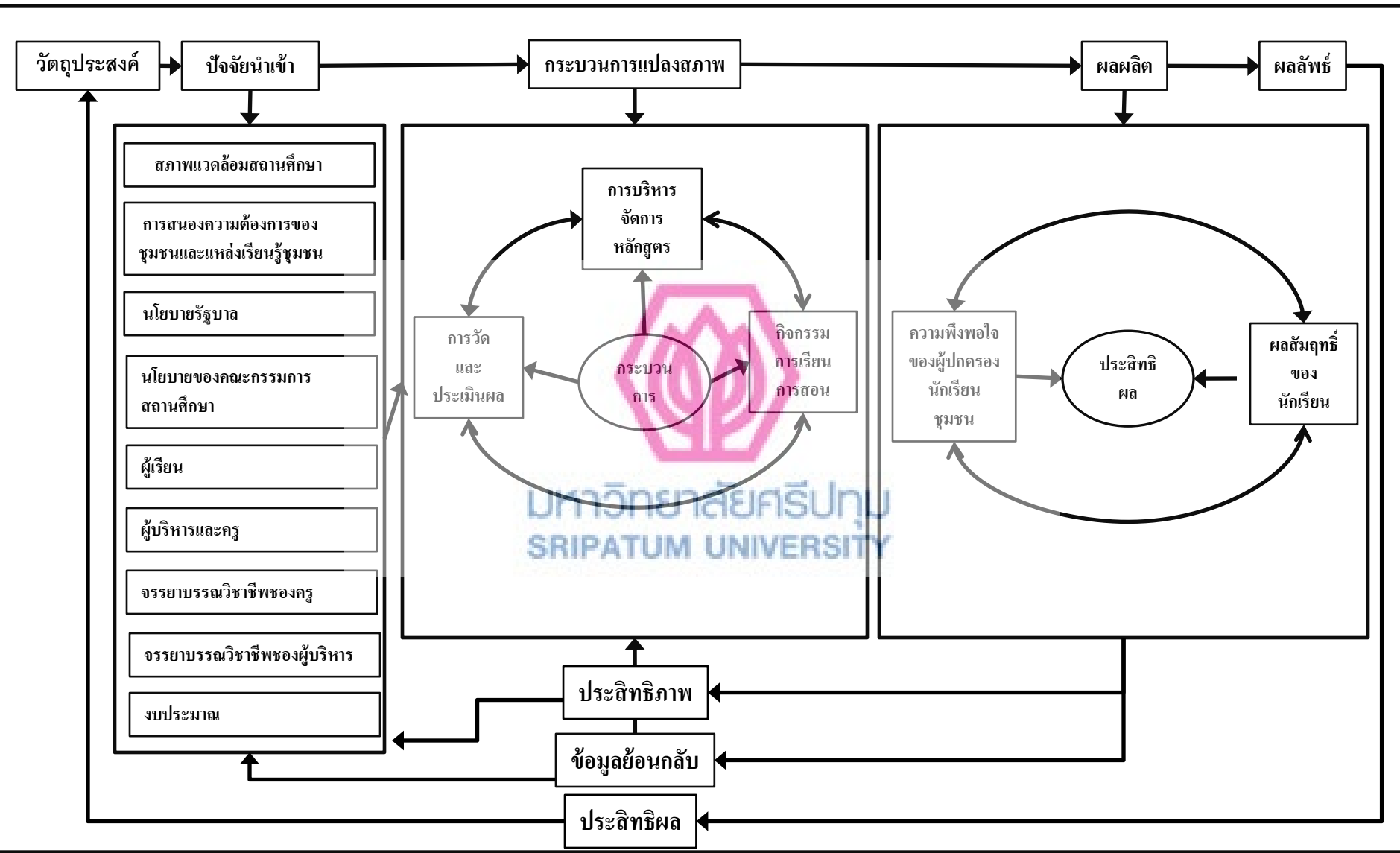
กระบวนการแปลงสภาพ

ผลผลิต

ภาพที่ 12 รายละเอียด
ขอบเขตประเด็นรูปแบบ
การบริหารงาน
สถานศึกษาเอกชนระดับ
ปฐมวัยที่มีประสิทธิภาพใน
จังหวัดนนทบุรี

สังคมและสิ่งแวดล้อม

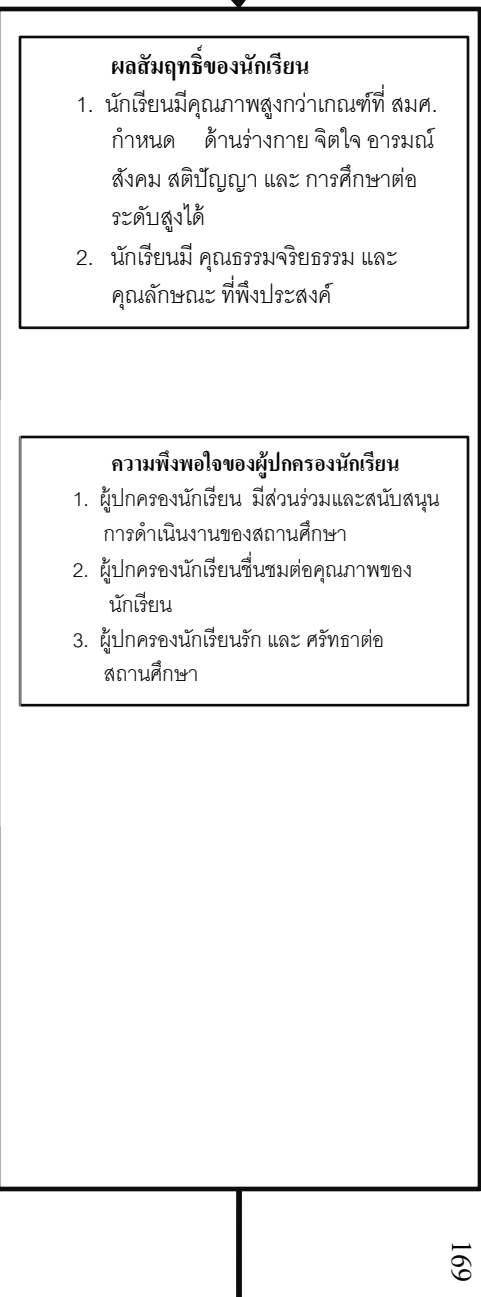
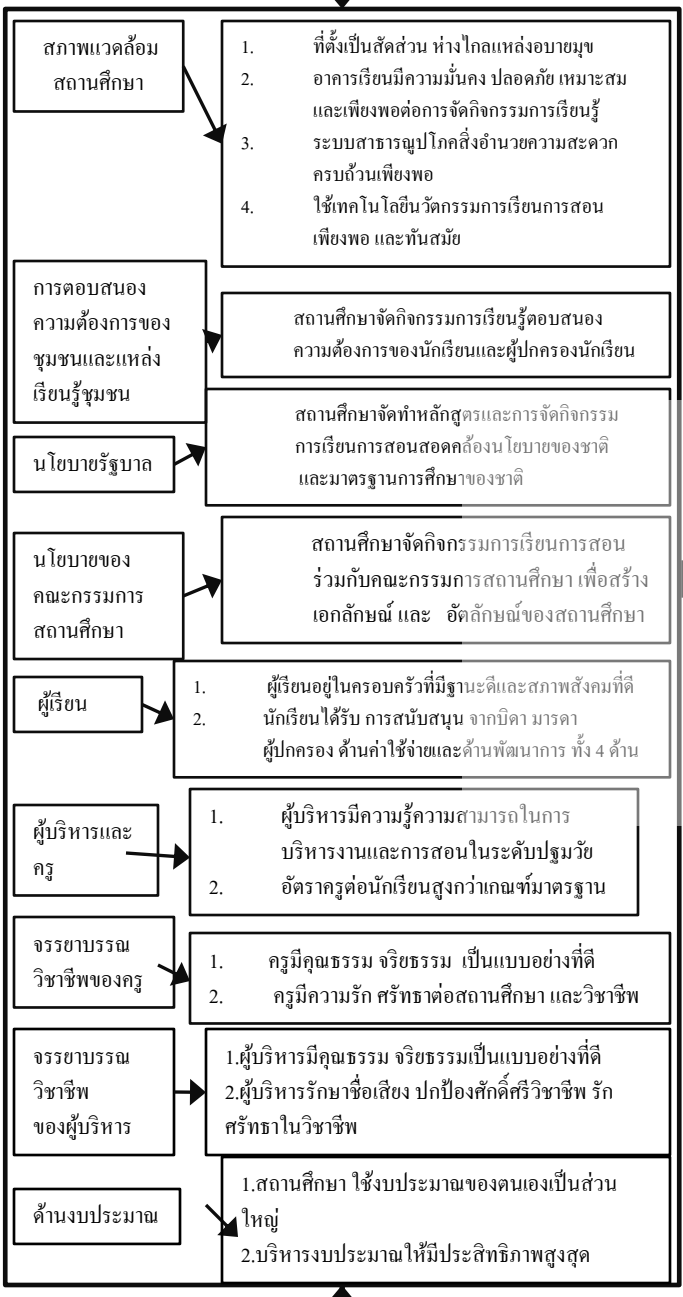

ภาพที่ 13 รูปแบบการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผลในจังหวัดนนทบุรี

ปัจจัยนำเข้า

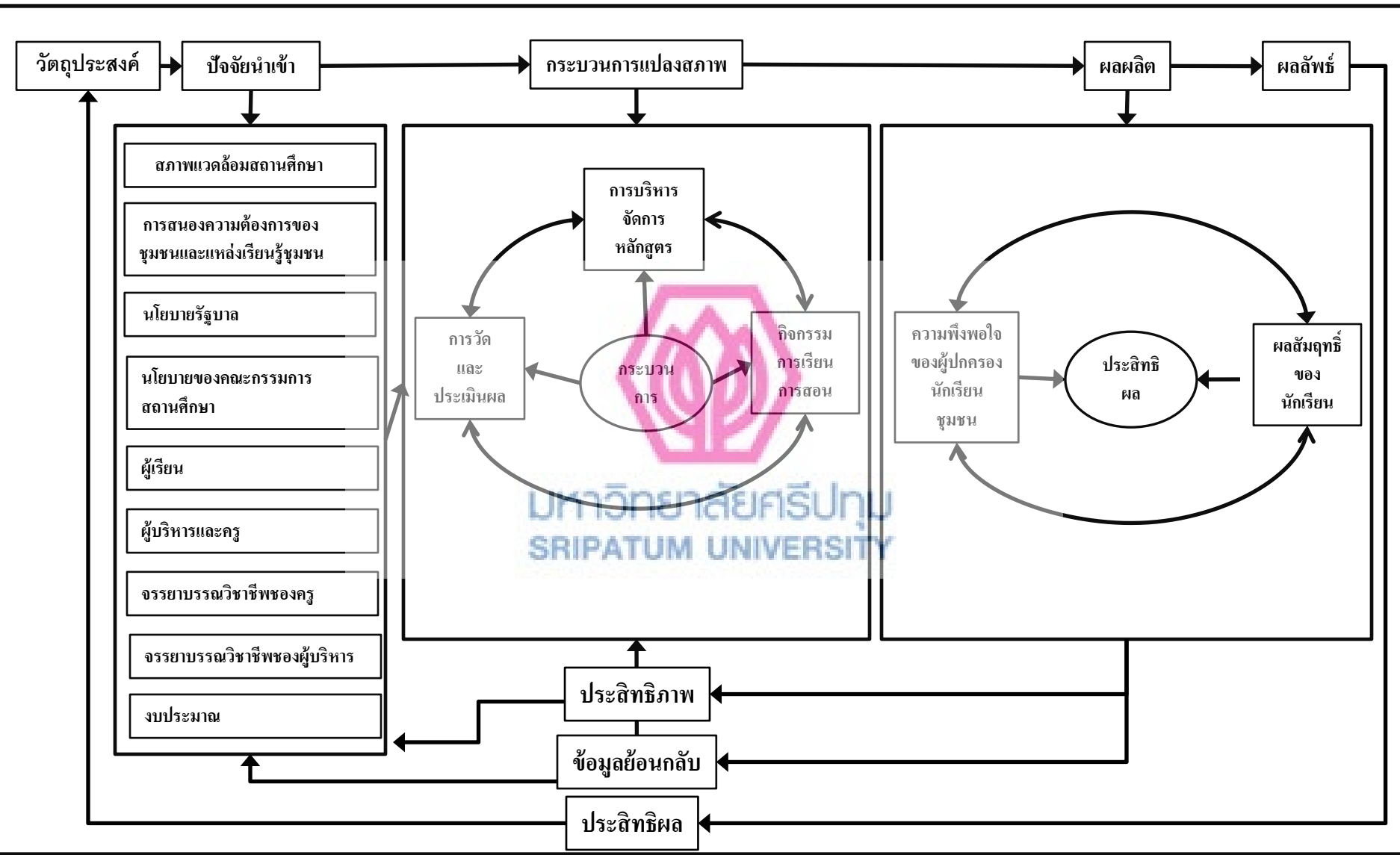
กระบวนการแปลงสภาพ

ผลผลิต

ภาพที่ 14 รายละเอียด
ขอบเขตประเด็นรูปแบบ
การบริหารงาน
สถานศึกษาเอกชนระดับ
ปฐมวัยที่มีประสิทธิภาพใน
จังหวัดนนทบุรี

สังคมและสิ่งแวดล้อม

ภาพที่ 15 รูปแบบการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผลในจังหวัดนนทบุรี

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษา. (2549). **6 เดือนแห่งการขับเคลื่อนปฏิรูปการศึกษา รวมพลังปัญญา**. ชุมชนนุ
สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด.
- กระทรวงศึกษาธิการ, กรมวิชาการ. (2543). **การปฏิรูปการเรียนรู้ของกระทรวงศึกษาธิการ**.
กรุงเทพฯ: คุรุสภาลาดพร้าว.
- กฤษมันต์ วัฒนาณรงค์ .2549. **เทคโนโลยีการศึกษาวิชาชีพ** กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์สินธิ์การพิมพ์
กระทรวงศึกษา. (2549). **6 เดือนแห่งการขับเคลื่อนปฏิรูปการศึกษา รวมพลังปัญญา**.
ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด.
- กรมวิชาการ. (2547). **คู่มือหลักสูตรปฐมวัย**. กรุงเทพฯ: คุรุสภาลาดพร้าว. กรมอนามัย, กระทรวง
สาธารณสุข. (2550). **ศูนย์เด็กเล็กนํ้าอยู่**. กรุงเทพฯ: องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก.
กรมอนามัย, กระทรวงสาธารณสุข. (2541). **หลักสูตรการอบรมผู้ดำเนินการสถานเลี้ยงและพัฒนา
เด็ก(แรกเกิด-3ปี)** กรุงเทพฯ.
- กนกธาดา ผงสูงเนิน. (2549). **ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารกับ
ประสิทธิผลในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนเอกชน** สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ
มหาวิทยาลัยศรีปทุม
- คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานสำนักงาน (2551). **คู่มือการประเมินสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
เพื่อรับรางวัลพระราชทานระดับก่อนประถมศึกษา**. กรุงเทพฯ: ชุมชนนุสหกรณ์
การเกษตรแห่งประเทศไทย.
_____ .(2551). **แนวทางการนำมาตรฐาน การศึกษาปฐมวัย
สู่การปฏิบัติ**. กรุงเทพฯ: ชุมชนนุสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
_____ .(2552). **แนวทางการดำเนินงานตามนโยบายเรียน
ฟรี 15 ปีอย่างมีคุณภาพ**. กรุงเทพฯ.
- กรมอนามัย, กระทรวงสาธารณสุข. (2550). **ศูนย์เด็กเล็กนํ้าอยู่**. กรุงเทพฯ: องค์การสงเคราะห์
ทหารผ่านศึก.
- จามจรี จำเมืองและคณะ.(ม.ป.ป.). **คู่มือเตรียมสอบเพื่อเลื่อนตำแหน่งและเปลี่ยนตำแหน่งเป็น
ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้บริหารการศึกษา**. กรุงเทพฯ :เจริญดีมั่นคงการพิมพ์.

- จิตติพงษ์สานนท์.(2540). **การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในองค์การพัฒนาเอกชน: ศึกษากรณี
องค์การพัฒนาเอกชนในกรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์พัฒนาบริหารศาสตร์
มหาบัณฑิต(การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์)สถาบันบัณฑิตพัฒนาบริหารศาสตร์.
- จินตนา คักดีภู่อารม.(2545). **การนำเสนอรูปแบบการบริหารโรงเรียนในกำกับของรัฐสำหรับ
ประเทศไทย**. วิทยานิพนธ์ปริญญาคุยฎีบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย
- จันทร์ธานี สงวนนาม.(2554). **ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา**. กรุงเทพฯ : บั๊ก
พอยท์.
- จันทร์ทราฟ สงวนนาม .2545. **ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหาร สถานศึกษา**.กรุงเทพฯ : บริษัทบั๊ก
พ้อยท์ จำกัด
- เจลีศว บุรีภักดี . (2549).**ทฤษฎีเชิงระบบและการประยุกต์ใช้ในการพัฒนา**. หลักสูตรปริญญาคุยฎี
บัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี
- ชาญชัย อาจินสมาจาร .(2541). **การบริหารการศึกษา**. กรุงเทพฯ : พิมพ์ดี จำกัด
- ดิเรกวรรณเศียร.(2545).**การพัฒนาแบบจำลองแบบสมบูรณ์ในการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็น
ฐานสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน**. วิทยานิพนธ์คุยฎีบัณฑิต คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์-มหาวิทยาลัย
- เดลินิวส์ออนไลน์.(2554).**ข่าวการศึกษา**. [Online]. Available: [http://www.dailynews.co.th/
newstartpage/index.cfm?page=content&categoryId=42&contentID=120388](http://www.dailynews.co.th/newstartpage/index.cfm?page=content&categoryId=42&contentID=120388) [2554,
กุมภาพันธ์ 24]
- ดิน ปรัชญาพฤษดิ์ .(2553). **ทฤษฎีองค์การ**. พิมพ์ครั้งที่ 5 กรุงเทพฯ : บั๊กโพร์เพรส จำกัด
- ทวีวรรณ อินดา. (2552). **การพัฒนารูปแบบที่มีประสิทธิภาพของการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติใน
สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ**
- ธงชัย สันติวงษ์. (2543)**การวางแผนเชิงกลยุทธ์**. พิมพ์ครั้งที่ 3 . กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- ธัญสุดา จิรกิตตยากร.(2549).**การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนเพื่อสร้างเสริมการคิดตรรกะ
คณิตศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัย**. ปริญญาโทบริหารศึกษาคุยฎีบัณฑิต สาขาวิชา
การศึกษาปฐมวัย. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- นพวรรณ เขาว์ดำรงสกุล .(2546). **การพัฒนารูปแบบการจัดการสิ่งแวดล้อมในสถาบันราชภัฏ**.
วิทยานิพนธ์ , ครุศาสตร์ คุยฎีบัณฑิต (อุดมศึกษา) บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย

- นงลักษณ์ เรือนทอง. (2550). **รูปแบบการบริหารปรัชญาโรงเรียนที่มีประสิทธิผล**. วิทยานิพนธ์
ปริญญาคุชฎีบัณฑิต สาขา วิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
นพพงษ์บุญจิตราดุล. (2551). **หลักการและทฤษฎีการบริหารการศึกษา**. กรุงเทพฯ: เทียมฟ้า.
_____. (2547). **โน้ตย่อบริหาร**. กรุงเทพฯ: ออเรนจ์กรุ๊ปแทคติดดีไซน์.
_____. (2551). **โน้ตย่อบริหาร**. เชียงใหม่: ออเรนจ์กรุ๊ปแทคติดดีไซน์.
นริศนันท์ เดชสุระ. (2552). **รูปแบบการบริหารโรงเรียนสาธิตปทุมวัยของมหาวิทยาลัยราชภัฏ**
วิทยานิพนธ์ปริญญาคุชฎีบัณฑิต สาขา วิชาการศึกษา. มหาวิทยาลัยศิลปากร
บุษบง ต้นดวงศ์. (2548). **หลักการและแนวคิดทางการปฐมวัยศึกษา**. นนทบุรี: สำนักพิมพ์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
ประทุม รอดประเสริฐ. (2541). **ทฤษฎีระบบ**. เอกสารประกอบคำบรรยาย.
ประทีน วิเศษสุวรรณ. (2545). **ปัจจัยการบริหารการศึกษาที่สัมพันธ์กับประสิทธิผลในการจัด**
การศึกษาของโรงเรียนเอกชน ประเภทสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1
ประทุมวดี พงษ์ประชา. (2545). **องค์ประกอบของการทำงานเป็นทีมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของ**
โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการการศึกษา
ปิติชาย ต้นปิติ. (2547). **การวิเคราะห์ปัจจัยเชิงระบบที่ส่งผลต่อประสิทธิผลองค์การของสถานศึกษา**
ขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ปริญญาคุชฎีบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปิลัญปฏิพิมพาคม. (2550). **รูปแบบภาวะผู้นำของผู้บริหาร และ ประสิทธิภาพของสถานศึกษา**
เอกชน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พวงรัตน์ เกสรแพทย์. (2543). **การวางแผนกลยุทธ์ของนักศึกษา**. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
พรชัย สมพงษ์พันธุ์. (2545). **การศึกษาประสิทธิผลโครงการสิ่งแวดล้อมชุมชนที่ใช้ในโรงเรียน**
ภัทรบพิตร จังหวัดบุรีรัมย์
พรทิพย์สุพรรณกุล. (2552). **การพัฒนา รูปแบบโรงเรียนสมรรถนะสูง ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน**
วิทยานิพนธ์ ปริญญาคุชฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัย
รามคำแหง.
พัคตร์สร ธิรบุญยภัค. (2548). **คุณภาพภาวะผู้นำที่สัมพันธ์กับประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัด**
เทศบาลจังหวัดนนทบุรี
พิมลพรรณ คุณิยามิ. (2550). **บริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน**. บัณฑิตวิทยาลัย
คุชฎีบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.

- พลสุข หิงคานนท์ .(2540). **การพัฒนารูปแบบการจัดการองค์การของวิทยาลัยพยาบาล สังกัด
กระทรวง สาธารณสุข**. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตร์ดุขฎีบัณฑิต สาขาวิทบริหารการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ภรณ์ มหานนท์ . (2529). **การประเมินประสิทธิผลขององค์การ** .กรุงเทพฯ : โอเอสพริ่นตึงเข้าส์
- มีศิลป์ ชินภักดี .(2554). **การพัฒนารูปแบบการบริหารการปฏิรูปการศึกษาสำหรับสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษา** วิทยานิพนธ์ดุขฎีบัณฑิต สาขาวิทบริหารการศึกษา โครงการปรัชญา
ดุขฎีบัณฑิตทางสังคมศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- มานิไซชธีรานูวัตศิริ. (2543). **การเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย : บทบาทของสถานเลี้ยงดูเด็ก ชุด
โครงการวิจัยเพื่อการพัฒนาสถานเลี้ยงดูเด็กของประเทศไทย สนับสนุนโดย
สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุข**.
- รุ่งแก้วแดงและชัยณรงค์ สุวรรณสาร .(2551).“**แนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิผล และประสิทธิภาพ
องค์การ” ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารการศึกษา**. นนทบุรี : สำนักพิมพ์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
- วาสนา ไชยพรรณนา. (2546).**ปัจจัยที่สัมพันธ์กับประสิทธิผลในการจัดการศึกษาของโรงเรียน
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ**
- วิภาดา ศรีจอมขวัญ .(2554). **รูปแบบบริหารการพัฒนาสมรรถนะครูการศึกษาไทย
วิทยานิพนธ์ดุขฎีบัณฑิต สาขาวิทบริหารการศึกษา โครงการปรัชญาดุขฎีบัณฑิตทาง
สังคมศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง**
- วิโรจน์ สารรัตนะ. (2544). **โรงเรียนองค์การแห่งการเรียนรู้**. กรุงเทพฯ หจก.ทิพยวิสุทธี
- วีระยุทธ์ ชาตะกาญจน์. (2552).**เทคนิคการบริหารสำหรับนักบริหารศึกษามีอาชีพ .
กรุงเทพฯ:สำนักพิมพ์ แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**
- วีระยุทธ์ แสงศิริวัฒน์. (2550). **การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของ
ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด**
- วิลาวรรณ สุขชัย. (2545).**คุณภาพสถานศึกษา : การศึกษาประสิทธิผลของโรงเรียนพระหฤทัย
คอนแวนต์**
- ศิริวรรณหวลกระสินธุ์. (2549).**ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารกับประสิทธิผล
โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ 1 อำเภอ 1 โรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษากาญจนบุรี เขต 2**

ศิริพงษ์เสภาภาน. (2550). **หลักการบริหารการศึกษา:ทฤษฎีและแนวปฏิบัติ**. กรุงเทพฯ : บั๊กพอยท์.

ศิริพร ตันติยามาศ. (2550). **รูปแบบการบริหารเครือข่ายโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมที่มีประสิทธิผล**
สังกัดกรุงเทพมหานคร

ศุกร เขาวรรักษ์. (2546). **การศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิผลของโรงเรียน : กรณีศึกษา**
โรงเรียนอัสสัมชัญแผนกประถม

ศักดิ์จิต มาศจิตต์. (2550). **การพัฒนารูปแบบการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานสำหรับการ**
การศึกษา ขั้นพื้นฐาน ในเขตตรวจราชการที่ 11.วิทยานิพนธ์ปริญญาคุชฎบัณฑิต
สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

สมาน อัสวภูมิ.(2537). **การพัฒนารูปแบบการบริหารการประถมศึกษาระดับจังหวัด. วิทยานิพนธ์**
คุชฎบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สมร ทองดี และสุกัญญา กาญจนกิจ.(2548). **หลักการและแนวคิดทางการปฐมวัยศึกษา. นนทบุรี:**
สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติสำนักนายกรัฐมนตรี. (2542). **พระราชบัญญัติการศึกษา**
แห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545.กรุงเทพฯ:พริกหวาน
กราฟิก.

_____ (2551). **คู่มือการประเมินสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน**
เพื่อรับรางวัลพระราชทานระดับก่อนประถมศึกษา. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์
การเกษตรแห่งประเทศไทย.

_____. (2551). **แนวทางการนำมาตรฐาน การศึกษาปฐมวัย**
สู่การปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

_____. (2552). **แนวทางการดำเนินงานตามนโยบายเรียน**
ฟรี 15 ปีอย่างมีคุณภาพ.กรุงเทพฯ : ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(องค์การมหาชน). (2553). **มาตรฐาน ตัว**
บ่งชี้และเกณฑ์การพิจารณาเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอกระดับการศึกษาขั้น
พื้นฐานรอบ ที่ 2 (2549 - 2553). กรุงเทพฯ:จุดทอง.

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(องค์การมหาชน). **รายงานสรุปผลการ**
ประเมินคุณภาพภายนอก รอบสอง(พ.ศ.2549 - 2553). กรุงเทพฯ: แม็ทซ์พอยท์

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2547). **คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ. 2546.**

กรุงเทพฯ: คุรุสภาลาดพร้าว.

สำนักทดสอบทางการศึกษา.(2553). **แนวทางการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามกฎกระทรวง วิเคราะห์ระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.**

2553. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

สำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน . (2554). **แนวทางการดำเนินงานตรวจสอบทบทวนระบบประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาเอกชนประเภทสามัญศึกษา.** กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ สก.สค.ลาดพร้าว.

สำนักนโยบายและแผน การศึกษาขั้นพื้นฐาน .(2551). **แนวทางการนำมาตรฐานการศึกษาปฐมวัยสู่การปฏิบัติ.** กรุงเทพมหานคร ; โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด

สุมณฑา จุลชาติ. (2546). **ปัจจัยที่สัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชนระดับก่อนประถมศึกษา** สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ในกรุงเทพมหานคร

สุรัชย์ ช่วยเกิด. (2547).**คุณลักษณะของผู้บริหาร และ วัฒนธรรมโรงเรียน ที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิผลโรงเรียน ภายใต้การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน**

สุพัตรา สุภาพ.(2550) . **คิดอย่างผู้นำและผู้ตาม** กรุงเทพมหานคร : สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น)

อุทัย บุญประเสริฐ. (2552) . **องค์การกับการพัฒนาระบบ.**กรุงเทพมหานคร : เอส.พี การพิมพ์. **องค์การพัฒนาเอกชนในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์พัฒนาบริหารศาสตรมหาบัณฑิต(การพัฒนาศาสตร์พยาบาลมนุษย)สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร.**

อำรุง จันทรานิช.(2546). **“โรงเรียนสมบูรณ์แบบ”**วารสาร วิชาการ ฉบับที่6,1(2546):22

อดิศร ภู่อาระ. (2552). **รูปแบบการบริหารงานองค์การพัฒนาเอกชนด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ.** วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตรมหาวิทาลัยศรีปทุม.

อรรถชัย ดันติเมธ.(2547).**การบริหารสถานศึกษาปฐมวัย.** นนทบุรี : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

อัญชนิดา เทียมแพ. (2549).**การประเมินประสิทธิภาพ และ ประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี เขต 1 ปีการศึกษา 2547**

อำนาจ ทองโปรง. (2553). **การบริหารทรัพยากรและการจัดการศึกษา.** กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์

ข้าวฟ่าง.

_____. (2553). *กระบวนการทัศน์ใหม่ทางการบริหารการศึกษา*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

_____. (2553). *กฎหมายการศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

_____. (2553). *ภาวะผู้นำสำหรับผู้บริหารการศึกษา*. กรุงเทพฯ: มิตรภาพการพิมพ์และสตีวดีโอ.

Available from <http://www.nber.org/papers/w17177> Duck , D.L. (1987). School Leadership and Instruction Improvement. New York Random

Comin,M.C. (2004). *Continuous improvement in New York state school district : A case study. Development, and Retention of Teachers*. [Online], accessed 20February 2007.

Available from<http://www.nber.org/papers/w17177>

Development, and Retention of Teachers 2007. [Online], accessed 20 February .

Edmond, R.R. (1979).*Effective School For the Urban Poor. Educational Leadership*. (October 1976): 15 – 17.

Gluck , W.F. (2004) . *Management.London* : The Dryden Press.

Highett, N.T. (1989). *School Effectiveness and Ineffective Parent's Principal' and Superintendents' Perspectives*. Unpublished doctoral dissertation, University of Alberta. Edmonton, AB.

Hill, D.A. (2008). *What makes Total Quality Management work: A study of obstacles and outcomes*. Dissertation Doctor of Philosophy in Management, Capella University

House.Fred C. Lunenburg & Allan C. Ornstein. (2004). *Educational Administration Concept and Practices (4th ed.)* . U.S.A : Thomson Learning Academic Resource Center.

Hoy,W.K,&C.G.Miskel.(2008). *Educational Administration: Theory, Research, and Practice*. 6th ed. New York : McGraw-Hill.

Hyder,Syed N. (2010).*Resource Allocation in Successful School: Case Studies of California Elementary School*.ProQuest LLC, Ed.D. Dissertation, University of Southern

- California.[online]. Available :<http://www.proquest.com/en-US/products/dissertations/individuals.shtml>.
- Keeves.(1997).Educational Research , Methodology , and Measurement. Printed and boun in Great Britain by Cambridge University Press , Cambridge ,UK.
- Kast,Fremont.E and Rosenzweig, Jame E. Organization and Management Asystem Approach . USA : Graduate School of Business . University of Washington.
- Lewin.K. (1988).“*Action Research and minonty problem*” Journal of Social Issues.
- Lunenburg,Fred and C.Ornstein Allan. (1996) Educational Administration : Concept and Practice 2 ed. (New York : Wadsworth Publishing Company.
- Miner ,(2002). Organizational Behavior.Foundations , Theory and Analysis .U.S.A . Published by Oxford University Press.
- Michael Rutter , Barbara Maughan.(2002). *School Effectiveness Findings 1979–2002*. London, UK.[online]. Available :<http://www.sciencedirect.com/science/article>
- P.Sammonds, P.Hillman and J.Mortimore.(1995). *Key characteristics of effective school a review of school effectiveness research*. London, UK
- Sammons, Pam and Other.(2011). *Exploring the Impact of School Leadership on Pupil Outcomes: Results from a Study of Academically Improved and Effective Schools in England*. International Journal of Educational Management. London, UK
- Sergiovanni,T.J,(1991).The principalship : A Reflectine Practice Perspective .2 ed. (Needham Heights :Allyn and Bacon.
- Steers. Richard. M, (2005).Organizational Effectiveness.Santa Monica. Califovnia.Goodyear.
- Willer , D . (1986) . Scientific Sociology : Theory and Method. Englewood Clift, NJ : Prentice Hall Inc.
- Yael Fisher – Isaac A. Friedman. (2008).*The pyramid model of school management*. Jerusalem.Israel.[online]. Available: <http://www.springerlink.com/content>

ภาคผนวก ก
เครื่องมือวัดคุณภาพแบบสัมภาษณ์เชิงลึก

มหาวิทยาลัยศรีปทุม
SRIPATUM UNIVERSITY

แบบสัมภาษณ์เชิงลึก

ผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผลในจังหวัดนนทบุรี

วิจัยเรื่อง

รูปแบบการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผลในจังหวัดนนทบุรี

เรขา ศรีวิชัย

มหาวิทยาลัยศรีปทุม
SRIPATUM UNIVERSITY

**แบบสัมภาษณ์เชิงลึกผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผล
จังหวัดนนทบุรี ประกอบการวิจัยเรื่อง “รูปแบบการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัย
ที่มีประสิทธิผล จังหวัดนนทบุรี”**

คำชี้แจง

1. การสัมภาษณ์ครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมความคิดเห็นแนวคิดและหลักการ เกี่ยวกับการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผลจังหวัดนนทบุรี
2. แบบสัมภาษณ์แบ่งเป็น 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 ปัจจัยป้อน (Inputs) ส่วนที่ 2 กระบวนการ (Transformation process) และส่วนที่ 3 ผลผลิต (Outputs) ที่ส่งผลต่อประสิทธิผล การบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัย จังหวัดนนทบุรี

ส่วนที่ 1 ปัจจัยป้อน (Inputs)

สภาพแวดล้อมภายนอกสถานศึกษา (Environment constraints)

1. สถานศึกษาจัดสภาพแวดล้อมภายนอกที่ตั้งเป็นสัดส่วน มีอาณาเขตชัดเจน ตั้งอยู่ห่างจากแหล่ง
อบายมุข ไม่มีสิ่งรบกวน หรือ มีปัญหาอะไรบ้าง

2. สถานศึกษาภายในอาคารสถานที่ทุกแห่งมีความมั่นคงแข็งแรงปลอดภัยในอาคาร เอื้อต่อการเรียนรู้
และ ถูกสุขลักษณะ เหมาะสมแก่การทำกิจกรรมอะไรบ้าง

3. สถานศึกษามีอาคารสถานที่ทุกแห่ง มีความปลอดภัย อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกประจำ
อาคารมีความมั่นคงแข็งแรง เหมาะสมกับการจัดกิจกรรมปริมาณเพียงพอหรือไม่ บริเวณอยู่ในสภาพดี
ท่านมีระบบจัดการป้องกันอย่างไรบ้าง

4. สถานศึกษาจัดให้มีผู้รับผิดชอบงานด้านอาคารสถานที่ ดูแลตรวจสอบสภาพการใช้งาน และปรับปรุงดูแลรักษาอย่างต่อเนื่องหรือไม่ ด้วยวิธีใด และ ลักษณะงานเป็นอย่างไรบ้าง

.....

5. สถานศึกษามีระบบสาธารณูปโภค เช่น ไฟฟ้า ประปา โทรศัพท์ ห้องน้ำ อยู่ในสภาพใช้งานได้ดี ปลอดภัย และมีระบบป้องกันอันตรายโดยวิธีใด

.....

การตอบสนองความต้องการของชุมชน

6. มีความสัมพันธ์กับชุมชนด้านใดบ้าง เช่น การจัดหลักสูตร การจัดกิจกรรมร่วมกับชุมชน ชุมชนมีส่วนร่วมด้านใดบ้าง และ สถานศึกษามีการให้บริการชุมชนด้านใดบ้าง

.....

7. สถานศึกษามีการกำหนดปรัชญาวิสัยทัศน์พันธกิจและเป้าหมายของสถานศึกษา โดยมีคณะกรรมการสถานศึกษาเข้ามากำหนดนโยบายร่วมหรือไม่ ถ้ามีส่วนร่วม คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการส่วนใดบ้าง

.....

สถานศึกษามีสมาคม ชมรม องค์กรหรือไม่ และมีปัญหาท้องถิ่นที่ให้การสนับสนุนสถานศึกษาหรือไม่อะไรบ้าง และ มีการให้สนับสนุนลักษณะอย่างไร

.....

มหาวิทยาลัยศรีปทุม
SRIPATUM UNIVERSITY

8. สถานศึกษามีคณะกรรมการบริหารสถานศึกษา ผู้ปกครอง และชุมชน ซึ่งมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้หรือไม่ มีลักษณะการปฏิบัติอย่างไร

.....

9. สถานศึกษาและชุมชนมีโครงการและกิจกรรมเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นร่วมกันหรือไม่ ถ้ามี มีการปฏิบัติอย่างไร

.....

10. สถานศึกษาให้การสนับสนุนชุมชนในเรื่องใดบ้าง และดำเนินการต่อเนื่องหรือไม่ มีลักษณะการดำเนินการอย่างไร

.....

11. สถานศึกษาเป็นแหล่งวิชาการในการให้ความรู้และบริการชุมชนหรือไม่ มีลักษณะการปฏิบัติอย่างไร

.....

แหล่งการเรียนรู้ในชุมชน

12. สถานศึกษาจัดให้ชุมชนใช้สถานศึกษาเป็นแหล่งเรียนรู้หรือไม่ เช่น เป็นแหล่งค้นคว้าทางวิชาการหรือใช้จัดกิจกรรมของชุมชนหรือไม่ และมีลักษณะการปฏิบัติอย่างไร

.....

13. สถานศึกษามีแหล่งการเรียนรู้ในชุมชนที่เหมาะสม สามารถเป็นแหล่งค้นคว้าทางวิชาการและจัดกิจกรรมให้เกิดการเรียนรู้ของนักเรียนหรือไม่ ถ้ามี ได้นำนักเรียนไปใช้บ่อยครั้งแค่ไหน

.....

14. สถานศึกษา มีแหล่งการเรียนรู้ในชุมชนที่ให้ความร่วมมือและสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษาหรือไม่ มีอะไรบ้าง และมีลักษณะการปฏิบัติอย่างไร

.....

ทรัพยากรมนุษย์และการลงทุน (Human and Capital resources)

1. สถานศึกษามีผู้บริหารตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพหรือไม่ และมีลักษณะการปฏิบัติงานเป็นอย่างไร

.....

2. สถานศึกษามีครูผู้สอนตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูปฐมวัยหรือไม่ และมีลักษณะการปฏิบัติงานเป็นอย่างไร

.....

3. สถานศึกษามีครู และ บุคลากร ปฏิบัติหน้าที่ ได้เกณฑ์มาตรฐาน ตามจรรยาบรรณของวิชาชีพครู 8 ข้อ

3.1.....3.2.....

3.3.....3.4.....

3.5.....3.6.....

3.7.....3.8.....

4. ครูของท่านที่ได้รับการพัฒนาในการจัดการศึกษาปฐมวัยโดยเฉลี่ยคนละประมาณกี่ครั้ง ต่อปีการศึกษา หลังจากผ่านการอบรมมาแล้วมีผลเป็นอย่างไรบ้าง

.....

5. ครูปฐมวัยในโรงเรียนของท่านมีส่วนอย่างไร เป็นไปตามเกณฑ์หรือไม่ ถ้าไม่เป็น มีการแก้ปัญหาอย่างไร

อนุบาล 1.....

อนุบาล 2.....

อนุบาล 3.....

6. ท่านให้ขวัญกำลังใจ ครูในโรงเรียนของท่านอย่างไร ผลการให้กำลังใจเป็นอย่างไรบ้าง

.....

7. สถานศึกษามีผู้บริหารที่ได้รับพัฒนาการได้ตามมาตรฐานวิชาชีพหรือไม่ มีลักษณะปฏิบัติ
อะไรบ้าง

.....

8. สถานศึกษามีผู้บริหารที่มีความประพฤติและปฏิบัติตามจรรยาบรรณ วิชาชีพผู้บริหารโดยใช้
หลักการปฏิบัติตนในลักษณะใดบ้าง

.....

การลงทุน

9. สถานศึกษามีการวางแผนงบประมาณในการบริหารจัดการหรือไม่ และมีงบประมาณสนับสนุน
จากแหล่งใด

มหาวิทยาลัยศรีปทุม
SRIPATUM UNIVERSITY

10. สถานศึกษามีงบประมาณเพียงพอในการบริหารจัดการโดย ใช้งบประมาณคุ้มค่าเพื่อจัดหาที่ดิน
การก่อสร้างอาคารเรียนอย่างถูกต้องเหมาะสมตามมาตรฐานของสถานศึกษาหรือไม่ มีลักษณะปฏิบัติเป็น
อย่างไร

.....

11 . สถานศึกษามีการบริหารงบประมาณอย่างถูกต้องเหมาะสมเพียงพอคุ้มค่าในลักษณะใด

.....

12 . สถานศึกษามีแผนการกำกับติดตามควบคุมการใช้งบประมาณอย่างชัดเจนโปร่งใสตรวจสอบ
อย่างเป็นระบบหรือไม่ มีลักษณะการปฏิบัติเป็นอย่างไร

.....

13 . สถานศึกษามีการรายงานผลการใช้งบประมาณหรือไม่ อย่างไร

.....

นโยบายของคณะกรรมการบริหารสถานศึกษาเข้ามา (Mission and board policy)

1. สถานศึกษามีพันธกิจและขอบข่ายภาระงานที่จะต้องปฏิบัติสอดคล้องกับนโยบายของชาติและแนวทางการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาหรือไม่ มีลักษณะการปฏิบัติอย่างไรบ้าง

.....

2 . สถานศึกษามีการมอบหมายภารกิจและความรับผิดชอบให้แก่บุคลากรอย่างถูกต้องเหมาะสมกับความรู้ความสามารถหรือไม่ อยู่ในระดับใด มีลักษณะการปฏิบัติอย่างไร

.....

3 . สถานศึกษามีการปฏิบัติงานที่เปิดโอกาสให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วมหรือไม่ อยู่ในระดับใด มีลักษณะการปฏิบัติอย่างไร

.....

วัสดุ อุปกรณ์และวิธีการ (Materials and methods)

4. สถานศึกษามีการจัดการสื่อ อุปกรณ์เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อการบริหารจัดการและการเรียนการสอนที่เหมาะสม ทันสมัยและเพียงพอหรือไม่ มีลักษณะการดำเนินการอย่างไรบ้าง

.....

วิธีการจัดการเรียนรู้

5 . สถานศึกษาใช้หลักสูตรที่เหมาะสมกับผู้เรียนและชุมชน สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตอบสนองความต้องการของผู้เรียนและชุมชนหรือไม่ มีลักษณะดำเนินการอย่างไร

.....

6 . สถานศึกษาได้นำผลการประเมินมาปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรหรือไม่ถ้ามีนำมาปรับปรุงพัฒนาด้านใดบ้าง

.....

7 . สถานศึกษามีการนำผลการประเมินมาปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรหรือไม่ อยู่ในระดับใด มีลักษณะการปฏิบัติอย่างไร

.....

8. สถานศึกษา มีแหล่งการเรียนรู้และเทคโนโลยีสารสนเทศที่หลากหลายไว้บริการแก่ผู้เรียน และชุมชนหรือไม่มีลักษณะอย่างไร

.....

9. สถานศึกษามีอาคารเรียน อาคารประกอบกิจกรรมที่เพียงพอเอื้อต่อการเรียนการสอนของนักเรียนหรือไม่ มีลักษณะอย่างไร

.....

ส่วนที่ 2 กระบวนการแปลงสภาพ (Transformation process)

ระบบโครงสร้าง (Structural System)

1. สถานศึกษามีการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบตามแผนภูมิไว้ชัดเจน และคณะกรรมการบริหารสถานศึกษา มีบทบาทหน้าที่ไว้อย่างไร

.....

2. สถานศึกษามีการจัดกร โครงสร้างการบริหารและกำหนดบทบาทหน้าที่ของบุคลากรไว้อย่างชัดเจนหรือไม่ ในลักษณะใด

.....

3. สถานศึกษามีการกำหนดกฎเกณฑ์และระเบียบปฏิบัติของบุคลากรในแต่ละส่วนงานไว้อย่างชัดเจนหรือไม่อย่างไรบ้าง

.....

คุณลักษณะของผู้เรียน และ วัฒนธรรมของสถานศึกษา

4. ผู้เรียนอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดีมีพ่อแม่ ผู้ปกครองมีความสนใจในการดูแลอบรมช่วยสังเกตพัฒนาการและมีสื่อสารระหว่างบ้านกับสถานศึกษาหรือไม่ มีลักษณะปฏิบัติอย่างไร

.....

5. ผู้เรียนมีความพร้อมด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญา เหมาะสมตามวัยและมีพัฒนาการตามเกณฑ์หรือไม่ อย่างไร

.....

6. สถานศึกษามีครูที่จบทางด้านปฐมวัยโดยตรง และมีความรู้ ความเข้าใจหลักสูตร มีจิตวิทยาพัฒนาการสามารถนำมาใช้ในการส่งเสริมพัฒนานักเรียนเป็นรายบุคคลหรือไม่อย่างไร

.....

มหาวิทยาลัยศรีปทุม
SRIPATUM UNIVERSITY

7. สถานศึกษามีครูที่มีทักษะการจัดการเรียนการสอน อย่างมีประสิทธิภาพและยึดนักเรียนเป็นสำคัญหรือไม่ การเรียนการสอนส่วนใหญ่ใช้เทคนิคการสอนอะไรบ้าง

.....

8. สถานศึกษามีครูที่มุ่งมั่นในการปฏิบัติงาน อุทิศตนในการพัฒนานักเรียน ครูคุณธรรมจริยธรรม และเป็นแบบอย่างที่ดีหรือไม่ อย่างไร

.....

9. สถานศึกษามีครูที่พัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอและใช้กระบวนการวิจัยพัฒนาการเรียนการสอนหรือไม่ และมีการปฏิบัติอย่างไร

.....

10. ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ความสามารถบริหารสถานศึกษาและในงานวิชาการหรือไม่ อยู่ในระดับใดมีลักษณะปฏิบัติตนเป็นอย่างไร

.....

11. ผู้บริหารสถานศึกษามีวิสัยทัศน์และความเป็นผู้นำหรือไม่ อยู่ในระดับใด มีลักษณะปฏิบัติเป็นอย่างไร

.....

12. ผู้บริหารสถานศึกษามีความเป็นประชาธิปไตยและยึดหลักการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมหรือไม่ มีลักษณะปฏิบัติอย่างไร

.....

13. ผู้บริหารสถานศึกษามีคุณธรรมจริยธรรมเป็นแบบอย่างที่ดี เป็นที่ยอมรับของผู้เกี่ยวข้องทั้งในและนอกสถานศึกษาหรือไม่ มีลักษณะการปฏิบัติอย่างไร

.....

14. สถานศึกษามีบุคลากรทางการศึกษาที่เข้าใจบทบาทหน้าที่และปฏิบัติงานด้วยความรับผิดชอบหรือไม่ มีลักษณะการปฏิบัติอย่างไร

.....

15. สถานศึกษามีบุคลากรทางการศึกษาที่มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ แนวทางการจัดการศึกษาหรือไม่ มีลักษณะปฏิบัติอย่างไร

.....

16. สถานศึกษามีบุคลากรทางการศึกษาที่มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีและให้ความร่วมมือกับสถานศึกษา เป็นอย่างดีหรือไม่ มีลักษณะปฏิบัติอย่างไร

.....

ระบบวัฒนธรรม (Cultural System)

17. สถานศึกษามีบุคลากรทุกฝ่ายที่มีความสัมพันธ์ที่ดี มีความสามัคคี ร่วมมือกันปฏิบัติงานทุกด้าน หรือไม่มีลักษณะการปฏิบัติอย่างไร

.....

18. สถานศึกษามีบุคลากรทุกฝ่าย มีวัฒนธรรมในการเรียนรู้ มีการแลกเปลี่ยนความรู้ ถ่ายทอด ความรู้ สะสมความรู้หรือไม่ มีลักษณะการปฏิบัติอย่างไร

.....

19. สถานศึกษามีการจัดให้ครูและผู้ปกครองนักเรียน ชุมชน ได้ร่วมกันจัดกิจกรรมเพื่อสนับสนุน การเรียนรู้ของนักเรียนหรือไม่ อย่างไร

.....

20. สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมทั้งในและนอกห้องเรียนเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ของนักเรียนเป็น ประจำหรือไม่ และมีลักษณะการปฏิบัติอย่างไร

.....

ระบบการเมือง (Politics System)

21. สถานศึกษามีการกำหนดเป้าหมายของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับเป้าหมายแผนการศึกษา และแผนการพัฒนาหรือไม่ มีลักษณะการปฏิบัติอย่างไร

.....

22. สถานศึกษามีการจัดทำแผนพัฒนาและแผนปฏิบัติการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ และเป้าหมายของสถานศึกษาหรือไม่ มีลักษณะปฏิบัติอย่างไร

.....

23. สถานศึกษามีการดำเนินงานตามแผนพัฒนาและแผนปฏิบัติการในลักษณะใด

.....

24. สถานศึกษามีการวัดและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการที่สอดคล้องกับ แผนพัฒนาของสถานศึกษาหรือไม่ มีลักษณะการปฏิบัติอย่างไร

.....

กระบวนการเรียนการสอน (Learning and Teaching)

25. สถานศึกษามีการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญหรือไม่ โดยมีการปฏิบัติอย่างไร

.....

26. สถานศึกษามีการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้พัฒนาเต็มศักยภาพหรือไม่ โดยมีการปฏิบัติอย่างไร

.....

27. สถานศึกษามีการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้คิดวิเคราะห์และลงมือปฏิบัติจริงโดยใช้กระบวนการกลุ่มและแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลายหรือไม่ โดยมีลักษณะการปฏิบัติอย่างไร

.....

28. สถานศึกษามีการจัดการศึกษาตามศักยภาพของผู้เรียนหรือไม่และมีลักษณะการปฏิบัติอย่างไร

.....

29. สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมส่งเสริมและแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ให้นักเรียนได้แสดงออกหรือไม่ ได้แก่กิจกรรมใดบ้าง

.....

30. สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมส่งเสริม คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนหรือไม่ ได้แก่กิจกรรมใดบ้าง

.....

31. สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนานักเรียนหรือไม่ มีลักษณะการปฏิบัติอย่างไร

.....

32. สถานศึกษามีการจัดบริการและสวัสดิการต่าง ๆ เพื่อช่วยเหลือและแก้ปัญหาของนักเรียนหรือไม่ ได้แก่การจัดบริการและสวัสดิการด้านใดบ้าง

.....

33. สถานศึกษามีการใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนที่มีคุณภาพอย่างหลากหลาย มีอะไรบ้าง

.....

34. สถานศึกษามีเกณฑ์กำหนดการตัดสินผลการเรียนที่ช่วยยกระดับคุณภาพนักเรียน อย่างไร

.....

35. สถานศึกษามีระบบการรายงานผลการเรียนต่อนักเรียนผู้ปกครองและชุมชน อย่างไร

.....

36. สถานศึกษามีการนำผลการเรียนไปพัฒนานักเรียนพัฒนาการสอนและพัฒนาหลักสูตรหรือไม่ มีลักษณะการปฏิบัติอย่างไร

.....

37. สถานศึกษามีการส่งเสริมให้ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้หรือไม่ มีลักษณะการปฏิบัติอย่างไร

.....

38. สถานศึกษามีการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพของนักเรียน เช่น อาคารเรียน ห้องเรียน บริเวณถูกสุขลักษณะปลอดภัย ร่มรื่น สวยงาม หรือไม่อยู่ในระดับใด มีสภาพเป็นอย่างไร

.....

39. สถานศึกษามีการบริหารจัดการ โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานและมีหลักธรรมาภิบาลหรือไม่ มีลักษณะปฏิบัติเป็นอย่างไร

.....

40. สถานศึกษามีการประกันคุณภาพการศึกษาที่มีประสิทธิภาพดีมากทั้งภายในและภายนอกมีการดำเนินการอย่างไร

.....

ส่วนที่ 3 ผลผลิต (Outputs)

ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน (Achievement)

1. สถานศึกษามีนักเรียนที่มีคุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์อะไรบ้าง

.....

2. สถานศึกษามีนักเรียนที่มีพัฒนาการทุกด้านเต็มตามศักยภาพอย่างไรบ้าง

.....

3. สถานศึกษามีนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามที่หลักสูตรและสถานศึกษากำหนดหรือไม่อย่างไร

.....

4. สถานศึกษามีนักเรียนที่มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับของสังคม

.....

มหาวิทยาลัยศรีปทุม
SRIPATUM UNIVERSITY

ความพึงพอใจของผู้ปกครอง (Satisfaction)

5. สถานศึกษาได้รับความพึงพอใจจากผู้ปกครองนักเรียน และ ชุมชนในการบริหารจัดการศึกษาที่มีประสิทธิผลทุกด้าน

.....

มหาวิทยาลัยศรีปทุม
SRIPATUM UNIVERSITY

ภาคผนวก ข
เครื่องมือวัดคุณภาพแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

มหาวิทยาลัยศรีปทุม
SRIPATUM UNIVERSITY

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง รูปแบบการบริหารสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผลในจังหวัดนนทบุรี

An Administrative Model for Effective Early Childhood Private School

At Nonthaburi Province

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผล ตามกรอบแนวคิดการวิจัย เรื่อง รูปแบบการบริหารสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผลในจังหวัดนนทบุรี

2. แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานภายในสถานศึกษา

ด้านปัจจัยนำเข้า ประกอบด้วย สภาพแวดล้อมของสถานศึกษา การตอบสนองความต้องการ แหล่งเรียนรู้ของผู้ปกครอง และ ชุมชน นโยบายของรัฐ นโยบายของคณะกรรมการสถานศึกษา งบประมาณ ผู้เรียน ผู้บริหารครูและบุคลากรทางการศึกษา

ด้านกระบวนการ ประกอบด้วย การบริหารจัดการหลักสูตร การเรียนการสอน การ วัดและประเมินผลการเรียนการสอน

ด้านผลผลิต ประกอบด้วย ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน จรรยาบรรณวิชาชีพครูและผู้บริหาร และความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียน

ตอนที่ 3 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

3. เมื่อท่านได้รับแบบสอบถามฉบับนี้แล้ว ขอความกรุณาท่านตอบให้สมบูรณ์ตามความเป็นจริง คำตอบของท่านจะนำผลมาวิเคราะห์เป็นองค์รวม และจะเกิดประโยชน์อย่างสูงสุดกับการวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

นางเรขา ศรีวิชัย

นักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชา

มหาวิทยาลัยศรีปทุม

การบริหารการศึกษา

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่อง หน้าข้อที่ตรงกับข้อเท็จจริงของท่าน

1. เพศ ชาย หญิง
2. อายุ ต่ำกว่า 30 ปี 30 – 40 ปี
 41 – 50 ปี 51 ปีขึ้นไป
3. วุฒิการศึกษา
ปริญญาตรี ปริญญาโท
ปริญญาเอก อื่น ๆ โปรดระบุ
4. ประสบการณ์ในการทำงาน
 ต่ำกว่า 10 ปี 10 – 20 ปี
 21 – 30 ปี 31 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานภายในสถานศึกษา

คำชี้แจง แบบสอบถามการบริหารสถานศึกษาเอกชนปฐมวัยที่มีประสิทธิผลฉบับนี้ เป็นแบบมาตรา
ประมาณค่า 5 ระดับ

- ให้ท่านใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่าน โดยพิจารณาดังนี้
ระดับ	5 หมายถึง ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่าน มากที่สุด
ระดับ	4 หมายถึง ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่าน มาก
ระดับ	3 หมายถึง ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่าน ปานกลาง
ระดับ	2 หมายถึง ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่าน น้อย
ระดับ	1 หมายถึง ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่าน น้อยที่สุด

ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
ด้านปัจจัยนำเข้า						
สภาพแวดล้อมของสถานศึกษา						
1.	สภาพแวดล้อมภายนอกของสถานศึกษาห่างไกลจากแหล่งอบายมุข					
2.	อาคารมีความมั่นคงแข็งแรง ปลอดภัยและถูกสุขลักษณะ ได้มาตรฐานของสถานศึกษาระดับปฐมวัย					
3.	สภาพภายในอาคารเหมาะสมแก่การจัดกิจกรรมระดับปฐมวัย					
4.	สถานศึกษามีเจ้าหน้าที่ รักษาความปลอดภัยตลอด 24 ชั่วโมง					
5.	สถานศึกษามีสาธารณูปโภค สิ่งอำนวยความสะดวกเป็นระบบครบวงจร					
6.	ห้องเรียน มีอัตราส่วนระหว่าง ครูต่อนักเรียนเท่ากับ 1 : 8 คน					
7.	ห้องเรียน มีครูและพี่เลี้ยงดูแลรับผิดชอบ 3 คนต่อ 1 ห้อง					
8.	ห้องสุขาเหมาะสมสำหรับเด็กปฐมวัย โดยจัดแยกหญิงและชาย มีเจ้าหน้าที่ดูแลรับผิดชอบ					
9.	สถานศึกษามีเครื่องตัด ไฟอัตโนมัติเพื่อป้องกัน ไฟฟ้าลัดวงจร					
10.	สถานศึกษามีเครื่องตรวจจับควัน และตรวจวัดระดับเสียง					
11.	สถานศึกษามีเครื่องดับเพลิงทุกจุด พร้อมใช้งาน					
12.	สถานศึกษาใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยผลิตสื่อการเรียนการสอน					
13.	สถานศึกษาจัดผู้ตรวจสอบเครื่องเล่น สื่อการเรียนการสอนให้อยู่ในสภาพใช้งานได้ตลอดเวลา					

ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
ความต้องการการตอบสนองของชุมชนและแหล่งเรียนรู้ในชุมชน						
14.	สถานศึกษาจัดการเรียนการสอนตอบสนองความต้องการของผู้ปกครอง ชุมชน และท้องถิ่น					
15.	สถานศึกษาเชิญวิทยากรมาให้ความรู้ด้านปฐมวัย แก่ผู้ปกครอง และ ชุมชน					
16.	สถานศึกษามอบทุนการศึกษาแก่นักเรียนที่เรียนดี และ ยากจน					
17.	สถานศึกษาบริการด้านวิชาการแก่ผู้ปกครอง และ ชุมชน					
18.	สถานศึกษาจัดกิจกรรมความรู้สู่ชุมชน					
19.	สถานศึกษาเป็นแหล่งเรียนรู้ และ ให้บริการแก่ผู้ปกครองและชุมชน					
20.	สถานศึกษาอยู่ใกล้แหล่งเรียนรู้หลากหลายเหมาะแก่การให้นักเรียนไปศึกษาหาประสบการณ์นอกสถานที่					
21.	สถานศึกษานำภูมิปัญญาท้องถิ่น/และภูมิปัญญาชาวบ้านมาถ่ายทอดให้ความรู้แก่นักเรียน					
22.	สถานศึกษาเชิญวิทยากรมาบรรยายเรื่องขนบประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่น					
23.	สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรเหมาะสมกับผู้เรียนและท้องถิ่น					
นโยบายของรัฐบาล						
24.	สถานศึกษากำหนดอัตราค่าธรรมเนียมตาม พ.ร.บ การศึกษาเอกชน					
25.	สถานศึกษาไม่รับเงินเรียนฟรี 15 ปีจากรัฐบาล และ ช่วยเหลืออื่น ๆ					
26.	สถานศึกษาเก็บค่าธรรมเนียมการเรียนมากกว่าที่กฎหมายกำหนด					
27.	สถานศึกษามีผู้รับใบอนุญาต ผู้บริหารและครูมีคุณสมบัติตามที่ พ.ร.บ. การศึกษาเอกชนกำหนด					
28.	สถานศึกษาบรรจุครูที่มีใบประกอบวิชาชีพตาม พ.ร.บ. กำหนด					

ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
นโยบายของคณะกรรมการสถานศึกษา						
29.	คณะกรรมการสถานศึกษาให้ความเห็นชอบนโยบาย การบริหารจัดการของสถานศึกษา					
30.	คณะกรรมการสถานศึกษากำกับดูแลการบริหารจัดการของสถานศึกษา					
31.	คณะกรรมการสถานศึกษากำกับดูแลระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา					
32.	คณะกรรมการสถานศึกษาให้ความเห็นชอบกำหนดค่าธรรมเนียมการเรียนและค่าธรรมเนียมอื่น ๆ					
33.	คณะกรรมการสถานศึกษากำกับดูแลงบประมาณรายงาประจำปี					
34.	คณะกรรมการสถานศึกษาให้ความเห็นในการจัดองค์กรการบริหารงาน					
ผู้เรียน						
35.	นักเรียนมีผู้ปกครองสนับสนุนด้านค่าใช้จ่าย					
36.	ผู้เรียนมีผู้ปกครองหรือพ่อแม่ เป็นผู้ดูแลในระหว่างเข้าศึกษาในสถานศึกษา					
37.	ผู้เรียนได้รับการดูแลเอาใจใส่จากผู้ปกครอง/พ่อแม่ด้านพัฒนาการ 4 ด้าน					
38.	นักเรียนได้รับการเตรียมความพร้อมด้านกิจกรรมการเรียนการสอนจากผู้ปกครอง					
39.	นักเรียนมีที่พักอาศัยอยู่ในชุมชนและสังคมที่ดี					
ผู้บริหารและครู						
40.	ผู้บริหารมีความรู้ความสามารถด้านบริหารจัดการสถานศึกษา					
41.	ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์กว้างไกลบริหารงานปรับเปลี่ยนตามสถานการณ์					
42.	ผู้บริหารมีความมุ่งมั่นพัฒนาการศึกษาปฐมวัยเพื่อให้เกิดประสิทธิผลอย่างสูงสุด					

ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
43.	ครูมีวุฒิการศึกษาด้านปฐมวัย					
44.	จำนวนครูมีปริมาณเพียงพอในสถานศึกษา					
45.	ครูมีจิตวิทยาในการดูแลและการสอนระดับปฐมวัย					
46.	ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงความชื่นชมและศรัทธาในคุณค่าของวิชาชีพ					
47.	ผู้บริหารสถานศึกษารักษาชื่อเสียงและปกป้องศักดิ์ศรีแห่งวิชาชีพ					
48.	ผู้บริหารสถานศึกษายกย่องและเชิดชูเกียรติผู้มีผลงานในวิชาชีพให้สาธารณชนได้รับรู้					
49.	ผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์สุจริตตามกฎระเบียบขององค์กร					
50.	ผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติหน้าที่ด้วยความมุ่งมั่น ตั้งใจ และใช้ความรู้ความสามารถในการพัฒนาครูและบุคลากร					
51.	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการพัฒนาครู การเรียน การสอน และการศึกษาดูงาน					
52.	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูและบุคลากรได้ศึกษาค้นคว้า วิเคราะห์ วิจัย และนำเสนอผลงานที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพ					
53.	ผู้บริหารสถานศึกษาเข้าร่วม ส่งเสริม และประชาสัมพันธ์กิจกรรมของวิชาชีพหรือองค์กรวิชาชีพอย่างสร้างสรรค์					
จรรยาบรรณวิชาชีพครู						
54.	ครูมีความผูกพันกับสถานศึกษาเป็นอย่างดี					
55.	ครูมีความรักและศรัทธาต่อสถานศึกษา					
56.	ครูและบุคลากรมีบุคลิกภาพดี เป็นแบบอย่างที่ดีต่อนักเรียน					
57.	ครูได้รับการยกย่องทั้งในองค์กรและนอกองค์กร					
58.	ครูมีความชื่นชมและศรัทธาในคุณค่าต่อวิชาชีพ					
59.	ครูรักษาชื่อเสียงและปกป้องศักดิ์ศรีแห่งวิชาชีพครู					
60.	ครูอุทิศตนเพื่อความก้าวหน้าต่อวิชาชีพของศิษย์					

ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
งบประมาณ						
54.	สถานศึกษามีงบประมาณบริหารเพียงพอ					
55.	สถานศึกษาใช้จ่ายงบประมาณอย่างคุ้มค่า					
56.	สถานศึกษาจัดงบประมาณพัฒนาการบุคลากรอย่างเพียงพอและเหมาะสม					
57.	สถานศึกษามีสวัสดิการเงินกู้ยืมแก่ผู้บริหาร ครูและบุคลากร					
58.	สถานศึกษามีเงินช่วยเหลืออื่น ๆ แก่ผู้บริหาร ครูและบุคลากร					
59.	สถานศึกษาใช้ทุนของสถานศึกษาดำเนินกิจการเป็นส่วนใหญ่					
60.	สถานศึกษารับเงินอุดหนุนจากรัฐบาลตามกฎหมาย					
61.	สถานศึกษาได้รับเงินสนับสนุนจากและหน่วยงานอื่นๆ					
62.	สถานศึกษาจัดทำเอกสารการเงิน บัญชีอย่างเป็นระบบและมีแนวปฏิบัติทางการเงินและบัญชีที่ถูกต้อง					
63.	สถานศึกษามีรายได้จากค่าธรรมเนียมการเรียนบริหารจัดการอย่างเพียงพอ					
64.	สถานศึกษาจัดงบประมาณอย่างคุ้มค่า คุ้มทุนและเป็นระบบ					
65.	สถานศึกษามีการจัดตั้งคณะกรรมการตรวจสอบงบประมาณอย่างโปร่งใส					

ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
ส่วนที่ 2 ด้านกระบวนการแปลงสภาพ						
การบริหารจัดการหลักสูตร						
1.	สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรระดับปฐมวัยสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมของชุมชนและผู้เรียน					
2.	สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรสอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับปฐมวัยของกระทรวงศึกษาธิการ					
3.	สถานศึกษามีการประชุมชี้แจงการใช้หลักสูตรต่อคณะกรรมการสถานศึกษา ครู ผู้ปกครองนักเรียนและผู้ที่เกี่ยวข้อง					
4.	หลักสูตรสถานศึกษาเน้นการเรียนรู้โดยผ่านประสบการณ์และการจัดกิจกรรมเหมาะสมตามวัยของผู้เรียน					
5.	สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ชุมชน ผู้ปกครองนักเรียน เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แก่นักเรียน					
6.	สถานศึกษามีการประเมินผลหลักสูตรและพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่องทุกปีการศึกษา					
7.	สถานศึกษามีเทคโนโลยีที่ทันสมัยและนวัตกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายแก่ผู้เรียน					
การเรียนการสอน						
8.	สถานศึกษาจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ					
9.	สถานศึกษาจัดกระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพ					
10.	สถานศึกษาจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้คิดวิเคราะห์และลงมือปฏิบัติจริงโดยใช้กระบวนการกลุ่ม					
11.	สถานศึกษาจัดกระบวนการเรียนรู้โดยใช้แหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย					
12.	สถานศึกษาพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนโดยใช้กระบวนการวิจัยแก้ปัญหาผู้เรียนเป็นรายบุคคล					
13.	ครูจัดประสบการณ์เรียนรู้ส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาของผู้เรียน					

ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
14.	สถานศึกษาเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้					
15.	ครูจัดกิจกรรมส่งเสริมแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ให้นักเรียนได้แสดงออกตามความพร้อมและพัฒนาการ					
16.	ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เน้นพัฒนาการด้านสมอง เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามความถนัด					
17.	ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยบูรณาการผ่านการเรียนรู้การเล่นจากประสบการณ์ตรงให้แก่ผู้เรียน					
18.	ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นทักษะผู้เรียนมีความคิด ริเริ่มสร้างสรรค์ ตัดสินใจด้วยตนเอง โดยมีครูช่วยสนับสนุนอำนวยความสะดวก					
19.	ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้แสดงออกเต็มความสามารถ					
20.	ครูจัดทำเพิ่มสะสมงานของนักเรียนเพื่อแจ้งให้ผู้ปกครองรับทราบความก้าวหน้าทางการเรียน					
21.	สถานศึกษาจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน					
22.	สถานศึกษาจัดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาผู้เรียนทั้ง 4 ด้าน					
23.	สถานศึกษาส่งเสริมให้ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ					
24.	สถานศึกษาจัดบรรยากาศการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน					
25.	สถานศึกษาจัดให้มีการตรวจสุขภาพนักเรียน					
26.	สถานศึกษาจัดให้มีระบบรักษาความสะอาด ความปลอดภัยอย่างทั่วถึง					
27.	สถานศึกษาบริการจัดพาหนะในการรับ – ส่งนักเรียน					
28.	สถานศึกษาจัดรถบริการรับส่งบุคลากร ครู ทุกวันตามจุด โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย					

ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
การวัดและประเมินผลการเรียนสอน						
29.	สถานศึกษามีระบบการวัดและประเมินผลการเรียนตามเกณฑ์มาตรฐานปฐมวัย					
30.	สถานศึกษาใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนหลากหลาย					
31.	สถานศึกษามีเกณฑ์การตัดสินผลการเรียนตามมาตรฐานของการศึกษาระดับปฐมวัย					
32.	สถานศึกษามีระบบการรายงานผลการเรียนรู้ต่อผู้ปกครองนักเรียน และชุมชนตามมาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย					
33.	สถานศึกษานำผลการเรียนของผู้เรียนไปพัฒนาการเรียนการสอนของครูและพัฒนาหลักสูตร					
34.	สถานศึกษามีการประกันคุณภาพการศึกษาทั้งภายในและภายนอกอย่างมีประสิทธิภาพ					

มหาวิทยาลัยศรีปทุม
SRIPATUM UNIVERSITY

ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
ส่วนที่ 3 ผลผลิต						
ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน						
1.	นักเรียนมีคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์					
2.	นักเรียนมีพัฒนาการครบทุกด้านเต็มตามศักยภาพ					
3.	นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามที่หลักสูตรสถานศึกษากำหนด					
4.	นักเรียนมีความรู้และทักษะเบื้องต้นตามหลักสูตรระดับปฐมวัย					
5.	นักเรียนมีจิตสาธารณะร่วมกันอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและพัฒนาสิ่งแวดล้อม					
6.	นักเรียนมีทักษะในการแก้ปัญหา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ดี					
7.	นักเรียนมีสุนทรียภาพด้านศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหวอย่างคล่องแคล่ว					
8.	นักเรียนสามารถทำงานจนสำเร็จ และ ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข					
9.	นักเรียนมีมาตรฐานปฐมวัยตามที่กำหนดครบถ้วนปฐมวัย					
10.	นักเรียนได้รับการส่งเสริมพัฒนาทุกด้าน					
11.	นักเรียนมีความสนใจใฝ่เรียน ใฝ่รู้และรักการอ่านอย่างต่อเนื่อง					
12.	นักเรียนมีสุขนิสัยทั้งสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี					
ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียน						
13.	ผู้ปกครองนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา					
14.	ผู้ปกครองนักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของสถานศึกษา					
15.	ผู้ปกครองนักเรียนมีความมั่นใจและรักศรัทธาต่อผู้บริหารและครู					
16.	ผู้ปกครองนักเรียนชื่นชมผลงานผู้บริหาร ครูและนักเรียน					

ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
17.	ผู้ปกครองนักเรียนยอมรับการบริหารจัดการของสถานศึกษา					
18.	ผู้ปกครองนักเรียนมีความผูกพันต่อสถานศึกษา					
19.	ผู้ปกครองนักเรียนชื่นชมต่อคุณภาพของนักเรียนและความสำเร็จของนักเรียน					
20.	ผู้ปกครองนักเรียนสนับสนุนกิจกรรมของสถานศึกษา					
21.	ผู้ปกครองยอมรับวัฒนธรรมของสถานศึกษา					
22.	ผู้ปกครองพอใจในเรื่องประสานงานบ้านกับโรงเรียน					
23.	ผู้ปกครองพอใจสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา					
24.	สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมการดำเนินงาน					

มหาวิทยาลัยศรีปทุม
SRIPATUM UNIVERSITY

ตอนที่ 3 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

1. สภาพแวดล้อมของสถานศึกษา

.....

2. ความต้องการและแหล่งเรียนรู้ของชุมชน

.....

3. นโยบายของรัฐ

.....

4. นโยบายของคณะกรรมการสถานศึกษา

.....

5. งบประมาณ

.....

6. ผู้เรียน

.....

7.ผู้บริหารครูและบุคลากรทางการศึกษา

.....

8. การบริหารจัดการหลักสูตร

.....

9. การเรียนการสอน

.....

10. การวัดประเมินผลการเรียนการสอน

.....

11. ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน

.....

12. จรรยาบรรณวิชาชีพครูและผู้บริหาร

.....

13. จรรยาบรรณวิชาชีพผู้บริหาร

.....

14. ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียน

.....

15. ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

.....

ขอขอบพระคุณท่านที่ให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้

มหาวิทยาลัยศรีปทุม
SRIPATUM UNIVERSITY

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ – สกุล นางเรขา ศรีวิชัย

วัน เดือน ปีเกิด 13 มกราคม 2499

สถานที่เกิด จังหวัดลำปาง

วุฒิการศึกษา พ.ศ. 2544 ครุศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์

พ.ศ. 2548 ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา)

จากมหาวิทยาลัยรามคำแหง

ประสบการณ์การทำงาน สถาบันวิชาการทหารบกชั้นสูง ถนนราชดำริ สามเสนใน พญาไท

กรุงเทพมหานคร 2522

– 2533

โรงเรียนจักรวิทยา ถนนรามอินทรา คันนายาว บึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร

2534 -2543

มหาวิทยาลัยศรีปทุม
SRIPATUM UNIVERSITY

ตำแหน่งปัจจุบัน ผู้รับใบอนุญาต ผู้อำนวยการ โรงเรียนอนุบาลสุริย์ลักษณ์ ตำบล ไทรม้า

อำเภอ เมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี 11000

ที่อยู่ปัจจุบัน 115/39 ซอยนวมินทร์163 ถนนนวมินทร์ แขวงนวลจันทร์ เขตบึงกุ่ม

กรุงเทพมหานคร 10230